انوار المجالس

پښتو

له نويو زياتونو او تخريج سره

مؤلف

حضرت صاحب المرتبت شيخ القرآن والحديث پير طريقت

رهبر شريعت الحاج خليفه صاحب د... مد ظله العالى

خليفهٔ مجاز

[illegible]

Ketabton.com

جلد اول

خانقاه عاليه مجدديه عمريه

ډيره اسماعيل خان

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

📚 کفایت دینی کتب خانه 📚

په دی چینل کی دټلیګرام کتابونه نشرکیږی

دحنفی مذهب په رڼاکی

لکه تفاسیر شریف

اوفقه شریفه

اوفتاوی؟

د درجوں کتابونه

اوداسی نور کتابونه لکه.

صرف اونحو

اومنطق

اوعقائد

نوهیله لرم چی دالینک دثواب په خاطر نشر کړی

https://t.me/kafayat2395

کفایت الله واٹس ایپ نمبر 03052488551

د دا کتاب pdf کول خاص د الله تعالی د رضا د پاره دی

د ټولو لوستونکو او فایده اخستونکو

د دعا په هیله

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددی کتاب PDf کول خاص دالله {ج}

درضا الپاره ددی

دهر لوستونکی او فائده اخستونکی ددعا فه

هیله

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

دکتاب پیژندنه :

نوم : انوار المجالس .

فرمودات : شیخ القرآن والحدیث شمس المشائخ خلیفه صاحب الحاج دین محمد مدظله العالیه .

ټولونکی او ترتیب کونکی : مولوي سید محمد عمر فاروقي

کمپوزران : مولوي سید محمد عمر (فاروقي) او طالب العلم (سید) محمد بهار .

وړی ځله تصحیح : مولوي سید محمد عمر (فاروقي)

څلورم ځل تصحیح : مولوی ولي محمد (تائب)

دچاپ شمېر او کال : ۲۰۰۰ ټوکه : ۱۴۳۶ ربیع الثاني – ۱۳۹۴ کال دلو .

خپرونکی : خانقاه عالیه مجددیه عمریه (جامعه روح المدارس روحانیه)

دلاسته راوړلو ځای :

د اړیکو شمیرې :

افغانستان : ۰۷۷۹۵۰۳۷۰۰ ، ۰۷۷۷۵۵۹۷۹۱ ، ۰۷۷۸۲۳۱۴۹۹

دچاپ ټول حقوق له مؤلف سره خوندي دي .

Scanned with CamScanner

(c) etabton.com: The Digital Library

شمېره	فهرست	مخ
۱	دمؤلف دامت برکاتهم العالیه لنده پېژند نه	۱
۲	دمشانخو کرامو تقریظونه	۷
۳	دجمع کونکي او ترتیب کونکي څوخبري	۱۱
۴	دپیل خبري	۱۴
۵	(۱) مجلس / دنقشبندیې طریقه له چاڅخه پیل شوې؟	۱۵
۶	دابوبکر صدیق رضي الله عنه له نبی کریم صلی الله علیه وسلم سره اتحادي نسبت	۱۶
۷	په نور و پېښو کې یې هم له رسول الله صلی الله علیه وسلم سره ورته والی لرلو	۱۹
۸	دنبي کریم صلی الله علیه وسلم او حضرت ابوبکرصدیق رضي الله عنه رایه هم سره یو وه	۲۰
۹	په هر کار کې یې دنبي کریم صلی الله علیه وسلم اتباع کوله	۲۱
۱۰	دکورنی په افرادو کې یې هم مشابهت و	۲۲
۱۱	دلمسیانو ورته والی	۲۳

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۲	له دوارو سره دالله تعالی معامله یو رنګه ...	۲۴
۱۳	له دنیا څخه دتللو پر مهال هم له خوارو پیغمبر سره ورته والی	۲۶
۱۴	نقشبندیه طریقه په عشق ، محبت او اخلاص.	۲۷
۱۵	(۲) مجلس /د اولیاء کرامو بیان	۳۴
۱٦	ولي چاته وایي ؟	۳۶
۱۷	دمحبت درجې	۳۹
۱۸	(ولي) د صوفیاء کرامو په اصطلاح کې	۴۳
۱۹	فناء القلب	۴۴
۲۰	د بقاء بالله یا فی الله مقام	۴۵
۲۱	دفنا او بقا ترمنځ توپیر.	۵۰
۲۲	د (ولي) علامې	۵۲
۲۳	د (ولي) تعریف او ولي په غیب علم نه....	۶۲
۲۴	د ولایت اسباب چې په څه سره پیدا کېږي ؟	۶۵
۲۵	د اولیاء کرامو اقسام	۶۹

Scanned with CamScanner

(c) ...ptor...com: The Digital Library

۲۶	داولیاء کرامو پایلې ، انجام او عاقبت دقرآني ایاتو نو اونبوي احادیثو په رڼا کې	۷۲
۲۷	په قبر کې اولیاء کرامو ته زیری	۸۴
۲۸	داولیاؤ سره تړاؤ او دمغوی زیارت کول کتور	۸۹
۲۹	د ولایت پایله او نتیجه	۹۰
۳۰	توجه په څلور قسمه ده	۹۷
۳۱	(۳) مجلس / له خپل مرشد سره مینه او...	۱۰۱
۳۲	د خپل پیر په اراده د حضرت خضر علیه السلام	۱۰۱
۳۳	چې له مرشد سره مینه او تعلق وي نو د	۱۰۵
۳۴	یوه درد وونکې واقعه	۱۰۷
۳۵	د یوې لویې هستۍ د صبر واقعه	۱۰۹
۳۶	د حضرت مجدد صاحب رحمة الله علیه لطیفه	۱۱۱
۳۷	دبازار دوړې په نیکو خلکو هم اثر...	۱۱۳
۳۸	(٤) مجلس / د اولیاء الله تصرفات او...	۱۱۵
۳۹	دیوه مرشد (پیر) د تصرف واقعه	۱۲۰

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

۴۰	دعبدالقادر جیلاني رَحِمَهُ اللهُ دتصرف واقعه	۱۲۲
۴۱	حکایت:	۱۲۳
۴۲	په اول بیعت سره د ولایت مقام ته رسیدل	۱۲۵
۴۳	یو مرید په اوله وظیفه کې کمال	۱۲۶
۴۴	دشیخ صاحب مبارک دخولې خوړې ملغلري	۱۲۷
۴۵	دیوې سیدې کوندې سره دمرستې نه کولو	۱۲۸
۴۶	دحضرت مجدد الف ثاني .... واقعه....	۱۳۰
۴۷	له مرګه وروسته له مریدانو سره شفقت...	۱۳۳
۴۸	(۵) مجلس / تبرک بآثارِ الصالحین	۱۳۵
۴۹	په کوم ځای کې چې کوم ولي وخت تېر کړي دهغه مقام ورته حاصلیږي	۱۳۵
۵۰	چې داوښ غوندې ځناور خبرې ورسره وکړې دنبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ معجزه	۱۳۷
۵۱	په نباتاتوکې دحضرت نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ معجزه	۱۳۹
۵۲	حضرت نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ له رحلت نه...	۱۴۵

Scanned with CamScanner

(c) ...ebtn.com: The Digital Library

۵۳	حضرت نبي كريم ﷺ له روضې	۱۴۶
۵۴	مرشدين خپل مريدان هيڅكله نه هيروي	۱۴۷
۵۵	د بني اسرائيلو د يو بدمعاش قصه	۱۴۹
۵۶	خپل مريدان خپل شيخ ته پيش كول	۱۵۲
۵۷	د حضرت نورالمشائخ (قدس الله سره) كرامت	۱۵۴
۵۸	د شيخ المشائخ عنايت الله (كستم) خليفه صاحب كرامت	۱۵۵
۵۹	(٦) مجلس / د جذب ثبوت اود صبر واقعات	۱۵۷
٦۰	د حضرت عبد الخالق غجدواني قدس سره نصيحت	۱۶۸
٦۱	صبر څه ته ويل كيږي ؟	۱۷۰
٦۲	د الله تعالى لوى امتحانات په خپلو پيغمبرانو ...	۱۷۳
٦۳	توله شپه ذكر كول د كتاب د علم د.....	۱۷۵
٦۴	له نفس سره مجاهده كول خورا غوره كار د..	۱۷۷
٦۵	(۷) مجلس / وخت يو نعمت دى.....	۱۸۱

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

٦٦	دحضرت ابوبکر صدیق ﷺ په لباس خدای پاک ﷺ فخر کوي	۱۸۵
٦٧	د حضرت علي ﷺ د فقر او غربت واقعه	۱۸۶
٦٩	د حضرت علي رضی الله عنه څه وایي	۱۹۰
۷۰	(۸) مجلس / د طریقت اصول او آداب	۱۹۲
۷۱	دکابل دمتصرف دیو خلیفه صاحب سره	۱۹۴
۷۲	ادب	۱۹۶
۷۳	د مشائخو کرامو نه نسبونو سره احتیاط	۱۹۸
۷۴	درسول الله ﷺ لخوا دیو سید او بزرک ملامتي	۱۹۹
۷۵	د مشائخو غیبت د فیض د حرمان سبب کرځي	۲۰۱
۷٦	د سوء خاتمي (بدانجام) علامه	۲۰۳
۷۷	نیك خلك په خپلو خدمتکارانو خفه کیږي	۲۰۴
۷۸	دحضراتو لخوا دیوملا صاحب وهل	۲۰۵
۷۹	دحضراتو په راتګ دزمکي بنوریدل	۲۰٦
۸۰	داولیاء کرامو سره دګستاخي انجام	۲۰۸

Scanned with CamScanner

(c... ...on.com: The Digital Library

۸۱	(۹) مجلس / داهل السنت والجماعت دعلماوو	۲۱۰
۸۲	د اولیاؤالله وو د قبرونو ژوند دنیاوي برزخي دی	۲۱۱
۸۳	له چا څخه چې په ژوند کې د فائدې توقع وي نو پس له مرګه هم شته !	۲۱۳
۸۴	د زیارت په وخت کې به مخ کومې خواته کول پکار ده؟	۲۱۶
۸۵	وسیله	۲۱۷
۸۶	د مشائخوکرامو په رابطه ډیر لوړ لوړ	۲۲۰
۸۷	دنیکوخلکو په یوه توجه دبدوکې	۲۲۱
۸۸	دسراج المشائخ صاحب په توجه دیوطالب دخولې دبدبویي ورکیدل	۲۲۲
۸۹	(۱۰) مجلس / شقاوت اوسعادت	۲۲۴
۹۰	نیك بختي او علامې یې	۲۲۵
۹۱	بد بختي او علامې یې	۲۲۶
۹۲	دنیکو خلکو په مجلس انسان ته دولایت مقام حاصلیږي	۲۲۸
۹۳	دنیکو خلکو په دعا یو قاتل جنت ته	۲۳۱

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

۹۴	د حضرت نجم الدين كبرى يو نظر په ...	۲۳۲
۹۵	خپل كوچنيان له صدقې وركولو سره اشنا	۲۳۸
۹۶	(۱۱) مجلس /آيا تكليفونه او مصائب ...	۲۴۳
۹۷	ديو قدرمن پيغمبر يوسف عَلَيْهِ السَّلَام خونده وره	۲۴۶
۹۸	روغ رمټ خلك به داخيرت په ورځ داتمنا كوي	۲۵۰
۹۹	په حضرت ابوبكر الصديق رضي الله عنه باندې د خداى پاك ﷺ سلام	۲۵۵
۱۰۰	۱۲ مجلس / له نيكو خلكو سره مشابهت	۲۵۶
۱۰۱	په نيت باندې دپوره عمل اجر وركوي	۲۶۰
۱۰۲	د نېكانو سره پېژند ګلوي په آخرت كې فائده لري	۲۶۱
۱۰۳	د شجرې د لوستلو فائده	۲۶۲
۱۰۴	د يو نيك شخص په واسطه شيدې اوشهد ...	۲۶۵
۱۰۵	د يو شخص اخلاص او د داتا صاحب شفقت	۲۶۷
۱۰۶	(۱۳) مجلس / دباطني مرضونو دعلاج لارې	۲۷۲

Scanned with CamScanner

(ketabton.com: The Digital Library)

۱۰۷	دامام غزالي (قدس الله سره) لنـډه پيژنـدنـه	۲۷۳
۱۰۸	حضرت داود طائي د عيبونو دنه په کوته...	۲۷۶
۱۰۹	حضرت عيسى عليه السلام ادب له چا زده......	۲۷۹
۱۱۰	کومه خبرچې دزړه له تل نه وي په زړونو...	۲۸۶
۱۱۱	(١٤) مجلس / دخداى پاک ديادوني دمجلس	۲۸۹
۱۱۲	د ذ کر فضيلت د آيتونو په رڼا کې	۲۸۹
۱۱۳	د ذ کر فضيلت دنبوي حديثونو په رڼا ...	۲۹۲
۱۱۴	د ذ کر فضيلت د علماوو د اقوالو په رڼـا...	۲۹۵
۱۱۵	ايا د خداى پاک يادونه په زوره او که په پټه غوره ده ؟	۲۹۸
۱۱۶	۱۵ مجلس / د ((لطائف خمسه)) خايونه.....	۳۰۶
۱۱۷	د زړه صفات	۳۰۹
۱۱۸	دارومدار د کتبې په ايمان او تقوى سره دى	۳۱۵
۱۱۹	(١٦) مجلس / د ذکر په واسطه الله تعالى.	۳۱۸
۱۲۰	چې څوک د خداى تعالى تابع او ذاکر شي	۳۲۳

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۲۱	رښتیا ویل د دنیا او اخرت د نجات سبب دی	۳۲۴
۱۲۲	د نیکو خلکو سره کیناستل هم توجه ده	۳۳۰
۱۲۳	(۱۷) مجلس / د نفس مراتب او د اخلاص او	۳۳۲
۱۲۴	د حضرت علي رضی الله عنه او قاضي شُریح واقعه	۳۳۵
۱۲۵	له عبدالقادر جیلاني رحمه الله سره خناور	۳۳۷
۱۲۶	څوک چي د خدای پاک تعالی تابع شي مخلوق	۳۴۲

Scanned with CamScanner

(ketabton.com: The Digital Library)

دمؤلف دامت برکاتهم العالیه لنډه پېژندنه

شیخ الحدیث والفقه ومرشد عالیقدر مولوی دین محمد دصوفي صاحب ګل محمد (دام حیاته) فرزندګرامي ، په قوم ځدران په سنه ۱۳۴۸ هش کې دتخارولایت داشکمیش ولسوالي دچشمۀ ماهیانو په کلي کې يې مبارکي سترګي دي فاني دنیاته راوغړولي اوپه سنه ۱۳۵۹ هش کې يي دروسي اشغال څخه وروسته له خپلې کورنۍ سره ګوانډي هیواد پاکستان ته هجرت وکړاوهلته يې سمدستي په ديني زده کړه پیل وکړ.

اودپاکستان په بېلابېلوسیموکې لکه بلوچستان اوسرحدکې له کره جیدو اومشهورواستاذانوڅخه زده کړي وکړي :

دمثال په توګه په بلوچستان کې له شیخ الحدیث حضرت مولانا ګل حبیب صاحب (دامت برکاتهم العالیه) خلیفه مجاز حضرت خواجه خان محمد صاحب رحمه الله ،شیخ الحدیث حضرت مولاناعطامحمدصاحب رحمه الله ،شیخ الحدیث حضرت مولانا نورمحمدصاحب (دامت برکاتهم العالیه)اوحضرت شیخ الحدیث مولانادادخان صاحب(دامت برکاتهم العالیه) .

اوپه سرحدکې له حضرت مولاناسیدقریش بابا رحمه الله ،قاضي محمدامین صاحب (دامت برکاتهم العالیه) ،حضرت مولانا نورمحمدثاقب (دامت برکاتهم العالیه) ،حضرت

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

مولانامحمدنعیم صاحب رَحِمَهُ اللهُ چې په کوڼ اخندزاده صاحب سره یې شهرت درلود علمي نورانیت ترلاسه کړی .

لویه دوره یې له جناب شیخ الحدیث الدکتورشیرعلي شاه مدني (دامت برکاتهم العالیه) سره په سنه ۱۴۱۲ هـق کې وکړه. اوله فراغت څخه وروسته یې په مختلفومدرسوکې دتدریس وظیفه اجراءکړې لکه: بحرالعلوم ،دارالعلوم حسینیه نورک،منبع العلوم اواوس مهال دانهم کال دی چې په جامعه روح المدارس ډیره اسماعیل خان کې دحضورپاک صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ داحادیثومبارکو په خدمت مشغول دی چې په تیرواتوکلونوکې ۷۹۸ علماوو له ده څخه دفراغت سند ترلاسه کړی دی.

اوسږکال لله الحمدبیا ۷۲ کسان ددوره حدیث شرکاء ورسره دي.

اودتصوف کاریې له لویې هستۍ (جناب انوارالمشایخ خلیفه صاحب فضل الدین (قدس الله سره) چې د ارغندۍ په خلیفه صاحب سره مشهورؤ، چې دکابل دقلعه جواد دحضرت ضیاء المشایخ صاحب (قدس الله سره) له طرفه خلیفه مجاز ؤ اودهغه مشاورخاص هم ؤ.) پیل کړ ترذکرسلطان پورې د هغه له دریابي سیني دده سیني ته داذکارو او انوارو لړیه جاري وه او استفاده یې وکړه . اوپاتې نورسبقونه یې له جناب قطب المشایخ خلیفه صاحب دین محمد(قدس الله سره) څخه چې

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

مشهور په زرمت خليفه سره ؤ پای ته ورسول . اوجناب بدرالمشايخ (قدس الله سره)،جناب سراج المشايخ خليفه صاحب احمدضياء (قدس الله سره) هم ډيرې توجه ګانې ورته کړې دي. اودجناب شيخ المشايخ خليفه صاحب عنايت الله (قدس الله سره) چې دکستهم په خليفه صاحب سره يې شهرت درلوددهغه په منورو صحبتونوهم ډيرځله مشرف شوی.

اوپه اخيرکې دقطب المشايخ صاحب (قدس الله سره) په حکم جناب فضل المشايخ خليفه صاحب دادمحمد(ادام الله فيوضاته علیناوعلی سائرالمسترشدين) سجاده نشين حضرات قلعه جوادکابل خليفه مجازحضرت ضياء المشايخ صاحب (قدس الله سره) ته وليږل شو چې دهغه دمبارکوتوجه ګانواواستخاروڅخه وروسته ده ته په سنه ۱۴۲۰ هق کې دخلافت پګړۍ وربه سرشوه اودفراغت سندیې ترلاسه کړو.

اوپه ډيرکم وخت کې يې طريقې نقشبندې ته زيات خدمتونه وکړل په زرهاوو کسانو علماوو او عوامو له ده مبارک څخه لاس نيوی وکړ ، چې دجناب فضل المشايخ (ادام الله حياته) له لورې ورته دا اذن (اجازه) هم وشو چې دکومو مريدانو وظيفې پای ته رسيدلې وي او کيفيت يې سم وي ته ورته دخلافت دستاربندي کوه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې دهغه له فرمودې سره موافق یې په سنه ۱۴۳۵ هق کې دري علماء کرامو ته دخلافت دستار ورپه سر کړ او چپنه یې ور واغوسته او سندونه یې ورکړل چې نومونه یې دادي:

۱- مولوی نور احمد خلیفه صاحب. ۲- مولوی عظمت الله خلیفه صاحب. ۳- مولوي حمیدالله خلیفه صاحب.

او تیر کال سنه ۱۴۳۶ هق کې یې یوه شیخ الحدیث مولوی زین العابدین صاحب ته دخلافت خرقه او دستار ورپه سر کړ.

یادونه: قابل قدر والاحترام محترم مؤلف صاحب که څه هم زیاتره وخت مریض وي سړی دده حوصلي ته حیران شي دالله تعالی لوی فضل اوکرم دی ورباندې اوبیا په ځانګړې توګه دخدای جَلَّ جَلَالُهُ دنازولیو بنده ګانو غټې شفقت او نظر دی ورباندې.

دشیخ الحدیث خلیفه صاحب دین محمد (ادام الله فیوضاته علینا وعلی سائر المسترشدین) له پاره په خپل ژوند کې دغه لوی کرامت چې په کوښني تن داحادیثو لویه دوره په پوره تحقیق او تدقیق سره سرته رسوي کافي دی.

دده مبارک شخصیت علمیت او په خاصه توګه دده پټ اسرار او کرامات زما ماته خوله او مات قلم ترخپلې ولکې لاندې نشي راوستلای، بیا یې هم له دومره تکلیفونو او مصروفیاتو سره قلم

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com:

يخ نه دی پرې ايښی او تصنيف ته يې ملا ترلي ده او د تصنيف منوره او خوندوره لړۍ يې جاري ساتلې.

د مؤلف محترم تصنيفات او اثار په لاندې ډول دي:

۱- (ضياء البخارى شرح صحيح البخارى) درې ټوکه دوه ځله چاپ شوې چې نوره تر اوسه لا مکمل نه ده او کار ورباندې روان ده چې انشاءالله پوره کيږي به.

۲- شمس الوسائل شرح شمائل الترمذي يوټوک. دوه ځله چاپ شوې.

۳- ضياء المسلم شرح صحيح المسلم بيعه. يوټوک. يوځل چاپ شوى.

۴- شمس المقلدين فى التقليد. يوټوک. درې ځله چاپ شوى.

۵- انوار المجالس درې ټوکه. درې ځله چاپ شوى. او څلورم ځل له حوالو او تخريجاتو او نوو زياتونو سره چاپ شوى.

۶- انوار شمسيه في مقامات صوفيه. يوټوک. دوه ځله په پښتو ژبه کې چاپ شوې. او دوه ځله په اردو ژبه چاپ شوې.

۷- ارشادات المرشد. يوټوک. دوه ځله چاپ شوى.

او الحمد لله د مشايخ عظامو او استاذانو د مقبولو دعاګانو په برکت د دواړو علومو يعني ظاهر او باطن په خدمت مشغول دي

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

خدای تعالی دې خپله رضاورته نصیب کړي اوترمرګه پورې دې الله تعالی ده ته ددین دخدمت کولوتوفیق په کامل اخلاص سره نصیب کړي امین.

دنومورې کورنۍ ډیره پاکه او ددرانه عزت خاونده ده.

دنومورې قبله ګاه صاحب ډیر دعلم او علماوو مُحب ده حتی چې دهجرت په سختو تکلیفونو او مسکنت کې تول تکَلیفونه ده په ځان تېرول اومزدورې به یې کولې خو خپل پنځه زامن یې علم او جهاد ته وقف کړي ؤ تردې چې دده مشر زوی مولوی علی محمد صاحب دلویې دورې په کال دروسي پلوه حکومت له خواپه شهادت ورسیده.

او بل زوی یې پنځه ځله تپي شو چې په آخر کې یې ښی لاس معیوب شو او بل زوی یې قاری صاحب فیض محمد دوړې دورې په کال دامریکانو په بمبار کې شهید شو او دوه نور زامن یې شیخ الحدیث خلیفه صاحب او حافظ خان محمد مولوی صاحب په تدریس مشغول دي.

الله تعالی دې والدینو ته هم په جنت الفردوس کې اعلاء مقامات نصیب کړي. آمین یارب العلمین.

(c) ...ton.com: The Digital L...

د مشائخو کرامو تقریظونه

تقریظ

جامع المعقول والمنقول خلیفه صاحب مولوي عبدالرحیم اخندزاده

بسم الله الرحمن الرحیم

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ وَ كَفٰى وَ سَلَامٌ عَلٰى عِبَادِهِ الَّذِيْنَ اصْطَفٰى هُوَالَّذِیْ بَعَثَ رَسُوْلَهٗ بِالْهُدٰى وَدِيْنِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهٗ عَلَى الدِّيْنِ كُلِّهٖ .

اَمَّا بَعْدُ:

محترم خلیفه صاحب شیخ الحدیث والتفسیر مولوي دین محمد چې کوم کتاب د (انوار المجالس) جوړ کړی، ډېر بهترین او مفید کتاب دی. د علماء حق له پاره یو چراغ ده. مخکې ما له محترم خلیفه صاحب سره ملاقات چېرته نه و کړی. خو تېر کال له ډېرهٔ اسماعیل خان نه تر کویټې پورې د یو سفر ملګري و. واقعاً چې دا محترم د انبیاوو علیهم السلام وارث او د دین له شعائرو څخه دی. دده خدمتونه که د تصانیفو په واسطه دي او که د

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

تقریرونو اویا دمجالس ذکر په واسطه اویاهم دتدریس په واسطه مسلمانانو ته رسیدلي دي، دده د مقبولیت لویه نښه ده.

داسې طریقه چې دخضراتو کرامو او مُقتدایانو اثرات ژوندي پاتې شي دده تګلاره ده. مدرسه یې دقرآن کریم او نبوي احادیثو مرکز دی. مونږ باید په ټول توان سره دده احترام او خدمتونه وکړو. دده خدمتونه که په انټرنیټ وي او که په بله ذریعه، باید خلقو ته ورسول شي.

پدې هکله دمولوي صاحب سید محمد عمر فاورقي خدمتونه دستائلو وړدي. الله تعالی دې د دارینو اجرورکړي.

آمین یا رب العلمین

(خلیفه صاحب مولوي صاحب) عبدالرحیم اخنزاده
عفی الله عنه
خانقاه عالیه مجددیه عمریه فضلیه محمدیه زرمت پکتیا
دجمادالثاني ۱۲ / ۱۴۳۲ هجري

Scanned with CamScanner

(c) ...ton.com: The Digital Library

تقریظ

شیخ التفسیروالحدیث خلیفه صاحب مولوي سدوزی غریقي

جانشین خانقاه عالیه مجددیه عمریه فضلیه ارغندی کابل

بسم الله الرحمن الرحیم

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِیْ جَعَلَ الْاِنْسَانَ مَظْهَراً لِکُلِّ الْکَمَالَاتِ وَجَعَلَ الْاِنْسَانَ خَلِیْفَةً فِی الْاَرْضِ لِتَکْمِیْلِ الْکَمَالَاتِ الْاَزَلِیَّةِ وَ اَفْضَلَ مَادَةِ التُّرَابِ مِنْ مَادَةِ النَّارِ لِاَجْلِ الْمَذْکُوْرَاتِ . لِذَا اخْتَارَ لِخَلَافَةِ الْبَشَرِ لَا الْجِنِّ . وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰی خَیْرِ خَلْقِهِ الَّذِیْ هُوَ الْمَقْصُوْدُ بِالْوُجُوْدِ ذَاتاً وَ غَیْرُهٗ عَرَضاً . وَعَلٰی آلِهٖ وَ اَصْحَابِهِ الَّذِیْنَ هُمْ خُلَاصَةُ اَثَرِ الْاِخْلَاصِ وَ الْحُبِّ فِی اللّٰهِ الَّذِیْنَ لَهُمْ اَجْرٌ غَیْرُ مَمْنُوْنٍ ،

اَمَّابَعْدُ:

ما بنده عاجز د شیخ القرآن والحدیث خلیفه صاحب دین محمد دامت برکاته د تصنیف انوار المجالس (اول مجلس) مکمل او (دویم مجلس) سرسري مطالعه کړ، ډېر خوشاله او زما د خفه زړه درد یې دوا کړ. ځکه چې په تتې پنځلسمه هجري پېړۍ کې شریعت، طریقت، حقیقت، مذهب ډېر یتیمان

(c) ketabton.com: The Digital Library

دي. حتی چې مصداق د (سَيَعُودُ غَرِيباً) ګرځيدلي دي. په ننۍ نړۍ کې له هر طرفه په طريقت او مذهب ضربې، حملې شروع دي. نو که نن څوک د شريعت، طريقت، حقيقت، مذهب (د اهل سنتو والجماعت) واقعي سلفي څېړي په عين بڼه ساتي په کوم تغير او تبديلِ عندي او تقليدي سره تغير ورنه کړي نو زما په عقيده به هغه شخص مصداق د دې وي چې (فَطُوبىٰ لِلغُرَبَاءِ).

نو زما په شخصي او کم علمه عقيده پورتني کتاب د ننني زماني د سوالونو ښه جواب دی. خداوند متعال جَلَّ جَلَالُهُ دې د خليفه صاحب په علم او عمل کې زيادت راولي. او خداوند متعال جل جلاله دې دده دغه سياهي په وينو د شهيدانو غالبه وګرځوي. او دده د تقريرونو راجمع کوونکي مولوي محمد عمر ته دې هم پوره پوره اجرونه ورکړي.

آمين يا رب العلمين

(خليفه صاحب مولوي) احقر العباد سدوزی غريقي
خانقاه عاليه مجدديه عمريه فضليه ارغندی کابل
د جماد الثاني ۱۹/ ۱۴۳۲ هجري

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

دجمع کونکي اوترتيب کونکي څوخبرې

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِيْنَ وَلَا عُدْوَانَ اِلَّا عَلَى الظَّالِمِيْنَ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ سَيِّدِ الْمُرْسَلِيْنَ وَاِمَامِ الْمُتَّقِيْنَ وَعَلٰى اٰلِهٖ وَاَصْحَابِهٖ اَجْمَعِيْنَ .

اَمَّابَعْدُ:

دالله تعالى جَلَّ جَلَالُهُ بې حده زيات حمد اوثنا اداكوم چې د محترم شيخ الحديث والتفسير پير طريقت شمس المشايخ الحاج خليفه صاحب دين محمد (مدظله العالى) دتقريرونو دراټولونو خدمت يې ماته راپه برخه کړ . خداى پاک جَلَّ جَلَالُهُ دې په خپل لوى دربار کې قبول کړي اوټولو مسلمانانو دې دهدايت سبب وګرځوي .

ددې تقريرونو (انوارالمجالس) په راجمع کولوکې تقريباً شپږ کاله تير شول . جناب خليفه صاحب دوړې دورې نه تدريس سره سره دخپلو مريدانو دلابنه تربيه له پاره دهرې جُمعې له لمانځه وروسته دطريقت اوسلوک په اړه هراړخيزه هدايات اولارښوونې شروع کړي . نو ما په هغه وخت کې له ځان سره دا فيصله وکړه چې تر خپله وسه به دده مبارک ملفوظات په کيستو (فيتو) کې ثبتووم او کتابي شکل به ورکوم .

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دې مجلسونو کې د طريقې نقشبنديه په باره کې، د پير مريد اداب، د ولي تعريف او علامې، د ولايت شرايط او د طريقت مکمل اصول پيانيدل. تردې چې دا مجلسونه (۶۰) ته ورسېدل. خو د ډېرو مشکلاتو او موانعو سره سره د ملګرو د بار بار غوښتنې سره سره، نوماهم د دوی د غوښتنو په اساس دې کارته اراده وکړه. او په پوره دوه کاله د غه مجلسونو تکميل شو او چاپ ته مو وسپارل. او د دې تقريرونو په اصلاح ځو ملګرو لکه مولوي صاحب محمد اکرم (نعماني) مولوي صاحب فضل الرحمن (فضلي) هم پوره همکاري وکړه. خدای پاک دې دا خدمت ورته قبول او د خپلې رضا سبب وګرځوي.

يادونه: کله چې موږ دا کتاب اول ځل جوړ ولو نو د پوره امکاناتو د نه شتون له امله مو نشوی کولای چې د غه کتاب ته حوالي او بنه تحقيق ورکړو، له پنځو کالو وروسته چې دغه کتاب خلکو ته ډېر محبوب شو او موږ هم په دې وتوانيدو چې دغه کتاب بنه معتمد کړو، نو د آياتو، احاديثو، فقهي مسائلو او د اولياوو د واقعو مو تخريج (حوالي) او بنه تحقيق وکړ.

او کديا هم چا ته په کوم ځای کې اشتباه وي موږ دې په هغه ځای باندې پوه کړي، که مخامخ را سره ليدی شي او که د تليفون له لارې وي ځکه په هر کتاب زموږ شميرې موجودې دي.

د يادونې وړ ده چې د دې کتاب په تخريج او تحقيق او تصحيح کې له مونږ عاجز سره ځو جيدو او کرد علماء کرامو برخه اخيستې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوی ته دالله تعالی دغیب له خزانو څخه داجراو بدلې غوښتنه کوم، چې نومونه یې دادي:

۱- نائب شیخ مولوی صاحب عزیزالرحمن (حقاني).

۲- دوړې دورې شیخ، مولوی صاحب امیرمحمد.

۳- نائب مهتمم جامعه ضیاء المدارس، اکوړه ختک، مولوی صاحب ولی محمد (ثائب).

دلته یوه خبره ضرور بولم چې ترخپل وس پورې مې داصلاح پوره کوشش کړی خوبیا هم انسان عاجز دی کیدای شي املائي یا علمي غلطي پاته شوې وي نو دهغو نسبت به ما ته کیږي جناب خلیفه صاحب ته ونشي اوکه چاته کومه غلطي په نظر ورشي نو هیله لرم چې ماترې خبر کړي ترڅو په اینده چاپ کې یې اصلاح وشي، ډېره مننه به مو وي.

الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ دې دا مجالس دعامو مسلمانانو له پاره خصوصاً مُریدانو او مخلصینو ته دهدایت ذریعه وګرځوي اوالله تعالی جَلَّ جَلَالُهُ دې له مونږ نه دغه خدمت په خپل دربار کې قبول او په آینده کې مودې خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ د دین له خدمت څخه نه بې برخې کوي.

آمین ثم آمین په همدې هیله.

خاک پای بزرګان مولوي سید محمد عمر فاروقي (لوګر/خروار)

۲۴ دجمادالثاني ۱۴۳۲ هجري / ۳۰ دربیع الاول ۱۴۳۷ هجري

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

دپیل خبري

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

اَلْحَمْدُ لله الَّذِیْ عَلَّمَ اَوْلِیَاءَهُ طُرُقَ الْوُصُوْلِ اِلَیْهِ، وَ اَخْرَجَهُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ اِلَی النُّوْرِ ثُمَّ قَرَّبَهُمْ لَدَیْهِ، وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰی سَیِّدِ الْاَنْبِیَاءِ وَالْمُرْسَلِیْنَ وَعَلٰی آلِهٖ وَ اَصْحَابِهٖ وَ اَوْلِیَاءِ اُمَّتِهٖ الَّذِیْنَ هُمْ نُجُوْمُ الْاِهْتِدَاءِ اِلَیْهِ.

اَمَّابَعْدُ:

فَاَعُوْذُ بِاللهِ مِنَ الشَّیْطٰنِ الرَّجِیْمِ

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

﴿اُدْعُ اِلٰی سَبِیْلِ رَبِّكَ بِالْحِكْمَةِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ﴾

[سورة النحل آیت:۱۲۵]

Scanned with CamScanner

(c) Ketabton.com: The Digital Library

(۱) مجلس

نَحْمَدُهٗ وَنُصَلِّيْ عَلٰي رَسُوْلِهِ الْكَرِيْم اَمَّابَعْدُ :

د نقشبنديې طريقه له چاڅخه پيل شوې؟

دازموږطريقه نقشبنديه چې دحضرت صديق اکبر رضي الله عنه په واسطه باندې له نبي کريم صلى الله عليه وسلم څخه رانقل شوېده ځکه يې نسبت هم دده مبارک رضي الله عنه ته کيږي داهغه شخصيت دی چې داهل سنت والجماعت عقيده ده چې له نبي کريم صلى الله عليه وسلم څخه وروسته په ټول امت کې بهترين اوغوره مقام لري

اجمع الصحابة واتباعهم على افضلية ابى بكر ثم عمر ثم عثمان ثم على

(يعنې صحابه ؤ اوتابعينو رضي الله عنهم په دې اجماع او اتفاق کړی دی چې په امت محمدي کې له ټولو نه بهتراوغوره شخصيت حضرت ابوبکرصديق رضي الله عنه دی.له هغه نه وروسته حضرت عمر رضي الله عنه بياحضرت عثمان رضي الله عنه اوبيا حضرت علي رضي الله عنه دی)

[اصول الدين عند الامام ابى حنيفه لمحمد عبدالرحمن الخميس ۱: ۴۲]

Scanned with CamScanner

(c) ...com: The Digital Library

امام شافعي رحمه الله فرمايي :چې په دې خبره باندې اجماع ده چې له پيغمبر صلی الله علیه وسلم نه وروسته په ټول امت کې ابوبکرصديق رضي الله عنه افضل او غوره دی .(کشف الباري، فضائل الصحابه ، ص:۱۴۲)

نبي کريم صلی الله علیه وسلم چې کله دمعراج په سفرکې له سدرة المنتهی مقام ته ورسيده نو حضرت جبرائيل علیه السلام په مقام کې ورځخه پاتې شو نو کله چې نبي کريم صلی الله علیه وسلم له دغه مقام ځخه لوړ ولاړی نو هلته ګوښی پاتې شو په هغه وخت کې په ده باندې ډېرډهيبت او ويرې حالت راغی نو ددې له پاره چې د نبي کريم صلی الله علیه وسلم له زړه ځخه هغه ډاراوهيبت ورک شي نو خدای جل جلاله پيغمبر صلی الله علیه وسلم ته دحضرت ابوبکرالصديق رضي الله عنه په غږ باندې غږ وکړيعنې الله تعالی خپل غږدده دآواز په شان ورګرځولو ځکه حضرت ابوبکر الصديق رضي الله عنه خودحضرت محمد صلی الله علیه وسلم ډېر نيږدې ملګری دی اوښه يې پېژني او دايې ورته وويل چې زه الله يم اوته مې بنده يې.

دابوبکرصديق رضي الله عنه له نبی کريم صلی الله علیه وسلم سره اتحادي نسبت

دسيدنا ابوبکر صديق رضي الله عنه چې له نبي کريم صلی الله علیه وسلم سره کوم مقام او اتحاد ؤ چې هغه ته معيت کبری وايي دا مقام او مرتبه دده مبارک ته دالله تعالی له لوري پيداشوی وه دامقام او مرتبه دمعيت دده مبارک په ژوند ، فکر ، خدايي معاملو ، اهل وعيال

(c) ketabton.com: The Digital Library

تردې چې دمرګ په حالا تو کې هم له رسول الله صلی الله علیه وسلم سره مشابهت له ورایه معلومیده ، چې ذده دمعیت څو څرګنده او ښکاره مثالونه په لاندې ډول دي:

۱- چې کله رسول الله صلی الله علیه وسلم له غار حرا نه بیرته راغی نو خپلې بي بي (حضرت خدیجې رضی الله عنها) تسلي ورکوي او ورته وایي: ﴿ كَلَّا وَاللهِ مَا يُخْزِيكَ اللهُ أَبَدًا إِنَّكَ لَتَصِلُ الرَّحِمَ وَتَحْمِلُ الْكَلَّ وَتَكْسِبُ الْمَعْدُومَ وَتَقْرِي الضَّيْفَ وَتُعِينُ عَلَى نَوَائِبِ الْحَقِّ ﴾

[صحيح البخاری ج ۱؛ص :۲]

ژباړه: هیڅکله نه، قسم په خدای که دي الله وشرموي ته خو خپلوی پالې ، ته مرسته کوې له (الضعیف المنقطع) چې په دې کې یتیم هم داخل دی او عیال او غیر له دې ، له مسکینانو سره مرسته کوې دمیلمنو عزت کوې په عامو حوادثو کې چې سماوي افات دي لکه باران زلزله او داسې نور په دې کې هم ته له خلکو سره مرسته کوې

او دحضرت ابوبکر صدیق رضی الله عنه معامله وګورئ چې کله دی له مکې مکرمې نه حبشو ته روان شو په لارکې دکافرانو سردار (ابن رغنه) ودراوه او ورته وې ویل: إِنَّكَ لَتَصِلُ الرَّحِمَ وَتَحْمِلُ الْكَلَّ وَتَكْسِبُ الْمَعْدُومَ وَتَقْرِي الضَّيْفَ وَتُعِينُ عَلَى نَوَائِبِ الْحَقِّ ﴾

چې کوم الفاظ خدیجې رضی الله عنها دنبي کریم صلی الله علیه وسلم په هکله ویلې وه هغه الفاظ یو کافر دصدیق اکبر په هکله هم وویل نو معلومه شوه چې ددواړو په اخلاقو کې کامل مماثلت وو

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲- الله تعالی دنبي کريم ﷺ په هکله وايي:

﴿بِالْمُؤْمِنِينَ رَءُوفٌ رَّحِيمٌ ﴿١٢٨﴾﴾ [سورة التوبة آيت ۱۲۸]

او نبي کريم ﷺ دابوبکرصديق په هکله وايي: ارحم امتي ابوبکر، او (ارأف امتي ابوبکر)

۳- نبی کريم ﷺ خپله باره کې فرمايي: انا اغير ولد آدم والله اغير مني) او حضرت ابن سعد ليکلي: کان اغير هذه الامة بعد نبيها ابوبکر)

۴- الله تعالی دنبی کريم ﷺ په باره کې وايي: ﴿

وَمَا عَلَّمْنَٰهُ ٱلشِّعْرَ وَمَا يَنۢبَغِي لَهُۥٓ ﴾ [سورة يس آيت ۶۹]

ابن عساکر له حضرت عايشې رضي الله عنها نه نقل کوي چې ابوبکرصديق رضي الله عنه نه په جاهليت کې شعرونه ويلي او نه وروسته له اسلامه

۵- دجاهليت په وخت کې شراب څښل عام ؤ نبی کريم ﷺ کله هم شراب نه دي څښلي اوپه تاريخ الخلفاء کې دي چې ابوبکر صديق رضي الله عنه کله هم شراب نه دي څکلي.

۶- دنبی کريم ﷺ په طبيعت کې داخبره پرته وه چې پاکوالی يې ډيرخوښيدلو الله تعالی په قران کريم کې فرمائي. ﴿

وَثِيَابَكَ فَطَهِّرْ ﴿٤﴾ وَالرُّجْزَ فَاهْجُرْ ﴿٥﴾﴾ [سورة المدثر آيت ۵]

Scanned with CamScanner

(c) ebooks.com: The Digital Library

او همدارنګه د حضرت ابوبکر صدیق رضی الله عنه هم پاکي ډېره خوښه وه په یوه روایت کې راځي: چې کله به ابوبکر صدیق رضی الله عنه اوږه لوشله اول به یې تیونه ور صفا کړل. او چې کله به یې پیاله ډکه کړه بیا به یې جامه په سر ور واچوله چې خاورې یا بل شی ور ونه غورځېږي او نبی کریم صلی الله علیه وسلم ته به یې ور وړله

په نورو پېښو کې یې هم له رسول الله صلی الله علیه وسلم سره ورته والی لرلو

۷- یو ځل په حرم شریف کې عقبه ابن معیط د نبی کریم صلی الله علیه وسلم په غاړه کې یې څادر ور واچولو او راکش یې کړ. او په ابوبکر صدیق رضی الله عنه باندې هم دغه رنګه کفارو حمله وکړه

۸- د نبی کریم صلی الله علیه وسلم په دعا باندې د حضرت عمر رضی الله عنه غوندې لوړ او غوره شخصیت په اسلام باندې مشرف شو او د حضرت ابوبکر الصدیق رضی الله عنه د ترغیب په وجه د سید الشهداء حضرت حمزه رضی الله عنه غوندې شخصیت ته اسلام ور په برخه شو.

۹- نبی کریم صلی الله علیه وسلم ته الله تعالی وفرمایل: ﴿ ثَانِيَ اثْنَيْنِ إِذْ هُمَا فِي الْغَارِ ﴾ [سورة التوبة آیت: ۴۰]

صدیق اکبر رضی الله عنه ته نبی کریم صلی الله علیه وسلم وفرمایل: یَا اَبَا بَکْر ! مَا ظَنُّکَ بِاثْنَیْنِ اللهُ ثَالِثُهُمَا).

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۰- نبي کريم ﷺ ته الله تعالی فرمايي: ﴿ وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ ﴾ [سورة الحجر آيت: ۸۸] نبی کريم ﷺ صديق اکبر رضي الله عنه ته وايي: ﴿ لَا تَحْزَنْ إِنَّ ٱللَّهَ مَعَنَا ﴾ [سورة التوبه آيت: ۴۰]

۱۱- نبي کريم ﷺ ته به چې صحابه کرامو رضي الله عنهم غږ کولو نو په (رسول الله) سره به يې ورته غږ کاوه. او چې کله به يې صديق اکبر بللو نو د (اميرالمؤمنين) په لقب سره به يې ورته غږ کاوه.

۱۲- دمکې قريشو دهجرت پرمهال دنبي کريم ﷺ په پيداکولو کې سل (۱۰۰) اوښان انعام منلی ؤ. او دصديق اکبر رضي الله عنه په غوښتلو کې يې هم سل (۱۰۰) اوښان انعام منلي و.

دنبي کريم ﷺ او حضرت ابوبکرصديق رضي الله عنه رايه هم سره يوه وه

۱۴- دبدر دبنديانو په هکله چې نبي کريم ﷺ کومه فيصله وکړه، نو دمشورې پر مهال هر يوه صحابي خپله رايه وويله صديق اکبر رضي الله عنه دامشوره ورکړه چې له بنديانو نه فديه واخيستل شي اودوی ازاد کړی شي، نبي کريم ﷺ دده په مشوره فيصله وکړه.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۵- دحدیبیې دصلحې په مهال حضرت عمر رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُ ډیر حیران و او ویل یې: چې بدر دغزا پر مهال سره له دې چې شمیره مو هم (۳۱۳) ډ بیا هم نه ویریدو او نن مو ډیر زور ده بیا هم ویریږو ؟! صلحه کوو . لکن دصدیق اکبر رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُ هغه رایه وه کومه چې دنبي کریم صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وه .

په هر کار کې یې دنبي کریم صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ اتباع کوله

۱۶- دفدک یو باغ نبي کریم صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ دبني هاشمو په خوانانو هلکانو او جنکیو مصرفولو ، کله چې صدیق اکبر رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُ خلیفه شو دغه عمل هغه جاري وساته .

۱۷- بنو ثقیف یوه قبیله وه چې هغوی دنبي کریم صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نه دلمانځه دمعاف کولو غوښتنه وکړه خو پیغمبر صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ددوی مطالبه یې رد کړه .

کله چې صدیق اکبر رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُ خلیفه شو نو ځینې خلکو دزکوة د معاف کولو مطالبه وکړه نو صدیق اکبر رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُ یې مطالبه رد کړه .

۱۸- نبي کریم صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ له بني قضاعه قبیلې سره جهاد وکړ ، دې جهاد ته (غزو سلاسل) وایي کله چې دنبي کریم صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ له دې فاني دنیا څخه سترګې مبارکې پټې کړې او خپل خالق ته خوږه روح وسپارله وروسته چې کله هغه مرتدشول صدیق اکبر رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُ هماغه دنبي کریم صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ تګ لاره ورسره غوره کړه .

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۹- حضرت عمرو بن العاص رضي الله عنه د نبي كريم صلى الله عليه وسلم په زمانه كې دلښكر امير جوړيږي او صديق اكبر رضي الله عنه په ټول ژوند كې دلښكر مشراوامير و.

۲۰- په (۹) سنه هجري كې صديق اكبر رضي الله عنه دحج له پاره مشراوامير مقرر شواو په لسمه سنه هجري كې رسول الله صلى الله عليه وسلم دحج مشراو امير شو او دحج هغه مبارك مراسم يې ترسره كړل.

۲۱- كله به چې نبى كريم صلى الله عليه وسلم ته حضرت حسن رضي الله عنه راغى نو ده مبارك به په اوږو كيناوه صديق اكبر رضي الله عنه چې كله خليفه شو نو حضرت حسن رضي الله عنه به يې په اوږو ګرځاوه.

دکورنی په افرادوکې يې هم مشابهت و

۲۲- دنبى كريم صلى الله عليه وسلم زومان (حضرت عثمان رضي الله عنه او حضرت علي رضي الله عنه) چې له (سابقون الاولون) څخه ؤ. او دصديق اكبر رضي الله عنه زوم (حضرت زبير رضي الله عنه) هم له (سابقون الاولون) څخه و.

۲۳- دنبي كريم صلى الله عليه وسلم اوښى له عشره مبشره ؤ څخه ؤ، د صديق اكبر رضي الله عنه اوښى هم له عشره مبشره ؤ څخه ؤ.

۲۴- دنبي كريم صلى الله عليه وسلم اوښى له مهاجرينو څخه و د صديق اكبر رضي الله عنه اوښى هم له مهاجرينو څخه و.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲۵- دنبي کريم ﷺ لور (حضرت فاطمه رضي الله عنها) به په جنت کې دښځو سرداره وي او دصديق اکبر رضي الله عنه لور (حضرت عايشې رضي الله عنها) په هکله نبي کريم ﷺ فرمايي چې دامبارکه په نورو ښځو دومره غوره ده لکه د (ثريد) يعنې دشوروا مړۍ چې په نورو مړيو غوره ده.

۲۶- دنبي کريم ﷺ لورفاطمه رضي الله عنها په کور کې غريبي وه په خپله به ئې ميچن کوله اولاسونه به ئې پړې وو هم دارنګه دصديق اکبر رضي الله عنه لوراسماء رضي الله عنها په کورکې تنګي وه ميچن به يې په خپل لاس کوله اولاسونه به يې وچودو.

دلمسيانوورته والى

۲۷- دنبي کريم ﷺ لمسي حضرت حسن رضي الله عنه ديزيدله بيعت نه انکاروکړ اوهمدارنګه دصديق اکبر رضي الله عنه لمسي حضرت عبدالله ابن زبير رضي الله عنه هم ديزيد له بيعت نه انکار وکړ.

۲۸- حضرت حسين رضي الله عنه شهيدکړي شو اوعبدالله ابن زبير رضي الله عنه هم شهيد کړی شو.

۲۹- حضرت حسين رضي الله عنه شاميانو په خپله قبضه (ولکه) کې راوستلی ؤ اوابن زبير رضي الله عنه حجاج ابن يوسف په خپله قبضه (ولکه) کې راوستلی و.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

۳۰- حضرت حسین رضي الله عنه دشهادت نه مخکې دمغه ورور ، وراره اودخاندان ټول سړي شهیدان کړی شول په آخر کې دي هغه وار راغی . دارنګه ابن زبیر رضي الله عنه شهادت نه مخکې دمغه نږدي خپلوان ټول شهیدان کړی شول په آخر کې د ده هغه وار راغی .

له دواړوسره دالله تعالی معامله یو رنګه وشوه

۳۱- الله تعالی دنبي کریم صلی الله علیه وسلم په طرف باندې (صاحبکم) په لفظ سره اشاره وکړه ، بخاری شریف کې روایت ده چې نبی کریم صلی الله علیه وسلم دصحابه رضي الله عنه کې صدیق اکبر رضي الله عنه ته په (صاحبکم) لفظ سره اشاره وکړه.

۳۲- بیاداسې وخت هم راغې چې څلور رکعتیز لمونځ چې اولني دوه رکعتونه دصدیق اکبر رضي الله عنه په امامت بر سره او دود وروستي رکعتونه یې دامام الانبیاء حضرت رسول الله صلی الله علیه وسلم په امامت تر سره شول .

۳۳- نبي کریم صلی الله علیه وسلم ته کفارومجنون وویل قرآن کریم ګواهي ورکوي :﴿ وَيَقُولُونَ إِنَّهُ لَمَجْنُونٌ ﴾ سورة الملک آیت ۵۱،

همدارنګه داسلامي تاریخ په یوه کتاب کې لیکلي دي چې دمکې قریشوبه دصدیق اکبر رضي الله عنه په باره کې ویل: (قالواهذاابن قحافه مجنون) یعني دغه دقحافه زوی لیونی ده .)

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲۴- له طایف نه د بیرته راګرځیدلو په وخت کې نبی کریم ﷺ ته پناه یو کافر (مطعم بن عدي) ورکړه. او چې صدیق اکبر رضی الله عنه کله د حبشې په طرف د هجرت په اراده ووت په بیرته راتللو کې (ابن الرغنه) ده ته پناه ورکړه.

۲۵- نبي کریم ﷺ فرمايي: انااتقی ولد آدم واکرمهم علی الله ولافخر) یعنې زه په انسانانو کې ترټولو متقي او مکرم یم او زه فخر نه کوم.

او صدیق اکبر رضی الله عنه ته الله تعالی د (أتقی) لقب ورکوي او فرمايي: ﴿ وَسَيُجَنَّبُهَا الْأَتْقَى ۝ ﴾ [سورة اللیل]

مفسرین ټول په دې باندې متفق دي چې له (الْأَتْقَى) نه صدیق اکبر رضی الله عنه مراد دی او بل ځای فرمايي: ﴿ إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِندَ اللَّهِ أَتْقَاكُمْ ﴾ [سورة الحجرات آیت ۱۱۳

څوک چې په تاسې کې له خدایه ډیر ډارېږي هغه ماته ډیر ګران وي.

۲۶- الله تعالی خپل حبیب ته وايي: ﴿ وَلَسَوْفَ يُعْطِيكَ رَبُّكَ فَتَرْضَىٰ ۝ ﴾ (سورة الضحی) زر ده چې درته به کړي تاته الله تعالی د شفاعت اجازه چې ته به خوشحاله شې.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

او صدیق اکبر رضي الله عنه ته الله تعالی وفرمایل : ﴿ وَلَسَوْفَ يَرْضَىٰ ﴾ (سورة الليل)، چې کوم بشارت هلته ده هغه دلته هم ده.

چې کومو خلکو دنبی کریم صلی الله علیه وسلم اتباع وکړه دهغوی په هکله الله تعالی وفرمایل : ﴿ قُلْ إِن كُنتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ ﴾ [سورة آل عمران آیت ۳۱]

او د صدیق اکبر رضي الله عنه په لاس دبیعت کوونکو خلکو په هکله الله تعالی او فرمایل : ﴿ فَسَوْفَ يَأْتِي اللَّهُ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ ﴾ [سورة المائده آیت: ۵۴]

له دنیا څخه دتللو پر مهال هم له خواږه پیغمبر سره ورته والی

چې حالاتو ته ځیر شو سړی حیران شي چې څومره تام مشابهت ورسره لري .تردې چې ددنیانه دتللو کوم کیفیت او وخت دی په هغه کې یې هم مشابهت و.

۳۸- نبي کریم صلی الله علیه وسلم چې له دنیاڅخه انتقال کاوه عمر یې (۶۳) کاله ؤ صدیق اکبر رضي الله عنه چې له دنیا څخه انتقال کاوه هم عمریې (۶۳) کاله ؤ.

۳۹- د نبي کریم صلی الله علیه وسلم وفات دزهرو له اثر څخه ؤ او د صدیق اکبر رضي الله عنه دوفات سبب هم زهر ؤ

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې په کومه حجره کې نبي کريم ﷺ خښ کړی شوی په هغه حجره کې صديق اکبر رضي الله عنه هم خښ کړی شوی دی.

بهرحال د نقشبندیې طريقې دا سلسله مبارکه چې تر نن پورې راروانه ده د صديق اکبر رضي الله عنه په واسطه له نبي کريم ﷺ نه راغلې ده.

د حضرت ابوبکر الصديق رضي الله عنه مناقب او کرنلارې دومره بې شميره دي چې ډير قلمونه يې نشي ليکلی کېدلی شي چې يو لوی درياب به پر وچ شي خو دده مبارک محاسن به پای ته ونه رسيږي دلته خو موږ مشت نمونه خروار شي ذکر کړل [د پورتني معلوماتو د تفصيل له پاره وګورئ: کشف الباري مناقب صحابه ص: ۱۴۲]

حکايت: مونږ چې په بخاري شريفه کې دده مناقب ويل تو بيايوه ملګري ويل وايي خوب مې ليدلو چې يو ډېر لوړ غروي نو دهمدې غره په بيخ کې حضرت ابوبکر الصديق رضي الله عنه دېرېښنا په شان ولاړوي نو دغره سرته دخيژي په ځنګ پورې مې حضرت محمد ﷺ ولاړوي او داتورې راته وايي چې د صديق اکبر رضي الله عنه کرامات منئ.

نقشبديه طريقه په عشق، محبت او اخلاص بناده.

ګرانو ورونو! دغه طريقه چې د هغه په واسطه راغلې دا په عشق او محبت بنا ده، چې دده له رسول الله ﷺ سره زيات عشق او محبت و

(c) ketabton.com: The Digital Library

دیادونې وړه ده: چې الله تعالی دادومره لویه مرتبه څکه ورکړې وه چې له ټولوڅخه دده مبارک رضی الله عنه محبت له نبي کریم صلی الله علیه وسلم سره زیات وڅکه ترټولو خواږه شیان یې له رسول الله صلی الله علیه وسلم څخه قربان کړي ووچې هغه عبارت له خان،مال، اواولادڅخه دي تردې پورې چې خپله نبي کریم صلی الله علیه وسلم فرمایي ﴿ ... فَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: إِنَّ مِنْ أَمَنِّ النَّاسِ عَلَيَّ فِي صُحْبَتِهِ وَمَالِهِ أَبُو بَكْرٍ، ... ﴾ اجامع الترمذي ج: ۲ ص: ۲۰۷ ابواب المناقب رقم الحديث ۳۶۶۰]

یعنې ماته دهیچا دنیادومره ګټه نده رسولې لکه دحضرت ابوبکر الصدیق رضی الله عنه دنیا .

خوږ پیغمبر حضرت محمد صلی الله علیه وسلم فرمایي ﴿ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: مَا لِأَحَدٍ عِنْدَنَا يَدٌ إِلَّا وَقَدْ كَافَيْنَاهُ مَا خَلَا أَبَا بَكْرٍ فَإِنَّ لَهُ عِنْدَنَا يَدًا يُكَافِئُهُ اللهُ بِهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، وَمَا نَفَعَنِي مَالُ أَحَدٍ قَطُّ مَا نَفَعَنِي مَالُ أَبِي بَكْرٍ، ... ﴾ اجامع الترمذي ج: ۲ ص: ۲۰۷ ابواب المناقب رقم الحديث ۳۶۶۱]

ژباړه : له حضرت ابوهریره رضی الله عنه نه روایت دی وایي چې رسول الله صلی الله علیه وسلم ویلي دي چې په دنیاکې له ماسره هرچابنه کړې د هغو ښو بدله مې په دغه دنیا کې ورکړېده خو یوازې دصدیق اکبر رضی الله عنه چې له سره یې کړې دي دومره ډیرې دي چې الله تعالی به یې بدله په ورځ دقیامت ورکوي. اوماته دهیچا مال

(c) ketabton.com: The Digital Library

دومره ګټه نه ده رسولې لکه دابوبکر الصديق رضي الله عنه دمال په شان.

خوهغه داطريقه دومره پټه ساتلې وه چې يووخت حضرت جبرائيل عليه السلام راغی او نبي کريم صلى الله عليه وسلم ته وايي چې خدای پاک زه رالیږلی يم چې زمالطرفه په حضرت ابوبکر الصديق رضي الله عنه باندې سلام وايه اووروسته له سلامه يې دمريضي پوښتنه وکړه چې څرنګه يې نونبي کريم صلى الله عليه وسلم حضرت ابوبکرالصديق رضي الله عنه ته وايي چې الله تعالی حضرت جبرائيل عليه السلام رالیږلی دی اوالله تعالی سلام يې درته راوړی دی اوستا دمرض پوښتنه کوي چې څرنګه دی نوده مبارک رضي الله عنه ورته وويل چې الحمد لله ښه يم نبي کريم صلى الله عليه وسلم ورته وايي چې څه مرض دی ؤهغه ورته وايي چې غاښ مې خوږيږي نو نبي کريم صلى الله عليه وسلم ورته وايې چې څومره وخت کيږي هغه مبارک ورته وايي چې دوه کاله کيږي ګوری دومره عشق چې له محبوب څخه پرته بل چاته يې حال نده ويلی دوه کاله به يې دغاښ ددرد حال چاته نه ښکاره کړی لو.

حضرت مظهرجان جانان رحمه الله دقاضی ثناءالله فاني پتی رحمه الله مرشد په خپل کتاب (کلمات طيبه) کې ذکر کړي دي چې دحضرت ابوبکرالصديق رضي الله عنه له وفات نه پس حضرت عمر رضي الله عنه کورته ورغی دده کوټې ته ورننوت نودکوټې دچت لرګي يې ځای په ځای سوي ؤ او تک تورشوي ؤ حضرت عمر رضي الله عنه ددې دسبب پوښتنه وکړه چې دا څه وجه ده نو دکور خلکو ورته

(c) ketabton.com: The Digital Library

وویل : چې حضرت ابوبکر الصدیق رضي الله عنه چې په وظیفه ذکرباندې لګیاؤکله چې سهار راپورته کېدلونو دخولې مبارکې څخه یې یواد ووتلو داسې غږ راووتلو چې دهغه غږسره ، سره دکباب غوندې بوی راوتلولکه زړه یې چې دعشق له وجې کباب شوی وي نودده داسویلي هغه ګرموالی دبام په لرګیوباندې پریوتلو نوهغه لرګي څکه تور شویدي .

[یواقیت الاعمال ص: ۱۲۵]

ډیره پاکه طریقه ده خوداپاکه طریقه یوازې اویوازې په ډېرمحبت باندې رانقل شویده تردې بورې چې مونږخپل مشایخ کرام وینودکوم خلیفه صاحب به چې له حضرات کراموسره محبت زیات ؤدهغه مقام به هم پرنوروباندې لوړؤ

حضرت انوارالمشائخ جناب فضل الدین خلیفه صاحب چې په ارغندي خلیفه صاحب باندې یې شهرت درلود اوډېره لویه هستي الله جل جلاله پیداکړې وه دحضرت نورالمشائخ صاحب نورو خلیفه صاحبانو پخپله خوله داویلي وو چې ده ته دادومره لوی مقام چې خدای جل جلاله ورپه برخه کړی ؤ دادده دعشق وجه وه چې دده له حضرت صاحب سره محبت اوعشق زیات ؤ څکه دده په ټولو مجلسونو کې به دحضراتو دمجلسونو دهغوی دکراماتو یادونه کېدله اوپه دې خبره هم پوهېدل په کاردي چې ترڅوبورې له خپل شیخ سره محبت نه وي کامل شوی ترهغه پورې له نبي کریم صلی الله علیه وسلم سره محبت نه پیداکیږي اوچې له نبي کریم صلی الله علیه وسلم سره محبت نه وي پیداشوی ترهغه وخته پورې له

(c) ...ton.com: The Digital Library

خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ سره محبت مینه اوعشق نه پیداکیږي نوپه دې لاره کې محبت ساتل په کار دي.اومحبت په ډېر تعلق ناسته پاسته کیږي کله چې له خپل شیخ سره محبت ددین په خاطر پیدا شو نودامحبت دپیغمبر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ دمحبت ذریعه اووسیله گرځي او د حضرت پیغمبر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ محبت بیادپرور دگار جَلَّ جَلَالُهُ دمحبت اوعشق ذریعه گرځي بیاسړی دفنااوبقا مقام ته رسیږي دامقام چې پیداشونوبزرگي هم سړي ته ور په برخه کیږي بزرگي له دې څخه عبارت ده چې خدای جَلَّ جَلَالُهُ درڅخه خوشحاله شي.

لنډه خبره داچې دعشق داسې مقام ته الله تعالی یوسړی ورسوي نوداډېرلوی مقام دی ځکه الله تعالی خپله فرمایي ﴿

وَرِضْوَانٌ مِّنَ ٱللَّهِ أَكْبَرُ ﴾ [سورة التوبه آیت ۷۲]

یعنې لیږرضاکول دالله تعالی دجنتونو،نعمتونوله دنیا اومافیها څخه غوره اوبهتره دي نوپه دې اساس بایدکوشش وکړوچې نیت مود الله جَلَّ جَلَالُهُ درضاله پاره وي محبت اخلاص اوحال بایدخلکوته ونه وایو خپل مقام بایدچاته ښکاره نه کړونوچې مونږاوتاسې دالله تعالی سره مینه اومحبت وکړو اودالله تعالی په دین غیرت وکړو نوالله تعالی خوډېرغیرتي ذات دی ډېر رحیم ذات دی اوالله تعالی بیاسړی یوازې نه پرېږدي لکه په حدیث شریف کې چې راځي ﴿من کان لله کان الله له﴾چې ته الله تعالی ته ورنیږدې کیږې الله تعالی اودعغه خوډ پیغمبرحضرت

(c) ketabton.com: The Digital Library

محمد ﷺ بیاله تاسره خپلوي کوي اولیاء کرام سره خپلوي بیازمونږ تقصیراتوته نه ګوري الله تعالی وایي:

﴿ عَنْ أَنَسٍ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ، عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَرْوِيهِ عَنْ رَبِّهِ، قَالَ: «إِذَا تَقَرَّبَ العَبْدُ إِلَيَّ شِبْرًا تَقَرَّبْتُ إِلَيْهِ ذِرَاعًا، وَإِذَا تَقَرَّبَ مِنِّي ذِرَاعًا تَقَرَّبْتُ مِنْهُ بَاعًا، وَإِذَا أَتَانِي مَشْيًا أَتَيْتُهُ هَرْوَلَةً» ﴾ [صحيح البخاري ج:۲ بَابُ ذِكْرِ النَّبِيِّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَرِوَايَتِهِ عَنْ رَبِّهِ ص: ۱۱۲۳؛ رقم الحديث ۷۵۳۷]

ژباړه: له حضرت انس رضي الله عنه نه روایت دی وایي: چې نبي کریم ﷺ له الله تعالی نه روایت کوي وایي: چې یو بنده ماته یوه لویشت رانیږدې کیږي زه هغه ته یو ګز ورنیږدې کیږم. اوچې څوک ماته یو ګزرانیږدې کیږي زه هغه انسان ته یوه غیږ ورنیږدې کیږم اوچې څوک ماته په قراره، قراره راځي زه هغه ته په منډه، منډه ورځم.

یعنې زما رحمت ډیرنیږدې دی که نه الله تعالی خوښنده نه وهي نوچې اخلاص، عشق او محبت پیداشي بیادلږ عمل ذریعه هم الله تعالی ډیرثوابونه ورکوي په دې شرط چې داعمل دالله جل جلاله درضاله پاره وي دمثال په ډول که یو سړی دوه رکعته نفل لمونځ وکړي خوچې دالله تعالی او دهغه عشق، محبت او اخلاص پکې زیات وي دادوه رکعته بیاترزرو رکعتونو نفلو څخه غوره دي یوه جذبه دالله تعالی درضاله پاره دټولو انسانانو اوپیریانو ترعبادت غوره ده خوچې دخدای پاک درضاله پاره وي نودایه وظیفو باندې لیږدوام همیشوالی پکارده چې لیږمحبت پیداشي

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمونږ زیاتره ملګري چې دلته راشي نوچې وظیفې ورسره کوونودرې، څلوریاپنځه کاله یې دخپلومشائخو سره تعلق نه وي راغلی یعنې په کلونو، کلونوتعلق نه وي ورسره نوتاسې پام وکړئ چې یوسړی په کلونو، کلونوورک وي اوتعلق نلري نوبیابه دده وظیفې څرنګه وشي اوسره له دې چې بیابه له طریقت څخه شکایت کوي اوداشک ورته پیداکیږي چې خدای مکړه دازما وظیفې چې نه کیږي نوالعیاذبالله دانوپه طریقت کې څه نشته نولیږ کوشش وکړئ چې دهمیشه له پاره ذکروکړو نوځوک چې ځومره دالله تعالی ذکراویادونه کوي دومره یې له الله تعالی سره محبت اومینه زیاتیږي دپیغمبر ﷺ یادونه چې ځومره زیاته کیږي دومره له پیغمبر ﷺ سره محبت زیاتیږي له اولیاء کراموسره چې ځومره تعلق پیداکیږي دومره محبت زیاتیږي اووظائف بیابه کیږي بیانوداعشق دی چې سړی خدای تعالی ته رسیږي داپرته له عشق دالله تعالی څخه نه کیږي نومقصدپه طریقت کې دشریعت پابندي ډېره ضروره، اوپه ذکرباندې دوام، اومحبت د خپلواسلافو اومشائخوسره چې دطریقت غورځان دغودریو ته راوزي نودغه درې لارې که په چاکې پیداشوې هغه انسان خدای پاک جل جلاله لوړو مرتبو ته رسوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲) مجلس

داولیاء کرامو بیان

دولایت تعریف

داولیاء کرامو علامې

دولایت شرطونه

الحمد لله رب العلمين والعاقبة للمتقين والصلاة والسلام على خير خلقه نبينا وشفيعنا ومولانا محمد وعلى اله واصحابه اجمعين .

اما بعد : قال الله تبارک وتعالى :

﴿أَلَآ إِنَّ أَوْلِيَآءَ ٱللَّهِ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٦٢﴾﴾

[سورة یونس آیت : ۶۲]

ژباړه: خبردار شئ ! واورئ ! دا خبره چې بېشکه د الله په دوستانو باندې به هیڅ خوف او ویره نه وي او نه به دوی په ورځ دقیامت کې غمجن وي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوستان د الله څوک دي ؟ خدای پاک يې صفات بيانوي اوروايي : ﴿ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا﴾ هغه کسان چې ايمان يې راوړی وي ﴿وَكَانُواْ يَتَّقُونَ ۝٦٣﴾ او چې ځان يې ساتلی وي له ګناهونو څخه. او له خدای پاک جَلَّجَلَالُهُ څخه ووېرېدل. نو بيا ددغو اولياء کرامو له پاره څه انعام ده؟ ﴿لَهُمُ ٱلۡبُشۡرَىٰ﴾ ددوی له پاره زېری ده ﴿فِي ٱلۡحَيَوٰةِ ٱلدُّنۡيَا﴾ د دنيا په ژوند کې ﴿وَفِي ٱلۡأٓخِرَةِۚ﴾ اوپه ورځ د آخرت کې ﴿لَا تَبۡدِيلَ لِكَلِمَٰتِ ٱللَّهِۚ ذَٰلِكَ﴾ نشته بدلېدل د کلماتو د الله تعالی لره ﴿ذَٰلِكَ هُوَ ٱلۡفَوۡزُ ٱلۡعَظِيمُ ۝٦٤﴾ دا زېری چې د دواړو جهانونو کاميابي ده دا ډېره لويه کاميابي ده

په دې مجلس کې لاندې خبرې يادې شوې دي :

١ ــ ولي چاته ويل کېږي ؟

٢ ــ اولياء الله په څو قسمه دي ؟

٣ ــ د ولي څه علامې دي ؟

۴ ــ د ولايت سبب څه ده ؟

۵ ــ د اولياء کرامو عاقبت څه ده چې خدای پاک جَلَّجَلَالُهُ بيا اولياوو ته څه ورکوي ؟

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ولي چاته وايي؟

۱ــ ولي : ولي ماخوذ له (وَلِيَ) نه ده، ولي چي مصدر ده هغه په معنا د قرب سره راځي، ولیه قرب ته ویل کیږي. والي د اسم فاعل صیغه ده. چي ماخوذ له (وَلِيَ) نه ده دا په معنا د قریب، په معنا د محب ، په معنا د صدیق، په معنا د ناصر په دغو ټولو معناوو باندي راځي.

[هکذا فی معارف القرآن لمفتی شفیع (رحمه الله) ج: ۴ ص: ۵۴۸]

علامه قشیري رَحِمَهُ اللهُ فرمایي : چي استاد ابوعلي الدقاق رَحِمَهُ اللهُ فرمایي : چي ولي په دوو معناوو سره ده : اول: (وَلِيٌ) د فَعِیلٌ په وزن دی دغه وزن کله دمفعول او کله بیا دفاعل په معنا راځي نودلته په معنا دمفعول دی معنایي داده چي دده دمعاملاتو الله تعالی په خپله نګران شي الله تعالی فرمایي:﴿ وَهُوَ يَتَوَلَّى ٱلصَّٰلِحِينَ ۝ ﴾ [الاعراف ۱ ۹ پاره : او هم دغه (الله حمایت) ساتنه کوي دصالحانو (او کارونه یې جوړوي).

دوهم:(ولي) فعیل وزن داسم فاعل په وزن سره دایي دمبالغې صیغه ده معنایي داده چي ولي دالله تعالی په عبادت ټول وخت مصروف وي او دعبادت سلسله (لړۍ) یې جاري وي او په دې وخت کې له ده نه ګناه نه صادریږي. [رساله قشیریه بحواله الطبقات الصوفیه ص: ۱۰/۱۱]

Scanned with CamScanner

(ca...abton.com: The Digital Library)

اوس دغه ولي چې په معنا د قرب سره شو، دا قرب چې د الله او د مخلوق په منځ کې نسبت واخلو یعنې (ولی د الله) نو دلته دوه قسمه قربونه دي:

اول قسم:

اول قسم قرب او نزدیکت د الله مخلوق ته چې تر لاسه کیږي هغه بلاکیف قرب او نزدیکت دی چې دهغه مونږ ته علم نشته، ایجاداو پیدایښت ددغو مخلوقاتو ده الله په هغه قرب باندې چې الله تعالی فرمایي: ﴿ وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ حَبْلِ الْوَرِيدِ ﴾ (سورة ق آیت ۱۶) ددې آیت تشریح بنا بر ظاهر داده موږ بنده ته ورنږدې یو د غاړې تر رګونو اوس دا قرب په کوم قسم کیفیت او صفت دی ددې کیفیت معلومیدل له تصوف څخه پرته ګران کار دی.

دمثال په توګه دتصوف په اصطلاح کې به لنډ تفسیر او وضاحت دلته داسې وکړو: څوک چې موجد د یو چا وي، جوړونکی د یو شي وي، مثلاً یو څوک چې دیوې کارخانې جوړونکی وي او په کارونو کې هم ښه ماهر وي نو هغه به خامخا د کارخانې دکارونو په سرته رسولو کې هم ښه تجربه لري.

دی به د هغه شي په نواقصو ښه خبر وي، که په خپله به هغه شی په خپلو نواقصو ښه خبر وي. مثلاً. موټر ده مستري یې جوړ وي، دغه مستري ته ددغه موټر ټولې پرزې معلومې دي، او که ددغه موټر کمالات او نقصانونه موټر ته ښه معلوم دي او که

(c) ketabton.com: The Digital Library

انجینیر ته؟ نو دا انجینیر موټر ته ورنږدي ده د موټر له ځان ځنځ ځکه چې ځومره قرب راځي علم راځي ، دا قرب خو ذریعه د علم له پاره ده. دا انجینیر له موټر نه په موټر باندې ډېر نږدې ده. لهذا دا یو مثال کافي ده.﴿وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ حَبْلِ الْوَرِيدِ ﴿١٦﴾﴾ [سورة ق]

ژباړه: حال دا چې موږ ډیر نږدي یو ده ته په علم سره له رګونو د ورمیږ د ده څخه

یعنې الله تعالی خالق د مخلوقاتو ده ، نو چې موجد او پیدا کوونکی د مخلوقاتو په خپله الله تعالی ده ، نو ددغو مخلوقاتو کمالات او ددغو مخلوقاتو نقصانات دا به الله تعالی ته ښه معلوم وي که په خپله به دغه بنده ته ښه معلوم وي؟ نو (اقرب از من به منی) ته نږدې یې ما ته له ما نه زه خپل ځان ته دومره نه یم رانژدې لکه ته چې رانژدې یې. او س نو دغه قُرب علمي ده چې ثمره دهغه ایجاد د دغه مخلوق ده.

نو یو قرب بلا کیف د خداوند متعال جَلَّجَلَالُهُ مخلوق ته ده چې اثر یې پیدا کول ددغو مخلوقاتو دي.

دوهم قسم:

دوهم قسم قرب د الله تعالی مخلوق ته قرب د محبت ده، هغه اول قسم قرب د ایجاد و ، دا دوهم قسم قرب د محبت ده، دغه قرب دمحبت په نسبت سره د مخلوق او د الله پاک جَلَّجَلَالُهُ په منځ کې چې راځي دا بیا یو قرب بلا کیف ده، مکاني نه ده چې په ځای کې سره نژدې وي خو په علم مکاشفه سره هغه هم متصور کېږي ،

(c) ketabton.com: The Digital Library

په قرب جسماني باندې لکه دوه اجسام چې سره نژدې وي. داسې تمثيل يې راتلای شي په عالم مثال کې په کشف د مشاهدې سره، ددغه اثر او علامه هغه دا توفيق د عبادت ده چې الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ ورنژدې ده مخلوق ته نو ده ته توفيق د عبادت ورکوي، مخلوق چې ورنژدې ده الله ته نو دالله د اطاعت، بندګي محبت پيدا کېږي. د هغه اثر بيا محبت د الله ده چې د الله دده سره محبت پيدا کېږي، خو دغه قرب د محبت بيا متفاوتې (بېلا بېلې) درجې لري.

دمحبت درجې

۱- ادنی محبت د خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ له بنده سره چې پيدا کېږي د هغې کمه رُتبه ايمان ده. خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ فرمايي: ﴿ اَللَّهُ وَلِيُّ الَّذِينَ ءَامَنُوا ﴾ [البقرة آيت ۲۵۷] يعنې الله مُحِب او دوست دهغو خلکو دی چې ايمان يې راوړی وي.له کافر سره الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ محبت نه کوي. نو منشاء د قرب د ادنا رتبې دپاره داده چې: سړی به مسلمان وي. [هكذافی معارف القرآن ج۴ ص:۵۴۸]

۲- اعلی دُرجه د محبت هغه د انبياو عَلَيْهِمُ السَّلَامُ مقام ده. په انبياوو کې بيا د سيد المرسل حضرت محمد رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مقام لوړدی، چې دهغه دمحبت لوړ والی تر معلومې اندازې ډېر لوړ دی له هغه ښځه تعبير کول هم اسانه کار ندی البته داحاديثو

(c) ketabton.com: The Digital Library

په رڼا کې څه ناځه پوهه او علم سړي ته ور په برخه کیږي لکه لاندې یوه قدسي حديث څخه معلومیږي.

۱۰- قال الله تعالى في الحديث القدسي: ﴿ وَمَا تَقَرَّبَ إِلَيَّ عَبْدِي بِشَيْءٍ أَحَبَّ إِلَيَّ مِمَّا افْتَرَضْتُ عَلَيْهِ، وَمَا يَزَالُ عَبْدِي يَتَقَرَّبُ إِلَيَّ بِالنَّوَافِلِ حَتَّى أُحِبَّهُ، فَإِذَا أَحْبَبْتُهُ: كُنْتُ سَمْعَهُ الَّذِي يَسْمَعُ بِهِ، وَبَصَرَهُ الَّذِي يُبْصِرُ بِهِ، وَيَدَهُ الَّتِي يَبْطِشُ بِهَا، وَرِجْلَهُ الَّتِي يَمْشِي بِهَا، وَإِنْ سَأَلَنِي لَأُعْطِيَنَّهُ. وَلَئِنِ اسْتَعَاذَنِي لَأُعِيذَنَّهُ ﴾ احقائق عن التصوف ص: ۳۳۵ رواه صحيح البخاري ج: ۲ ص ۹۶۰ كتاب الرقاق باب التواضع رقم الحديث ۶۵۰۲]

ژباړه: الله تعالى په حديث قدسي کې فرمايي: ماته زما بنده په فرائضو رانږدې کيږي، بيا چې نفلي عبادات کوي رانژدې کيږي رانژدې کيږي تردې پورې چې دی زما محبوب شي، زما محبت ورته پيدا شي، او کله چې زما محبت ورسره پيدا شو نو زه دده سترګې شم، چې په ما باندې ليدل کوي، زه دده لاسونه شم چې په ما باندې نيول کوي، زه دده پښې شم چې په ماباندې رفتن (تلل) کوي که څه رانه وغواړي زه یې ورکوم او که له څه نه پنا وغواړي له هغه څخه پنا ورکوم.

د دوی او دالله تعالى ترمنځ دغه محبت او تړاؤ داسې مرتبې ته ورسيږي چې دغه مرتبه او مقام دبل له پاره نه وي چې دغه مرتبه او مقام يوازې دالله تعالى نيکوبندګانو ته وربه برخه کيږي

Scanned with CamScanner

(ca...abton.com: The Digital Library)

اوس دغه بلاکیف قرب د محبت ده چې دخداوند متعال اود بنده په منځ کې نژدیکت داسې مقام ته ورسیږي تر دي چې په یو وجود سره ترینه تعبیر کیږي.

۲- ﴿ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "إِنَّ اللهَ عَزَّ وَجَلَّ يَقُولُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ: يَا ابْنَ آدَمَ مَرِضْتُ فَلَمْ تَعُدْنِي، قَالَ: يَا رَبِّ كَيْفَ أَعُودُكَ؟ وَأَنْتَ رَبُّ الْعَالَمِينَ، قَالَ: أَمَا عَلِمْتَ أَنَّ عَبْدِي فُلَانًا مَرِضَ فَلَمْ تَعُدْهُ، أَمَا عَلِمْتَ أَنَّكَ لَوْ عُدْتَهُ لَوَجَدْتَنِي عِنْدَهُ؟ يَا ابْنَ آدَمَ اسْتَطْعَمْتُكَ فَلَمْ تُطْعِمْنِي، قَالَ: يَا رَبِّ وَكَيْفَ أُطْعِمُكَ؟ وَأَنْتَ رَبُّ الْعَالَمِينَ، قَالَ: أَمَا عَلِمْتَ أَنَّهُ اسْتَطْعَمَكَ عَبْدِي فُلَانٌ، فَلَمْ تُطْعِمْهُ؟ أَمَا عَلِمْتَ أَنَّكَ لَوْ أَطْعَمْتَهُ لَوَجَدْتَ ذَلِكَ عِنْدِي، يَا ابْنَ آدَمَ اسْتَسْقَيْتُكَ، فَلَمْ تَسْقِنِي، قَالَ: يَا رَبِّ كَيْفَ أَسْقِيكَ؟ وَأَنْتَ رَبُّ الْعَالَمِينَ، قَالَ: اسْتَسْقَاكَ عَبْدِي فُلَانٌ فَلَمْ تَسْقِهِ، أَمَا إِنَّكَ لَوْ سَقَيْتَهُ وَجَدْتَ ذَلِكَ عِنْدِي" ﴾

[تفسير المظهري ج: ١ ص: ٥٠ / مسلم رقم الحديث: (٢٥٦٩)]

ژباړه :له حضرت ابوهریره رضي الله عنه نه روایت دی وایي: چې رسول الله صلی الله علیه وسلم ویلي : چې الله تعالی به د قیامت په ورځ یوه سړي ته ووایي چې: زه مریض وم، ته زما پوښتنې ته رانه غلې هغه به ورته ووایي اې زما ربه ! څرنګه دې پوښتنه وکړم ته خو نه مریض کیږې ؟ هغه به ورته ووایي ایا نه وې خبر چې: زما فلانکی بنده مریض و تا یې پوښتنه ونکړه ، که تا دهغه پوښتنه کړې وای زه به دې هلته میندلی وم یعنې زما رضا به دې پیدا کړې وه

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه وږی وم، تا ماته ډوډۍ رانه کړه.دی به ورته ووایي څرنګه ماتاته مړی درکړې وای ته خورب العلمین یې ؟ ایا تاته دا نه ده معلومه چې زما فلانکي بنده له تانه مړی وغوښته تا ورنکړه که دې داکار دې کړی وای زما رضابه دي پیدا کړې وه .

زه تږی وم،تا ماته اوبه رانکړې. هغه به ورته وایي اې خدایه ته خو رب العالمین یې نه تږی کیږې ؟ الله تعالی به ورته ووایي زما فلانکي بنده له تا اوبه وغوښتې که ورکړې دي وای زه به دې موندلی وم یعنې زما رضا به دې هلته موندلې وه .

الله پاک وایي چې زه یې سترګې شم، لاسونه او پښې یې شم. زه یې ژبه شم. نودا د محبت او قرب هغه متفاوتې (بیلابیلې) درجې دي. د ایجاد په لحاظ یې رتبې متفاوتې نه دي. هر مخلوق چې الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ پیدا کوي ، نو الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ علم پرې لري، قرب د ایجاد د ټول مخلوق علی السویه دی، خو قرب د محبت هغه بیا متفاوتې درجې لري.

ادنا درجه د محبت په ایمان پیدا کیږي، تردغه نه لوړې درجې بیا دتقوی په معیار تر لاسه کیږي . لکه وروسته به تشریح بیا دوه وارې وکړو ، په تقوی کې چې څومره زیادت راځي دغومره د قرب د اومحبت په درجو کې جګوالی راځي، چې انسان بیا الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ ته دومره ورنژدې شي هغه یې غوږونه ، سترګې ، لاسونه او پښې شي بلکې هغه وایي: چې زه دده سترګې شم، زه یې لاسونه او پښې شم او زه دده ټول اندامونه شم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغه تشریح دلفظ دولي دلغت په اعتبار سره شوه اوس د (ولي) تشریح دتصوفو په اصطلاح کوو.

(ولي) د صوفیاء کرامو په اصطلاح کې

۱- دصوفیانو کرامو په اصطلاح کې (ولي) هغه چاته ویل کېږي چې: دده زړه همیشه د الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ په ذِکر باندې مشغول او مصروف وي. ﴿ يُسَبِّحُونَ ٱلَّيْلَ وَٱلنَّهَارَ لَا يَفْتُرُونَ ۝ ﴾ (الانبیاء)
یعنې شپه ورځ د خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ په ذکر لګیا وي، بیا سُستي پکې نه پیدا کېږي.

۲-: (ولي) د صوفیاء کرامو په اصطلاح کې هغه چاته ویل کېږي چې زړه یې د الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ له محبت نه ډک وي. یعنې زړه به یې تل د الله تعالی په ذکر مشغول وي.

۳- : ولي هغه چاته وایي چې زړه به یې د الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ له محبت نه ډک وي، حتی که د بل چا سره محبت هم کوي هغه به د الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ د رضا له پاره وي. لکه نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فرمايي: ﴿ اِنَّ اَحَبَّ الْاَعْمَالِ اِلَى اللهِ تَعَالٰى : اَلْحُبُّ فِى اللهِ وَ الْبُغْضُ فِى اللهِ ﴾ [زادالطالبین (رواه احمد وابوداؤد) ص: ۱۹، مکتبه رشیدیه]
ژباړه: بهترین داعمالو هغه دا چې د چا سره محبت کوې هم دخدای له پاره او که بغض کوې هم د خدای له پاره نوچې هغه بهترین د اعمالو ده، هغه مقام به بیا ورته نصیب کېږي. لکه نبي

(c) ketabton.com: The Digital Library

کریم صلی الله علیه وسلم وايي: ﴿ مَنْ أَحَبَّ لِلّٰهِ وَ أَبْغَضَ لِلّٰهِ وَأَعْطَى لِلّٰهِ وَمَنَعَ لِلّٰهِ فَقَدْ اِسْتَكْمَلَ الْاِيْمَانَ ﴾ [زادالطالبين (رواه ابوداؤد) ص: ۱۹) مکتبه رشيديه]

ژباړه: څوک چې له چا سره محبت کوي دالله تعالی له پاره اويابغض کوي له چاسره دالله تعالی له پاره .او راکړه ورکړه يواځې د خدای د رضا له پاره کوي معنا دا چې نېک او ښه سړی ده څکه ورسره راکړه ورکړه کوي، چا چې منع هم خاص د خدای پاک جل جلاله د رضا له پاره وکړه، معنا داچې بد سړی ده په گناهونو لگيا ده ، که محبت له چاسره کوي او که بد يې ايسه وي هم. يعنې هرڅه يې د الله پاک له پاره وي. نو زړه يې ډک وي په محبت د الله. حتی که دځان سره محبت کوي هم د الله پاک جل جلاله له پاره يې کوي چې زه د الله پاک جل جلاله يو مخلوق يم اوکه د بل سره محبت کوي هم د الله پاک د رضا له پاره يې کوي

[تفسير مظهري ج: ۵/ ص: ۴۸]

فناء القلب

چې له دې نه په دوهمه اصطلاح د صوفيه کرامو تعبير کېږي په فنا د قلب سره. چې ددغه انسان زړه د الله پاک جل جلاله په عشق او محبت کې دومره فاني شي چې د بل چا ياد بالکل ورته نه پيدا کېږي. په زړه کې يې يواځې د الله پاک محبت وي بل څه ورته نه پيدا کېږي. چې زړه د الله تعالی په ذکر کې مستغرق شو ، ثمره يې

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

dا ده چې ددې انسان ظاهر او باطن بیا دواړه په شریعت برابر شي،
د ظاهر او باطن اصلاح یې وشي. اخلاق یې په شریعت برابر شي.
حسد، ریا، کبر عُجب او نور خو مره مُهلک امراض چې دي هغه
بیا ورځخه لرې شي او هغه نېک صفات یې په زړه کې ځای
ونیسي. چې ددې نه داهل تصوف په اصطلاح په فنا د نفس سره
تعبیر کېږي [تفسیر مظهري ج: ۵/ ص: ۴۸]

یو فنا د قلب ده او بله فناء د نفس ده. په ګناهونو امر کونکی،
یعني اماره بالسوء نفس ده، چې زړه اصلاح شو، زړه د الله
تعالی په ذکر لګیا شو، د الله تعالی له محبت نه ډک شو نو نفس
به یې تابع کېږي، بیا له نفس څخه هغه اخلاق رذیله ټول ختمیږي
، نفس بیا په نیکو اخلاقو متصف کېږي. نو بیا له دې څخه تعبیر
په فنا د نفس سره کېږي.

د بقاء بالله یا فی الله مقام

ځانه چې فناء القلب او فناء النفس مقام پیدا شي، نو بیا له
دې نه وروسته مقام د بقاء راځي. لکه مونږ او تاسې چې خط ښه
زده کړو بیا یې که هیرو هم نه هیریږي ملکه وګرځي (ملکه یو
کیفیت راسخه ته ویل کېږي) داسې نه چې اول دې یو دوه ټکي
زده کړل، بیا دې پرېښودل تردې پورې چې هغه دې هېر شول، دې
ته بقا نه ویل کېږي، بلکې دې ته ویل کېږي چې انسان بیا په هغو
صفاتو باندې رنګ شي، د الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ په عشق او محبت کې

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

رنګېدل بنایسه کېدلو ته ویل کېږي، په حسنه صفاتو یا الله
رنګېدل، معنا دا چې متصف وګرځي، هغه دده ملکه وګرځي
لکه د الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ په حسنه صفاتو رنګېدلو ته وایي لکه الله
پاک جَلَّ جَلَالُهُ فرمايي: ﴿صِبْغَةَ ٱللَّهِ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ ٱللَّهِ صِبْغَةً﴾ (
سورة البقرة: ۱۳۸) دا د الله پاک د دین رنګ ده. مثلاً دغه جومات
مونږ یو رنګ ورکړو هغه په دغه دېوال پورې پاتې وي. نو دغه
بقا ویل کېږي.

او یا بقاء دې ته وایي چې وروسته له فناء څخه کوم تجلیات
ورته پیدا کېږي لکه د اضافي صفاتو تجلیات یا د ذاتي صفاتو
تجلیات یا د ذاتي شیوناتو تجلیات یا د رب تعالی د ذات اقدس
بلا کیفه تجلیات. نو دی په همدغو تجلیاتو مزین شي. یعنې دغه
تجلیات او انوار په ده کې ځای ونیسي او دی پرې مُتَصِف شي.
نو د عالم امر په تصفیې فناء او بقاء سره انسان ته ولایت صُغری
حاصلېږي، کوم چې ولایت د اهل الله وو دی او ددوی مستقر
مقام لومړی د صفاتو ظِلال دی او دې کیفیت ته چې لطیفه یا
سالک ورسېږي. یعنې چې سالک کله د اضافي صفاتو تجلیاتو
ته ورسېږي نو بیا دې ته (وصلِ مُطلق) وایي او بیا یې چې کله
ذاتي صفاتو، ذاتي شیوناتو او ذاتي اعتباراتو ته عروج وشي
نو دې ته هم (وصلِ مطلق) وایي. او بیا یې چې کله ذات بحت ته
عروج وشي. یعنې د باري تعالی د ذات بحت تجلیات پرې نازل
شي نو دې ته بیا (وصلِ عُریان) وایي. یا په بل عبارت د خالق او

(c) ketabton.com: The Digital Library

مخلوق تر منځ اویا زره حجابه (پردې) دي، چې ځینې ظلماني او ځینې یې نوراني دي، د هرې لطیفې په تصفیې سره لس زره حجابه له منځه ځي. یعني په (قلبي) (روحي) (سِري) (خفي) او (اخفی) لطائفو سره پنځوس زره حِجابه له منځه ځي او په قالب یعنې (ذِکر سُلطان) او (لطیفهٔ نفسي) سره شل زره نور حجابات له منځه ځي او په نتیجه کې یې سالک خپل مقصود ته رسیږي.
او په بله اصطلاح باندې د غو پنځو لطائفو او ذکر سلطان او لطیفهٔ نفسي ته اووه ګامه هم وایي یعنې (وصلِ عُریان) ته سالک په اووه ګامونو سره رسیږي.

دا نعمتِ عظمی چې له (وصلِ عریان) څخه عبارت دی انبیاو و علیهم السّلام او کاملو اهل الله ؤ ته د ظلماني حجاباتو (چې عالم ممکن دی) او له نوراني حجاباتو (چې د اضافي صفاتو تجلیات، دذاتي صفاتو تجلیات، د ذاتي شیوناتو تجلیات او د ذاتي اعتبارياتو تجلیات) له لرې کېدو څخه وروسته پیدا کېږي.
یعنې دا ټول حجابات چې کله لرې شي نو (وصل) راځي، چې د پښتو له یوې مصرۍ څخه هم دا رنګه پټ مطلب او راز څرګندیږي.

مصری:

کور دې په شنو ونو کې پټ ده

مړوند را هسک کړه د شنو ونو له سرونو

خو د حجاباتو له لرې کېدو وروسته هم د الله تعالی د مشاهدې څه موانع او اسباب ترسترګو کېږي چې هغه زمونږ د استعداد کمزورتیا ده. د مثال په توګه د خدای تعالی د ذات نورانیت خو ډیر لوړ او عالي دی که لمر ته وګورو چې یو مخلوق دی زمونږ او د لمر ترمنځ حجاب (پرده) هم نشته خو بیاهم مونږ د لمر (سترګه) یا ټیکی نه شو صحیح کولای. ځکه چې زمونږ سترګې برېښني او کمزورې دي او کامل مناسبت مو ترمنځ نشته. لیکن د ظلماني او نوراني حجاباتو له لرې کېدو وروسته د خپل پیغمبر ﷺ په متابعت او د کاملو اهل الله په توجه سره استعداد قوي کېږي او الله تعالی خپل (وصلِ عریان) سالک ته ور نصیب کوي.

مطلب دا چې د عالم امر په تصفیې سره چې پنځه لطیفې دي ولایت صُغری ترلاسه کېږي، کوم چې د اهل الله ؤ ولایت دی او د دوی د فیض مبدء په ابتداء، کې ظِل د صفاتو دی او په انتهاء، کې عین صفاتو ته رسیږي.

او په تزکیه د عالم خلق سره چې په واسطه د ذِکر الهي سره چې څه مرتب کېږي د هغه تفصیل په لاندې ډول دی:

په تزکیه د لطیفهٔ نفسي سره چې خُلص او شیره د عناصرِ اربعه رو دی؛ ولایت کُبری مرتب کېږي، کوم چې ولایت د انبیاوو عَلَيْهِمُ السَّلَامُ دی. یعنې چې د لطیفهٔ نفسي تزکیه راشي، فناء او بقاء حاصله شي او خپل مشرب ته ورسیږي نو ثمره او نتیجه یې ولایت کُبری ده، کوم چې له ولایت صُغری څخه فوق (لوړ) دی.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

لکه نبي کريم صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ چې په خپل مبارک ارشاد کې فرمايي چې: (خِيارُكُمْ فى الجاهلية خِيارُكُمْ فى الاسلام اِذا فَقِهُوا).

يعنې دا نفس ناطقه په جاهليت کې چې د انسان تزکيه او تصفيه نه وه راغلې هم سردار ؤ او عالم امريې د ځان تابع ګرځولی و او دی يې دنائت او پستۍ ته مائل کړی و، لېکن کله چې د انسان تزکيه او تصفيه راغله بيا هم دی (نفس ناطقه) سردار دی، ځکه چې دده په تزکيې سره ولايت کُبری مرتب کېږي چې د انبياوو ولايت دی. او له ولايت صُغری څخه ډېر فوق دی، کوم چې د عالم امر په تصفيې سره انسان ته مرتب کېږي او (خِيارُكُمْ فى الجاهلية خِيارُكُمْ فى الاسلام اِذا فَقِهُوا) پرې صادقېږي.

يادونه:

دنفس ناطقه دتصفيې له پاره ايمان شرط دی. غيرِ اسلامي فرقې لکه: براهميه، جوګيان اوداسې نور که هر څومره رياضتونه وکړي نو دوی ته د نفسِ ناطقه تصفيه نه حاصلېږي او نه يې کولای شي. ځکه چې دوی ته د وجوبي حقايقو او د اضافي صفاتو، ذاتي صفاتو او ذاتي شيوناتو نورانيت ته شي حاصلېدای، لېکن د عالمِ امر تصفيه کولای شي، نو ځکه په عالم مُمکن کې ځينې کشفيات او تصرفات هم ورته حاصلېږي.

نو د نفسِ ناطقه په تزکيې سره ولايتِ کُبری مرتب کېږي، کوم چې د انبياوو ولايت دی او دوی د فيض مبدء او مستقره مقام د حق سبحانه وتعالی اسمِ ظاهر دی. يعنې د انبياوو عَلَيْهِمُ السَّلَامُ د

Scanned with CamScanner

(c) ...com: The Digital Library

فیض مبدء او مشرب د الله تعالی ذاتي صفات دي او د امتیانو یې د باري تعالی د اضافي صفاتو ظلال دي، خو بیا له ابتداء څخه وروسته دواړه عروج کوي آن تر بلا کیفه قرب د الله تعالی جَلَّجَلَالُهُ پورې. [مقدمة التصوف ص: ۲۰/۲۴]

دفنا اوبقا ترمنځ توپیر

علامه قشیري رَحِمَهُ اللهُ دفنا اوبقا توپیر داسې بیانوي :چې دصوفیاکرامو په نزد له فنا نه مراد اوصاف مذمومه لرې کیدل دي. له بقا نه مراد په انسان داوصاف محمودؤ پاتي کیدل دي.

په انسان کې له دوړولـه صفاتو نه یوصفت ضرورباقي وي اودیوه له نفي (نیستي) نه دبل اثبات ضرور راځي، څوک چې داوصاف مذمومه نه فناشول په هغه باندې محموده صفات ضرور ظاهره کیږي. اوپه چا باندې چې مذموم خصلتونه غالب شول بیا له هغه نه صفات محموده پټیږي. اودا خو دمناطقهؤ یوه قاعده هم ده چې اجتماع دنقیضینو هم ناروا او ارتفاع دنقیضینو هم ناروا ده او دغه دواړه صفتونه په خپل منځ کې سره ضدین دي.

اوداخبره یادوساتئ چې په کومو اوصافوانسان متصف کیږي افعال یا اخلاق او یااحوال دي:

۱- افعال: هغه دي چې په هغه کې انسان په خپل اختیار سره تصرف کوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲- اخلاق : هغه صفات دي چې په انسان کې په فطري توګه باندې وي ، البته دیو صفت له مسلسل عادت جوړولو نه صفت بدلیږي.

۳- احوال : هغه دي چې په شروع (پیل) کې په انسان باندې واردیږي مګر د احوالو دصفایي دار ومدار داعمالو په صفایي باندې دی. په دې اعتبار سره احوال هم اخلاق غوندې شمیرل کیږي ، ځکه چې کله انسان داوصاف مذمومۀ لرې کولو کوشش پیل کړي نو بیا الله تعالی په ده باندې مهرباني وکړي او دی دښو او غوره اخلاقو څښتن شي.

همدارنګه چې کله انسان خپل کوشش صرف کړي دخپلو اعمالو تزکیه اوپاکي کوي ، نو الله تعالی په خپل کرم سره دده احوال پاک کړي، بلکې په کمال سره په ده باندې احوال واردیږي.

لهذا چې کوم انسان هغه اعمال پریږدي چې کوم په شریعت کې مذموم اوبد دي دهغه سړي په اړه ویل کیږي چې دی دخپلو شهواتو نه فنا شو. اوچې کله انسان دخپلو شهواتو نه فنا شي نو بیا الله تعالی عبادت او بندګي په ښه توګه سرته رسوي.

کوم انسان چې دزړه له اخلاصه ددنیا له مینې څخه بیزاره شي دهغه انسان په اړه ویل کیږي چې دا ددنیاله رغبت نه فاني شوی .کله چې له دنیا نه بې رغبته اوفاني شي بیادغه انسان په صدق اواخلاص سره دالله تعالی په طرف راجع شي.

Scanned with CamScanner

(c) Kitabton.com: The Digital Library

او چاچې کوشش پیل کړ له خپل زړه څخه یې حسد (کینه) ،بخل ، غضب ، تکبر اوداسې نو مذموم عادتونه لرې کړل نو دده په هکله ویل کیږي چې له بدو اخلاقو نه فناشو .

او چې کله له بدو (مذمومو) اخلاقو نه فنا پیدا شوه نو دی بیاپه پاکي او صدق کې تل پاتې وي .

نو اولیاء کرام او صوفیاء کرام د (ولي) تعبیر په دې سره کوي چې زړه یې په ذکر او محبت الهي کې مستغرق وي، هغه ددغه آیت معنا ده چې ﴿ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَكَانُوا۟ يَتَّقُونَ ۝٦٣ ﴾ (البقره) یعنې هغه کسان چې په الله تعالی تصدیق لري خو له دې سره سره داریږي هم. له مخالفت څخه یې همیش ځان ساتي. نوهمیش یې الله په یاد وي. په زړه کې یې د الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ محبت وي. د گناه محبت او مینې ته په زړه کې ځای نه ورکوي .

دا د دې آیت هغه ترجمه ده کومه ترجمه یې چې اهل تصوف کړې ده. کنه یواځې مؤمن ته هم د قرآن کریم په اصطلاح کې (ولي) ویل کیږي. خودا د اولیاوو د تصوف په اصطلاح کوشش ده چې سړی یو مقام ته ځان ورسوي. هغه دغه مقام ده.

د (ولي) علامې

چې مونږ یې په ربنتیا سره وپیژنو چې دا ولي ده، په ظاهره یې څه علامې دي ؟

د (ولي) علامې :

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱- ﴿ ذكر البغوي عَنِ النَّبِي صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ اَنَّهُ سُئِلَ مِنْ اَوْلِيَاءِ اللهِ قَالَ: اَلَّذِينَ إِذَا رُؤُوا ، ذُكِرَ اللهُ عَزَّ وَجَلَّ. ﴾

[تفسير مظهري ج: ۵/ ص: ۴۰ ابن ماجه كتاب الزهد ص: ۴ رقم الحديث: ۴۱۱۹]

ژباړه: امام بغوی رَحِمَهُ اللهُ له نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نه روايت کړي چې داولياؤ الله ؤ په هکله ورنه پوښتنه وشوه چې څوک دي؟ رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ورته وويل: دخدای پاک دوستان هغه څوک دي چې دوی په ليدلو سره سړي ته الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ وربه ياد شي.

۲-﴿ قَالَ البغوي يَروى عَنِ النَّبِي صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ انه قال: قَالَ الله تعالى ان اوليائى من عبادى الذين يُذْكَرُون بذكرى و اُذْكَرُهم بذكرهم ﴾

[تفسير مظهري ج: ۵/ ص: ۴۰ ابن ماجه كتاب الزهد ص: ۴ رقم الحديث: ۴۱۱۹]

ژباړه: امام بغوی رَحِمَهُ اللهُ وايي چې له رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نه روايت دی وايي چې الله تعالى ويلي دي: زما دوستان زما له بندګانو څخه هغه خلک دي چې زما په ياد دوی يادېږي خلکو ته او ددوی په ياد زه يادېږم خلکو ته.

۳- عَنْ أَسْمَاءَ بِنْتِ يَزِيدَ ، أَنَّهَا سَمِعَتْ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ، يَقُولُ: اَلَا أُنَبِّئُكُمْ بِخِيَارِكُمْ ؟ قَالُوا: بَلَى ، يَا رَسُولَ اللهِ ، قَالَ: خِيَارُكُمْ اَلَّذِينَ إِذَا رُؤُوا ، ذُكِرَ اللهُ عَزَّ وَجَلَّ.

[تفسير مظهري ج: ۵/ ص: ۴۰ ابن ماجه كتاب الزهد ص: ۴ رقم الحديث: ۴۱۱۹]

Scanned with CamScanner

(c) ... Digital Library

ژباړه : له حضرت اسماء رضي الله عنها نه روايت دی وايي : چې له رسول الله صلی الله علیه وسلم نه یې اوريدلي دي چې ويل يې ايا زه تاسې ته بهترين دتاسو درونه ښايم ؟

صحابه کرامو ورته وويل بلې : يارسول الله ! ده ورته وويل بهترين دتاسو هغه څوک دي چې کله دوی وليدل شي نوري ته الله تعالی وربه يادکيږي.

يعني تعبير يې داسې ده چې: د (ولي) علامه داده چې ددوی په مجلس سره د انسان په زړه کې د الله پاک سره مينه او محبت پيدا شي. چې ددوی مجلس کوې، ددوی واقعات بيانوې تو اثر يې بيا داوي چې نفسِ مجلس شروع کړې نو له الله پاک جل جلاله سره يې مينه په جوش راشي. تعلق يې پيدا شي.

۴- ﴿ عن عمر ابن الخطاب رضي الله عنه قال قال: رسول الله صلی الله علیه وسلم ان من عبادالله لاناساً ماهم بانبياء ولا شهداء ويغبطهم الانبياء والشهداء يوم القيامة بمكانهم من الله قالوا يارسول الله تخبرنامن هم ، قال : هم قوم تحابون بروح الله علی غيرارحام بين هم، ولا اموال يتعاطونها، فوالله ان وجوهم لنورٌ وانهم علی نور لا يخافون اذا خاف الناس ولايحزنون اذا احزن الناس وقرا: ﴿ أَلَآ إِنَّ أَوْلِيَآءَ ٱللَّهِ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٦٢﴾ ﴾ [سورة يونس آيت ۶۲، درمنثور ص ۳۱۰ ج ۳، بحواله ابوداود ، ابن جرير ، ابن ابی حاتم ، ابن مردويه ، تفسير قرطبی ص ۳۵۷ ، ج ۸، حليه ابی نعيم ، شعب الايمان بيهقی اوتفسير مظهری ج: ۵ ص ۳۹]

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژباړه: له حضرت عمر رضي الله عنه نه روایت دی وایي: چې نبي کریم صلی الله علیه وسلم ویلي چې دالله تعالی دبندګانو څخه ځینې داسې دي خلک چې په ورځ دقیامت کې به د هغو دحال غبطه انبیاء اوشهداء کوي .ورنه وپوښتل شول چې داخلک څوک دي؟

نبي کریم صلی الله علیه وسلم په ځواب کې وفرمایل: چې دا هغه خلک دي چې یوله بله سره محبت خاص دالله تعالی له پاره کوي ترمنځ یې هیڅ خپلوي هم نه وي چې کله خلک په خوف (ویره) کې مبتلاشي دغه خلک به په دغه وخت کې دوېریدلووالا نه وي او چې خلک غمجن وي دوی به غمجن نه وي.

اوبیایې دغه آیت ووایي: ﴿أَلَآ إِنَّ أَوْلِيَآءَ ٱللَّهِ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ۝﴾.

۵- اخرج ابن مردوية عن ابی هريره رضي الله عنه قال سئل النبی صَلَّى الله عَلَيْهِ وسَلَّمَ عن قول الله: ﴿أَلَآ إِنَّ أَوْلِيَآءَ ٱللَّهِ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ۝﴾ قال الذين يتحابون فی الله وورد مثله من حديث جابربن عبدالله اخرجه ابن مردويه [تفسیر مظهري ج: ۵ ص: ۲۹]

ژباړه: له حضرت ابوهریره رضي الله عنه نه روایت دی چې له نبي کریم صلی الله علیه وسلم نه ددې قول دالله تعالی ﴿أَلَآ إِنَّ أَوْلِيَآءَ الخ﴾ په هکله پوښتنه وشوه؟ نبي کریم صلی الله علیه وسلم په ځواب کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

وفرمایل : چې داهغه کسان دي چې دوی په خپل منځ کې دالله تعالی له پاره محبت کوي.

۶- حضرت ابودرداء رضي الله عنه فرمايي: چې ما دنبي کريم صلى الله عليه وسلم نه اوريدلي دي چې : الله تعالى فرمايي : چې کوم خلک زماپه خاطر په خپل منځ کې محبت کوي زمامحبت دهغوله پاره ثابت شوچې کوم خلک زماپه خاطر په خپل منځ کې ملاقات کوي زمامحبت دهغو له پاره حق شو. چې کوم خلک زماپه خاطر په خپل منځ کې يوله بل سره ناسته اوولاړه کوي زمامحبت دهغوله پاره ضروري شو.

داتول هغه خلک دي چې زمامساجد زما په ذکر باندې آباده وي اوخلکوته دخير تعليم ورکوي اوزما داطاعت په طرف خلک رابولي دغه زما اولياء دي چې زه دغو ته دخپل عرش دسورې لاندې ځای ورکوم په خپل قرب کې ځای ورکوم اودخپل عذاب نه يې محفوظ کوم دنورو خلکونه يې پنځه سوه (۵۰۰) کاله مخکې جنت ته داخلوم دوی به دهميش له پاره په جنت کې عيش کوي.بيا نبی کريم صلى الله عليه وسلم دغه آيت تلاوت کړ﴿ أَلَآ إِنَّ أَوْلِيَآءَ الخ ﴾].

رواه درمنثورج: ۲ص: ۳۱۰ ، ترمذ ی کتاب الزهد باب: ۵۳ ، مسند احمد ج: ۵ ص: ۲۴۷/۲۲۲ ، کتاب حلية الاولياء ج: ۱ ص: ۳۶۷]

۷- حضرت علی رضي الله عنه فرمايي : چې اولياء الله هغه خلک دي چې ددوی مخونه دليږ خوب کولو له وجې نه زيړ وي ، سترګې يې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دډېرې ژړا له وجې نه جنيجرې وي دډيرې لوږې له وجې نه يې خېټې نرۍ وي اوشونډې يې وچې وي . [تفسير قرطبي ج: ۸ ص: ۲۵۸]

۸- حضرت بايزيد بسطامي رَحِمَهُ اللهُ فرمايي : چې اولياء الله دالله تعالى ناوې دي اوناوې نامحرم نشي کتلای داناوې دمحبت په پردوکې پټې دي (عام خلک) يې نه په دنياکې ليدای شي اونه په اخرت کې. [الرسالة القشيرية / باب الولاية / ص: ۲۹۲]

لکه دا په فارسي ژبه کې مشهوره خبره ده : ولي راولي مي شناسد) يعنې ولي هرسړی نشي پيژاندی بلکې يواځې ولي يې پيژاندی شي .

۹- حضرت يحيى بن معاذ رَحِمَهُ اللهُ داولياءالله صفت داسې بيانوي : چې دوی دالله تعالى سره اُنس اومحبت دخپل ځان لباس جوړ وي. اودولايت مقام ته درسيدلو له امله دمجاهدې نه وروسته يې له روح سره تعلق راځي . [الرسالة القشيرية / باب الولاية / ص: ۲۹۲]

فـايده: اوس دلته بُنيادي خبره داده چې- ددغـه (ولي) علامـه چې په حديث شريف کې ذکر شوه چې دده په ليدلو سره انسان ته خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ ورپه ياد يږي ، ددې وجه څه ده ؟ چې دا ولي ده، بنده ده ، هغه خالق ده ، الله ده ، دده په ليدلو سره سړي ته هغه ياديږي، دده په مجلس سره انسان ته خدای پاک ياديږي ،نو وجه يې داده چې مخکې ما درته وويل چې: (وَلِيّ) قُرب ته ويل کيږي، قرب د محبت هغه بلاکيف درجه ده، چې د خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ سره د خپنو اشخاصو دومره نزديکت راشي چې معيت ذاتي راشي،

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ فرمايي چې: بيا د دغه انسان سترګې، غوږونه، لاسونه او پښې بلکې هر اندام يې زه شم. او د دغه بنده او خدای پاک په منځ کې داسې قرب بلاکيف راغی چې معيت ذاتي ده نو د يووالی له وجې نه چې اوس مثلاً دواړه لاسونه يو ځای دي، اوس چې يو وينې نو بل هم ورسره ليدل کېږي، چې ښی لاس يادوي چپ هم ورسره يادېږي، چې چپ لاس يادوي نو ښی هم ورسره په خپله يادېږي.

ددې مثال داسې ده لکه: لمر په څلورم آسمان کې ده، خو چې شيشه ورته مخامخ شوه، هغه رڼا د لمر په دغه ديوال لګيږي، لمر سره له دې چې د باندې ده، په شيشه کې نشته يوې کړکی ته چې سړی شيشه مخامخ کړي د دغې شيشې رڼا او تجلي هلته په دېواله باندې لګيږي، لکه څرنګه چې د لمر رڼا د باندې په دېواله لګيږي ځکه چې د دغې شيشې او لمر په منځ کې يوه علاقه د قرب راغله، هغه انوار او شعاع چې دلمر وه هغې په دغې شيشې کې ځای ونيوه نو په دې کې هم دا کمال پيدا شو چې دا شيشه اوس بل شان رڼا کوي. بلکې د شيشې نه چې کومه رڼا په دېواله لګيږي ددې رڼا اثر او تېزوالی تر هغې رڼا زيات وي کومه چې له لمر څخه پخپله صادرېږي.

همدارنګه پنبه (مالوچ) درواخلئ، ځينې داسې شيشې شته چې دهغې وړانګه يا شعاع په مالوچو ولګيږي نو اور واخلي، د لمر په خپله وړانګه او رڼا باندې اور نه اخلي او ددې شيشې په دننه کې چې د لمر کومه وړانګه راغله د هغې په واسطه اور اخلي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې دهغه تقرر دلته په دوهم مکان کې راغی. په دغه ځای باندې اثر زیات شو. ځکه چې دلته علاقه د قرب ده، دا شیشه اودا پنبه د مکان په لحاظ هم سره نژدې دي، چې د لمر او پنبې په مابین کې په مکان کې بُعد (لرې والی) موجود ده نو د لمر له رڼا نه اور نه اخلي اوددغې نژدې شیشې له رڼا نه پنبه اور اخلي.

یو سړی مسلمان ده یو اځې یې کلمه ویلې ده، له الله سره یې تعلق جوړ شو، ځکه الله پاک فرمايي: ﴿ ٱللَّهُ وَلِيُّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ ﴾ ا البقرة آیت ۲۵۷ خو جذب نه ورته پیدا کېږي ، عشق او محبت ورسره نه وي، د خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ د ذکر په وخت کې ورسره ژړا نه وي، حضور برابر پېدل ورسره نه وي، لکن چې د بنده سره یې تعلق جوړ شو بیا دغه شیان پکې پیدا کېږي. ولې ؟ ددوی مناسبت او قرب سره ده، ددغه قرب په لحاظ دغه اثر پیدا کېږي، کله چې لمر ته دلته شیشه مخامخ ونیسو نو ددغې شیشې پړک چې څوک ووینې نو لمر ورته په یادېږي او کنه ؟ نو هغه انوار چې ددغه ولي په سینه کې وي ددغو انوارو په مشاهده او لیدلو سره الله ورته په یادېږي . اصلي مبدء الفیض خو خداوند متعال ده. هغه انسان ته رر په یاد شي.

دوهمه وجه داده چې: خدای پاک په دغو اولیاوو کې ماده د استعداد د تاثر من الله د تاثیر فی غیر الله پیداکړې ، دغو اولیاوو کې قوت او استعداد ددې شته چې هغه فیوضات چې د الله تعالی له طرف نه نازلیږي په مخلوق باندې دهغو قبولي کولی

Scanned with CamScanner

(c) ...com: The Digital Library

شي، تاثر من الله معنا دخدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ له لوري چې کوم تاثيرات راځي دهغه تاثر کولی شي. قبولي او برداشت يې کولی شي اوبياچې هغه تحمل په دوی کې راغلی ځای يې ونيو بيا په دوی کې خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ ماده د تاثير ايښې ده چې بيابه نور مخلوق ترې متاثر کېږي، اوس نو چې دهغه انوار او فيوضات په ده کې راغلل، ده تاثر قبول کړ، له دې نه چې تاثيرراځي نو نی الحال الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ انسان ته ورپه ياد شي. لکه مخکې مې چې په مثال کې درته ووېل چې: د شيشې پرک سری په دېوال ووينې نو سړي ته لمر ور په ياد شي چې لمر راختلی ده، په دغه شيشه کې قابليت د تاثر د لمر د شعاعو ده، د لمر د شعاعو د اجتماع قابليت يې په ځان کې راوستی ، اوس په دغه کې اثر هم خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ ايښی ده، قوت د تاثير. چې ددغه هغه شعاع چې دلته پکې جمع شوي دي بهرته له دغه نه په بل کې هم اثر کوي، اوس نو چې په بل کې اثر راغی اثر چې څوک ويني مؤثر ورپه يادېږي. دا اثر ددغې شيشې چې هلته پيدا شو په دغه کې اصلي اثر د لمرنه پيدا او هغه مؤثر و.

نو له دغه ولي سره چې دغه مقام ده چې سړی يې ويني نو الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ سړي ته ور په يادېږي وجه يې داده چې د الله جَلَّ جَلَالُهُ سره دده علاقه پيدا شوې ده، نو له الله جَلَّ جَلَالُهُ څخه يې تاثرات د فيوضاتو کړي دي، ددغو فيوضاتو اثر چې په بل ځای کې راغی نو سړي ته هغه ورپه يادېږي. چې اصلِ مؤثر هغه ده. مخکې ووېل شو. د ولي علامه داده چې: ددوی په ليدلو سره به الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ

(c) ketabton.com: The Digital Library

انسان ته ورپه یادیږي. د الله پاک جَلَّجَلَالُهُ په یاد به دوی سړي ته ورپه یادیږي. اودغه طریقه د یاد ده چې ددوی ظاهر شکل دې ولید، د سنتو او شریعت پابندي دې یې ولیده نودهغه له وجې نه له شریعت سره ستا محبت پیدا شو. هغه سنت طریقو په تا کې تاثیر وکړ. نو څکه الله پاک جَلَّجَلَالُهُ درته په یاد شو.

اودا چې څوک د اذکارِ باطنه وو ښتن وي چې د کوم ولي په مجلس کې کیني نو لطائف یې خود بخود چالان شي. (اذا رُؤا ذُکِرالله) چې دوی ولیدل شو نو الله یې هم په یاد شو. هغه دده په زړه اوپه لطائفو کې چې کوم تاثر من الله راغلی هغه تاثیر فی الحال په بل کې هم راغی، دهغه لطائف هم ورسره چالان شول، چې کله دی ولیدل شي نو الله جَلَّجَلَالُهُ ورپه زړه کیږي.

اودغه استعداد دتاثیر په خلکو کې دجنسيي، نوعيي اوشخصي مناسبت له امله ده. نو دغه تأثر اوتاثیر تقاضا دحصول دحضور بالله کوي خو یادیدل دالله تعالی په لیدلو ددوی اوپه ناسته له دوی سره په دې شرط سره چې دغه سړی منکرنه وي.

﴿وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ﴿٢٤﴾﴾ [سورة المائده آیت ۲۴]

ای الخارجین عن الایمان والانقیاد. یعنې الله تعالی فاسقانو ته هدایت نه کوي، څکه دوی له ایمان او انقیاد نه خارج دي

﴿وَقَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: قَالَ اللهُ تَعَالَى: مَنْ عَادَى لِي وَلِيًّا فَقَدْ آذَنْتُهُ بِالْحَرْبِ....﴾ [تفسیر مظهري ج: ۵/ص: ۴۱ البخاری\ج۲\ص۹۶۳]

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژباړه :رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وايي: چې الله تعالى ويلي دي: څوک چې زما له دوستانو سره دښمني کوي زما دجنګ اعلان ده ورته.

د(ولي) تعريف او ولي په غيب علم نه لري

د (ولي) هغه تعريف نه ده کوم چې په عوامو کې مشهور ده. تفسيرمظهري ليکي چې: د عوامو په نزد (ولي) دې ته ويل کېږي چې هغه به کرامات لري، خارق العادة کارونه به ورڅخه صادريږي ، داسې شيان به دده په لاس کېږي چې عام انسانان له هغه څخه عاجزه وي، اويابه دی په مغيباتو (پټو خبرو) باندې خبر وي. نودا د ولي علامه نه ده، لکه زمونږ اکثره خلک اوس هم په دې عقيده دي چې ولي ته به دېرې پټې خبرې معلومې وي او هرڅه چې دی غواړي کولی به يې شي . نه ؛ دا دعوامو اصطلاح ده. دا د ولي علامه نه ده. څکه دېر داسې اولياء الله دي چې نه کرامات لري اونه په مغيباتو باندې علم لري.

۱- لکه نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فرمايي: ﴿ وَلَوْ كُنتُ أَعْلَمُ ٱلْغَيْبَ لَٱسْتَكْثَرْتُ مِنَ ٱلْخَيْرِ ﴾ [اعراف: ۱۸۸] که زه په غيب پوهيدی ما به د خپل ځان له پاره دېر خير جمع کړی وای.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲. نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فرمايي: ﴿ وَلَآ أَقُولُ لَكُمْ عِندِي خَزَآئِنُ ٱللَّهِ وَلَآ أَعْلَمُ ٱلْغَيْبَ ﴾ [سورة هود آيت: ۳۱]

بلکې د اولياوو په اصطلاح کرامت ته (حيض الرجال) ويل کېږي يعنې دا د نرانو حيض ده او ښځې ته چې حيض ورشي په خپله جامه باندې شرمېږي، هغه د وينو ځايونه چاته نه وربښکاره کوي، بلکې پټوي يې. [تفسير مظهري ج: ۵/ ص: ۴۱]

کامل ولي ته چې کوم کرامت خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ ورکړی هم وي نو دی يې خلکو تـه نـه ښکاره کوي، لـه خلکو څخـه يـې حتى الامکان پټوي. که کله ترې صادر شي په وخت د غلبې د حال کې، چې دی د جذب په حالت کې وي په خپل کنټرول او اختيار کې نه وي، هلته د خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ عشق په ده دومره غالب شي چې له اختياره ووځي، نو يو کرامت ورڅخه صادر شي، نور پټ شيان نه شي ليدلای. يا خوارق صادرېدل دا شرط يا علامه د ولايت نـه ده، دا لـه اولياوو الله نه پرتـه نـورو تـه هم پيـدا کېږي، بلکې غير مسلمانو ته هم پيدا کېدای شي.

موږ اوتاسې په ميبذی او صدرا کې ويلي دي چې: يوه ډله د يونان د علماوو وه چې هغو په کشف کار کاوه، او سره له دې چې دکوم سماوي دين تابع هم نه و، خو بياهم کشفيات ورتـه پيدا کېدل. دا خوارق خو جوګيان هم کولای شي، چې جوګ پوخ کړي او بيا په هوا الوزي. نو که يوڅوک په شريعت برابر نه وي او له هغه څخه خوارق صادرېږي دا ولايت او کرامت نه بلکې استدراج

Scanned with CamScanner

(c) ktabton.com: The Digital Library

ده. نور داچې کرامت په قرآن کريم ثابت ده. لکه دبي بي مريمې رضي الله عنها په هکله چې راځي: ﴿ وَكَفَّلَهَا زَكَرِيَّا ۖ كُلَّمَا دَخَلَ عَلَيْهَا زَكَرِيَّا الْمِحْرَابَ وَجَدَ عِندَهَا رِزْقًا ۖ قَالَ يَا مَرْيَمُ أَنَّىٰ لَكِ هَٰذَا ۖ قَالَتْ هُوَ مِنْ عِندِ اللَّهِ ۖ إِنَّ اللَّهَ يَرْزُقُ مَن يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴾

[آل عمران : ۳۸]

ژباړه : او (الله) کفيل وګرځاوه دې لره زکريا عليه السلام هر کله به چې ننوت دې ته زکريا عليه السلام په محراب (په عبادت خانه) کې نو موندله به يې له دې (مريمې) سره څه روزي (يعنې ميوې دژمي په اوړي، اوميوي داوړي په ژمي کې).

نو کرامت د اولياوو حق ده. زمونږ د عقيدې موافق که له نفس کرامت نه څوک منکر شي نو په اتفاق سره ورته ضال او مضل ويل کېږي، خو په کفر کې يې شک ده.

او په دغه ولي کې چې دغه کمالات پيدا شول، نو حضرت ابن عمر رضي الله عنهما وايي: تقوا دې ته وايي چې ته خپل نفس تر هيچا هم خير او بهتر ونه بولې.

حضرت مجدد الف ثاني شيخ احمد سرهندی فاروقي قدس الله سره وايي چې: څوک خپل ځان د کافر فرنګي نه بهتر وبولي نو هم د الله پاک جل جلاله معرفت پرې حرام ده. [تفسير مظهري ج: ۵/ ص: ۴۹ حاشيه ۲]

حضرت سعدي رحمه الله وايي: نهد شاخ پرميوه سر برزمين.

(c) ... Digital Library

دا قانون ده دسپيدار او چنار ونې پورته خيژي غځيږي، ځکه چې بې ميوې دي، هره بې ميوې ونه چې وي مخ پورته به روانه وي، خو منه چې له ميوې نه ډکه شي چې څومره ډکيږي نو درنيږي ښاخونه يې لاندې د ځمکې خواته راکاږه شي. د خُرما ونه ځکه ده خو ميوه يې چې په سر کې ده ميوه يې کوزه راځوړنده وي.

نو څوک چې د خداى پاک جَلَّ جَلَالُهُ حقيقي ولي وي نو هغه به يې له خلکو نه غټه نه وايي. ځان به له نورو عامو مسلمانانو بهتر او ښه نه بولي.

دولايت اسباب چې په څه سره پيدا کيږي؟

د (ولي) د ولايت سبب څه شی ده؟ ولايت په څه پيدا کيږي؟ اصل کې سبب د حصول د ولايت له پاره انعکاس د انوارو د رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ده، د انسان په سينه کې چې د نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مشکوة النبوة د سينې مبارکې فيوضات، انوار او اخلاق دي دا چې چېرې منعکس شوي، دغه رڼا چې چېرې ولګېده نو هلته بيا ولايت پيدا کيږي. خو په ظاهر کې دا د نبي عَلَيْهِ السَّلَامُ د سينې انعکاس چې د ولي په سينه کې راځي ددې له پاره سبب څه ده؟ نو ددې له پاره دوه عمده سببونه دي:

دولايت اول سبب: ﴿ كَثْرَةُ الْمُجَالَسَةِ مَعَ الْمَحَبَّةِ وَالْإِنْقِيَادِ بِالنَّبِي صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، أَوْبِمَنْ يَنُوبُه ﴾ [تفسير مظهري ج: ۵/ص: ۳۹] يعني له نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سره ډېره ناسته په ژوند کې. يا دده له نائبانو

(c) Kitabton.com: The Digital Library

او وارثانو سره خو چې ناسته په محبت او په انقیاد وي، چې کوم حکم هغه کوي او دی يې په ښه طریقه سره ومني. اشتباه، تردد او انکار ورسره نه وي. نو يو په دې سبب باندې مقام د ولایت پیدا کېږي. دا ولې پیدا کېږي ؟ د دې وجه به هم درته په لنډه توګه ووایم یواځې دغه ناسته او انقیاد یې ولې د دې سبب کېږي ؟ او نور نه کېږي ؟

ځکه چې څوک د دغو خلکو سره کیني د هغه زړه د دین په رنګ رنګ شوی دی، یعنې ظاهر او باطن یې د خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ په دین برابر دی. نو ته چې له ده سره کېنې، ستا د زړه تعلق چې د ده له زړه سره پیدا شو نو هغه د دین رنګ او انوار او فیوضات چې د ده په زړه کې دي هغه به د تا زړه ورته اخلي، ستا زړه به هم رنګیږي، په دې سره مقام د بقا پیدا کېږي، فنا خو راځي مقام د بقا پیدا کېږي چې د ده په ناسته کې محبت پیدا کېږي بیا الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ سړي ته ورپه یادیږي ، بیا په زړه کې هغه د الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ نوم ځای نیسي. د ده ظاهر قالب چې په شریعت باندې برابر دی د ده په ناسته او تعلق کې هغه به په تا باندې اثر کوي چې د تا ظاهر به په شریعت باندې رنګیږي، خو د نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ د انوارو انعکاس چې راځي هغه به د شریعت په متابعت راځي. [تفسیر مظهري ج: ۵/ ص: ۲۹]

دولایت دوهم سبب: د ولایت د حصول له پاره دوهم سبب: کثرت (ډېروالی) د ذکر ده: چې څوک ذکر ډېر کوي دغه سړي ته به بیا د ولایت مقام پیدا کېږي. دا بیا ولې سبب ده ؟ ځکه چې د انسان زړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دګناهونو له امله زنګ نیسي، چې ګناه وشي نو په زړه کې تور داغ پیدا شي، که توبه وایستل شي بیا هغه داغ لرې کېږي او که نه بیا ځای نیسي. د نبي کریم صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مبارک حدیث ده چې: ﴿ لِكُلِّ شَيْءٍ صَقَالَةٌ وَصَقَالَةُ الْقُلُوْبِ ذِكْرُ الله ... ﴾ [مشکوة المصابیح ج ۱/ باب ذکرالله عزوجل والتقرب الیه ص ۲۱۳/ ۲۱۶ رواه البیهقي في الدعوات الکبیر]

د هرشي له پاره ریګمال شته، صفایي یې پرې کېږي چې هغه زنګونه یې بیا بېرته لېرې کیږي او د زړه له پاره ریګمال د الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ ذکر ده. اوس نو دغه زړه چې د ګناهونو د کدوراتو له وجې تورو والی پکې راغلی ده دا په ذکر سره صفا کېږي چې په زړه کې صفایي راغله نو قابل د انعکاس ګرځي، شیشه چې په خاورو کې پټه وي د لمر رڼا په دې کې انعکاس کېږي ؟ دا شیشه چې په دې کې د لمر رڼا دومره ځای نیسي چې بیا بل دېوال رڼا کوي دا په هغه صورت کې چې دا شیشه به صفا وي نو انعکاس چې په کوم زړه کې راځي هغه به صفا وي او ددې د صفایي لاره او طریقه نبي کریم صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ یواځې ذکر ښودلې ده.

اوس نو ذکر چې څومره ډېر کیږي دومره صفایي هم زیاته پیدا کېږي، څومره چې صفایي ډېرېږي دومره انوار ډېر پکې ځایېږي، ځکه په اولیاوو کې هم تفاوت ده، چې چاته څومره انعکاس وي، څومره چې د یو چا د ذات اقدس صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سره تعلق زیاتېږي دومره هلته فیوضات زیاتېږي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

﴿ عن معاذبن جَبَل قال سمعتُ رسول الله صلی الله علیه وسلم یقول قال الله تعالی وجبت محبتی للمتحابین فیَّ والمتجالسین فیَّ والمتزاورین فیَّ والمتبازلین فیَّ ﴾ [مشكاة المصابيح ج: ۲ ص۴۴۸ باب الحبّ فی الله ومن الله]

ژباړه : له حضرت معاذبن جبل رضي الله عنه نه روایت دی وایي: له رسول الله صلی الله علیه وسلم نه مې اوریدلي ویل یې: چې الله تعالی فرمایي چې: دوه کسان خاص دما له پاره په خپل منځ کې محبت کوي اودما له پاره سره ملا ویږي سرکیني دماله پاره خرڅه کوي دهغو له پاره زما محبت واجب شو.

﴿ قَالَ عَبْدُ اللهِ بْنُ مَسْعُودٍ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ: جَاءَ رَجُلٌ إِلَى رَسُولِ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ: يَا رَسُولَ اللهِ، كَيْفَ تَقُولُ فِي رَجُلٍ أَحَبَّ قَوْمًا وَلَمْ يَلْحَقْ بِهِمْ؟ فَقَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: الْمَرْءُ مَعَ مَنْ أَحَبَّ ﴾

[صحيح البخاری ج: ۲ کتاب الادب باب علامة الحب فی الله رقم الحديث ٦١٦٩ ص: ۴۲۸]

ژباړه: له حضرت عبدالله ابن مسعود رضي الله عنه نه روایت دی وایي: چې یو سړی نبي کریم صلی الله علیه وسلم ته راغي او ورته وې ویل :یا سورالله صلی الله علیه وسلم ! ته څه وایي چې یو سړی دقوم سره محبت کوي مګر ددغه قوم عمل ته رسیدلای نه وي نونبي کریم صلی الله علیه وسلم اوفرمایل : چې سړی به له هغه چاسره وي چې له چاسره یې محبت وي . دنه رسیدلو مطلب دادي چې ددغه سړي عمل ددغه قوم په شان نه وي .

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

﴿عن ابی زید انه قال له رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ الادلک علی ملاک هذا الامر الذی تصیب منه خیر الدنیا والاخرة علیک بمجالس اهل الذکر واذاخلوت فحرک لسانک مااستطعت بذکر الله واحب فی الله وابغض فی الله﴾. [رواه ابونعیم کتاب حلیة الاولیاء ج۱/ص۳۶۲/ کنزالعمال ۳۳۲]

ژباړه: ابوزید رَضِيَ اللهُ عَنْهُ فرمايي: چې ماته نبی کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وفرمایل: چې زه درته اوښایم چې هغه کوم شی دی چې په هغه باندې ددنیااوآخرت کامیابي ترلاسه کیږي (یعنې په هغه باندې دنیااوآخرت دکامیابی داراومداروي) هغه داده چې داهل الذکر دمجلسونو پابندي وکړه او کله چې یواځې یې نو دالله تعالی په ذکر ژبه چلوه چې ترڅو دې طاقت او وس وي .اودالله تعالی له پاره محبت کوه اوبغض هم دالله تعالی له پاره.

داولیاء کرامواقسام

دا اولیاء بیا په دوه قسمه دي: مُریدین او مرادین.

نودا څومره پورته بیان چې مونږ وکړو دا د مریدینو مقام ده، هغه څوک چې خلیل الله دی، مرید د خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ دمحبت اراده لري، نودی به کوشش کوي اوپه دغو کوششونو باندې به خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ دی داسې مقام ته رسوي چې بیابه د خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ عشق او محبت دده په سینه کې ځای پیدا کوي. بیا به دده دامحبت دنورو سینو دمحبت له پاره ګټه سونکی ثابتیږي.

Scanned with CamScanner

(c) ...ton.com: The Digital Library

بله ډله د اولیاووته (مرادین) ویل کېږي، چې دوی خپل مراد او مقصد ته رسیدلي وي چې هغه دخپل خالق خوشاله کول دي مرادینو ته محبوبین هم ویل کیږي او مریدینو ته محبین هم ویل کیږي محبوب د کردګار دي.

﴿ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "إِنَّ اللهَ إِذَا أَحَبَّ عَبْدًا دَعَا جِبْرِيلَ فَقَالَ: إِنِّي أُحِبُّ فُلَانًا فَأَحِبَّهُ، قَالَ: فَيُحِبُّهُ جِبْرِيلُ، ثُمَّ يُنَادِي فِي السَّمَاءِ فَيَقُولُ: إِنَّ اللهَ يُحِبُّ فُلَانًا فَأَحِبُّوهُ، فَيُحِبُّهُ أَهْلُ السَّمَاءِ، قَالَ ثُمَّ يُوضَعُ لَهُ الْقَبُولُ فِي الْأَرْضِ، وَإِذَا أَبْغَضَ عَبْدًا دَعَا جِبْرِيلَ فَيَقُولُ: إِنِّي أُبْغِضُ فُلَانًا فَأَبْغِضْهُ، قَالَ فَيُبْغِضُهُ جِبْرِيلُ، ثُمَّ يُنَادِي فِي أَهْلِ السَّمَاءِ إِنَّ اللهَ يُبْغِضُ فُلَانًا فَأَبْغِضُوهُ، قَالَ: فَيُبْغِضُونَهُ، ثُمَّ تُوضَعُ لَهُ الْبَغْضَاءُ فِي الْأَرْضِ ﴾ [صحيح المسلم كتاب البر والصلة والادب، باب اذا احب الله عبداً امر ه ج: ۲ ص: ۳۳۱ / رقم الحديث: ۲۶۳۷]

ژباړه: له حضرت ابوهریره رَضِيَ اللهُ عَنْهُ نه روایت دی وایي: چې رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ویلي دي: چې دالله جَلَّ جَلَالُهُ له چا سره محبت پیدا شي نو جبرئیل عَلَيْهِ السَّلَام ته حکم وکړي چې زه د فلانکي سره محبت لرم، ته محبت ورسره کوه، نبی صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وایي جبرائیل عَلَيْهِ السَّلَام ورسره محبت کوي بیا هغه په آسمانونو کې اعلان وکړي، چې الله تعالی له فلاني سره محبت لري تاسې هم ورسره محبت کوئ. نو داسمانونو اهل هم محبت ورسره کوي .نبی عَلَيْهِ السَّلَام وایي چې بیا دزمکې د خلکو په زړونو کې هم خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ هغه ور محبوب کړي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

او له یو چا څخه چې دالله تعالی بد راشي نو جبرئیل علیه السلام راوغواړي ورته وایي زما فلانی سړی بد ایسي نو ته یې هم بدایسوه ، نبي علیه السلام وایي چې جبرائیل علیه السلام دغه سړی بداېسوي ، بیا په اسمانونو کې اعلان وکړي چې الله تعالی له فلانکي سړي سره بغض لري تاسي هم ورسره بغض کوئ .نو داسمانونو مخلوقات یې هم بداېسوي ، نو دزمکې په خلکو کې هم منفور شي دنیک خلکو ترپام هم دغه شخص بد ورځي . خدای پاک دي موږ او تاسي بلکې ټول مسلمان له داسې بد حالت او کیفیت څخه وساتي .

دنیکو خلکو محبت له یو چا سره دا دلیل د محبت ده. هغه علامه چې مو مخکې ذکر کړي هغه ددې مرید وي.

او هغه اولیاء چې مرادین دي دهغو علامه داده چې د مسلمانانو به له دوی سره ډېره جوړه وي. له یو چاسره چې د مسلمانانو مینه زیاتیږي او په زړونو کې یې قدر زیاتیږي دا ددې دلیل ده چې دی محبوب ده، څوک چې په مشرب دحضرت رسول الله صلی الله علیه وسلم وي هغه محبوبین دي، هغه مرادین دي، هغوته خدای پاک جل جلاله دغه مقام ورنصیب کړي.

په قرآن مجید کې یې مثال دادی : چې الله تعالی خپل محبوب محمد صلی الله علیه وسلم معراج ته بوتلووې فرمایل : ﴿سُبۡحَٰنَ ٱلَّذِيٓ أَسۡرَىٰ بِعَبۡدِهِۦ لَيۡلٗا مِّنَ ٱلۡمَسۡجِدِ ٱلۡحَرَامِ إِلَى ٱلۡمَسۡجِدِ ٱلۡأَقۡصَا﴾

[سورة الاسراء،آیت ۱]

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژباړه: پاک ده هغه ذات چې بوېې تللو خپل بنده په شپه کې له مسجد حرام څخه وطرف دمسجد اقصی ته.

نو الله تعالی خپل محبوب معراج ته بوتلو داد مراد سره معامله وه. او چې کله دمريد معامله وه نو وې فرمايل: ﴿فَلَمَّا جَآءَ مُوسَىٰ لِمِيقَٰتِنَا﴾ چې کله موسی عَلَيْهِ ٱلسَّلَامُ زمونږ ملاقات ته راغی.

نو الله تعالی له نبي کريم صَلَّى ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سره دمراد معامله وه او دموسی عَلَيْهِ ٱلسَّلَامُ سره دمريدمعامله وه.

اوس ګوره موسی عَلَيْهِ ٱلسَّلَامُ له الله تعالی نه دشرح صدر دعا غواړي ﴿رَبِّ ٱشْرَحْ لِي صَدْرِي ﴿٢٥﴾ وَيَسِّرْ لِيٓ أَمْرِي ﴿٢٦﴾﴾ [طه: ۲۶]

او الله تعالی نبي کريم صَلَّى ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ته شرح صدر خپله ورپه برخه کوي دغوښتلو اړتيا هم نشته فرمايي: ﴿أَلَمْ نَشْرَحْ لَكَ صَدْرَكَ ﴿١﴾﴾ [الانشراح]

نو دمريد او مراد معامله ډير توپير لري.

داولياء کرامو پايلې، انجام او عاقبت دقرآني اياتو نو او نبوي احاديثو په رڼا کې

تر تولو دپام وړ خبره داده چې د اولياؤ کرامو انجام، عاقبت او پايلې به څه ډول وي. په قرآن کريم او احاديثو کې ددغو بزرګانو

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

انجام څنګه بیان شوی دی؟ په قرآن کریم کې ددوی انجام داسې بیان شوی چې:﴿ لَهُمُ ٱلۡبُشۡرَىٰ فِي ٱلۡحَيَوٰةِ ٱلدُّنۡيَا وَفِي ٱلۡأٓخِرَةِۚ ﴾

[سورة یونس آیت ۶۴]

یعنې ددې اولیاء کرامو له پاره زیری دی په ژوند ددنیا او آخرت کې. زیری د دنیا په ژوند کې څرنګه دی؟ د نبي کریم ﷺ په ژوند کې زیری دا و چې ده به بشارت د جنت ورکاوه، څوک چې د خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ ولي و هغه ته د نبي کریم ﷺ په ژبه وویل شول چې:

﴿ قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: أَبُو بَكْرٍ فِي الْجَنَّةِ، وَعُمَرُ فِي الْجَنَّةِ، وَعُثْمَانُ فِي الْجَنَّةِ، وَعَلِيٌّ فِي الْجَنَّةِ، وَطَلْحَةُ فِي الْجَنَّةِ وَالزُّبَيْرُ فِي الْجَنَّةِ، وَعَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ عَوْفٍ فِي الْجَنَّةِ، وَسَعْدٌ فِي الْجَنَّةِ، وَسَعِيدٌ فِي الْجَنَّةِ، وَأَبُو عُبَيْدَةَ بْنُ الْجَرَّاحِ فِي الْجَنَّةِ ﴾ [رواه ابوداود حدیث: ۴۶۵۰/ والترمذي حدیث: ۳۷۴۷/وابن ماجه حدیث: ۱۳۳/اومسند امام احمد: ۱/۱۸۷/۱۸۸]

یعنې رسول الله ﷺ پورتنیو لسو وارو صحابهٔ کرامو رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ ته دجنت زیری ورکوي چې دوی جنتیان دي. دا خو په یوه واقعه کې داجمال په صورت کې زیري ورکړی شوي، ډیرو صحابهٔ کرامو رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ ته یې دتفصیل په طریقه هم زیري ورکړي دي چې یوڅو مثالونه یې په لاندې ډول دي:

دابوبکر رَضِيَ اللهُ عَنْهُ په هکله وایي: ﴿ وقال امانک یاابابکر اول من یدخل الجنة من امتی ﴾ [رواه ابوداود کتاب السنة باب ۸] ﴿ قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ

(c) ketabton.com: The Digital Library

عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «أَنَا أَوَّلُ مَنْ تَنْشَقُّ عَنْهُ الأَرْضُ ثُمَّ أَبُو بَكْرٍ ثُمَّ عُمَرُ، » [رواه الترمذی حدیث ۳۶۹۲] « قَالَ: قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: لِكُلِّ نَبِيٍّ رَفِيقٌ وَرَفِيقِي - يَعْنِي فِي الجَنَّةِ - عُثْمَانُ » [رواه الترمذی حدیث ۳۶۹۸ وابن ماجه] دحضرت عبدالله ابن سلام رَضِيَ اللهُ عَنْهُ په هکله وایي چې: دا جنتي ده. « إِنَّهُ مِنْ أَهْلِ الجَنَّةِ، متفق علیه عَنْ سَعْدَ بْنَ أَبِي وَقَّاصٍ، » [رواه البخاری ومسلم عن ابن عمر] د حضرت ابن عمر رَضِيَ اللهُ عَنْهُ په باب کې وایي چې: (رجلُ صالح) دا ډیر نیک سړی دی. «عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللهِ، أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ لِعَلِيٍّ: أَنْتَ مِنِّي بِمَنْزِلَةِ هَارُونَ مِنْ مُوسَى إِلَّا أَنَّهُ لَا نَبِيَّ بَعْدِي متفق علیه»

[رواه البخاری کتاب فضائل اصحاب النبی صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ باب ۹، والترمذی کتاب المناقب باب ۲۰ حدیث ۳۷۳۰]

ژباړه: له حضرت جابر رَضِيَ اللهُ عَنْهُ نه روایت دی وایي: چې نبی کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ حضرت علي رَضِيَ اللهُ عَنْهُ ته وایي چې: ته ماته داسې یې لکه حضرت هارون عَلَيْهِ السَّلَامُ حضرت موسی عَلَيْهِ السَّلَامُ ته، خو یواځې فرق دادی چې له ما نه وروسته بل پیغمبر نشته یعنې هغه نبي و ته نبي نه یې. «عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: مَنْ كُنْتُ مَوْلَاهُ فَعَلِيٌّ مَوْلَاهُ» [رواه الترمذی: حدیث ۳۷۱۳/ ومسند احمد ۱/۸۴/۱۱۸/۱۱۹/۱۵۲] چاته چې زه ګران یم هغه ته به حضرت علي رَضِيَ اللهُ عَنْهُ هم ګران وي.

دحضرت فاطمې رَضِيَ اللهُ عَنْهَا په هکله وایي:

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

﴿عَنِ الْمِسْوَرِ بْنِ مَخْرَمَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، قَالَ: فَاطِمَةُ بَضْعَةٌ مِنِّي، فَمَنْ أَغْضَبَهَا أَغْضَبَنِي﴾ [رواه البخاري كتاب فضائل اصحابه النبي ﷺ باب ۱۲/۲۹/ حديث: ۳۷۱۴]

ژباړه: له حضرت مسور ابن مخرمه رضي الله عنه نه روايت دی وايي: چې رسول الله صلی الله علیه وسلم ويلي دي: چې حضرت فاطمه رضي الله عنها زما دوجود جزده څوک چې دا په غضب کوي ګويا ما په غضب کوي.

دحضرت دحسن رضي الله عنه اوحسين رضي الله عنه په باره کې وايي:

﴿عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: الْحَسَنُ وَالْحُسَيْنُ سَيِّدَا شَبَابِ أَهْلِ الْجَنَّةِ﴾ [رواه الترمذي حديث: ۳۷۶۸، وابن ماجه حديث: ۱۱۸]

ژباړه: له حضرت ابوسعيد خدري رضي الله عنه نه روايت دی وايي: چې رسول الله صلی الله علیه وسلم ويلي دي: حضرت حسن او حضرت حسين به دجنت دځوانانو سرداران او مشران وي.

دمريم رضي الله عنها اوخديجه رضي الله عنها په باره کې داسې وايي:

﴿وَقَالَ خَيْرُ نِسَائِهَا مَرْيَمُ بِنْتُ عِمْرَانَ وَخَيْرُ نِسَائِهَا خَدِيجَةُ بِنْتُ خُوَيْلِدٍ﴾ [صحيح البخاري كتاب مناقب الانصار باب: ۴۵/ ومسلم كتاب فضائل الصحابه حديث: ۶۹]

ژباړه: رسول الله صلی الله علیه وسلم ويلي: چې حضرت مريم رضي الله عنها دخپلې زمانې دښځو بهتره او غوره ښځه وه او حضرت خديجه رضي الله عنها دخپلې زمانې دښځو بهتره اوغوره ښځه وه.

Scanned with CamScanner

(c) Kitabton.com: The Digital Library

دحضرت عائشې رضي الله عنها په باره کې داسې وايي: ﴿ وَإِنَّ فَضْلَ عَائِشَةَ عَلَى النِّسَاءِ كَفَضْلِ الثَّرِيدِ عَلَى سَائِرِ الطَّعَامِ ﴾ [رواه البخاري فضائل صحابه باب ۳۵/ ومسلم فضائل صحابه حديث: ۸۸۹/۷۰]

ژباړه: بېشکه دحضرت عايشې رضي الله عنها فضل او بهتري په نورو ښځو داسې ده لکه دشوروا دمړي په نورو مړيو.

﴿ وقال نعم الرجل سيدبن حصير ثابت بن قيس نعم الرجل معاذبن جبل نعم الرجل معاذابن عمروبن الجموح ﴾ [رواه مسند احمد: ۲/۴۱۹]

﴿ وقال ان الجنة تشتاق الى ثلاثة على وعمار وسلمان ﴾ [رواه البيهقي كتاب مجمع الذوائد: ۹/۱۱۲/ والتبريذي كتاب مشكوة المصابيح ۶۲۲۵۲ والمتقي الهندي: كتاب كنزالعمال: ۳۳۱۱۴]

دپام وړ خبره خو داده چې خلک په جنت پسې مړه شول چې جنت پيدا کړي او جنت بيا دحضرت علي، حضرت عمار، او حضرت سلمان رضي الله عنه غوښتنه کوي.

د انصارو مبارکانو په حق کې نبي کريم صلى الله عليه وسلم فرمايي او بشارت ورکوي چې: ﴿ عَنْ عَدِيِّ بْنِ ثَابِتٍ، قَالَ: سَمِعْتُ الْبَرَاءَ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ، قَالَ: سَمِعْتُ النَّبِيَّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، أَوْ قَالَ: قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: الأَنْصَارُ لاَ يُحِبُّهُمْ إِلَّا مُؤْمِنٌ، وَلاَ يُبْغِضُهُمْ إِلَّا مُنَافِقٌ، فَمَنْ أَحَبَّهُمْ أَحَبَّهُ اللهُ، وَمَنْ أَبْغَضَهُمْ أَبْغَضَهُ اللهُ ﴾

[رواه البخاري مناقب الانصار باب ۴ حديث ۳۷۸۳]

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

﴿ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: آيَةُ الإِيمَانِ حُبُّ الأَنْصَارِ، وَآيَةُ النِّفَاقِ بُغْضُ الأَنْصَارِ ﴾ [رواه البخاري في كتاب الايمان رقم الحديث ١٧]

يعنې دانصارو مبارکانو د نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سره محبت دا د ايمان علامه ده. ولې هغه ټول د خداوند متعال جَلَّ جَلَالُهُ دوستان دي، څوک چې ددوی سره محبت کوي دا مسلمان ده. هغه ټول د الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ اولياء او دوستان دي. څوک چې بغض ورسره کوي هغه منافق ده. د ټولو صحابه کرامو رَضِيَ اللهُ عَنْهُم په باب کې مجموعي بشارت د خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ له طرفه دادي چې: ﴿رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ﴾ [سورة مجادله آيت ٢٢]. ﴿وَكُلًّا وَعَدَ اللَّهُ الْحُسْنَىٰ﴾ [سورة الحديد آيت ١٠]

﴿مُّحَمَّدٌ رَّسُولُ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ الايه﴾ [سورة الفتح آيت ٢٩]

ژباړه: محمد صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ رسول او رالیږل شوی دالله تعالی دی (په حق سره) او هغه کسان چې له ده سره دي سخت دي از روی مقابله او مجاهده پر کافرانو باندې مهربانان او زړه سواندي دي پخپلو منځو کې.

دومره لوی زيری او سند چې چاته الله تعالی ورپه برخه کړي نو هغوی به ولې اندېښنه او فکر کوي اوبيا چې داوعده اوزيري وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

هم دخالق لایزال له لوري چې دهیڅ ډول زیان او بې وفايي تصور هم نشي پکې کېدلی.

د نبي کریم صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ له طرف نه بشارت دادي چې: ﴿عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: لَا تَسُبُّوا أَصْحَابِي فَوَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ لَوْ أَنَّ أَحَدَكُمْ أَنْفَقَ مِثْلَ أُحُدٍ ذَهَبًا، مَا أَدْرَكَ مُدَّ أَحَدِهِمْ، وَلَا نَصِيفَهُ﴾ [البخاري فضائل اصحاب النبی صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ باب ٥، مسلم فضائل صحابه رقم الحديث: ۲۲۱/ ۲۲۲]

ژباړه: له حضرت ابو هریره رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ نه روایت دی وايي: چې رسول الله صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ویلي دي: تاسې زما په صحابهٔ کرامو پسې بدمه وایاست، زما دې په هغه ذات قسم وي چې زما روح دده په لاس کې ده، که تاسې دأحد دغره په اندازه سره زر صدقه وکړی ددوی دیو پاو یا نیم پاو صدقې خای ته به ونه رسیږي.

﴿عَنْ عِمْرَانَ بْنِ حُصَيْنٍ رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا، قَالَ: قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «خَيْرُكُمْ قَرْنِي، ثُمَّ الَّذِينَ يَلُونَهُمْ، ثُمَّ الَّذِينَ يَلُونَهُمْ»﴾ [صحيح البخاري، ج: ۱ص: ۱۴۶۴ کتاب الشهادات باب: لایشهد علی شهادة جور إذا أشهد، رقم الحديث: ۲۶۵۱]

ژباړه: له حضرت عمران ابن حصین رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا نه روایت دی وایي: چې رسول الله صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ویلي دي: چې بهترین او غوره ددتاسې زما دزماني خلک دي (صحابهٔ کرام) له هغو نه وروسته بیا تابعین بهتر دي، بیا تبع تابعین بهتر دي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

﴿ أَنَّ أَبَا هُرَيْرَةَ، قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، يَقُولُ: لَمْ يَبْقَ مِنَ النُّبُوَّةِ إِلَّا الْمُبَشِّرَاتُ قَالُوا: وَمَا الْمُبَشِّرَاتُ ؟ قَالَ: الرُّؤْيَا الصَّالِحَةُ ﴾

[رواه البخاري كتاب التعبير باب ۵ حديث ۶۹۹۰ ومسلم كتاب الصلوة حديث ۲۰۸/۲۰۷]

ژباړه : حضرت ابو هريره رضي الله عنه وايي چې له رسول الله صلی الله علیه وسلم نه مې اوريدلي دي ويل يې چې : نبوت ختم شو خو بشارات به وي، صحابهٔ کرام ورڅخه پوښتنه کوي چې: بشارات څه شی دي ؟ رسول الله صلی الله علیه وسلم ورته وايي چې: ښه خوبونه دي. دا څه معنا ؟ مطلب دا چې سړی په خپله خوب ويني او په خوب کې خپل حالات ښه ويني ، يا يې بل څوک ښه ويني، خو خپل ځان ښه ليدل يا د بل له طرف نه ښه ليدل دا په هغه صورت کې چې دی به عملاً هم ښه وي. بيا به رؤيای صالحه ته اعتبار وي. د منافق او فاجر له پاره خوب اعتبار نه لري.

﴿ وقال البغوی رحمه الله عَنْ عُبَادَةَ بْنِ الصَّامِتِ قال سالت رسول الله صلی الله علیه وسلم عَنْ قَوْلِ اللهِ تَعَالَى {لَهُمُ الْبُشْرَى فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا} قال : هِيَ الرُّؤْيَا الصَّالِحَةُ يَرَاهَا الْمُسْلِمُ أَوْ تُرَى لَهُ ﴾ [مسند احمد : ۴۵۲/۶ ومستدرک حاكم :۳۴۰/۲]

ژباړه: له حضرت عباده ابن صامت رضي الله عنه نه روايت دی وايي: له رسول الله صلی الله علیه وسلم نه مې ددې آيت {لَهُمُ الْبُشْرَى فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا} په هکله پوښتنه وکړه چې ددې څه معنا ده ؟

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

رسول الله صَلَّى ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ راته وويل : دغه زيري دنيک مسلمان له پاره دادي چې ښه او نيک خوبونه دی پخپله ووينې او يايې بل څوک دده له پاره ووينې .

﴿عَنْ عَطَاءِ بْنِ يَسَارٍ، عَنْ رَجُلٍ، مِنْ أَهْلِ مِصْرَ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا الدَّرْدَاءِ، عَنْ قَوْلِ اللهِ تَعَالَى {لَهُمُ الْبُشْرَى فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا} فَقَالَ: مَا سَأَلَنِي عَنْهَا أَحَدٌ غَيْرُكَ إِلَّا رَجُلٌ وَاحِدٌ مُنْذُ سَأَلْتُ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ: «مَا سَأَلَنِي عَنْهَا أَحَدٌ غَيْرُكَ مُنْذُ أُنْزِلَتْ، هِيَ الرُّؤْيَا الصَّالِحَةُ يَرَاهَا الْمُسْلِمُ أَوْ تُرَى لَهُ﴾ ﴿ بشراة فی الحیوة وبشراة فی الاخرة الجنة لـه طراق کثیراً ﴾ [رواه الترمذی حدیث: ۲۲۷۴]

﴿ اصحابي كالنجوم بايهم اقتديم اهتديتم ﴾ [العجلونی کتاب کشف الخفاء ۱/ ۱۴۷ ، الزبیدی کتاب اتحاف السادة المتقين : ۲/ ۲۲۳]

ژباړه : رسول الله صَلَّى ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فرمايي: چې زما صحابه لکه ستوري داسې دي ، په هريوه پسې چې اقتدا وکړي تاسې به په هدايت او سمه لار ياست .

نو: ﴿ لَهُمُ ٱلْبُشْرَىٰ فِي ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا وَفِي ٱلْآخِرَةِ ﴾ [سورة يونس آيت ۶۴]

د نبي کريم صَلَّى ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ په ژوند کې دخدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ دوستانو ته د دده صَلَّى ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ په ژبه د جنت زيری ورکول کېدل. د نبي کريم صَلَّى ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ د دنيا نه د انتقال نه وروسته اوس ددغو خلکو له پاره بشری (زيری) شته که نه ؟ هو شته . هغه (رؤيا)

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوبونه دي (ثم اذا مات رسول الله صلی الله علیه وسلم فالبشری فی الدنیا ما بشر الله سبحانه اولیاءه بالکشف یعنی اراه فی عالم المثال فی المنام او الیقظة رهوالمراد بالرؤیا الصالحه) [تفسیر مظهری ج: ۵/ص: ۴۲]

نو کله چې نبي کريم صلی الله علیه وسلم له دنيا جامي بدلي کړي، بيا په دنيا کې اولياوو ته زيري هغه څه دي چې الله تعالى يې اولياوو ته ورکوي په کشف سره يعنې ورويني يې په عالم مثال کې په خوب سره اويا په ويښه چې له رؤيا صالحه نه دغه مراد ده.

يعنې کله چې رسول الله صلی الله علیه وسلم په ويښه ليدل دهغه نه تعبير په کشف سره کېږي، د خوب په حالت کې ليدل په خوب سره کېږي، ددغو خلکو له پاره بشری کله الهامات د وظائفو د مراقبو په حال کې الهام ورته شروع شي، خپله ده ته يا يو بل ولي ته. دده مقام خدای پاک جل جلاله په الهام سره ورمعلوم کړي. يا په خوب کې.

﴿وقيل البشری فی الدينا هی الثناءالحسن لماروی البغوی بسنده عَنْ عَبْدِ اللهِ بْنِ الصَّامِتِ، عَنْ أَبِي ذَرٍّ، قَالَ: قِيلَ لِرَسُولِ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: أَرَأَيْتَ الرَّجُلَ يَعْمَلُ الْعَمَلَ مِنَ الْخَيْرِ، وَيَحْمَدُهُ النَّاسُ عَلَيْهِ؟ قَالَ: «تِلْكَ عَاجِلُ بُشْرَى الْمُؤْمِنِ﴾ [تفسير مظهري ج: ۵/ ص: ۴۲]

ژباړه: ځينو ويلي چې په دنيا کې زيري دهغه سړي په ښه نامه ياديدل دي. ځکه چې امام بغوی رحمه الله په خپل سند له عبدالله ابن صامت له حضرت ابوذر رضي الله عنه نه روايت کړی وايي: چې له رسول

(c) Kitabton.com: The Digital Library

الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نه وپوښتل شول چې يوسړی نيک عمل کوي او خلک يې صفت کوي دا څرنګه ده ؟ په خواب کې يې ورته وويل دغه هغه عاجل زيري دمؤمن دي.

وقال الزهري وقتادة هي نزول الملائكة بالبشارة من الله عند الموت قال الله تعالى: ﴿ تَتَنَزَّلُ عَلَيْهِمُ الْمَلَٰئِكَةُ أَلَّا تَخَافُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَبْشِرُوا بِالْجَنَّةِ الَّتِي كُنتُمْ تُوعَدُونَ ﴿٣٠﴾ ﴾ [سورة فصّلت آيت: ۳۰]

ژباړه: امام زهري رَحِمَهُ اللهُ او قتاده رَحِمَهُ اللهُ وايي: چې دغه زيري راکوزيدل دملائکو دی دمرګ په وخت کې دالله تعالى له لوري اوفرمايي: رانازليږي به پر دوی فرښتې (عند النزع والبعث يا في القبر) داسې به ورته وايي چې مه ويريږئ په دنيا کې او مه خپه کيږئ په اخيرت کې او زيری ورکړئ په هغه جنت سره چې له تاسې سره يې وعده شوې ده.

﴿ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، قَالَ: الرُّؤْيَا ثَلَاثٌ: فَبُشْرَى مِنَ اللهِ، وَحَدِيثُ النَّفْسِ، وَتَخْوِيفٌ مِنَ الشَّيْطَانِ ﴾ [تفسير مظهري ج: ۵/ ص: ۴۳ / رواه ابن ماجه حديث: ۳۹۰۶ ومسند احمد: ۲/ ۲۵۹]

ژباړه: له حضرت ابوهريره رَضِيَ اللهُ عَنْهُ نه روايت دی وايي: چې رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ويلي دي: چې خوبونه په درې ډوله دي:

۱- دالله تعالى له لوري، ۲- دنفس سوچونه دي. ۳- او دشيطان له لوري ويرول دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

﴿ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الخُدْرِيِّ: أَنَّهُ سَمِعَ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، يَقُولُ: الرُّؤْيَا الصَّالِحَةُ جُزْءٌ مِنْ سِتَّةٍ وَأَرْبَعِينَ جُزْءًا مِنَ النُّبُوَّةِ ﴾ اصحیح البخاری کتاب التعبیرباب :۲ رقم الحدیث ۶۹۸۳ ج: ۲ ص: ۵۷۴]

ژباړه: حضرت ابوسعید خدري رضي الله عنه وايي: له رسول الله صلی الله علیه وسلم نه مې اوریدلي ویل يي: چې نیک خوبونه دنبوت شپږ څلوېښتمه برخه ده.

رؤیای صالحه ځکه بشارات دی او ځکه قابل دبشارت دي، چې دا د نبوت شپږ څلوېښتمه حصه ده. مخکې داخبره تیره شوې چې نبي کریم صلی الله علیه وسلم فرمايي چې نبوت ختم شو خوبشارات به پاتې وي.

دا خو په دغه فاني دنیا کې دنیکانو او بزرگانو پایلې او انجام شو په اخیرات کې چې تلپاتې ژوند دی هلته هم ددوی له پاره لوړ مقامات او بشارتونه دي. له آخرت نه مطلب د زنکدن حالت، د قبر حالت اود حشر د اول وار د راپورته کېدا دا ټول عبارت دی. ځکه چې دا ټول د آخیرت مقامات دي. ټو ددغونېکانو او بزرگانو له پاره زېری دی. کله چې نیکان اوبزرگان له دنیا سره په مخه ښه کوي بیا خدای پاک ورته لاندیني قرآني زیری ورکوي.

﴿يَٰٓأَيَّتُهَا ٱلنَّفۡسُ ٱلۡمُطۡمَئِنَّةُ ۝٢٧ ٱرۡجِعِيٓ إِلَىٰ رَبِّكِ رَاضِيَةً مَّرۡضِيَّةً ۝٢٨ فَٱدۡخُلِي فِي عِبَٰدِي ۝٢٩ وَٱدۡخُلِي جَنَّتِي ۝٣٠﴾ [سورة الفجر]

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژباړه: ای نفسه آرام نیوونکیه (په ذکر زما شاکر په نعمت زما صابر په زحمت زما) وګرځه (له دنیا نه) په طرف درب خپل حال داچې راضي خوښ به يې ته (له الله تعالی څخه او الله تعالی، راضي اوخوښ (به وي له تا څخه) بیا ننوځه په (نیکانو) بندګانو زما کې اوننوځه په جنت زما کې: سره له نورو مقربینو)

یعني ملائکې ورته راشي ، دغه ملائکې ددغو انسانانو له پاره زېری ورکوي اود زنکدن په حالت کې ورته وايي چې: ﴿ أَلَّا تَخَافُوا۟ وَلَا تَحْزَنُوا۟ وَأَبْشِرُوا۟ بِٱلْجَنَّةِ ٱلَّتِى كُنتُمْ تُوعَدُونَ ﴾ (سورة فصلت) اوپه دغه حالت کې ده ته دخدای پاک جَلَّجَلَالُهُ له ملاقات نه زيات بل شی محبوب نه وي. اودايې رغبت وي چې هسې زر مې روح قبض کړل شي ترڅو دخدای پاک جَلَّجَلَالُهُ ملاقات وکړم.

په قبر کې اولياء کراموته زېری

او په قبر کې يې بشری (زېری) داده چې: دده عمل صالح ورته په ښائسته شکل کې راشي زېری ورباندې کوي چې انعامات الهي دې مبارک شه. دی ورڅخه پوښتنه کوي چې ته څوک يې؟ ستا رنګ خو د زېري کوونکي ده، دی به ورته وايي چې: زه ستا هغه نېک عمل یم.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

﴿ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: " إِذَا قُبِرَ الْمَيِّتُ - أَوْ قَالَ: أَحَدُكُمْ - أَتَاهُ مَلَكَانِ أَسْوَدَانِ أَزْرَقَانِ، يُقَالُ لِأَحَدِهِمَا: الْمُنْكَرُ، وَلِلْآخَرِ: النَّكِيرُ، فَيَقُولَانِ: مَا كُنْتَ تَقُولُ فِي هَذَا الرَّجُلِ؟ فَيَقُولُ: مَا كَانَ يَقُولُ: هُوَ عَبْدُ اللهِ وَرَسُولُهُ، أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ، وَأَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ، فَيَقُولَانِ: قَدْ كُنَّا نَعْلَمُ أَنَّكَ تَقُولُ هَذَا، ثُمَّ يُفْسَحُ لَهُ فِي قَبْرِهِ سَبْعُونَ ذِرَاعًا فِي سَبْعِينَ، ثُمَّ يُنَوَّرُ لَهُ فِيهِ، ثُمَّ يُقَالُ لَهُ، نَمْ، فَيَقُولُ: أَرْجِعُ إِلَى أَهْلِي فَأُخْبِرُهُمْ، فَيَقُولَانِ: نَمْ كَنَوْمَةِ الْعَرُوسِ الَّذِي لَا يُوقِظُهُ إِلَّا أَحَبُّ أَهْلِهِ إِلَيْهِ، حَتَّى يَبْعَثَهُ اللهُ مِنْ مَضْجَعِهِ ذَلِكَ، الحديث. ﴾ اجامع الترمذي ج ۱/ ص: ۲۰۵ ابواب الجنائز باب ماجاء في عذاب القبر رقم الحديث ۱۰۷۱]

ژباړه: له حضرت ابو هریره رضي الله عنه نه روایت دی وایي: چې رسول الله صلی الله علیه وسلم ویلي دي: چې کله مړی یا یو دتاسې په قبر کې کېښودل شي، دوه ملائکې له رنګه تورې او دشنو سترګو خاوندانې ورته راشي چې یوه ملائکه په نامه د (مُنکَر) او بله په نامه د (نَکِیر) ده، دغه مړي ته وایي چې ته ددغه سړي په هکله څه وایې، داڅوک دی؟

نو دی به ورته وایي: هغه څه چې په دنیا کې یې ویل: چې دا دالله تعالی بنده او دهغه رسول دی زه په دې شاهدي ورکوم چې الله تعالی یو دی او محمد صلی الله علیه وسلم دده بنده او رسول دی.

نو دغه دوه ملائکې به دده له سم ځواب ورکولو وروسته ده ته زیری ورکوي چې مونږ مخکې لا پوه وُ چې ته به مونږ ته سم

(c) Khaabton.com: The Digital Library

څوابونه راکوي. «دوی ولې پوه ؤ؟ یا له دې وجې چې دوی به دنیا اعمال صالحه لیدلي ؤ، یا له ظاهري انوارو څخه به یې معلومه کړي. چې په قبر کې په ده د عبادت آثار پراته دي، چې د هغې په اثر یې ملائکې پېژني.»

بیا ده ته قبر فراخه شي اویا(۷۰) ګزه په اویا(۷۰) ګزو کې، بیا په قبر کې نور ورته شروع شي. او ملائکې زېرې ورکړي چې د دنیا له غمونو او تکلیفونو څخه خلاص شوې ستا له پاره ابدي ژوند او راحت دی ویده شه! دی به ورته ووایي زه یو ځل خپل اهل ته بیرته ورځم چې زما د دې بنه حال خبر ورکړم. نو دوی دوا ړه به ورته ووایي: چې د نوې ناوې په شکل باندې آرام خوبونه کوه! هغه ناوې چې نه یې راویښوي مګر خپل میړه به یې راویښوي، نو دغه مړی به په قبر کې دغسې په ارام وي ترڅو چې الله تعالی یې له قبر څخه راپورته کړي د حشر په ورځ.

کله چې بیا له قبر نه راپورته شي بیا په هغه حالت کې هم د دوی له پاره بشرئ (زیرئ) وي. د قبر نه چې سړی راپورته شي د هیبت حالت وي، کله به داسې دروند هیبت وي چې یو بل به نه سره پېژني، لکن دلته د دغو بزرګانو هیبت او وېره هرڅه ختمېږي، دلته بیا د دوی له پاره بُشرئ وي. دا د اولیاوو له پاره د زېري عاقبت ده انعام نه ده.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

﴿عن معاذبن جَبَل قال سمعتُ رسول الله صلى الله عليه وسلم يقول قال الله تعالى وجبت محبتي للمتحابين فيَّ والمتجالسين فيَّ والمتزاورين فيَّ والمتباذلين فيَّ﴾ [مشكاة المصابيح ج: ۲ /ص ۴۲۸/ باب الحبّ في الله ومن الله]

ژباړه: له حضرت معاذبن جبل رَضِيَ اللهُ عَنْهُ نه روایت دی وایي: له رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نه مې اوریدلي ویل یې: چې الله تعالی فرمايي چې: دوه سړي خاص دما له پاره په خپل منځ کې محبت کوي اودما له پاره سره ملا ویړي سرکیني دماله پاره خرچه کوي دهغو له پاره زما محبت واجب شو.

﴿عن عُمر قال قال رسول الله صلى الله عليه وسلم ان من عبادالله لأُناساً ما هم بانبياء ولاشهداء يغبطهُمْ الانبياء والشهداء يوم القيمة بمكانهم من الله قالوا يارسول الله تخبرنا مَنْ هُمْ قال هم قومٌ تحابّوا بروح الله على غير ارحام بينهم ولا اموال يتعاطونها فوالله ان وُجُوهم النور وانهم لعلى نور لايخافون اذا خاف الناس ولايحزنون اذا حزن الناس وقرأ هذه الاية ﴿أَلَآ إِنَّ أَوْلِيَآءَ ٱللَّهِ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٦٢﴾﴾

[مشكاة المصابيح ج: ۲ ص: ۴۲۸ باب الحبّ في الله ومن الله]

ژباړه: له حضرت عمر رَضِيَ اللهُ عَنْهُ نه روایت دی وایي: چې نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فرمايي: ځيني دالله تعالی له بندګانو داسې دي چې نه انبیاء دي، نه شهداء دي خو په قیامت کې به ددوی په حالت باندې انبیاء عَلَيْهِمُ السَّلَامُ او شهداء هم غبطه او تمنا کوي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

نـو صـحابهٔ کرامـو رضي الله عنهم پوښتنه وکړه چې: یارسول الله صلی الله علیه وسلم! دا څوک دي؟ نبي کریم صلی الله علیه وسلم ورته وویل چې داهغه کسان دي چې ددوی مینه اومحبت یوازې دخدای پاک درضا له پاره ؤ ددوی یوځای کیدل یوازې ددین په بنیاد وي کومه نسبي او دنیاوي خپلولي یې هم ترمنځ نه وي دراکړې او ورکړې سلسله یې هم ترمنځ نه وي، بلکې یوازاې او یوازې دخالق لایزال رضا او خوشحالي یې مقصد او موخه وي.

اوپه الله تعالی مې دي قسم وي چې: مخونه به یې نوراني او ځلیدونکي وي د نور په منبرونو به ناست وي. په دوی به کومه وېره نه وي په هغه ورځ چې نورخلک به په غم او ویره اخته وي، دوی به نه غمجن وي په داسې حال کې چې په دې ورځ به نور خلک غمجن وي

بیایې دغه آیت ولوست: ﴿ أَلَآ إِنَّ أَوْلِيَآءَ ٱللَّهِ الایه ﴾

یعنې دغو خلکو ته به الله پاک جل جلاله دغه مقام اومرتبه ورکوي. دا محبت د خدای پاک جل جلاله د رضا له پاره چې دوه مسلمانان یې په خپل منځ کې کوي نودا یې بیا انجام او انعام ده. دوی ته دا مقام ولې پیدا کېږي چې له هر قسم پرېشاني نه به په قیامت کې محفوظ وي؟

څکه یو له بل سره یې ناسته ولاړه هرڅه دالله تعالی درضا له پاره دي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

داولیاؤ سره تړاو او دهغوی زیارت کول ګټور دي

د اولیاء کرامو ملاقات او دهغوی زیارتونو ته تلل قسم په خدای ده چې دومره زیاتي ګټې پکې دي چې په خپل عمل سره یې په ډېر وخت کې هم نه شي ګټلای. ځکه دهغوی د دعاؤ او لیدلو اثرات په سړي کې ډېر زیات او ګټور بدلون راولي ، خو که یوڅوک دهغوی هغه اثرات او انوار ووینې

خو هر څوک یې نشي لیدلی دچاچې سینه پاکه وي وظایف یې ترسره کړي وي سینه یې دالله په نامه منوره او روښانه کړې وي هغه یې بیا ویني او په خوندیې هم پوهیږي. نو خدای پاک جَلَّجَلَالُهُ وایي چې: له هغو خلکو سره زما محبت حتمي او دتل له پاره دی چې دوی راکړه ورکړه ، تعاون، محبت زما د دین له پاره کوي او چې له چا سره د خدای پاک جَلَّجَلَالُهُ محبت پیدا شو نو دی د محبوبینو له ډلې څخه شو، اوس چې محبوب شو نو د خدای پاک جَلَّجَلَالُهُ د دوستانو او محبوبینو او مُرادینو له ډلې څخه شو ځکه خدای پاک جَلَّجَلَالُهُ فرمایي چې: ﴿أَلَآ إِنَّ أَوْلِيَآءَ ٱللَّهِ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٦٢﴾﴾ (سورة یونس آیت ۶۲) چې زما په ولیانو به نه خوف وي او نه به دوی غمجن وي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

اصل ثمره نتیجه د ولایت مونږ لا تراوسه ذکر کړې نه دي. یوازې علامې، تعریف، د عاقبت په لحاظ په قرآن کریم کې زیری بیان شو.

د ولایت پایله نتیجه جنت ته تلل دي

نو نتیجه د ولایت جنت ده. زیری په دنیا کې ورکړل شو، اصل ځای د انعام به په جنت کې وي. دا زیری دوی ته په قبر کې ورکړل شو، زیری د حشر په حالت کې ورکړل شو. په قیامت کې به خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ څرنګه مقام اولیاء کرامو ته نصیب کوي؟ نو په حدیث مبارک کې راځي:

﴿عن ابی هریرة قال كنتُ مع رسول الله صلی الله علیه وسلم فقال رسول الله ان فی الجنة لعُمُدا من یاقوت علیها غُرَفٌ من زبَرْجَد لها ابوابٌ مفتحةٌ تضِیء كما یُضِیء الكوكب الدُّرِّیُّ فقالوا یارسول الله من یسكنُها قال المتحابُّون فی الله والمتجالِسُوْنَ فی الله والمتلاقون فی الله﴾

[مشكاة المصابیح ج. ۲/ ص: ۴۲۹]

ژباړه: له حضرت ابوهریره رَضِيَ اللهُ عَنْهُ نه روایت دی وایي: زه له رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سره وم نو وې ویل چې په جنت کې دیاقوتو متې (ستنې) دي چې په هغو باندې بنګلې دي چې له زبرجدو څخه جوړې دي او دروازې یې خلاصې دي داسې ځلیږي لکه بنه روښانه ستوري، صحابه کرامو ورنه وپوښتل اې رسول الله! دا

(c) ketabton.com: The Digital Library

دچا له پاره دي څوک به پکې اوسيږي ؟ رسول الله صلی الله علیه وسلم ورته وويل : دهغه چا له پاره دي چې يو له بل سره مينه اومحبت ناسته ولاړه اوملاقات خاص زما درضا له پاره کوي.

د اولياء کرامو ځای به د عامو مسلمانانو په نورو طبقاتو په جنت کې دومره پورته وي لکه د ځمکې څخه چې آسمان ته ګورو او هغه غټ ستوري چې په افق کې ځليږي، نو هلته به ددوی منازلو ته په جنت کې نور مسلمانان داسې ګوري. او هغه انوار يې دي چې په قيامت کې به دوی په هغو آسانو سپاره وي چې وزرونه به يې وي او زينونه به يې له ياقوتو او لاجبرو جوړ شوي وي. دوی چې کوم ځای ته وغواړي نو په هوا باندې به يې دغه آسان هغه ځای ته رسوي. د لاندنيو طبقاتو او تولیو په انوارو به پټ والی او خفا راځي اودالاندي طبقې او ډلې به پوښتننه به کوي چې دا زمونږ انوار چا راپټ کړل.

څکه خدای پاک فرمايي: ﴿ إِنَّ لِلْمُتَّقِينَ مَفَازًا ۝ حَدَآئِقَ وَأَعْنَٰبًا ۝ وَكَوَاعِبَ أَتْرَابًا ۝ وَكَأْسًا دِهَاقًا ﴾ (سورة النبا)

ژباړه : بيشکه خاص متقيانو ته (په اخرت کې) ځای دی خلاصي بري کاميابي دی باغونه (دميوي) او دانګورو (ونې) دي اوپيغلې انار تيوني هنځولي دي. او (متقيانو ته په جنت کې دشراب طهور) پيالې ډکې تر څنډو (غاړو) دي.

ددې آيت خودا معنا شوه چې قرب الهي د الله دوستي د هغه پيدا ينبت هغه بې له دې نه نه راځي. خو سببونه يې دا شو. سبب

Scanned with CamScanner

(c) kitabton.com: The Digital Library

خو مؤثر نه وي، مؤثر خو الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ ده. څکه محبوبيز
مرادين دي هغه بيا د دغونه هغه مقام چې طبقه د اويسيانو ده چې
خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ يې هغه مقام ته رسوي. خو کوشش به دا کوو
چې ترڅو له نېکو خلکو سره ډېره ناسته پاسته وکړو. نو چې
محبت وي او هغه هم په اخلاص سره، نو بيا به کار جوړيږي. او که
داسې نه وي نو بيا خو منافقين هم له پيغمبر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سره
کېناستل، خو چې اخلاص يې نه درلود نو بيا دوی هم له دنيا
څخه کافر ولاړل په دې لاره کې به انقياد او اطاعت وي او که هغه
دخپلې طريقې له بزرګانو نه مخالفت او انکار شروع شي نو بيا
سراسري هلاکت دی، ترقي به په خوب کې هم ونه ويني

حضرت صاحب مبارک ته چا شکايت وکړ چې صيب ! دومره
وخت مې په وظائفو کې تېر شو او هېڅ په مخ نه ځم او نه په څه
باندې پوهېږم. خلک چې وظيفې واخلي نو کشف او نورې لارې
چارې يې ښې پر مخ روانې وي او ماته په دا دومره وخت کې هېڅ
هم په لاس نه دي راغلي. وايي ده مبارک ورته وويل چې: خوراک
کم کړه، مجلسونه کم کړه او ذکر ډېر کړه، د طريقت رنګ مه بدوه.
حضرت مجدد صاحب قدس الله سره العزيز فرمايي چې:

چشم بند وگوش بند ولب بند — گر نبيني سر حق بر من بخند

سترګې له غلط نظر څخه وساته، ژبه له غلطو خبرو څخه
راايساره کړه او غوږونه غلطو خبرو ته مه نيسه. که بيا دې هم

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

الهي اسرار و نه لیدل نو بیا په ما پورې وخانده. چې تا خو هسې راته خبره کړې وه او څه نتیجه یې نه درلوده.

دا اندامونه خو ټول د زړه جواسیس دي، زړه ددوی له لارې خرابیږي، ښائسته شي دې ولید نو د زړه محبت دې دالله پاک جَلَّجَلَالُهُ له ذکر نه راوګرځاوه. په غوږونو باندې دې سرود او آوازونه واوریدل نو دزړه محبت دهغه په طرف ولاړ. نو له دغو ناوړه او بې خونده کارونو څخه دغه اندامونه راایسار کړه په خپله به دې کارونه ټول که خدای ته منظوره وي جوړ شي. دا کارونه چې ته وکړې نو بیا به دې په وظائفو کې هم اثر وي. که نور په هیڅ نه پوهیږې نو په دې خو به ضرور پوهیږې چې قلبي اطمینان به درته حاصل شي او د خدای پاک جَلَّجَلَالُهُ په بندګي به درته لذت حاصلیږي. په خپله ا... پاک جَلَّجَلَالُهُ فرمایي: ﴿ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَتَطۡمَئِنُّ قُلُوبُهُم بِذِكۡرِ ٱللَّهِۗ أَلَا بِذِكۡرِ ٱللَّهِ تَطۡمَئِنُّ ٱلۡقُلُوبُ ۝٢٨﴾ [سورة الرعد]

ژباړه: (دغه رجوع کوونکي) هغه کسان دي چې ایمان یې راوړی دی. او ارام نیسي زړونه د دغو (مؤمنانو) په ذکر دالله تعالی سره، واورئ خبردار شئ چې په ذکر دالله تعالی سره مطمئن کیږي ارام نیسي زړونه (دمومنانو).

د وظیفې اصل بنه توب دغه ده دا مونږ چې له هرچا سره وظیفې کوو ددې مشائخو کرامو د هریوه د وظائفو جلا جلا کیفیات او خوند وي. مشایخ دګلانو په شان دي هرګل ځانته رنګ

(c) ...on.com: The Digital Library

او ځانته خوشبويي لري ديو چا دوظيفو په بنه توب او بېکارتوب
چې پوهېږي دا علم الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ ورکوي، چې بيا له ځانه
پوښتنه وشي چې زړه دې تنګيږي او کنه ؟ دی وايي چې هو ! زړه يې ولې تنګيږي ؟ ځکه چې هلته په زړه کې کدورات وي نو
ځکه هلته زړه په تنګ وي. ځکه چې مونږ مخکې په تفسير کې
ويلي و: هغه درې صحابهٔ کرام رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ چې پنځوس ورځې نبي
کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ او نورو صحابهٔ کرامو رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ ورسره مقاطعه
کړې وه . او خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ بيا ددوی حال داسې بيانوي:

﴿ وَعَلَى ٱلثَّلَٰثَةِ ٱلَّذِينَ خُلِّفُوا۟ حَتَّىٰٓ إِذَا ضَاقَتْ عَلَيْهِمُ ٱلْأَرْضُ بِمَا رَحُبَتْ وَضَاقَتْ عَلَيْهِمْ أَنفُسُهُمْ وَظَنُّوٓا۟ أَن لَّا مَلْجَأَ مِنَ ٱللَّهِ إِلَّآ إِلَيْهِ ثُمَّ تَابَ عَلَيْهِمْ لِيَتُوبُوٓا۟ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ هُوَ ٱلتَّوَّابُ ٱلرَّحِيمُ ﴿١١٨﴾ ﴾

[سورة التوبه آيت ۱۱۸]

ژباړه : او (خصوصاً) پرهغو درې تنو چې بيرته پاتې وو (له قبوله دتوبې) ترهغه پورې چې تنګه شوه پر دوی زمکه (په سبب دبې التفاتي دخلکو) سره له ارتوالي ددې (زمکې) اوتنګ شو پر دوی زړونه ددوی (له ډېره غمه) او يقين يې وکړ چې نشته ځای دپناه له (قهره د) الله (هيڅ چاته) مګر هم ده ته دی، بيا رجوع وکړه (الله) پر دوی (په توفيق دتوبې سره) له پاره ددې چې توبه وباسي دوی ، بيشکه چې الله هم دی ښه توبه قبلوونکی ډير رحم والا (په انعام داجر اوثواب سره) .

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

دلته تفسير ليکي : داچې تو له ځمکه پرې تنګيږي ځکه چې زړه يې په تنګ ده، ځکه کور خوند نه ورکوي، اوداا ثر د الله پاک جَلَّجَلَالُهُ د حُکم مخالفت. او چې کله يې توبه قبوله شوه نو ځنګه يې بيا شرح صدر نصيب شو. ځکه چې هلته هغه کدورات ختم شول. داچې زړه ته تنګي پيدا کېږي دا هلته پيدا کېږي چې نظر خراب شي، غوږونه غلط څه واوري، خوراک غلط وشي، چې هرڅه غلط شي هلته في الحال اثر پيدا کوي. خو په دې اثر باندې د اهل طريقت نه پرته نور خلک نه پوهېږي. په پاک ځای کې د بوی اثر ښکاره کېږي، په سپينه جامه باندې اثر د خيري ښکاره کيږي. ښنګيان ټوله ورځ تشنابونه صفا کوي سره له دې چې پوزه يې نه وي تړلي خو بوی هم نه ورځي.

﴿ عَنْ جَابِرِبْنِ عَبْدِاللهِ قَالَ: هَاجَتْ رِيْحٌ مُنْتِنَةٌ عَلٰى عَهْدِ رَسُوْلُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ «اِنَّ نَاساً مِنَ الْمُنَافِقِيْنَ قَدْ اَغْتَابُوا أنَاساً مِّنَ الْمُسْلِمِيْنَ ، فَلِذٰلِکَ هَاجَتْ هٰذِهِ الرِّيْحُ الْمُتْنَةُ» ﴾

[رواه الامام احمد ، ۱۴۲۵۲ ، تنبيه الغافيين ، عربي مكتبه حقانيه ص- ۸۶]

ژباړه : له حضرت جابر ابن عبدالله رَضِيَ اللهُ عَنْهُ روايت دی وايي: يو وخت دنبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ په زمانه کې څه بدبويي راغله ، نو نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ووېل چې: دا په کوم ځای کې منافقينو د مسلمانانو غيبت وکړ.

له ځينې علماوو نه پوښتنه شوې چې دا غيبتونه خو نن صبا ډېرزيات کېږي نو اوس يې ولې د بدبويي احساس نه کيږي ؟

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو خوب یې دادی چې په هغه وخت کې فضا پاکه وه، ګناهونه به نه و، نو په صافه فضا او پاک ماحول کې د بدبویي اثر ژر ښکاره کیږي. په تتي کې د بدبویي اثر ژر نه ښکاره کېږي او په پاک ځای کې ژر ښکاره کېږي.

په حدیث مبارک کې راغلي چې: څوک دروغ ووایي نو کرام الکاتبین ملائکې چې همیش له ده سره ملګري وي او دده اعمال لیکي، نو هغه ددغه شخص د دروغو له وجې یو میل لرې ولاړې شي.

په حدیث شریف کې دي چې: په زړه کې د ایمان نور وي. دا چې د خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ ذکر ډېرېږي نو نور زیاتېږي. اوس نو چې ګناه وي نو طبعاً هغه نور ختمیږي. سترګو چې رڼا لیدلې وي نو چې کله برق ولاړ شي تیاره پیدا کېږي. او په تیاره کې چې څوک روان وي لکه داشپانه تول عُمر د شپې په غرونو کې روان وي او څه فرق نه ورکوي. خو له کور نه چې څوک راووته او په کور کې یې برق وي بیا نو لار نهویني. چې یو ځل رڼا وي نو بیا به په تیاره پوهیږي. چې له اول نه یې تیاره وي بیا د تیارې وړاندې څه اثر نه وي.

دغه د وظیفو په اصطلاح کې هم دا خبره ده، دا زمونږ وظیفې ډېرې کمزورې دي.

په بخاري شریف کې د توجهاتو څلور قسمه ذکر کېږي:

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

توجه په څلور قسمه ده

اوس توجه څو په څو قسمه ده دلته کومه توجه شوې ده؛ نو کتابونه لیکي چې توجه په څلور قسمه دی:

اول توجه انعکاسي، دوهم القائي، دریم اصلاحي او څلورم اتحادي، ددغو څلورو قسمو توجوګانو مثالونه په محسوساتو کې په مختصره توګه بیانیږي:

اوله انعکاسي توجه ده:

ددې مثال داسې دی لکه چې یوه سړي خوشبویي استعمال کړې وي او یو مجلس ته ورشي، نو ددهغه مجلس ټول خلك دده له دغې خوشبویې نه مستفید (ګټه) ترې واخلي، لکن کله چې هغه سړی دمجلس نه ووت یا هغه خلك له مجلس نه ووتل نو خوشبویي ختمه شي څکه چې داعارضي فائده وه، نو ابتداً چې سړی مرید شي اوله یوه پیر یا خلیفه صاحب نه بیعت وکړي؛ نو ددې نفس بیعت دومره ګټه ده ته رسیږي چې کله هم دخپل پیر او مرشد په مجلس کې ناست وي نو دهغه مرشد دانوارو انعکاس او استفاده کولی شي، یا دهغه شیخ په زړه کې چې کوم انوار او فیوضات چې دخدای پاك جَلّ جَلَالُهُ له طرفه نازلیږي دهغه فیوضاتو او انواراتو تجلیات دده په زړه باندې هم راځي او شوق دوظیفې ورسره پیدا کیږي، لکن کله چې دی دخپل مرشد او شیخ له مجلس نه جدا شي بیا هغه اثر نوي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

یالکه دبرق بلف چې بل شي اوهغه بلف ته مخامخ بوه شیشه کیښودل شي نوترڅوچې برق بل وي ددغې رڼایي په دغه شیشه کې وي، نودغه شیشه دهغې رڼا نه انعکاس کوي، اوبه بل څه شي باندې هم وړانګه غورځوي خوکه چېرته بلف مړشي یاشیشه له مخې لرې کړای شي؛نوهغه انعکاس اورڼایې هم ختمه شي ،نومرید هم په ابتدایي مرحله کې دخپل پیراومرشدپه یواځې بیعت سره چې ترڅوده خپل وظایف نه وي شروع کړي دومره ګټه ورته رسوي چې دپیرپه مجلس کې کیناست نودشیخ دزړه دانواروانعکاس دده زړه ته کیږي لکن کله چې سره جداشي هغه اثرختم شي.

دوهمه توجه القائي ده:

ددې مثال داسې ده لکه چې پخواني شیطان چراغونوکې به سړي تیل اوپلته واچول اوبیابه یې له بل چراغ نه بل کړ،نودی به رڼاشو ،دابیاتردې بل چراغ پورې تړلی نه دی چې بل چراغ وي نورڼاکوي اوکه نه وي نورڼا نکوي ،لکن رڼایې ضعیفه وي په کم باد سره مړکیږي ،نوی مرید هم چې کله اذکارشروع کړي یوڅه ترقي وکړي دهغه اولني حالت نه چې توجه انعکاسي وه یوڅه په وظیفوکې کوشش شروع کړي نودده په زړه کې خپل انوارپیداشي دهغواذکارواثرپیداشي.

نوکله چې له خپل شیخ سره وي نوانوارېې ډیر تیزوي اوچې کله دخپل شیخ نه جداشي نوانوارخونه ختمیږي خواحتیاط غواړي اودشریعت په چوکاټ باندې به څان برابره وي،خوکه خوراك ګډوډ شي

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

مجلس ګډوډشي او بې احتیاطي وشي نوبیا انوار ختم شي او بیا بیرته تیاره جوړه شي.

دریمه توجُه اصلاحي دي:

داله مخکنیو دواړونه قوي ده ددې داسې مثال ده لکه یولوی دریاب چې اوبه پکې رواني وي اوله دې دریاب نه یووړوکی نهرجدا شي، په دغه نهرکې دخپل ګنجایش په اندازه اوبه رواني وي، خو دغه نهرپه کم شي نه بندیږي ترڅوچې دده په خوله کې لوبه تیږه نوي لوېدلې اوخوله یې بنده شوې نوي اوله دې نهرنه یوې اوبلې خواته لړونه نوي شوي، دارنګه دمرید حال دی چې کله په خپلو وظایفوکې شه کوشش وکړي نو ددې کوشش داسې اثرپیدا کیږي چې نفس له خپل پیرسره رابطه ونیسي نودته یې فیض اوبرکت دهغه نهرپه شکل رسیږي چې دافیض اوبرکت په ماموليې لهواولعب اوبیکاره مجلسونو نه ختمیږي ترڅوچې لوی ګناهونه ورنه صادرشوي.

نوي دافیض اوبرکت جاري وي، اوکه چیرته لوی ګناهونه صادرشي نوترڅوبې چې اصلاح نوي شوي، چې هغه عبارت ده له توبې نه، ترهغه دشیخ فیض اوبرکت بیانه جاري کیږي، خکه چې اصل نهرخوشته خوبواخې خوله یې بنده شوې دی، کله چې په اخلاص توبه وباسي هغه فیوضات بیرته ددته دپخوا په شان جاري شي.

څلورمه توجُه اتحادي ده:

داتوجُه اخرنی مرحله دتوجُوګانوده چې شیخ خپل زړه دمرید زړه ته متوجې کړي، نوشیخ القادنسبت تامه وکړي یعنې څومره کمالات

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوفیوضات چې دده په ځان کې وي هغه ټول مريد ته منتقل کړي، نور هغه کې هم هغه کمالات اوفیوضات پیدا شي چې کوم دهغه په پیر کې موجود ؤ، داچې بیعت انتهاته رسیږي او دخلافت سلسله ورته پیدا کیږي نوخپل ټول کمالات خپل مريد ته انتقال کړي، ددې دامعنا نه دی چې شیخ له دغو فیوضاتو او کمالاتو نه خالي شي بلکې دشیخ دفیوضاتو مثل په مريد کې پیدا شي [ضیاء البخاري شرح صحیح البخاري اول ټوک ۲۰۵ مخ.]

د ډېر مُریدان داسې دي چې د مشائخو سره ګډ وي ډېرې وظیفې کوي، ښه کوشش کوي، خو چې کله بل ځای ته ولاړ شي چې یو څه وخت تېرېږي، تعلق ختم شي، دلته خو د کثرت مجالست سبب دی، چې ناسته ولاړه به ډېره کوي، چې ناسته ولاړه ختمه شوه محبت ختمیږي ما درته وویل چې دا ولې مؤثر ده؟ ځکه چې هغه دده د زړه شی د ستا زړه ته راځي. دده د قالب شی ستا قالب ته درځي. چې تعلق ختم شو هغه شی پردی شو او بېرته په ورو ورو درنه ځي.

محبت به له نیکو خلکو سره ساتو. بیا نو امید شته چې خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ به یو څه شی راپکې پیدا کړي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۳) مجلس

له خپل مرشد سره مینه او محبت اوله هغه سره د تعلق اهمیت

په طریقت کې تر ټولو اهم او ضروري شی دادی چې دیو سالک (مرید) له خپل شیخ (پیر) سره تعلق او تړاؤ زیات وي، د مخکنیو اولیاء الله وو حالاتو اوواقعاتو ته که ځوک وګوري هغوی چې څومره لوېې مرتبې اومقامات ترلاسه کړي داټول يې دخپل شیخ (پیر) په ملازمت، محبت، انقیاد او دخدمت کولو له امله ورته نصیب شوي دي.

دخپل پیر په اراده دحضرت خضرعلیه السلام نه اعراض کول

یوځل شاه نقشبند رَحِمَهُ اللهُ د امیر کلال بخاری رَحِمَهُ اللهُ دلیدلوله پاره له خپل کور څخه ووت، په لاره کې حضرت خضر عَلَيْهِ السَّلَامُ په مخه ورغی، شاه نقشبند رَحِمَهُ اللهُ هیڅ ورته ونه کتل، نوبیا حضرت خضر عَلَيْهِ السَّلَامُ ځان ورو پیژانده چې زه خضر یم اوبه ماپسې خلک له

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

لرې لرې ځایونو څخه کوښښونه کوي چې له ماسره وويني اوته زما لوري ته هېڅ التفات نه کوې! نوده په خواب کې ورته وويل چې زه له خپل کور څخه دخپل پير او مرشد دليدلو په اراده راوتلى يم،دبل چا دليدلو قصد او اراده نه لرم . هغه ددې تمنا او آرزو لرې چې شاه صاحب رَحِمَهُ اللّٰهُ ورسره مجلس وکړي، خو دى حضرت خضرعَلَيْهِ السَّلَامُ ته توجه نه کوي، حضرت خضرعَلَيْهِ السَّلَامُ چې دچا معاون جوړېږي هلته جوړېږي چې دچا له خپل شيخ سره تعلق اومحبت وي، يو ولى چې دچا معاون واقع کېږي داهلته چې دهغه له خپل شيخ سره تعلق جوړ وي.

[حضرات کرام نقشبنديه (اردو) ص: ۱۸۲]

ددغې سلسلې مبارکې چې څومره مشايخ کرام دي آن تر نبي کريم صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ پورې نودچاچې له خپل شيخ سره تعلق او محبت وي نوددغو ټولو له ده سره علاقه پيداکيږي اوکه خداى مه کړه په دغه لاره کې يې له يوه ولي څخه نفرت او کرکه وشوه ، بيانو دټولو کرکه اونفرت ورڅخه کيږي، ځکه ددوى ټول کار يواځې د الله جَلَّ جَلَالُهُ له پاره وي، اودچاکار چې يواځې د خداى تعالى جَلَّ جَلَالُهُ له پاره وي اوته له هغه سره عناد کوې نودا په اصل کې ددغې ټولې سلسلې سره عناد دى، نوځکه د سړي کار خرابيږي، داچې ديوه سړي تعلق او محبت پيداکيږي خوددغه نيت له وجې پيداکيږي چې دخداى جَلَّ جَلَالُهُ د رضا له پاره ده.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

په پیر یا استاد کې چې کوم کمال ده هغه هم ددغه دین له امله ده، نوڅوک چې ددوی سره محبت لري هم هغه ددغه دین په خاطر یې لري، که هغه دنیاوي تعلقات په شخصیاتو باندې بنا وو لکه چې نبي کریم ﷺ فرمایي چې: کله سړی مړ شي ، له ده سره درې ملګري روان وي، عمل یې هم ورسره وي، دنیا هم ورسره تر یوځه اندازې پورې وي، خو په پای کې دغه خپل خپلوان او هستي جایداد ورڅخه بېرته راګرځي، یواځې همدغه خپل عمل ورسره په قبر کې وي.

نوکه له یوچا سره دشخصیت په بنا ملګرتیا او دوستي وه اوددین په خاطر نه وه، نودشخصیت په لحاظ دهغې دوستۍ هیڅ ګټه نه ورته رسیږي، هغه هم دخدای تعالی یو بنده اومخلوق ده، په خپله په هرڅه کې الله تعالی ته محتاج ده،نوتاته به یې څه ګټه ورسیږي؟ اوچې کله تعلق او محبت ددین په خاطرشو لکه یوڅوک له عالم سره محبت کوي هغه دهغه د علم له امله یې کوي، نو خامخا به یې ده ته ګټه رسیږي.

څکه نبي کریم ﷺ فرمایي چې له علماوو سره مینه او محبت دا په حقیقت کې له ماسره ده او له ماسره مینه اومحبت له الله تعالی سره محبت ده، له علماوو کراموسره دښمني له ماسره دښمني ده اوله ماسره دښمني له الله تعالی سره دښمني ده. خدای مه کړه که یوڅوک دخدای پاک سره دوښمني کوي نو پایله به یې جهنم دنیوي او اخروي ژوند به یې له بد برخلیک سره مخ وي.

Scanned with CamScanner

(ketabton.com: The Digital Library

نو دعلماء کرامو تعلق او تړاؤ دالله تعالی اورسول اکرم ﷺ سره دی ، مطلب داچې له یوه سره محبت له ټولو سره محبت ده اوله یوه سره دښمني او عداوت له ټولو سره دښمني ده.

نو تر ټولو اړین او ضروري شی او دپام وړ خبره داده چې د مُرید او سالک به له خپل شیخ (پیر) سره علاقه وي.

مطلب داچې په دغو مجلسونو کې ممانعت نشته، مثلاً دیوې طریقې چې څومره مشائخ کرام دي لکه زمونږ دحضرت صاحب مبارک د سلسلې چې څومره مشائخ کرام دي ددوی ټولو په خپل منځ کې یوبل ته اجازه شته. مطلب داچې په ورتلو، صحبت، توجه کولو اوپه وظیفو بدلیدلو کې یوبل ته اجازه شته. خو اعتماد به دې په خپل شیخ وي. په اوله ورځ چې دې له چاڅخه بیعت کړی، که څه هم دبل چا په مجلس کې تاته څه تاثیر پیدا کېده بیابه هم ته داوایې چې داماته دخپل مرشد له طرفه ده، له چاسره چې زما تعلق دی،څکه دغه لار اول هماغه مرشد درته خلاصه کړې ده. دبلې سلسلې دمشائخو سره دغسې په مجلس او صحبت کې څه ممانعت نشته، خوپه وظیفو کې کله کیفیات بدل وي، د هرشیخ خاتته خصوصیت وي، ددې له وجې کله کله په وظیفو کې څه تکلیف پیدا کېږي.

له دې وجې نه چې دخپل مرشد سره تعلق ډېر ضروري ده د نقشبندیې مبارکې سلسلې کتابونه لیکي چې: که دچا له وسه پورې وي نوباید له خپل مرشد سره هره ورځ ووینې، اوکنه په جُمعه

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

کې دې ورسره ووینې، اوکه داسې هم نه شي کولای نوپه میاشت کې دې خامخا ورسره ووینې ، که بیاداهم نه شي کولای نوپه دوه درې میاشتو کې دې ورسره ووینې، که امکان دلیدلو یې نه وي رابطه دې جاري ساتې او رابطه دې نه پرېږدي.

چې له مرشد سره مینه او تعلق وي نود (مرشد) پیر له خوا په هم مینه او توجه وي

مرحوم سراج المشائخ احمد ضیاء خلیفه صاحب ته مونږ ورغلي وو، نو په هغه مبارک مجلس کې درابطې او تعلق په هکله خبره سره یاده شوه، نو خلیفه صاحب وویل چې: مخکینیو سالکینو دا اشعار زیاتره په حقیقت بنا دي ، لکه مولانانقیب احمد صاحب د (پنج کتاب) په حاشیه کې لیکلي دي:

مصری

کــه راتــه ګــورې ذرتــه ګــورم - که راته نه ګورې پروا دې نه لرمه دغه پورتنی مصری ددې آیت مضمون دی چې الله تعالی فرمایي: ﴿فَاذْكُرُونِي أَذْكُرْكُمْ﴾ [سورة البقره آیت:۱۵۲]تاسې ما یادوئ زه به تاسې یادوم.

نوله خپل مرشد او شیخ سره چې دسالک تعلق اومحبت وي ، نودغسې به دهغه له لوري هم محبت اوتعلق پیدا کیږي. بیا دمرید

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

سینې ته فیوضات او انوار هم په اسانۍ سره راځي له دې امله نبي کریم ﷺ فرمايي: (تَهَادُوْا تَحَابُوْا) يو بل ته تحفې ورکوئ چې محبت مو سره پیدا شي،دخدای تعالی د رضا تعلق مو سره پیدا شي، له دې لارې ستاسې کار ډېر جوړېږي. په یوه بله مصرۍ کې وايي چې:

مینه په تلو راتلو زیاتیږي
کله راځه کله به زه درځم مینه

داهم ددغه آیت او حدیث شریف مضمون ده.

اویه بل حدیث قدسي کې نبي کریم ﷺ فرمايي: چې خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ وايي چې: (څوک ما يادوي نو له ما سره به يې محبت پیداشي، اودچاچې له ماسره مینه اومحبت پیدا شو نوبه مابه عاشق شي، څوک چې په ما باندې عاشق شو نوزه به په ده باندې عاشق شم اویه چاچې زه عاشق شوم نوبه خپل عشق کې يې قتل کوم اوچې په خپل عشق کې يې قتل کړم نوبیيادهغه (دیت) زما دیدار ده.

نو اصل غرض اومطلب داده چې د ډېرو سالکینو او مُریدانو حال داسې ده چې په کثرتوب کې يې بیعتونه کړي وي اوبیاد ډېرو لویو کتابونو طالبان وي اوهغه سلسله تولـه ورځخه پاتې وي. ددې یواځینی علت دادی چې دهغو له خپلو مشانخو سره تعلق ختم شوی وي، مرید چې پنځه یا شپږ کاله له خپل مرشد او مربي سره ونه ویني نودهغه به له خپل شیخ سره څه تعلق اومحبت وي؟

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

نودهرچا چې له خپل شیخ سره محبت اوتعلق وي، نودهغه چې یواځې سترګې پرې لګیږي بیایې دغه مرید له توجه څخه دباندې نه وي، دهغه هم بیادغسې په دعاګانو کې برخه وي، به هرحال! په هرعنوان باندې چې وي تعلق یې خامخا ورسره وي.

الحمدلله خدای تعالی جَلَّ جَلَالُهُ مونږ اوتاسې ته په دې ژوند کې دومره موقع او فرصت راکړی دی، که په مونږ کې غفلت نه وي ، نودومره سختې او تنګې لا نه ده راغلې چې مونږ دین او دینداري ته خلاص نه یو، یعنې څوک مو په شریعت، علم یا طریقت باندې دومره نه خوروي چې مونږ نه علم ته خلاص یو، نه ذکر ته خلاص یو اونه له خپلو مشائخو سره تعلق ساتلای شو.

که یوڅوک دصحابۀ کرامو رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ ژوند ته یو نظر وکړي نو په هغوی مبارکانو باندې ډېر زیات تکلیفونه تېر شوي دي، همدارنګه په مخکینو اولیاء الله مبارکانو باندې څومره تکلیفونه تېر شوي دي؟ سره له تکالیفو یې بیا دخواړه پیغمبر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ تعلق او تړاؤ او نورو نیکانو سره له ډیرو تکالیفو دخپلو مشایخو تعلق او تړاؤ نه دی پرې ایښی.

یوه دردوونکې واقعه

له امام شعبي رَحِمَهُ اللهُ نه روایت دی وایې: چې یوځل حضرت خباب رَضِيَ اللهُ عَنْهُ حضرت عمر رَضِيَ اللهُ عَنْهُ ته راغی ، حضرت عمر رَضِيَ اللهُ عَنْهُ ورته پورته شو اودی یې په خپل ځای کېښناوه. حضرت عمر رَضِيَ اللهُ عَنْهُ

Scanned with CamScanner

(c) kitabtoot.com: The Digital Library

ورته وویل. ددې ځای د کېناستلو لائق یو ازې ته یې ایو بل څوک هم شته چې هغه تر تا هم ور او حقدار دی، ده ورته وویل: ای امیر المؤمنین! هغه څوک ده ؟ حضرت عمر رضي الله عنه ورته وویل چې هغه حضرت بلال رضي الله عنه دی، ځکه چې هغه د اسلام په راوړلو کې ډېرزیات تکلیفونه تېر کړي دي. حضرت خباب رضي الله عنه ورته وایي چې: نه ' زما دې په خدای قسم وي چې ترما یې زیات تکلیفونه نه دي تېر کړي، ځکه ده د کفر په وخت کې هم ، چې کفارو به عذاب ورکاوه ،نودده له پاره داسې یو څوک د سپارښتنې پیدا کېدل چې دی له هغه عذاب څخه خلاص کړي. په ماباندې داسې وخت هم راغلی دی چې یو وخت کافرانو راته اور بل کړ ، کله چې اور صاف او سکاره جوړ شول، نو پـه د غـه سره انکـار بانـدې یـې څملولم اوبرسېره په سینه باندې یې راته پښه کېښوده ، زما دې دخدای په ذات قسم وي ترڅو پورې چې هغه د اور سکروټې زما پـه وینو او وازدو سړې شوې نه وې ترهغې پورې مې ملا ځمکې ته ونه رسېده، بیاحضرت خباب رضي الله عنه ورته خپله شاه لوڅه کړه او ورتـه یـې وویـل چې داد هرې سکروټې ځای دی، هرځای یې داغل شوی و، حضرت عمر رضي الله عنه چې کله دده مبارک دبدن دغونه ولیدل نو ویې ویل چې: ما تراوسه داسې تکلیف زغمل دچانه ؤ لیدلی چې په اسلام کې دې په چا دومره نکلیف تېر شوی وي.

۱ حیاة الصحابة الجزالاول ، عربي ، کتب خانه فیضي لاهور ، ص: ۱۳۸۲

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو دا داسلام له پاره و، دا داسلام له امله و، چې اسلام يې قبول کړی و، بل يې هيڅ جُرم اوګناه نه وه، خودوی مبارکانو داهرڅه د اسلام له پاره په خان تېرول اوپه سر او سترګو يې قبولول.

د يوې لويې هستی د صبر واقعه

حضرت خباب رَضِيَ اللهُ عَنهُ فرمايي چې: زه نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيهِ وَسَلَّمَ ته ورغلم، دی صَلَّى اللهُ عَلَيهِ وَسَلَّمَ د کعبې مبارکې سيوري ته ناست و، شړۍ يې په خان باندې راپېچلې وه، نو ما ورته وويل چې: يا رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيهِ وَسَلَّمَ مونږ ته خو د کفارو له لوري ډېر تکليفونه رارسيږي، تاسې دعا وکړئ چې دا تکليفونه له مونږ څخه ليرې شي، نو رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيهِ وَسَلَّمَ راجګ شو له غوصې يې مخ مبارک سور شو او وې ويل چې: له تاسې څخه مخکې داسې خلک هم وو چې د اوسپنې په ګومنځو يې دبدن تولې غوښې توږل شوې دي، غوښې او رګونه به يې د اوسپنې په ګومنځو غوځېدل، خو له دې دومره زور زياتي سره، سره يې بيا هم خپل دين ته شاه نه وه وراړولې، خپل دين يې نه دی پرې اينبی اوتاسې بيادومره زر په تکليف شوی.

دادين به خدای پاک داسې کمال ته رسوي چې يو وخت به په آس سپور سړی له صنعاء (ديمن لوی ښار) څخه روان وي تر حضرموت (مشهور ښار په يمن جنوبي کې ده) پورې به خې له الله تعالی نه پرته به له هيچا نه هم نه ويرېږي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

«پوښتنه: په دې کې خو هیڅ مبالغه او استبعاد نشته ځکه داخو دوه نږدې ښارونه دي؟

ځواب: له دې نه غرض داده چې له کفارو به مسلمانان نه ویریږي.»

اویا داچې میړه به له لیوه څخه نه ویریږي. لکن تاسې تلوارکوی.

[حیاة الصحابة الجزالاول، عربي، کتب خانه فیضي لاهور، ص: ۲۸۴]

نود بدن غوښې توږل، شکېدل، په دوی باندې د اورونو بلیدل داټول د دې دین له پاره و. مونږ ته یقیناً د فکر اوتاسف ځای دی.

په هر لحاظ! په مونږ باندې الله تعالی جَلَّ جَلَالُهُ وسعت راوستی دی، مونږ نه دومره منډو ترړو او سترېو ته مجبوره یو چې مشائخ مبارکان نه پیدا کېږي، لکه په مخکې وختونوکې به خلک له افغانستان څخه روان شو تر شام یا هندوستان پورې به تلل، بیا به يې یوڅوک پیدا کړ او بیعت به يې ورسره وکړ.

خو هغه د هماغه وخت خلک وو، هماغسې يې عشق و، بیا الله تعالی همداسې مقامات هم ورپه برخه کړل. زمونږ په هرځای کې داسې صالح خلک پیدا کیږي چې تعلق ورسره وساتو، خودغفلت له امله په پنځو شپږو کلونوکې هم وخت نه پیدا کوو اونه له خپل پیر اومرشد سره رابطه ساتو.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

دحضرت مجدد صاحب رحمة الله علیه لطیفه

حضرت مجدد صاحب رَحِمَهُ اللّٰهُ ته یوڅوک داسې شکایت کوي چې ډېر وخت کېږي وظیفه مې اخیستې ده اوزه یې تراوسه پورې په هیڅ اثر نه پوهېږم، دی مبارک ورته په خواب کې لیکي چې:

چشم بند، گوش بند، لب بند ‌‌‌ گر نه بینی سر حق بر من بخند

له ګناهونو څخه سترګې بندې کړه ، غوږونه بند کړه بدمه پرې اوره، ژبه او خوله بنده کړه بدې خبرې مه پرې کوه ، نو که بیادې هم د الله تعالی جَلَّ جَلَالُهُ اسرار ونه لیدل بیا راپورې وخانده.

زمونږ نظرونه چېرته دي؟ زمونږ څرنګه مجلسونه دي؟ څرنګه خبرې اورو؟ ددې ټولو اثر براهِ راست په زړه باندې وي. نوبیاهم وایو چې زه په وظیفه باندې نه پوهېږم

یو وخت کې حضرت ضیاء المشائخ صاحب قدس الله سره ته یوچا په خط کې دا شکایت لیکلی و چې: صاحب! ډېر وخت کېږي چې وظیفه مې اخیستې ده، خوپه دې دومره وخت کې زه په خپله وظیفه نه پوهېږم. ده مبارک ورته په خواب کې ولیکل چې: (محبه! ډېر خوراک پرېږده، ډېر مجلس پرېږده، ډېر خوب پرېږده، ذکر ډېر کوه، دطریقت رنګ مه بدوه.

Scanned with CamScanner

(c) ...com: The Digital Library

نواصل طریقت دي ته ویل کېږي، مونږ تول همدا شکایت کوو، خو اصل ځای ته مو پام نه ده او دا سوچ نه کوو چې مونږ کړي څه دي؟ څومره کوښښ مو کړی ده؟

الله تعالی مونږ ته امر کوي ﴿فَٱذۡكُرُواْ ٱللَّهَ قِيَٰمٗا وَقُعُودٗا وَعَلَىٰ جُنُوبِكُمۡۚ﴾ [سورة النساء آیت: ۱۰۳] په ولاړې، ناستې په ملاستې په ټولو وختونو کې خدای تعالی یادوئ! ﴿وَٱذۡكُرُواْ ٱللَّهَ كَثِيرٗا﴾ [سورة الانفال آیت: ۴۵] خدای تعالی ډېر یادوئ! دامونږ ته د خدای جَلَّ جَلَالُهُ اوامر دي ، حکمونه یې دي، نو مونږ کله وربانديې عمل کوو، په شواروز کې کله پنځه دقیقې وظیفه کړې یا نه کړې، بیاهم شکایت کوو چې وظیفې مې نه کېږي.

نو عرض داده چې تعلق له خپل شیخ سره ډېر ضروري ده، چې دیو چا څومره وس کېږي باید تعلق وساتي، کثرت دذکر ضروري ده، چې باید سړی ډېر ذکر وکړي.

اودا خبره چې ذکر سړی له کتاب ځخه باسي داخو ډیره بې ځایه خبره ده ، نه له کتاب ځخه څوک باسي، مونږ تر کتاب کتلو دغه نور بېکاره اوفضول مجلسونه ډېر کوو، په دغو اوقاتو کې باید ذکر وکړو، دناستې، ولاړې، حتی د جنابت په حالت کې هم پټ او قلبي ذکر کېږي، اودس ورته شرط نه ده، نولږترلږه باید دا بېکاره وختونه په ذکر تېر کړو، بیاوګورئ چې په ذکر کې اثر پیدا کېږي او کنه؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

الحمد لله داسې ملګري شته چې یوه ورځ په بازار کې وګرځي بیایې په وظائفو کې فرق راغلی وي، ځکه خو هغه ماحول، محیط خراب دی، هغه په ده باندې اثر کوي، یواځې بازار ته په تللو باندې، نوداچې سړی توله ورځ دغسې په خراب مجلس کې تېره کړي، توله ورځ یې له دغسې ملګرو سره وي، بیابه نو ولې وظیفې نه خرابېږي.

دبازارډوډۍ په نیکوخلکوهم اثرکوي

یوسړی دحضرت صاحب مبارک قدس سره په وخت کې ډېر جذب کېده، نوحضرت صاحب مبارک چاته وویل چې: د هوټل ډوډۍ ورکړئ! ده ورته وویل چې دهوټل ډوډۍ خو صاحب زه نه خورم، حضرت صاحب مبارک ورته وویل چې: ستا جذب به هم نه قرارېږي ، ځکه دهوټل په مړۍ باندې د مسکینانو سترګې لګیدلې وي.

نوستا له پاره هېڅ ګناه نه ده، دا ډوډۍ چې هلته له تنور څخه راوځي او مسکین ورته ګوري اووس یې نه لري، دهغه له امله دغه اثرپکې پیداکېږي، چې د نېک انسان حالت ورسره بدلېږي.

زمونږ مجلسونه، محیط ټول په دغه لوري روان دی، مطالعې مو د نورو کتابونو وي، په اخبار هرڅوک پوهېږي، هرڅوک یې اخلي، رادیو نیسي، اخبار ګوري، دنوروعقیدو اونورو کتابونو ورته معلومات وي، خو هیڅچا هم دغه دطریقت دکتابونو مطالعې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته ملا ونه ترله، دطریقت کتابونه يې ونه کتل، د اولياء الله مبارکانو حالات يې ونه کتل، نوبیاڅرنګه به يې په ذکر کې اثرپیدا شي.

څومره مو چې وس رسيږي د اولياء الله دواقعاتو او حالاتو کتابونه ګورئ! زمونږ داتجربه ده چې نفسِ د کتاب د اول مخ په خلاصولو سره دسړي قبض ختميږي، دکتاب په يوه برخه کتلو سره دومره اثر پکې پيدا کيږي چې قبض پخپله له منځه خي اوعشق اومحبت پيدا کيږي.

نوداچې يوڅوک له نېکو خلکو سره علاقه ساتي،ناسته ولاړه ورسره ولري، کتابونه يې ګوري،نوبيابه څرنګه اثر نه پکې پيدا کيږي؟ بلکې خامخا به پکې پيدا کيږي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۴) مجلس

نحمد لله العظيم والصلوة والسلام على اشرف المخلوقات وعلى آله واصحابه اجمعين ،

امابعد:

داولياء الله تصرفات او استعدادونه

له هرڅه نه دمخه په دې خبره ځان پوه کول په کار دي چې مراد اومقصود داولياء کرامو له تصرفاتوڅخه دانه ده چې دوی اختيار کلي لري مختارکل دي ، بلکې پدې معناسره چې په ځينې شيانو کې دوي تصرف کولای شي يعنې ددوی په دعا اوتوجه هغه کار الله تعالى کوی دوی يې يوازې سبب وي که نه اصل کې خوکار الله تعالى کوي.

لکه حضرت جبرائيل عليه السلام وايي: ﴿ قَالَ إِنَّمَآ أَنَا۠ رَسُولُ رَبِّكِ لِأَهَبَ لَكِ غُلَٰمًا زَكِيًّا ﴿١٩﴾ ﴾ [سورة مريم]

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژباړه: وویل (جبرئیل) بېشکه هم دا خبره ده چې زه رالیږلی شوی درب ستا یم له پاره ددې چې وبښم تاته (په امردرب ستا) یو هلک صالح (پاک له معاصیو).

یعنې ورکونکی الله تعالی ده خوده نسبت ځان ته وکړ ددې وجې چې دی یې سبب ده.

ددې آیت مبارک ﴿يَمْحُوا اللَّهُ مَا يَشَاءُ وَيُثْبِتُ وَعِندَهُ أُمُّ الْكِتَابِ ۝﴾ [سورة الرعد]

ژباړه: محوه کوي الله هغه چې اراده وفرمايي (دامحایې) او ثابتوي (هر هغه چې اراده وفرمايي دا ثبات یې) او په نزد دالله اصل دهر کتاب (علم الله په لوح محفوظ) دی (چې هر شی پکې لیکلی شوی دی).

په تفسیر کې مفسیرین داسې فرمايي:

وقال البغوی وعن عمر وابن مسعود انهما قالا یمحوالسعادة والشقاوة ایضا ویمحوالرزق والاجل ویثبت مایشاء.

[تفسیرمظهري ج: ۵ ص: ۲۴۶/۲۴۷]

امام بغوی رحمه الله روایت نقل کړی چې حضرت عمراوابن مسعود رضي الله عنهما فرمايي: چې سعادت اوشقاوت دواړه بدلیدای شي همداراز رزق او اجل هم.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

وروی عن عمر انه کان یطوف بالبیت وهو یبکی ویقول اللهم ان کنتُ کتبتنی فی اهل السعادة فاثبتنی فیها، وان کنت کتبت علیّ الشقاوة فامحنی واثبتنی فی اهل السعادة والمغفرة فانک تمحوما تشاء وتثبت وعندام الکتاب. [تفسیرمظهري ج: ۵/ ص. ۲۴۶/ ۲۴۷]

ژباړه : له حضرت عمر رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ نه روایت ده چې په بیت الله شریف یې طواف کاوه اوژړل یې اوداکلمات یې ویل اې خدایه ! که زه دې په نیکانوکې لیکلی یم پدغه مې ثابت پاتې کړه اوکه زه دې په بدانو(شقیانو)کې لیکلی یم هغه محوه اولرې کړه بیرته مې په نیکانوکې ولیکه .اومغفرت راته وکړه ځکه خاص ته محوه کوې هغه څه چې ستاخوښه وي اوهغه څه پرېږدې چې ستاخوښه وي اوله تاسره اصل دکتابو ده (لوح محفوظ) .

وفی بعض الاثاران الرجل قدیکون قدبقی من عمره ثلاثون سنة فیقطع رحمه فیردالی ثلاثة ایام والرجل قدیکون قدبقی له من عمره ثلاثة ایام فیصل رحمه فیمد الی ثلاثین سنة . [تفسیرمظهري ج. ۵/ ص. ۲۴۶/ ۲۴۷]

ژباړه : په ځینې اثاروکې دي چې کله دیوه سړي عمردیرش کاله پاتې وي خودی قطعه دوصل رحمې وکړي نودغه عمر یې دریوورځوته رالنډشي اوکله بیادیوسړي عمر درې ورځې پاتې وي دی له خپلوخپلوانوسره وصل رحمې وکړي عمر یې دیرش کاله شی.

(c) kitabton.com: The Digital Library

عن عليّ انه سال رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم عن هذه الاية فقال لا قرن عينک بتفسير ها ولا قرن عين امتى من بعدى بتفسير ها، الصدقة على وجهها وبرالوالدين واصناع المعروف يحوّل الشقاء سعادة ويزيدفى العمر . [تفسيرمظهري ج: ۵/ ص: ۲۴۶/ ۲۴۷]

ژباړه : له حضرت علی رضي الله عنه نه روايت ده چې د پورتني ايات دتفسير په هکله مې له رسول الله صلى الله عليه وسلم نه پوښتنه وکړه، په خواب کې يې راته وفرمايل : زه به دتا سترګې ددې آيت په تفسير سړې کړم . اوزما دوروستني امت سترګې به هم ددغه آيت په تفسير سړې کړم هغه داچې په صحي توګه صدقه کول اوله مور اوپلار سره نيکي کول اونيک کارونه کول شقاوت په سعادت بدلوي اوپه عمر کې زيادت راولي .

امام بغوی رحمه الله وايي: چې دحضرت عمر اوابن مسعود رضي الله عنهما له مذهب سره هغه څه موافق دي کوم چې په مقامات مجدديه کې بيان شوي دي هغه داچې يوځل حضرت مجددالف ثاني رحمه الله دکشف په ذريعه سره دملاطاهر لاهوري په تنده وليدل (شقي) اوسره له دی چې دغه ملاطاهر دده ددوو محترمو زامنو (هريوه محمد سعيداومحمدمعصوم رحمهما الله) استاذو.

نو دغه ليدلی حال يې هغودواړوته بيان کړهغوی له ده مبارک وغوښتل چې دده په هکله دعا وکړي اوله الله تعالی نه وغواړي چې دده شقاوت په سعادت بدل شي .

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو مجددالف ثاني رَحِمَهُ اللهُ فرمايي :چې کله مې په لوح محفوظ کې وکتل نو هلته دغه قضاء مبرمه وه دبدليدلو امکان يې نه و .

نو دده زامنو په ده باندې ټينګار وکړ چې ته داکار وکړه بيا بيا دعاوکړه ، نو مجددالف ثاني رَحِمَهُ اللهُ وايي :ماته رايادشول هغه چې حضرت غوث الثقلين سيد سند محی الدين عبدالقادرجيلاني رَحِمَهُ اللهُ ويلي وچې زما په دعا قضاء مبرمه هم رد شوې .

نو بيامې دعا پيل کړه او ومې ويل اې الله تعالی ا ستا رحمت فراخه ده او فضل دې تريوچاپورې خاص نه ده له تانه اميدلرم او له تانه دتا دعام فضل سوال کوم چې دملاطاهر دشقاوت په ځای دهغه سعادت وليکې او له تندې څخه يې دشقي دلفظ پرځای سعيد وليکې تاته خو ګرانه نده ، د عبد القادر جيلا نی رَحِمَهُ اللهُ دعا قبوله کړې. نووايي ګوياکې زه دملاطاهر تندې ته ګورم چې دشقي کلمه ورنه (محوه) لرې شوه دهغه په ځای باندې سعيدوليکل شواودغه په الله تعالی هيڅ سخته نده.

بياداخبره ماته نااشنانبکاريده چې داڅرنګه کيدای شي چې قضاءمبرمه دې ديوچاپه دعا محوه شي څکه په مبرمه قضاء کې په يوه وجه هم تغير نه راځي اوکه راځي بيابه دغه قضاء مبرمه مبرمه پاتې نشي اوداسې خوکيدای نشي اويابه محال لازميږي او لزوم دمحال خو هم روا ندی .

نوالله تعالی الهام راته وکړدغه اشکال دحل له پاره هغه داچې قضاء معلقه دوه ډوله ده : ۱- يوه داچې په لوح محفوظ کې يې

(c) ketabton.com: The Digital Library

لومړی توک

تعلیق لیکل شوی وي یعنې داسې لیکلي وي چې ددغې قضاء رد تر فلاني کارپورې تړلی.

۲- هغه قضاء ده چې په لوح محفوظ کې ترڅه شي پورې معلقه (تړلې) نه وي نودغه قسم قضاء په لوح محفوظ کې په صورة دمبرمې وي اما دالله تعالی په علم کې محوه اواثبات دهغې معلق وي.

نوهرڅه چې عبدالقادرجیلانی ویلي دي چې زماپه دعا قضاء مبرمه ردشوه نوهغه دغه قضاء ده چې په لوح محفوظ کې دمبرمې په صورة لیکل شوې وي اوپه واقع کې دالله تعالی په علم کې مبرمه نه وي بلکې معلقه وي.

اوملاطاهر شقاوت هم ددغې قبیلې ښځه په لوح محفوظ کې مبرم اوپه واقع کې یې محوه دمجدد رَحِمَهُ اللّٰهُ تر دعا پورې معلقه وه.

[تفسیرمظهري ج: ۵/ ص: ۲۴۶/ ۲۴۷]

دیوه مرشد(پیر) د تصرف واقعه

دماوراءالنهردیوملک(هېواد) بادشاه په نامه د(پیرمحمدخان) چې پنځوس زرو جنګیالیانوفوځیانوسره په (باقي محمدخان) چې ځلورزره فوځیان ؤ حمله وکړه . نو(باقي محمدخان) دخپل مرشد حضورته راغي اودمدد غوښتلوورانديزیې ورته وکړ.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

نودده مرشد (پیر) د (پیرمحمدخان) حضورته ورغي اوهغه ته یې نصیحت وکړاوورته وې ویل ددې کارنه تیرشه داپریږده ځکه دمسلمانانوترخپل منځ جنګ کول ناجائز دي.

چونکې دډیروالي دفوځ اومال اوغرور دده په دماغ کې ؤنو دپیرصاحب خبره یې ونه منله اودغه پیرصاحب دسختې غوصې په حال کې ورنه راواپس شواوله راتلوسره سم یې (باقي محمدخان) ته وویل اې زویه ادفوځ دکموالي سوچ مه کوه دزړوروزمري په شان ددښمن په فوځ حمله وکړه اودماوراء النهر بادشاهي دي مبارک شه اودشفقت لاس یې دده په ملا کښښود (باقي محمدخان)له دعا غوښتولووروسته روان شو.

اوپدغه وخت کې پیرصاحب له لویې ډلې ددرویشانوسره روان شودښارپه یوطرف کې په زاړه مسجد کې دقبلې په لورې په مراقبه کیناست اومتوجې شو یووخت یې پوښتنه کوله چې څه وشول ؟

پدې منځ کې خبرراغی چې (باقي محمدخان) کامیاب شو او (پیرمحمدخان)یې مړکړ. نوپدغه وخت کې له مراقبې نه راپورته شواودخپلې خانقاه په طرف راغی.

[حضرات کرام نقشبندیه ص: ۲۰۷.]

وګوره هغو حکایاتو ته چې له اولیاء کرامو نه پیښ شوي له پیریانو سره چې دا دهغه څه تائید کوي کوم چې موږ وویل.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

دعبدالقادر جیلاني رَحِمَهُ اللّٰهُ دتصرف واقعه

او هغه څه ته نظر وکړه : چې قطب رباني او هکیل صمداني سیدناعبدالقادر (جیلانی) ته پیریانو څومره انقیاد کاوه اوبادشاه یې اطاعت کاوه او جنګ یې ددوی له سرکشو او شیطانانو سره کاوه او دوی یې په اور باندې سوځول نو داکاني اوبس ده.

اوله دغې قبیلې څخه هغه حکایت دی :

چې دیو سړي لور پیریانو وتښتوله نو عبدالقادر (جیلانی) ورته وویل فلاني ځای ته ولاړ شه له ځان څخه دائره تاو کړه او په هغه کې کېنه، نوده دغه کار وکړ، چې ګوري ډلې ډلې پیریان تیرېږي تردې چې بادشاه یې هم راغي په آس باندې سپورده اودده ترمخ ډیرې طایفې دي نودده په برابري ودریده اووې ویل اې انسانه دتاڅه حاجت ده؟ ده په خواب کې ورته وویل زه شیخ عبدالقادر تاته رالیږلي یم. نوهغه دآس څخه ورته کته شو زمکه یې ښکول کړه له دائرې څخه بهر کیناست له ده نه یې پوښتنه وکړه چې څه حاجت دي ده ؟ ده دخپلې لور واقعه ورته بیان کړه.

سمدستي یې له نورو پیریانو څخه دهغه په هکله وپوښتل هغوی سمدلاسه ورته راحاضره کړه چې دچین له سرکشه پیریانو څخه و.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه جنګې چې له څاسره وه دهغه سرېې وریاندې قلم (ړي) .
کړدده لوریې خینې واخیسته دغه سړي ورته وویل نن شپه مې
عجیبیه واقعه ولیده هغه داچې تادعبدالقادر (جیلاني) صاحب
امر پر خای کړ؟!

دپیریانوبادشاه ورته وویل هو! داسې ده. دی له خپل کورڅخه
زموږه سرکشه پیریانو ته ګوري او وینې یې چې هغه دزمکې په هغه
بل لوزي کې وي نوهغوي له هیبته تیښته کوي خپلوکورونو ته
اوهر کله چې خدای پاک یو (قطب) مقررکړي نویه پیریانو
اوانسانانو دواړوقدرت ورکوي.او هغوی دده له تصرف او ولکې
لاندې وي. [مجوعة رسائل ابن عابدین، الجزالثانی ص: ۲۰۸-۲۰۹]

حکایت:

مولوي صاحب امیرګل چې د منبع العلوم په مدرسه کې سپین
ږیری استاذ اود حضرت صاحب مبارک مرید و؛ هغه دا قصه کوله
چې: په یووخت کې چې هغه وخت زه طالب وم، مولوي صاحب
اسماعیل چې د بل.کوم مرشد خلیفه و، زه لمانځه ته مخکې کړم،
له لمانځه وروسته یې راته ویل چې: عجیبه ښه خاوره دې ده ، که
کوښښ وکړې، دہر کار به وکړې، یعنې دقابلیت په لحاظ باندې،
نودطالبانو حال ته چې سړی فکر وکړې بنیادي خاوره یې دېره پاکه
ده، نویه هغو کې دا صحبت هم اثر کوي، داعشق اومحبت هم
موجود وي، له دې امله چې دصحابهٔ کرامو رضي الله عنهم سینې ډېرې

(c) ... The Digital Library

پاکې وې، نود طريقت دغه نني رسم ورواج په هغه وخت کې بالکل شهرت نه درلود،خکه چې دوی يواخې درسول اللهﷺ دمجلس اوصحبت له امله ورته صفايي حاصلېدله، نودغسې اذکار لکه دا اوس چې په طريقت کې دي لکه: (لطائف نفی و اثبات او مراقبې) دغو ته دهغوی ضرورت نه وو، نو يواخې درسول اللهﷺ دصحبت له امله ددوی کامله تزکيه کېدله، دغه شی له هغوی رضي الله عنهم څخه په را وروسته طبقاتو کې چې کله دنيوي علائق زياتېدل نوبيا مشائخ کرامو ددغه طريقت له پاره څينې اصول (اذکار او سبقونه) غوره کړل،نو زه په هغه بنياد فکر کوم چې دعوامو اوطالبانو په دغه ژوند کې هم فرق دی.

عوام الحمدلله مسلمانان دي، ډيري يې په اسلام کې سپينې کړې دي، تکليفونه يې تېر کړي دي، په جهاد اونورو عباداتو کې يې شرکت کړی دی، خوددوی عام محيط اوماحول چې ده، هغه په داسې محيط کې دی چې کدورات پکې ډېر وي، نودهغې له امله په دوی باندې ډېر زر اثر نه کېږي، ددوی متاثره کېدل ترهغه مجلسه پورې وي، نوکه په هغه مجلس کې ورته څه اثر پيدا شو، نوبنه تربنه اوکه نه دهغو عامو مجلسونو له امله په دوی کې ډېر زر تحول راځي، اودا دطالبانو چې کومه زندگي ده ، هغه داسې ده چې ټول وخت يې له کتاب يا له استاد،يا له مطالعې، درس او تدريس سره کار وي، نوددوی عام ماحول صاف وي، بيا که لږ تکليف په ځان راولي په هغه لږ تکليف ددوی ډېر کار کېږي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیضاوي، مشکوة او نورو کتابونو چې کوم تحقیق کړی دی، نودا وایي چې : د انسان له پاره ډېر خطرناک شی ګناوې دي، نرځو چې یې له ګناوو څخه ځان نه وي ساتلی نوانسان ترقي نه شي کولای، نو له دې امله طالبان پاک دي او په لږکوشش کولو سره یې کارجوړېږي. لکه پښتانه وایي : دلندو ختو لیږ او به دارو وي.

په اول بیعت سره د ولایت مقام ته رسیدل

حضرت نورالمشائخ قدس الله سره ته دهرات له لوري یو عالم راغی، په اوله ورځ یې چې بیعت ورسره وکړ، وظیفه یې واخیسته، د وظیفې په دغه اول حالت کې یې یوه چیغه له خولې څخه ووتله اولکه د اور لمبه رڼا یې خلکو ولیدله، په هغه ځای حضرت صاحب مبارک دستاربندي ورته وکړه او خپل خلیفه یې وټاکه.

بیا سپین ږیرو علماء کرامو استفساراً پوښتنه وکړه چې زمونږ د چالس کاله، دچا شل کاله، د چا دېرش کاله، اته کاله، اودچا پنځه کاله په طریقت کې تېر شوي دي اودخلافت اجازه ورته نه کېږي اود ده په دغه یوه مجلس کې کار وشو؟ نو حضرت صاحب مبارک ورته وویل چې: دده لرګي تیار تول کړي وو، یواځې زما له طرفه د اور لګولو ضرورت و، یعنې وختونه یې بې ځایه نه وو تېر کړي، له ګناوو څخه یې ځان ساتلی و، ددې له امله چې دګناوو څخه یې ځان ساتلی و، یواځې چې دا لار خلاصه شوه، نو کار یې هم ژر خلاص شو.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو مرید په اوله وظیفه کې د انوارالمشائخ صاحب له قبر نه تلاوت اوریدل

حضرت قطب المشائخ دین محمد خلیفه صاحب رحمة الله عليه
قصه کوله چې یوه مرید ته مې په اوله ورځ وظیفه ورکړه، اوبیا مې
د حضرت انوارالمشائخ فضل الدین خلیفه صاحب قدس الله سره
زیارت ته ولیږه، کله چې بېرته راغی نوما ورڅخه وپوښتل ، ده
راته وویل چې ما وظیفه کوله نو له قبرمبارک څخه په یوه خوږه
آواز باندې داسې قرائت شروع شو چې ما داسې قرائت تراوسه
پورې نه دی اوریدلی. نو خلیفه صاحب مبارک ویل چې په هغه ورځ
یې تول کار خلاص شو. نوزه چې په خپله دطالبانو دا حالت ګورم
سره له دې چې دا دمخکنیو مشائخوکرامو حالات چې سړی واوري
انسان ډېر مایوسه شي خوبیاهم چې سړی هغه آثار ویني ، هغه
محبت وي،نود سړي له پاره امید پیدا شي، چې په دغه لږ شي
باندې هم خدای پاک جل جلاله ډېر کار کوي، بیا اوس خود فتنو دور
ده، آخر وخت ده. لکه حضرت نبي کریم صلى الله عليه وسلم فرمايي: « که
چېرته وروستني خلک له ګناهونو څخه لس فیصده لاس ونیسي
نوخدای پاک جل جلاله به دغو خلکو ته هغه کرامات ورپه برخه کړي
کوم یې چې صحابهٔ کرامو رضي الله عنهم ته ورپه برخه کړي ؤ چې هغوی
لس په لسو کې عمل کړی وو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

طالب ته چې لږ څه ورپیدا کېږي نوبیا نه خوب یې لیدلی وي، د هغه دزړه تسکین الله تعالی کوي، ځکه الله تعالی په خپل دین باندې غیرت کوي، چاچې په دین لږ لاس نیولی وي، نودېر زر اثر ورته ښکاره کېږي.

دشیخ صاحب مبارک دخولې خوږې ملغلرې

یو آغا صاحب له ماسره په ورته دوره کې د مشکوة شریف کې درس وایه، تر نسب پورې مې خبره یاده کړه، بیا ده راته ویل چې ماته به په خپل نسب کې شک پیدا کېده چې آیا موږ سیدان یو اوکنه؟ ځکه چې په افغانستان کې سیدان له کومه راپیدا شول؟ نود طالبانو دتحریک په وخت کې مزارشریف ته تللی وم، نو هلته د حضرت علي رضي الله عنه روضی مبارکې ته ولاړم، نو هلته مې دځان سره دا دعا وکړه چې خدایه پاکه اکه زه سید یم، نودلته ماته یو اثر ښکاره کړې چې زما د زړه تسکین وشي، نوڅه سورتونه مې وویل، وظیفه مې شروع کړه، د وظیفې په حالت کې کوټه جوړه شوه، کله چې کوټه جوړه شوه، نو حضرت علي رضي الله عنه، حضرت حسن رضي الله عنه، حضرت حسین رضي الله عنه او حضرت فاطمة الزهرا رضي الله عنها راغلل، نوزما د زړه تسکین وشو چې رښتیا موږ سیدان یو، یعنې الله تعالی دومره رحیم ذات ده چې دهغه مخلص بنده دزړه تسلي اوتسکین یې دومره زرترزره وکړ، په دغې بوې دعا چې په هغه پاک ځای کې یې وکړه، ځکه په ښکو ځایونوکې دعاوې ډېر

(c) ketabton.com: The Digital Library

زر قبلیږي. او داځکه چې د انبیاوو عَلَيۡهِمُ السَّلَامُ او اولیاء کرامو رحمهم الله تصرفات له مرګ نه وروسته ختمیږي نه بلکې زیاتیږي، ځکه علائق بدني ختم شي، په هر شي باندې الله تعالی ورته علم ورکوي.

دیوې سیدې کونډې سره د مرستې نه کولو د بدرخلیکاو انجام واقعه

د ساداتو مبارکانو یوه کونډه چې په کور کې یې ډېر فقر او غربت ؤ، دا دیوه شتمن مسلمان کورته ددې له پاره ورغله چې که څه مرسته او کومک راسره وکړي، ماشومان خواران یې وږي وو، د ماښام وخت وو، کله چې ورغله نو ورته وې ویل چې زه سیده کونډه یم، یتیمان بچیان راپاتې دي، د پالنې یې هېڅوک نشته، که ته څه مرسته راسره وکړې، نو هغه مسلمان ورته وویل چې: ستا سره ددې خبرې ثبوت او شجره شته چې ته سیده یې! دې کونډې ورته وویل چې زما ژبه سند ده، زه په خپله خوله اقرار کوم چې زه سیده یم، نور ته له ماڅخه د څه شي سند غواړې، دې کمبخت مسلمان ورته وویل چې: سیدان ډېر دي، په دې سیدانو پسې زه نه شم رسېدای. دغه مبارکه سیده کونډه ډېره پرېشانه له امله ناامیده او خالي لاس ووتله، او دیوه مجوسي کورته چې په دې علاقه کې په سخاوت باندې مشهور و، ورغله، هغه ته یې پناه ورووړه، هغه شپه ورکړه، د شپې دغه مالدار او شتمن مسلمان اودغه یهودی دواړه په یوه کیفیت باندې خوب ویني، دا مالدار

(c) ketabton.com: The Digital Library

مسلمان خوب ويني چې د قيامت ورځ اود حشر ميدان جوړ ده، جنت ده، اوپه دغه جنت کې يوه بنګلې مانۍ (بنګله) ولاړه ده، دې مسلمان له جناب محمد رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ځخه پوښتنه وکړه چې: يارسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ! دغه بنګله دچا ده؟ نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ورته وويل چې: دا ديوه مسلمان سړي ده، ده ورته وويل چې: زه هم مسلمان يم، کـه دابنګله ماتـه راکړې! نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ورتـه وويـل چـې: لـه تاسره ددې خبرې ثبوت او شجره شته چې ته مسلمان يې! ته څه دليل لرې؟ دغه شتمن او مالدار مسلمان ورته وايي چې زه په خپله خوله اقرار کوم چې زه مسلمان يم، بس همدا زما دليل دی. رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ورته وويل: چې: ستا به په ياد وي چې زما يوه لور درته راغلې وه، هغې درته په خپله خوله ځوځو ځله داوويل چې زه سيده يم، تاولې دهغې خبره نه منله.

همدارنګه دغه مجوسي په خپل کور کې همداسې خوب ويني، سم دلاسه راپورته شو، ټوله کورنۍ اوخپلخانه يې راپورته کړه، کلمه يې وويله اوټول په اسلام باندې مشرف شول، سهار دغه شتمن او مالدار مسلمان دهغه يهودی کورته راغی، او ورته وايي چې ماښام ستاسې کور ته يوه مېلمنه راغلې وه؟ هغوی ورته وويل چې: هو! راغلې وه، ده ورته وويل چې: راوېې باسه، کـه له ماڅخه راضي اوخوشاله شي، نو څلور زره درهم به ورته ورکړم. هغه دکور څښتن چې تردې دمخه يهودی و، او ددې صحنې له ليدلو وروسته مسلمان شوی و؛ ورته وويل چې: (زه د جنت بنګله په څلور زره

(c) ketabton.com: The Digital Library

درهمه نه خرڅوم) خکه ده هم هغه حالت او خوب په خپلو سترګو لیدلی و. [کتاب الکبائر ص:۷۵]

اوس دا دومره تېز تصرف ده، چې یواځې دده دنسب یوځوک خفه شو،هغه دی هلته براه راست د نبيّ کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وربانديږ پام و، هغه مسلمان ته يې هم هرڅه ورولیدل چې ارمان پرې وکړي اوکافر ته يې هم ورولیدل چې دهغه له پاره دنیکبختی اوداسلام راوړلو ذریعه شوه.

نوچې انسان د الله تعالى جَلَّ جَلَالُهُ اوجناب نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ شفقت او مهربانی ته وګوري همدارنګه د اولیاء الله کرامو مينې او محبت ته چې سړی وګوري، که یوڅوک له چا سره په ښه نيت او اخلاص سره محبت وکړي ، تعلق ورسره وساتي، همدومره دهغه ورته زړ پام ورګرځي، دده کار زر جوړيږي، دچا د کورنی چې څوک څومره عزت اومحبت اواحترام وساتي ديوچا له متعلقينو سره چې څوک دعزت او احترام معامله کوي هغه هم دغومره ورځخه راضي او خوشاله وي.

دحضرت مجدد الف ثا نی (قدس الله سره) عجيبه واقعه

حضرت مجدد صاحب قدس الله سره فرمايي چې: زه لا هلک وم چې پلار مې د (قادريه) طريقې خليفه و، يو وخت کې زه ډېر سخت ناروغ وم، شاه کمال کيتهلی قدس الله سره چې دقادريې طريقې يو پير و، په لار باندې تېرېده، نو پلار مې زه په غیږکې واخیستم او

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه ته يې وروستم، ترڅو مې دم کړي، شاه کمال کيتهلی رحمة الله عليه زه دم کړم اوخپلې لاړې يې په خوله کې راکړې، وروسته چې بياده کار په نقشبنديه کې په مخ ولاړ، دستاربندي يې وشوه، نو ډېر وخت وروسته دی وايي چې دسهار په وخت کې په مراقبه ناست يم، دمراقبې په حالت کې د شا له لوري څوک راغلل او چوپانه (چپن) يې راواغوستله، سر مې چې راپورته کړ، د شاه کمال کيتهلی قدس الله سره لمسی ده، نوډېر په احترام ورپورته شوم اوسترې مشي مې ورسره وکړه، بيا مې ترې پوښتنه وکړه چې: دا چپن دڅه شي له پاره ده، مجدد صاحب قدس الله سره وايي چې: ده راته وويل چې دا چوپانه زما نيکه شاه کمال کيتهلی قدس الله سره له ماسره ايښې وه، چې د پيران پير صاحب رحمة الله عليه (حضرت شاه عبدالقادر جيلانی) له خوا څخه ده، اودا يې راته ويلي و چې دا چپن به ته هغه چاته ورکوې چې زه يې بيا درته امر وکړم، اودا درې شپې کېږي چې دی ماته امر کوي چې دا چوپانه حضرت مجدد صاحب ته ورکړه، خوزما زړه نه پرې کېده، نن شپه يې په انتهايي تهديد سره راته غصه وکړه، نوزه مجبوره شوم اودا چوپانه مې تاته راوړه، حضرت مجدد صاحب قدس الله سره وايي چې دا چوپانه مې واغوسته او د خپلې خانقاه په لوري روان شوم او هلته په مراقبه کېناستم، د مراقبې په وخت کې راته دا فکر پيدا شو چې د اولياء کرامو هم عجيب تصرفات وي چې خرقه مخکې وراغوندي اوکار يې وروسته خلاصوي، يعنې ما خو په قادريه سلسله کې کار نه دی کړی، نودقادريې طريقې چوپانه ماته مخکې

(c) Haqbaton.com: The Digital Library

راورسېده، اوکار به وروسته کېږي، مجدد صاحب قدس الله سره
وايي چې: يواځې په همدې تصور سره زما له پلاره نيولې تر پيران
پير صاحب پورې چې دقادريې سلسلې څومره اولياء کرام وو ټول
راحاضر شول اود قادريه طريقې چې څومره تصرفات اوفيوضات
وو ټول زما سينې ته راداخل شول، په دغه حالت کې ماته دا فکر
راپيداشو چې داڅه نادره ده چې زه دنقشبنديه طريقې يم اولاړم
دقادريه په طرف، نوبه عين حالت کې دنقشبنديه طريقې داولياء
کرامو آن تر شاه نقشبند مبارک قدس الله سره روحانيات ټول
راحاضر شول، شاه نقشبند صاحب او پيران پير صاحب دواړه په يوه
مرتبه کې سره ناست دي، وروسته د چشتيه طريقې په څه مناسبت
باندې چې هغوی هم څه دم يا تعويذ راته راکړی و، هغه مشائخ
مبارکان ټول راته حاضر شولو د سهرورديه طريقې حضرات هم
حاضر شول، تردې پورې چې دغه معارضه اومقابله زما په هکله
شروع شوه، دقادريه طريقې مبارکان وايي چې زمونږ دطريقې دی
ځکه چې اول لاړې په خوله کې مونږ ورته ورکړي دي او اوس يې
چوپانه هم زمونږ اغوستې ده، د نقشبنديه طريقې مبارکان وايي
چې بيعت يې زمونږ په دې لار کې شوی دی، کمالات يې ټول په دغه
لار کې واقع شوي دي،اودانورو طريقو اولياء وايي چې زمونږ
دطريقودی. مجدد صاحب قدس الله سره وايي چې : دامنازعه
دماسپښين تر وخت پورې وه چې د جناب محمدرسول
اللهﷺ روحانيت راحاضر شو، دڅلورو واړو طريقو
مشائخو اختيار دهﷺ ته ورکړ، نبي کريمﷺ دا

(ketabton.com: The Digital Library

فیصله وکړه چې: دی که څه هم قابل او مستحق دڅلورو سرو طریقو ده، مگر دده کار په نقشبندیه کې مشهور دی، نو په دې باندې فیصله وشوه.

[نفحات الانس من حضرات القدس ج: ۲ ص: ۵۳۴ / حضرات کرام نقشبندیه / ص: ۲۲۶/ ۲۲۷].

نو تاسې دا فکر وکړئ چې: دومره زیات تعلق و چې دطفولیت او وړوکتوب په وخت کې یې لاړې د قادریه طریقې ده ته ورکړې وې، دم یې ورته ورکړی و، دهمدې لارې چې څومره مشائخ وو تول وربسې متوجه وو، نوچې دیوې لارې تعلق جوړ شوی وي له هغې نه ددوی دومره قوي تعلق او رابطه جوړېږي ،داچې سړی مخلص معتقد شي نو بیا به ولې دهغوی نظر په ده باندې نه وي؟

له مرګه وروسته له مریدا نو سره دحضراتو کراموشفقت

په یوه وخت کې حضرت نورالمشائخ (قدس الله سره) ته یوڅا مبلمستیا وکړه، دی مبارک په هدیره باندې تېرېده، موټر یې ودراوه، او یوه قبرته څلور ساعته په مراقبه ناست و، کله یې چې سر راپورته کړ، نو یوه خلیفه صاحب ورته وویل چې: صاحب! خلکو به ډېر انتظار کړی وي، ده مبارک ورته وویل چې: ددغه قبر څښتن یوه ورځ زمونږ په لنګر کې ډوډۍ خوړلې وه، زما مرید نه دی، کله چې مونږ په لار تېرېدو نو دقبر په عذاب اخته و، نو زما غیرت دا نه منله چې زه دې ډوډۍ ته روان یم او زما یو علاقمند دې په عذاب

(c) ketabton.com: The Digital Library

اخته وي، نوچې ترڅو اخلاص او اعتقاد وي ، معمولي تعلق وي،
دهغومشانخو کرامو غیرت دانبیاوو عَلَيْهِمُ السَّلَامُ غیرت ده، چې
دنبي په هکله آیت راځي ﴿ اَلنَّبِيُّ أَوْلَىٰ بِالْمُؤْمِنِينَ مِنْ أَنفُسِهِمْ ﴾ ۱۰
سورة الاحزاب آیت:۶ ژباړه : (محمد دالله) نبي ډیر ور (لائق) دی له
مؤمنانو سره له نفسود دوی (داحکامو په انجام) .

بیاهغه شفقت او غیرت ترمرګه ددوی مبارکانو هم نه هیریږي،
په انسان پسې یې پام وي، خو داخبره ورسره شرط ده چې دوی ته به
دې اعتقاد وي، له دوی سره به دې اخلاص وي، ځکه کله چې
اعتقاد نه وي، نوخامخا به انکار وي اودمقابلې صورت به مخې ته
راځي، نو چې مقابله راغله نوبیایې انسان ته فیض، برکت اوخیر
نه رسیږي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۵) مجلس

الحمد لله حمداً كثيراً طيباً مباركاً فيه والصلوة والسلام على من لا نبيَّ بعده .

امابعد :

تَبَرُّكْ بِآثَارِ الصَّالِحِيْن

په کوم ځای کې چې کوم ولي وخت تېر کړي دهغه مقام ورته حاصلیږي

محترمو مسلمانانو ! د صحابهٔ کرامو رضي الله عنهم تاریخ ته که ځیر شو او په غور سره یې مطالعه کړو له هغې څخه ددوی له حضرت نبي کریم صلی الله علیه وسلم سره اخلاص، مینه محبت اوعقیده له ورایه ځلیږي.

دصحابهٔ کرامو رضي الله عنهم په حالاتو کې راځي چې: حضرت نبي کریم صلی الله علیه وسلم به چې له خولې مبارکې څخه لاړې مبارکې

(c) ketabton.com: The Digital Library

توکولې حتی چې بلغم ؛ به يې توکول بيابه هم صحابهٔ کرامو صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لاسونه ورته نيول، بيابه يې په خپلو مخونو باندې هغه لاسونه تېرول.

په يوه روايت کې د نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ په هکله راغلي چې کله به ده صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ اودس کاوه، نوصحابهٔ کرامو رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ به لاسونه ورته نيولي وو، اوپه خپلو مخونو باندې به يې بياهغه لاسونه راتېرول، که به دچا لاسونه دده صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ هغو اوبو ته و نه رسېدل نوهغوی به ددې نورو صحابهٔ کرامو رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ دلاسونو لاندې خپل لاسونه ورمُښل ترڅو د نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ د اوداسه له اوبو څخه په يوه نه يوه طريقه برخه واخلي.

[صحيح البخارى كتاب الشروط باب الشروط فى الجهاد آه ج : ۱ / ص: ۳۷۷/ ۳۷۸ رقم الحديث ۲۷۳۱ / ۲۶۵۱ / وكتاب الوضوء ج: ۱ ص: ۳۸]

نو اوس که په دې کې ګټه او برکت نه وای نو نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ به انکار کړی وی سره له دې چې نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ خو شارع دی او دشارع په حضور کې خو د ناروا کار کېدل امکان نه لري نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ شارع ده، هغه کله هم داسې نه دي کړي چې صحابهٔ کرامو رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ دې (العياذبالله) کوم ناروا عمل کړی وي اودی دې چوپه خوله پرې پاتې شوی وي، په دې خو زمونږ عقيده ده چې په ټولو انبياوو عَلَيْهِمُ السَّلَامُ کې نفساني خواهشات اوغوښتنې نشته چې دخپل نفس دغوښتنې له امله دې دوی يو کار وکړي، داسې واقعې د نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ په حضور کې څوځو خله تېرې شوې دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو که په دې کار کې خیر نه وای، دغه کار د خیر او برکت ذریعه نه وای، نو صحابهٔ کرامو رضي الله عنهم بیا ولې داسې عمل کاوه. نومعلومه ده چې په دې کې دوی مبارکانو ضرور یوځه لیدلي وو، چې د (صالحینو) په آثارو یې تبرک ځان ته حاصلاوه.

چې داوښ غوندې ځناور خبرې ورسره وکړې د نبي کریم صلی الله علیه وسلم معجزه

نبي کریم صلی الله علیه وسلم ته یو سړی راغی او داشکایت یې وکړ چې زمونږ یو اوښ یاغی او سرکشه شوی دی، اوس کار ورځخه نه شو اخستلای، نو رسول الله صلی الله علیه وسلم له یو څو صحابهٔ کرامو رضي الله عنهم سره هغه باغ ته ورروان شو په کوم باغ کې چې دغه اوښ و، په کوم کوهي چې یې دغه اوښ تړلی دی، نو چې حضرت نبي کریم صلی الله علیه وسلم د اوښ په لوري ور روان شو، نو داوښ ښتن ورته وویل چې: یارسول الله! صلی الله علیه وسلم دغه اوښ بالکل چورلټ لیونی شوی، هرڅوک چې ورنږدې شي نو خولې پرې لګوي، هسې نه چې تاسې ته څه تکلیف در ورسوي، نبي کریم صلی الله علیه وسلم ورته وویل چې: زه ورځم، کله چې نبي کریم صلی الله علیه وسلم ورغی نو اوښ یوه اوبل لوري ته وښورېده، سر یې په ځمکه وموښه او نبي کریم صلی الله علیه وسلم ته یې سر په سجده کېښود، نو ددې واقعې له لیدلو او ترېدلو وروسته نبي کریم صلی الله علیه وسلم د اوښ ښتن ته وویل چې: دا اوښ په مونږ خرڅ کړه، هغه ورته وویل چې: زمونږ د

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

کور دنفقې دغه یوه ذریعه ده، بل څه نه لرو، نبي کریم ﷺ ورته وویل چې: اوښ ماته ددې شکایت وکړ چې کار راباندې ډېر کوي اوپه نس مې بیا مړ نه ساتي.

حضرت عمر رضي الله عنه څومره د اوچتې مرتبې اودځه عجیبو مناقب څښتن ده؟ نوهغه رضي الله عنه نبي کریم ﷺ ته وایې چې: ستاسې دومره لوی شان ده چې حیوانات تاسې ته سجده کوي، نوکه مونږ ته اجازه راکړې مونږ به هم درته سجده وکړو، نوتاسې فکر وکړئ چې په دې خبره سره څومره نفساني خواهشات پوره کېږي؟ خو نبي کریم ﷺ ورته وایې چې: که له خدای تعالی جل جلاله نه پرته بل چاته سجده کول روا او جائز وای نوما به ښځو ته امر کړی وای ترڅو خپلو مېړونو ته سجدې وکړي. ځکه دمېړه په ښځه باندې ډېر زیات حقوق دي، حضرت نبي کریم ﷺ حضرت عمرفاروق رضي الله عنه ته ددې اجازه نه ورکوي، ترڅو ده ﷺ ته سجده وکړي.

له حضرت یعلی بن مره رضي الله عنه نه روایت وایي : له رسول الله ﷺ نه مې درې معجزې لیدلي دي :

۱- یوځل موږ ورسره روان و په اوښ باندې تیریدو چې څښتن یې داوبو راښکلو کار وریاندې کاوه ، چې کله یې په رسول الله ﷺ سترګې ولګیدې نو غړغړې او پریاد یې شروع کړ او غاړه یې په زمکه کېښوده ، نبي کریم ﷺ ورته ودریده وې ویل څښتن یې چیرته ده ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه راغی ده مبارک ورته ووېل دا اوښ په ما خرڅ کړه ، هغه ورته ووېل درباندې خرڅوم يې نه درته هبه کوم يې او حال داچې زمونږ د کور دنفقې دغه يوه ذريعه ده، بل څه نه لرو، نبي كريم ﷺ ورته ووېل چې: اوښ ماته ددې شکايت وکړ چې کار راباندې ډېر کوي اوپه نس مې بيا موړ نه ساتي. نو له ده سره ښه کوه په نس يې موړساته. [مشكاة المصابيح ج: ۲ ص: ۵۴۲]

په نباتاتوکې دحضرت نبي كريم ﷺ معجزه

يو صحابي رضي الله عنه راغی نبي كريم ﷺ ته وايي چې : که تاسې يوه معجزه ښکاره کړئ ترڅو زما پوره يقين راشي اوتصديق مې ښه کامل شي، نبي كريم ﷺ ورته وايي چې: هغې ونې ته ورشه اودا ورته ووايه چې دالله تعالى رسول په تا باندې سلام وايي او غواړې دي، دغه صحابي رضي الله عنه هغې ونې ته ورغی اود نبي كريم ﷺ سلام او پيغام يې ورته ورساوه، ونه په حرکت شوه، اوله څلورو طرفونو څخه يې ريښې راوختې او را روانه شوه، کله چې د نبي كريم ﷺ حضور ته راورسېده، نو سريې په سجده کېښود، نودغه صحابي رضي الله عنه وايي چې : بس ماته دامعجزه کافي ده، حضرت نبي كريم ﷺ بېرته ونې ته امر کوي ترڅو خپل ځای ته ولاړه شي، ونه بېرته ولاړه، همدغه صحابي ددې صحنې له ليدلو وروسته نبي كريم ﷺ ته وايي چې که ته ماته دا اجازه راکړې ترڅو زه هم تاسې ته سجده وکړم. خو نبي

Scanned with CamScanner

(c) ...oton.com: The Digital Library

کریم صلی الله علیه وسلم ورته وایي چې د خدای تعالی جل جلاله له ذاته پرته بل چاته سجده نه ده روا.

په یوه روایت کې راځي حضرت صفوان بن عُسال وایي: چې نبي کریم صلی الله علیه وسلم لاسونه او پښې یې ورښکل کړي دي (ابوالمنتهی ص ۴۹ / مکتبة الحقانیه) خو ممانعت یې نه دی کړی، ځکه چې دا جائز عمل ده، مګر د سجدې اجازه یې هیچاته هم نه ده کړې، هغه داوداسه اوبه چې صحابهٔ کرامو رضی الله عنهم به په خان باندې مښلې یو جائز عمل و، منعه یې ورځخه نه ده کړې، خو چې کله د شریعت په خلاف عمل و، بیایې له هیچا سره هم تسامح نه دی کړی، کله چې دی صلی الله علیه وسلم په ټوله نړۍ (دنیا) کې یواځې د هم دحق اعلان او اظهار یې کړی دی، بیایې چې کله ملګري پیدا شول بیایې هم دحقې خبرې ملګرتیا کړې ده.

نو مطلب مې دا و چې په خاې کې هم برکت وي، په لباس کې هم برکت پیدا کېږي، په پس خورده کې هم برکت وي، په مستعملو اوبو کې هم برکت پیدا کېږي، په هر استعمال شوي شي کې برکت پیدا کېږي، ځکه کتابونه لیکي چې: په کوم خاې باندې چې د کومې مرتبې او مقام ځښتن تېر شي اویا وخت پرې تېر کړي هغه خاې په نسبت سره نورو خایونو ته یوه مرتبه او مقام پیدا کوي، لکه څرنګه چې دهغه شخص مقام دی.

هغه خاوره چې د رسول الله صلی الله علیه وسلم له مبارک وجود سره نښتې ده، هغه تر بیت الله شریف هم بهتره ده، هغه تر عرش عظیم

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

هم بهتره ده، دمدینې منورې خاوره چې بابرکته اوپاکه ده هغه له دې امله ده چې د نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سره یې نسبت ده، څومره مقام چې درسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ده په هغه خاوره کې یې هم هغه حیثیت ایښی ده. مدینې منورې ته منوره له دې امله وایي چې المنورة بنور رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ.

قرآن عظیم الشان ته بې اودسه لاس وروړل یو ناروا عمل ده، ځکه په آیت شریف کې راځي﴿ لَّا يَمَسُّهُۥٓ إِلَّا ٱلۡمُطَهَّرُونَ ﴿٧٩﴾ ﴾ [سورة الواقعه] ژباړه : نه یې مسه کوي ده لره اونه دې مسه کوي مګر هغه چې پاک کړی شوي وي (یعنې پاکان) .

خو قرآن کریم ته چې کومې ګتې (پوښ) ورکړل شوې چې له دې مخکې یوه عامه ګته اوکاغذ و، هرڅوک یې په هر حالت کې استعمالولای شي،خوکله چې دغه ګته له قرآن عظیم الشان سره ولګېده نو بیا ددومره داحترام لائق او وړ شو لکه څومره چې قرآن عظیم الشان دی، بې اودسه لاس وروړل ورته نه دي جائز. اوس دغه کاغذ چې تردې مخکې دکاندار هرشی پکې خرڅولای شول خو کله چې له قرآن عظیم الشان سره ولګېده نوبیاخدای تعالی جَلَّجَلَالُهُ ورته دومره عظمت ورکړ چې بې اودسه به لاس نه وروړې.

دجومات ځمکه چې مخکې جومات پرې جوړ نه و، هر رنګه تصرف پکې جائز ؤ، بلکې بیت الخلاء هم پکې جوړېدای شوه، خوچې کله دغه ځمکه دجومات له پاره وقف شوه، دخدای تعالی جَلَّجَلَالُهُ دعبادت له پاره منتخب اوځانګړې شوه، نوبیا

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ترقیامته پورې دغه خای دومره محترم شو چې که حومات رنګ م
شي بیاهم له دغه خای سره ادب په کار ده. فتاواوې لیکي چې د
دغه ځای باندې د جنب ره چا چې غسل فرض شوی وي، دغه
تېرېدل هم پرې ناروا دي، دګندګي اچول پرې ناروا دي، په دغه
ځمکه باندې دحیضې او نفاسې تېرېدل ناروا دي اوس دغه ځمکه
له جومات ځخه مخکې دهرشي د استعمال قابله وه، خو وروسته
چې یې دجومات حکم پیدا کړ، نوبیادومره عظمت ورته حاصل شو
چې تر قیامته پورې بیاددې ځمکې احترام په خلکو لازم دی اوهیڅ
رنګه تصرف پکې نه شي کولای. دا برکت دعبادت له امله پکې
پیدا شو.

په اشخاصو کې هم چې برکت پیدا کېږي هغه هم ددغه عبادت
له امله دی، خاوره چې جماد ده، مکلفه نه ده. هغه فرش ده،
حیوانات وربانډې ژوند کوي، خوچې دعبادت له پاره وقف شوه،
نو شرافت پکې پیداشو، انسان چې په ټولو مخلوقاتو کې اشرف
المخلوقات دی، الله تعالی فرمايي﴿ وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِيٓ ءَادَمَ ﴾
[سورة الاسراء آیت:۷۰]

ژباړه :او خامخا په تحقیق ډیر عزت ورکړی دی موږ اولاده دآدم ته
دغه اشرف المخلوقات بیا اشرف ترین دمخلوقاتو په عبادت سره
ګرځي، ځکه الله تعالی فرمايي:﴿ إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِندَ ٱللَّهِ
أَتْقَىٰكُمْ ﴾ [سورة الحجرات آیت:۱۳]

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژباړه: بېشکه چې ډېر مکرم او معزز له تاسې څخه په نزد دالله تعالی ډېر متقي ادب لرونکی ستاسې.

یعنې څومره چې انسان ته عزت وړیه برخه کېږي هغه په تقوی سره کېږي، نو په دغه انسان کې به بیاڅرنګه عزت نه پیدا کېږي، خاوره عزتمنه ګرځي، د بل چا دعبادت له وجې، چې بل څوک سجده ورباندې کوي، نو به خپله عابد چې په عبادت لګیا ده، هغه ته به خدای تعالی څومره مقام ورکوي، اوهغه مرتبه بیا ختمیږي هم نه، نبي چې دحیات په حالت کې کوم مقام درلود تر قیامته پورې یې دنبوت مقام نه ختمیږي، بلکې په قیامت کې هم نه ختمیږي. [تفسیرمظهري ج: ۵/ ص: ۲۴۶/ ۲۴۲]

اوس یوڅوک چې د ولایت مقام ته ورسیږي اوولایت ته په دین سره رسیږي، په بې دینې څوک نه رسیږي، چې یو ځل دخدای جَلَّ جَلَالُهُ په دین باندې دخدای جَلَّ جَلَالُهُ د اولیاوو څخه شو، ﴿إِنْ أَوْلِيَآؤُهُۥٓ إِلَّا ٱلْمُتَّقُونَ﴾ [سورة الانفال آیت: ۳۴] یعنې دخدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ دوستان نه دي مګر متقیان، دغه د دوستې پیغام بیا الله تعالی نه ختموي. دا بیا له مرګه وروسته هغه قبر هم هغسې مقام پیدا کوي، ځکه دخدای جَلَّ جَلَالُهُ د دوست قبردہ، د حضرت ابوایوب انصاري رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، امام بخاري، حضرت ابو موسی کاظم رَحِمَهُمُ اللَّهُ په حالاتو کې راځي چې: دا خبره په تجربې سره ثابته ده چې ددوی قبرونه مستجاب الدعوات دي، هلته دعاوې قبلیږي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله به چې باران نه کېده، نوخلکو به ویل چې درځئ دامام بخاري صاحب قبر ته، دحضرت ابوایوب انصاری رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قبر ته چې دعا وکړو، دابوموسی کاظم رَحِمَهُ اللهُ قبر ته درځئ چې ورته دعا وکړو، دا دهغه وخت علماء دي چې دیارلس څوارلس سوه کاله مخکې تېر شوي دي، دغه د اوس وخت علماء نه دي.

دادهرېوه قبر ته په ورتلو سره به یې اثر په دنیا کې ښکارېده، بارانونه به کېدل، ددې وجه داوه چې ددې خلکو مقام شته ،مقام یې ورک نه دی، په کوم نېک ځای کې چې عبادت وشي هغه عبادت مستجاب اوقبلېدونکی دی، په کعبه شریفه کې عبادت یو په یو لک دی،یوه وجه یې کتابونو دا لیکلې ده چې: په دغه کرم ځای کې چې طواف کېږي په دغه ځای کې اویا انبیاء کرام ښخ دي، په منی شریفه کې جومات ده، مسجد نمره ورته وایي ددې جومات په هکله ویل شوي دي چې : په دغه ځای کې اویاوو انبیاء کرامو لمونځونه کړي دي، تر ننه پورې دغه ځای ته خلک ورځي او عبادت پکې کوي، که دمقام تبرک ختمېدای نو نن ورځ خو په هغه ځای کې انبیاء عَلَيْهِمُ السَّلَامُ نشته، نو بیا خلک ولې هلته ورځي او لمونځونه کوي؟ نو معلومه شوه چې په هغه ځای کې آثار او برکات موجود وي. ځکه خلک هغه ځای ته د ورتلو کوښښ کوي.

د نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ د مقام او مرتبې په هکله دقرآن کریم صریح آیت ده چې دمنافقینو په حق کې راځي ﴿ وَلَوْ أَنَّهُمْ إِذ ظَّلَمُوٓا۟

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

أَنفُسَهُمْ جَآءُوكَ فَٱسْتَغْفَرُوا۟ ٱللَّهَ وَٱسْتَغْفَرَ لَهُمُ ٱلرَّسُولُ لَوَجَدُوا۟ ٱللَّهَ تَوَّابًا رَّحِيمًا ﴿٦٤﴾ [سورة النساء]

ژباړه: او که بېشکه دغه (منافقان) کله چې ظلم وکړي دوی پرخانونو خپلو (په منلو دحکم ستا) راغلي وی تاته پس مغفرت غوښتې وی دوی له الله تعالی او مغفرت غوښتې وی دوی ته رسول (د الله هم) نو خامخا به موندلی ؤ دوی الله تعالی ښه قبلوونکی دتوبې ډیر رحم والا (داجر او ثواب په انعام سره).

نبي کریم صَلَّى ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ له رحلت نه وروسته هم د خپل امت د ښښنې غوښتنه کوي

یو اعرابي (کوچی) په دې نیت له کوره څخه راووت چې زه به رسول الله صَلَّى ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ته دخپلو ګناهونو حالت بیان کړم، ترڅو دی صَلَّى ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ زما له پاره له الله جَلَّ جَلَالُهُ څخه مغفرت وغواړي، نوخدای پاک به مې توبه قبوله کړي، کله چې دی مدینې منورې ته راغی نو نبي کریم صَلَّى ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ له دنیا څخه رحلت کړی و، نو دی د نبي کریم صَلَّى ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قبر مبارک ته ورغی او ورته وایي چې: ای د الله رسوله! ما ډېر ګناهونه کړي دي او اوس له خپلو ګناهونو څخه توبه ګار یم، اوداهم راته معلومه ده چې الله تعالی فرمایلې دي چې که ماته څوک په اخلاص توبه وباسي نو توبه یې قبلوم، نو دده صَلَّى ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ په مبارک قبر باندې یې خان وروغورځاوه، اوخاورې

(c) ketabton.com: The Digital Library

يې په خان شيندلې، چې زه ډېر ګنهکاريم، ستا قبر ته راغلی يم که ته مې شفاعت وکړې! نو له قبر څخه نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ورته آواز کوي چې: (قَدْ غُفِرَتْ) تاته مغفرت وشو. (تفسير جلالين ج ۱ ص: ۸۰/حاشيه: ۱۴/او تفسير مدارک ج: ۱/ص: ۲۷۰/مکتبه انوارالقرآن)

نوهغه دده چې کوم مقام او مرتبه دژوند په حالت کې وه، پس له مرګه هم هغه مرتبه خدای تعالی جَلَّ جَلَالُهُ ورڅخه اخيستې نه ده.

نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ له روضې مبارکې نه خپل لمسي ته دسلام ځواب ورکوي

دحضرت مولانا حسين احمد مدني رَحِمَهُ اللهُ په هکله کتابونه ليکي چې: دی وايي: زه چې کله مدينې منورې ته ورسېدم، ملګري راسره وو، ماچې کله د نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مبارکې روضې ته سلام واچاوه، نو له هغه لوري ماته په اوچت آواز ځواب راکړ شو چې: (وعليک السلام يا بُنَيَّ!) ای بچيه! په تا دې سلام وي، نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ خپل خلک پېژني.

داسې واقعې زمونږ په مشائخو کرامو کې هم تېرې شوې دي، چې د ډېر ادب له امله نږدې ورنه غلو، او په برنډه کې به ناست وو، نود روضې مبارکې له لوري راباندې غږ وشو چې راځئ زما طرف ته! دا د نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مقام دی الله تعالی له مرګه وروسته نه دی ورڅخه اخيستی. د ولي مقام هم پس له مرګه نه ورکېږي،

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

دچاچې په ژوندکې کوم مقام او حيثيت وي پس له مرګ څخه يې تصرفات زياتيږي کميږي نه.

مرشدين خپل مريدان هيڅکله نه هيروي

دحضرت انوارالمشائخ (خليفه صاحب فضل الدين قدس الله سره) يومُريد قصه کوله چې: دده له رحلت څخه وروسته زه ډيره موده ددوی مدرسې ته نه وم ورغلی. کله چې بيا ورغلم او دمرحوم خليفه صاحب مبارک قبر ته کېناستم نو په وظيفه کې ويده شوم او خوب وينم چې دی مبارک په کوټه کې ناست ده او زه ور روان يم، کله چې په دروازه ورننوتم نوبه خپل نوم يې ياد کړم چې: نورالرحمانه! په خير راغلې او ستړی مه شې! ما ورته وويل چې: خليفه صاحب! زه خو ډاډېر وخت نه وم راغلی، ما خوداسې فکر کاوه چې تاسې به زما نوم هېر کړی وي، ده راته وويل چې په دنياکې خو لاڅه کوې په آخرت کې دې هم والله العظيم کې هېر کړم، تا خو لاپرېږده چې مور اوپلار دې هم نه هېروم. ګوریٔ عزتمنو! دغه اصلي مقام ده، دا هېڅکله هم ديوه ولي له لاسه نه وځي

زمونږ څينې ملګري (مريدان) چې دفراست خاوندان دي، ماته حالات بيانوي چې کله مونږ د مرحوم انوارالمشائخ خليفه فضل الدين مبارک قبر ته ورشو نوله قبر څخه يې داسې خوشبويي راپورته کېږي چې مونږ دهغې حس په دنياکې نه شو کولای. څکه چې هغه مقام يې ختم نه ده، هغه په خپل حال پاتې ده، بلکې

(c) ketaboton.com: The Digital Library

ترهغې هم لا زيات ده. تصرفات يې په خپل حال بلکې ترهغې لا زيات دي. د هر يو ولي الله چې کوم مقام وي هغه نه ختميږي اوڅوک چې يو ځل د الله تعالی ولي اودوست شو نوبيا په الله تعالی جَلَّ جَلَالُهُ دومره ګران وي چې که څوک بيا ورسره دمقابلې فکر اوسوچ کوي نو الله تعالی جَلَّ جَلَالُهُ له دغه انسان سره د جنګ جګړې اعلان کوي ﴿ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: إِنَّ اللهَ قَالَ: مَنْ عَادَى لِي وَلِيًّا فَقَدْ آذَنْتُهُ بِالْحَرْبِ.... ﴾ [بخاری ج ۲ ص ۹۶۳] يعنې چاچې زما له دوست سره دښمني کوله ، له داسې انسان سره زما له لوري د جنګ اعلان دی.

ګورئ! دی بيا خدای تعالی ته دومره محبوب شي چې الله تعالی بيا دهغه له لوري دجنګ اعلان کوي اوهده په خورولو الله تعالی خفه کيږي.

الله تعالی فرمايي چې: که ماته بنده رانږدې شي زما په لاره روان شي، زما د اوامرو او نواهيو پوره پوره اتباع وکړي، نوترډې حده ماته رانږدې شي چې زه بيا دده سترګې شم چې په ما باندې لېدل کوي ، زه دده لاسونه شم چې څه پرې رانيسي، زه دده پښې شم چې په هغې باندې مزلونه کوي.

د ډېرو خلکو واقعاتو ته چې سړی وګوري چې که يوځل الله تعالی په دوستي نيولی وي نوبيا يې انبياء کرام دهغو خلکو په عزت کولو باندې مامورکړي دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بني اسرائیلو د یو بدمعاش قصه

د بني اسرائیلو په هکله یوه مشهوره واقعه ده چې: په یوه علاقه کې یو مشهور فاسق او بدعمله انسان و، تردې اندازې یې سرکشي زیاته وه چې ددغې سیمې خلک ورڅخه په عذاب شول، مقابله یې ورسره نه شوای کړای، خلکو دده له ضرر څخه دخلاصون په هیله الله تعالی ته زاری شروع کړې چې دده څخه مو خلاص کړه، حضرت موسی عَلَیْهِ السَّلَام ته الله تعالی امر وکړ چې: ورشه اودغه فاسق له دې ښار څخه وباسه ! موسی عَلَیْهِ السَّلَام له ښار څخه وېوست اویوه کلي ته ولاړ، بیا الله تعالی موسی عَلَیْهِ السَّلَام ته امر وکړ چې له هغه کلي څخه یې هم وباسه! له کلي څخه یې هم وایستلو ترڅو دغه کلیوال ورڅخه په عذاب نه شي، ولاړ اود صحرا مخه یې ونیوله ، څه موده وروسته دغه فاسق شخص مریض شو ، مرض یې وار په وار پسې سختېده. تردې چې د مرګ حالت ته راورسېده. نوبه دې حالت کې یې د الله تعالی لوري ته پام شو اوپه خپلو ګناهونو یې پښېمانتیا ښکاره کړه، له ډېره غمه په ژړا شو، په ژړا کې وایې چې: که اوس مې مور وای په مابه یې رحم کړی وای، زما په دغه ذلت به یې ژړا کوله، که زما پلار وای نوځه مرسته به یې راسره کړې وای، تول تدبیر او انتظام به یې په لاس کې و، که مې ښځه وای نوزما په بېلتون به یې ژړل اوکه مې خپل اولاد وای نو زما په جنازه به یې ژړلي و اودا دعا به یې کړې وه چې:

Scanned with CamScanner

(c) ....com: The Digital Library

ای خدایه! زمونږ دغه ضعیف او ګنهکار پلار ته چې له بناره بې کلي اوله کلي نه یې بېدیا او صحرا ته خلکو وشاړه او اوس د ناامیدي په حالت کې د آخرت په لوري روان دی، نو خدایه! ته پرې رحم وکړې، کاشکې مې داسې اولاد وای، داخبرې کوي او ژاړي.

له دې وروسته الله تعالی ته زاریه کوي چې یا الله! چې په دنیاکې خو دې زما زړه دخپلو خپلوانو په جداوالي او فراقت باندې وسوخواه، نو ای خدایه! په آخرت کې مې دخپلو ګناهونو له امله د دوزخ په اور نور مه سوخوه؛ ای خدایه! زه خو دې په دنیا کې له خپلو خپلوانو څخه جلا کړم خو په آخرت کې مې له خپل رحمت څخه مه بېلوه!

راوي وايي چې په دې حالت کې د الله تعالی رحمت په جوش راغی اود جنت حورو ته يې امر وکړ چې يوه ورته د مور او بله ورته د ښځې په بڼه ورشئ. او غِلمانو ته يې حکم وکړ چې: تاسې ورته د اولاد په شکل ورشئ؛ او دوو ملائکو ته يې حکم وکړ چې تاسې دده د پلار په شکل کې ورته ورشئ اودده په مرګ وژاړئ.

دلته دده د نزعې (دساه ختلو) حالت ده که ګوري چې سر ته يې مور او ښځه ناستې دي او ورته ژاړي، پلار او اولادونه يې ورته ناست دي او پرې ژاړي. ددې صحنې له ليدلو وروسته يې ساه وختله. د ساه له وتلو وروسته الله تعالی موسی عَلَيْهِ السَّلَام ته امر کوي چې په فلانی دښته کې زما يو دوست پروت ده، ورشه اود جنازې، کفن اودفن مراسم يې په ځای کړه. کله چې حضرت موسی عَلَيْهِ السَّلَام

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورغی که ګوري چې داخو هغه فاسق ده چې مونږ له ښاره کلي ته اوبيا مو له کلي څخه صحرا ته راووېست نو حيران شو چې خدايه داخو هغه څوک ده چې تا يې ماته له ښاره د اېستلو امر کړی ؤ، نن په دښته کې پروت ده اود جنت حورې ، غلمان او ملائکې دې ورته په ژړا کولو ماموري کړې دي اوماته دې هم امر وکړ چې زما د دوست د کفن ،دفن او جنازې انتظام وکړه! الله تعالی ورته وايي چې: د غريبي ، مسافري او مرض له امله ، اوپه خپلو ګناهونو د پښېما نتيا له امله يې توبه واېسته ،ماته يې رجوع وکړه، نوپه دې اساس مې دی له خپلو اولياوو څخه وشمېره.

[مکاشفة القلوب ص: ۱۶ / ۱۷]

ګورئ ! د وخت فاسق ده، خو چې کله يې توبه واېسته ، الله تعالی ته يې رجوع وکړه نوبيا د الله تعالی له خاصو دوستانو څخه حساب شو، دومره په خدای تعالی ګران شو چې خپل نازولي پيغمبر ته امر کوي چې ورشه ! او زما د دوست دجنازې اوکفن او دفن دانتظام چارې سمبال کړه. دجنت حورې ، غلمان اوملائکو ته حکم کوي چې ورشئ اوبرې وژاړئ ترڅو يې دزنکدن په حالت کې تسلي وشي.

نوچې ديوچاپه توبه الله تعالی دهغه له ټولوتقصيراتو ورتېر ېږي ، دخپلو اولياوو له جملې څخه يې ګرځوي ، نوچې يوڅوک شپېته او اويا کاله د الله تعالی په دوستي او بندګي کې تېر کړي ، دخدای تعالی له دوستانو سره وخت تېر کړي نودهغه به څومره لوړه درجه

(c) ketabton.com: The Digital Library

او مرتبه وي؟ نو عزتمنو خبره مې دا کوله چې دا مقامات ختمیږي نه ، دهغوی ځایونه قابل احترام دي، اولیاوالله د ځمکې په سر باندې داسې عزتمن دي لکه د آسمان ستوري، دوی په ځمکه دغسې ځلیږي لکه په اسمان کې چې ستوري ځلیږي ، په جنت کې یې هم دغسې مقامات او مرتبې دي. لاندې طبقې د مسلمانانو به داولیاؤ الله مقامات داسې وینې لکه مونږ چې له ځمکې نه آسمان ته ګورو اود آسمان ستوري وینو. دوی چې په جنت کې په هوا یوطرف اوبل طرف ته ګرځي ددوی انوار به په جنت کې رڼا کوي، په لاندې طبقې د مسلمانانو به یې سیوری پریوځي اوګوري به چې په هوا باندې یو نوراني مخلوق روان دی. له دوی نه به نور پورته کیږي.

نوددوی مقامات دغسې د ترقۍ په حالت کې دي، اوڅوک چې دوی ته په عزت قائل وي ، په زړه کې یې احترام کوي، نودغسې به دهغوی هم په دوی باندې نظر وي.

خپل مریدان خپل شیخ ته پیش کول

حضرت پیران پیر صاحب سید ده، دده یو خلیفه په بل ځای کې اوسیږي،هغه هم سید ده، هغه خپلو مریدانو ته وایي چې: درځئ د حضرت پیران پیر صاحب لیدلو ته ورشو، مریدان یې ورته وایي چې زمونږ له پاره ته کافي یې ! ته مو پیر او استاد یې ! نوهغه ته د ورتلو څه ضرورت ده؟ دی ورته وایي چې: نه ! دهغه مقام ځان ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

،، درځئ چې ورشو ! کله چې دوی ور روان شول نود پیران پیر صاحب له کور څخه د بر لرې حضرت پیران پیر صاحب خپلو مریدانو ته امر کړی دی چې : زما په غاړه کې پړی واچوئ اوما په ځلورې دده طرف ته ور روان کړئ! کله چې په دښته کې یوبل ته په مخه ورغلل، نو د پیران پیر صاحب دغه خلیفه سمدلاسه له زمري څخه کوز شو،ځکه دی په زمري او مریدان یې په آسونو سپاره وو، له کوزېدو سره سم یې په پیران پیر صاحب باندې غږ وکړ چې تا ولې داسې کړي دي؟

نو پیران پیر صاحب ورته دده مقام ذکر کوي او ورته وایي چې: کله ته له خپل کور څخه را روان شوې، نو حضرت بي بي فاطمه رضي الله عنها او د حسنینو رضي الله عنهما په تا باندې پام ؤ، نودهغوی مبارکانو د نظر له امله زه ستا مخې ته په دغه حالت کې راووتم.

نو ګورئ د پیران پیر صاحب مرتبه اومقام وګورئ چې هغه دخومره اوچتې مرتبې او مقام څښتن دی . خودی دلته خپل شاګرد اوخپل خلیفه ته له کوره د باندې آن صحرا ته پړی په غاړه په څلورې ولې راوځي له هغه سره د نبي کریم صلی الله علیه وسلم د نسب احترام په زړه کې و. په آغاصاحبانو کې دا تاثیر ولې موجود دی، د انبیاووعلیهم السلام د نسبت له وجې ته. د اولیاء الله کرامو په نسبونو کې ولې تاثیر دی، ځکه چې دهغو مخکنیو اسلافو نظر وریسې وي. که دوی مړه هم دي خو نظر یې مړ نه دی. یعنې مطلب داده چې دوی ته حقیقي حیات ثابت دی. نویه کوم ځای کې چې دوی اوسېدلي وي هغه ځای به تر قیامته پورې په انوارو باندې

(c) ketabton.com: The Digital Library

منّور او روښانه وي، هغه ځای له نور څخه نه خالي کېږي، ته چې سړی څومره احترام ولري له هغه ځای نه دغومره مقام حاصلیږي.

په یوه وخت کې یو خلیفه صاحب راغلی و نوما دخپل قصور اظهار ورته وکړ چې ماته دحضرت انوارالمشائخ صاحب په ژوند کې دهغه قدر معلوم نه و، نومونږ دده هېڅ ادب او خدمت نه دی کړی، په کوم وخت کې چې موقع او وخت و نومونږ له هغه وخت څخه استفاده ونه کړه اودغه دی اوس یې ارمان کوو، نوده راته وویل چې: اوس نو کله لرې ده، داسې خو نه ده چې خلیفه صاحب مبارک له دنیا څخه ولاړ اوتاثیرات یې هم نشته، دخلیفه صاحب قبر ته چې څوک په احترام ور روان شي زما دې قسم په خدای وي چې هغه اثر پکې پیدا کېږي.کوم خوند او لذت چې دده په مجلس کې ؤ هغه اوس هم په دې مجلس کې موجود ده؟ زمونږ په شان دعاجزو خلکو چې تراوسه په خپله وظیفه هم نه پوهېږو زمونږ په دې خبرو کې ولې دومره تاثیر پیدا کېږي ځکه چې دا دهغو بزرگانو نظر ده. دهغوی شفقت ده، دا ددوی لورینه ده چې په مونږ یې کوي اومونږ د دوی لاس نیولی دی اودوی ته مونسبت کېږي.

دحضرت نورالمشائخ (قدس الله سره) کرامت

مونږ (نکې) ته تللي وو اوله حضرت قطب المشائخ (خلیفه صاحب دین محمد (قدس الله سره) سره ګرځېدو ، په یو کلي کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دیره نفر کور ته ولاړو، هغه راته ویل چې: زه به مو هغې کوټې ته ورولم چې حضرت نورالمشائخ صاحب او حضرت ضیاء المشائخ صاحب دواړه راغلي وو او زمونږ په کور کې یې دننه موړوی تک وهلی و، چې په هغه کې به مونږ د هلکانو خانګو اچوله چې خدای جَلّجَلَالُهٗ یې له مرضونو نه وساتي. نوکله چې هلته ورغلو او بېرته مهمانخانې ته راغلو نودلته یې بیا دغه مجلس شروع کړ چې کله به حضرت صاحب او رئیس صاحب مبارکان دلته راغلل نو خلکو به یې ډېر احترام کاوه، مجلس دوام وکړ. نود قطب المشائخ صاحب له خولې نه بې اختیاره وویل شول چې: دا اوس چې زه راتلم مخکې حضرت صاحب روان ؤ، اوس چې دلته راتلم حضرت صاحب موجود و، هغه کوم مقام یې چې و هغه نه دی ورک شوی.

د شیخ المشائخ عنایت الله (کستیم) خلیفه صاحب کرامت

زه د (کستیم) خلیفه صاحب مبارک ته کله نه وم ورغلی، یوځل ورغلم نو خبر شوم چې دی مبارک حج ته تللی دی، نو زه لږ څه خفه شوم، چې کاشکې مې لیدلی وای، زه رښتیا درته وایم چې کله په فلانکوچ کې سپور شوم داسې کیفیت راته پیدا شو چې په ډېر وخت کې مې نه وو لیدلی. هغه خپل اثرات ښکاره کړل چې که زه نه یم هم خای مې خالي نه دی. نوچې څومره مو له وسه پوره وي ادب کوئ.

نو غرض داچې په هرشي کې اثر د دین له امله پیدا کېږي او دین هېڅکله هم نه ختمېږي. دخدای جَلّجَلَالُهٗ د دین اعزاز نه په دنیا

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

اونه هم په آخرت کې ختميږي. داچې په قيامت کې څوک د څوارلسم دسپوږمۍ په شکل راپورته کيږي ولې ؟ څکه چې په دنيا کې يې ډېر دالله تعالی عبادت په اخلاص کړی وي.

په (زهر الرياض) کې روايت دی چې نبي کريم صلی الله عليه وسلم فرمايي: کله چې جنتيان جنت ته داخل شي نو د نور منبرونه ورته جوړ شي، نو جنتيان به وايي چې په دنياکې له مونږ سره يوه وعده شوې وه مونږ دهغې وعدې په انتظار يو اوهغه داچې د خدای جل جلاله ديدار به څه وخت زمونږ په نصيب شي ؟ نوالله تعالی به ملائکو ته امر وکړي چې حجاب پورته کړئ ، ملائکې به ورته وايي چې: يا الله ! په دې خلکو کې خو داسې خلک هم شته چې په دنياکې يې ګناهونه هم کړي دي، هغوی کله ستا د ديدار لائق دي؟ نو الله تعالی به ورته وايي چې: دا هغه ذاکرين دي چې په ذکر کې به يې ژړل. [مکاشفة القلوب/ عربي ، ص: ۱۲]

څکه که دخدای جل جلاله له ويرې دمچ د سر په اندازه هم له کومې سترګې څخه اوښکه تويه شي نو بياهغه مخ په دوزخ باندې حرام ده يعنې دوزخ يې نه شي سوځولای، نوداچې يو ساعت سړی په اخلاص وژاړي نوبيادې عواقب په آخرت کې ډېر ښه دي، د آخرت ژوند ورباندې برابريږي. نوچې دې ته موپام وي چې په وظيفه، ختم اوژړا کې مو دخدای جل جلاله رضا مطلب وي نوبيايه اثر کوي، څومره اثر چې په دنياکې پيدا کوي له هغې نه زيات اثر به يې په آخرت کې هم وي انشاء الله.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

(٦) مجلس

د جذب ثبوت او د صبر واقعات

﴿ٱللَّهُ نَزَّلَ أَحْسَنَ ٱلْحَدِيثِ كِتَٰبًا مُّتَشَٰبِهًا مَّثَانِيَ تَقْشَعِرُّ مِنْهُ جُلُودُ ٱلَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ ثُمَّ تَلِينُ جُلُودُهُمْ وَقُلُوبُهُمْ إِلَىٰ ذِكْرِ ٱللَّهِ ... ﴾ [سورة الزمر آيت ۲۳]

ژباړه: الله تعالی توته توته نازل کړی دی ډیر ښایسته خوږ کلام کتاب (او دغه پاک کتاب ډیر ښائیسته خوږ کلام) مشابه یو له بل سره مکرر غبرګ (دی).

چې لړځیږي ریږیږي ځیګ کیږي له دې پوستکي دهغو کسانو چې ویریږي له رب خپل بیا پاسته شي (آرام نیسي) پوستکي د دوی او زړونه د دوی طرف د یادولو د الله تعالی ته.

له دې آیت څخه د جذب ثبوت کیږي.

داچې د قرآن کریم په اوریدلو کې یوچاته جذب پېښیږي دغه جذب شته او کنه؟

Scanned with CamScanner

(c) kitabton.com: The Digital Library

نو تفسير مظهري ج: ۸ / ۲۰۸ مخ / سورة الزمر کي علامه بغوی (صاحب المصابيح) په خپل تفسير کې ليکي چې: داسې صوفيان کرام چې د آياتونو د اورېدلو په اثر په دوی باندې بې هوښي راځي نوددې خلکو په هکله دی خپله رايه داسې بيانوي: (دغه خلک چې دقرآن کريم د اورېدلو له امله په دوی باندې بې هوښي راځي دا ددوی کمال نه ده، بلکې بدعت ده، ځکه دا وېره ده چې شيطان دې په ده باندې دا اثر کړی وي. د صحابهٔ کرامو رضي الله عنهم او مسلمانانو حال الله تعالى داسې بيان کړی دی چې پوستکي يې خيږه کېږي او بېرته نرمېږي.

حضرت عبدالله بن زبير رضي الله عنه وايي چې ما د خپلې آنا (نيا) حضرت اسماء بنت ابی بكرالصديق[1] رضي الله عنها نه پوښتنه وکړه چې کله به صحابهٔ کرامو رضي الله عنهم قرآن کريم اورېده نوددوی به څه کيفيت او حالت وو؟ نو دې مبارکې خپل لمسي ته وويل چې: صحابهٔ کرامو رضي الله عنهم به داسې کيفيت او حالت وو چې له سترګو نه به يې اوښکې بهېدې، دعذاب د آياتونو د اورېدلو له امله به يې بدنونه خيږه کېدل اوچې کله به يې بياد رحمت آياتونه واورېدل نوزړونه به يې بېرته په قراره او ارام شول. دی رضي الله عنه وايي چې ما خپلې آنا ته وويل چې: دلته خو ځينې داسې خلک هم شته چې د آياتونو د اورېدلو له وجهې نه بې هوښي پرې راځي. نو دې مبارکې

---

[1] حضرت اسماء رضی الله عنها د حضرت نبي کريم صلى الله عليه وسلم خوښينه هم ده، ځکه دحضرت عائشې رضي الله عنها خور ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

وویل چې: (اعوذبالله من الشیطن الرجیم) [زه په خدای سره پناه غواړم له شره شوي شیطان څخه].

یوځل حضرت عبدالله بن عمر رضي الله عنهما روان دی چې په سړي (له اهل عراق) خلک راټول دي ، ده وویل چې داخه پېښه ده؟ هغوی ورته وویل چې: دلته یوسړی ده کله چې قرآن کریم واوري اویاهم دخدای تعالی د ذکر په مجلس کې ورګډ شي نو به ده باندې دخدای تعالی دوېرې له امله بې هوښي راځي. حضرت عبدالله بن عمر رضي الله عنهما ورته وویل چې: (انا لنخشی الله وما نسقط) مونږ له خدای څخه وېرېږو خو غورځېږو نه. دا شیطان دده خېټې ته ننوتلی ده، داسې جذب نشته چې په هغه کې بې هوښي وي، څوک ولوېږي او بې اختیاره شي. [تفسیر مظهري ج: ۸/ ص: ۲۰۸]

مګر بل طرف ته چې څوک نورو دلائلو ته متوجه شي نو له هغو څخه معلومېږي چې جذب شته.

په ایت شریف کې راځي ﴿حَتَّىٰٓ إِذَا فُزِّعَ عَن قُلُوبِهِمۡ قَالُواْ مَاذَا قَالَ رَبُّكُمۡۖ قَالُواْ ٱلۡحَقَّۖ وَهُوَ ٱلۡعَلِيُّ ٱلۡكَبِيرُ ﴾ [سورة سبا]

ژباړه: تر هغه پورې کله چې پورته کړه شي وېره له زړونو د دوی وایي دوی (په خپلو منځو کې) چې څه (حکم) وفرمایل رب ستاسې ؟ نو وایي دوی چې حق یې (وفرمایل) او هم دغه (الله) ډېر پورته او ډېر لوی دی.

Scanned with CamScanner

(c) Ketabton.com: The Digital Library

يعني دا دملا نكو حالت ده، چې كله الله تعالى د وحيې كولو اراده وكړي نودى په خپله بلاكيفه كلام وكړي، دالله تعالى دكلام له اورېدلوسره آسمان او عرش عظيم په حركت كې راشي اوټولې ملائكې بې هوښه شي، لومړنى ملائكه چې په هوښ كې راځي نودا نورې ملائكې ورځخه پوښتنه وكړي چې خداى پاك جَلَّجَلَالُهُ څه وويل ؟ دا ورته وايي چې حق يې وويل، دا فيصله يې وكړه.

نو اوس هغه دى چې په ملائكو باندې د الله تعالى دكلام د اورېدلو له امله بې هوښي راغله.

حضرت موسى عَلَيْهِ السَّلَامُ له الله تعالى ځخه د ليدلو هيله كوي، چې اى خدايه! كه ماته خپل ديدار راپه برخه كړې! الله تعالى جَلَّجَلَالُهُ ورته وايي چې: ته ما نشې ليداى ا خويبابه هم زه په غره باندې يوه تجلي وكړم نوكه هغه غر په خپل خاى باندې ټم شو نوته مې هم بيا ليدلى شې. ﴿فَلَمَّا تَجَلَّىٰ رَبُّهُۥ لِلْجَبَلِ جَعَلَهُۥ دَكًّا وَخَرَّ مُوسَىٰ صَعِقًا﴾ [سُورَةُ الأَعْرَافِ آيت ۱۴۳]

ژباړه: نو كله چې (بلا كيف) تجلي وكړه رب د دغه «موسى ظاهر يې كړ خپل نور» غره ته نو وئي ګرځاوه هغه «غر» ذرې ذرې «برابر له زمكې سره» او پرېوت موسى بيخوده «له ډېره هيبته تر۲۴ ساعته»

اوس له دې تفصيل ځخه دوه ډوله خبرې څرګندې شوې:

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱ ـ د امام بغوی رحمه الله چې دحضرت اسماء اوحضرت عبدالله بن عمر رضي الله عنه په قول باندې دلیل نیسي. اووایي چې داسې څه حالات نشته چې په سړي به بې هوښي راځي. او هلته له قرآن کریم څخه معلومیږي چې په انسان بېهوښي راځي، په پیغمبر اوملائکو علیهم السلام باندې بې هوښي راغلې.

د نبي کریم صلی الله علیه وسلم په شان کې حضرت ام المؤمنین عائشه صدیقه رضي الله عنها فرمایي چې: کله به په ده صلی الله علیه وسلم باندې وحیې نازله شوه نوله داسې کیفیت سره به مخ شو چې په یخ ژمي کې به دده صلی الله علیه وسلم له مبارک بدن څخه خولې روانې وې.

نو دغو دوارو طرفونوته چې سړی وګوري نو قول فیصل او حق خبره داده چې د قرآن کریم د ویلو په وخت کې برکات او انوار زیاتیږي ، دخدای تعالی جل جلاله د ذکر په وخت کې هم انوار زیاتیږي ،نواوس چې برکات زیاتیږي نود خلکو په احوالو او استعدادونو کې ډېر زیات توپیر او فرق ده، انسان اوملائکو ته چې وګورو نود انسان استعداد له ملائکې څخه زیات ده، ځکه خدای تعالی جل جلاله دخپل خلافت له پاره بنی آدم مختار کړ ﴿إِنِّي جَاعِلٌ فِي الْأَرْضِ خَلِيفَةً﴾ [سورة البقره آیت:۳۰] انسان یې خپل نائب اوخلیفه تاکلی دی، نه ملائکه. ﴿إِنِّي أَعْلَمُ مَا لَا تَعْلَمُونَ ۝﴾ [سورة البقره]

یعنې په هغو مقاماتو چې په انسان کې دي زه پرې پوهېږم تاسې علم پرې نه لرئ. نوملائکې چې هر وخت الهي کلام واوري دوی بې

(c) ketabton.com: The Digital Library

هوښه کېږي، د انسان استعداد تر هغوی لوړ دی. حتی تر غرونو او آسمانونو د انسان استعداد لوړ ده. څکه الله تعالی جَلَّ جَلَالُهُ فرمايي چې: ﴿إِنَّا عَرَضْنَا ٱلْأَمَانَةَ عَلَى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَٱلْجِبَالِ فَأَبَيْنَ أَن يَحْمِلْنَهَا وَأَشْفَقْنَ مِنْهَا وَحَمَلَهَا ٱلْإِنسَٰنُ﴾ [سورة الاحزاب آيت:۷۲]

ژباړه: بېشکه موږ وړاندې کړ موږ امانت (ثواب - عقاب) پرآسمانونو او پر ځمکه او غرونو (کله چې مو پيدا کړ په دوی کې فهم او نطق) پس منع راوړه دوی له دې چې پورته کړي هغه (دامانت بار) او ويرېدل دوی له هغه (امانت) او پورته کړ هغه (دامانت بار) انسان بېشکه چې دغه (انسان) دی ظالم ډېر بې ويري نادان (په عاقبت خپل).

نوډ انسان استعداد په مخلوقاتو کې ترهرڅه لوړ ده، آسمان چې وحيې واورې نوبه حرکت راغې، غر ته چې يوه تجلي وشوه نو ټوټه ټوټه شو، مګر موسی عَلَيْهِ السَّلَامُ ټوټې ټوټې نه شو، يواځې بېهوښه اوبېرته راپه واک شو.

نوخبره داده چې کله الهي فيوضات او برکات په يوه ځای اويا په خلکو باندې راڅېر شي نو که خلک د لوړ استعداد خاوندان وو نودوی دهغو برکاتو او فيوضاتو تحمل کولای شي، په دوی کې ددې فيوضاتو اثر پيدا کېږي، چې ژړا ورځي اويايې پوستکي څېره شي، لکه د صحابهٔ کرامو رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ استعدادونه د نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ د مصاحبت او مجالست له امله قوي وو.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوکه استعدادونه کمزوري وي، برداشت يې نه شي کړای، نو بيا بې اختياره شي، يابه لوېږي اويابه بې هوښه کېږي، ياچيغې اوفرياد شروع کړي.

اوس نو چې خبره په استعداد بنا شوه نو دصوفياء کرامو په سلسله کې چې دقرائت په حالت کې څېنوته داسې کيفيت پيدا کېږي څېنو ته نه پيدا کېږي، نويا خوداده چې چاته چې دغه کيفيت پيدا کېږي دا له (وجد) نه پيدا کېږي، ياداچې هغه سړي ته فيض کم رسيږي اودده استعداد زيات ده، ډېر خلک داسې وي چې د ډېرو غټو فيوضاتو څښتنان وي مګر جذب تراوسه په هغوی کې چا نه دی ليدلی، استعداد يې قوي دی، دقوت استعداد له امله دټولو فيوضاتو تحمل او برداشت کړای شي نوځکه جذب نه پرې راځي اونه په تکليف کېږي.

اوکله بياداسې وي چې دفيوضاتو برداشت نه شي کړای نو هغه بيا بې صبره شي.

حضرت اسماء اوحضرت ابن عمر رضي الله عنهم چې يوې وويل چې: (اعوذبالله من الشيطن الرجيم) اويل وويل چې: شيطان يې خبتې ته ننوتلی دی. نودوی خو يا قياس په خپل ځان کړی دی چې دوی ته جذب نه پيداکېده، ددوی استعداد قوي و نو ويلي يې دي چې دا د شيطان اثر ده. اويا دوی ته دهغو خلکو په باب کې خبره شوې چې دوی په تکلف سره جذب کاوه، نوځکه يې داخبره کړې ده.

Scanned with CamScanner

(c) Kitabton.com: The Digital Library

نوداجذب دقرآن کریم د ویلو په وخت کې که داسې دي چې سړی په اختیار کې وي، او سره له اختیاره غورځي حتی ددغو متجاذبینو په هکله له یوچا نه څوک پوښتنه کوي. او وایي چې که سړی د بام په سر ناست وي، ده ته تلاوت شروع کړل شو، او په دغه شخص باندې جذب راشي چې دی له خپل ځان څخه خبر نه وي او له بام څخه لاندې راولوېده، نودا په رښتیا سره دخدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ له پاره جذب ده. اوکه دځان د ضرر او دفعې معلومات ورته کېدل او له ضررې شیانو څخه ځان ساتي اوبیا پوهېږي مګر بیاهم قصداً ځان وهي خلکو ته ځان ښیي بیا توهم د شرک ده. له دې امله که د نقشبندیه طریقې زیاتره کتابونه وکتل شي نو زیاتره په دې تاکید کوي چې: ترڅو پورې چې دچا اختیار وي نو باید تحمل او برداشت وکړي، قصداً نارې سورې جوړې نه کړي، ځکه دا شرک ده، ځکه ریا شرک ده، خو خلکو ته ځان ښیي ، مګر فی نفسه د قرآن له آیاتونو څخه جذب ثابت ده، ځکه ملائکې بې هوښه شي، آسمان وخوځېږي ، موسی عَلَيْهِ السَّلَامُ بېهوښه شوی،مګر انسان ته چې الله تعالی قوي استعداد ورکړی وي نوبیاهغه ځان سمبالولای شي، اصلاً په انسانانو کې فرق ده، ځکه مونږ مخکې خبر وکړه چې په انسان کې د خاورې عنصر دی، لکه لمر له څلورو آسمانونو څخه راوځي اوځمکه یې برداشت کوي، دغسې د الله تعالی د انوارو برداشت هم انسان کوي. [تفسیر مظهري ج: ۸/ص: ۲۰۹]

(c) ketabton.com: The Digital Library

که کله په يوچا باندې جذب راځي نو وظيفه دې نه کوي، او که دجذب حالت غلبه پيداکوي نو په خفيه دې درود شريف وايي، سترګې دې نه پټوي اودچا رابطه دې نه نيسي.

دجذب تخصيص ترکوم ځايه پورې ځانګړې نه ده، چې په يوچا کې د ذکر په حالت کې جذب پيداکېږي دا غيراختياري پيداکېږي اوپه حديث شريف کې راځي چې د ذکر ځای جومات ده

﴿ عَنْ أَنَسِ بْنُ مَالِكٍ - وَهُوَ عَمُّ إِسْحَاقَ -، قَالَ: بَيْنَمَا نَحْنُ فِي الْمَسْجِدِ مَعَ رَسُولِ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ. إِذْ جَاءَ أَعْرَابِيٌّ فَقَامَ يَبُولُ فِي الْمَسْجِدِ، فَقَالَ أَصْحَابُ رَسُولِ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: مَهْ مَهْ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «لَا تُزْرِمُوهُ دَعُوهُ» فَتَرَكُوهُ حَتَّى بَالَ، ثُمَّ إِنَّ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ دَعَاهُ فَقَالَ لَهُ: «إِنَّ هَذِهِ الْمَسَاجِدَ لَا تَصْلُحُ لِشَيْءٍ مِنْ هَذَا الْبَوْلِ، وَلَا الْقَذَرِ إِنَّمَا هِيَ لِذِكْرِ اللهِ عَزَّ وَجَلَّ، وَالصَّلَاةِ وَقِرَاءَةِ الْقُرْآنِ» أَوْ كَمَا قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: فَأَمَرَ رَجُلًا مِنَ الْقَوْمِ فَجَاءَ بِدَلْوٍ مِنْ مَاءٍ فَشَنَّهُ عَلَيْهِ ﴾ [صحيح المسلم ج ۱ باب وجوب غسل البول وغيره من النجاسات آه رقم الحديث ۱۰۰/ص: ۱۳۸]

ژباړه : له حضرت انس بن مالک رضي الله عنه نه روايت دی وايي: موږ له رسول الله صلی الله علیه وسلم سره په مسجد کې ناست وو چې ناڅاپه يو کوچی راغی او په مسجد کې په بولو (متيازو) کيناست صحابۀ کرامو ورته وويل مه ، مه .

Scanned with CamScanner

(c) kitabton.com: The Digital Library

نبي كريم صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ورته وويل چې پرې يې ږدئ، بولې (متيازې) مه پرې بندوئ، كله چې هغه صحابي رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ له بولو نه خلاص شو نوبيا نبي كريم صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ راوغوښت (او په نرمه طريقه يې پوه كړ، خكه چې نوى مسلمان شوى ؤ، دجومات په ادابو پوه نه و، معذور و.) نو نبي كريم صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ورته وويل چې دا جوماتونه ددې له پاره نه دي جوړ شوي چې خوک دې پكې بولې او قاذورات وكړي، جوماتونه دذكر له پاره جوړ شوي دي، د لمانځه او دقرآن كريم دتلاوت كولو له پاره جوړ شوي دي.

نود ذكر خپل خاى جومات ده، اوجذب چې چاته بې اختياره پيداكېږي نود ذكر خاى جومات ده، نوپه جومات كې به جذب هم ورته پيداكېږي.

دا تخصيص بيا تر جومات پورې نشته چې په دېنته كې دې سړي ته جذب پيداكېږي نوهغه دې روا وي اوكه په جومات كې پيداكېږي هغه دې ناروا وي. كله چې دا عمل اختياري نه ده، اوهغه د الله جَلَّ جَلَالُهُ دذكر له تاثيره پيداكېږي، دقرآن او ذكر له امله تاثير پيداكېږي دذكر خاى جومات ده نوپه جومات كې سړي ته خامخا جذب پيداكېږي.

له نبي كريم صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ څخه روايت شوى دى چې صحابهٔ كرامو رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ ته فرمايي: كله چې تاسې د جنت په باغچو تېرېږئ نويكې څرېږئ. صحابهٔ كرامو رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ ورته وويل چې د جنت باغچې څه شى دي؟ نبي كريم صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ورته وويل چې: هغه د

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ذکر حلقې دي. په کوم جوماتونو کې چې ذکر کېږي تاسې ورشئ اوشرکت پکې وکړئ دا په حقیقت کې د جنت د میوو خوراک دی.

[ترمذي . رقم الحدیث (۳۵۱۰) . وهکذا مشکوة المصابیح / ج ۱ / باب ذکر الله عزوجل والتقرب الیه ص ۱۹۸]

یعنې د جنت د دخول سبب دی. الله تعالی یې ددې په سبب باندې جنت ته داخلوي. خو بیاهم جائز ده، په هغه کې خبره نشته مخکې مو څو، څو ځله بحث وریاندې کړی دی.

خود جذب په هکله احتیاط په کار ده. څومره چې د سړي په وس کې وي کنټرول په کار ده. د نقشبندیه طریقې ښېګڼه او بهتري چې په نورو طریقو باندې ده دهغې یو علت دادی چې دا لاړ له ریا څخه خالي ده. په دې لار کې له الله تعالی اومخلوق نه پرته بل څوک خبر نه وي نوددې له امله داخبره چې څومره پټه وي حتی الامکان چې څومره یې له وسه وي بهتري په دې کې ده چې کار په خفیه وي. مګر کله که له اختیاره ووت نو بیا هغه بېله خبره ده.

نو جذب په هکله کتابونه داسې واقعات رانقل کوي چې داسې کیفیات خلکو ته پېښ شوي دي چې له بام نه لویدلي دي او پښه یې ماته شوې ده. خکه غیر اختیاري عمل ده. یو څوک خان په اور باندې نه سوځوي او خپل خان نه خوږوي، په غیر اختیاري امورو باندې بې خدای تعالی جَلَّجَلَالُهُ هم نه نیسي. اوچې خبره بیا د عشق الهي وي، یعنې اشتباه خو پکې نشته، یواځې خبره د احتیاط ده. چې باید په دې لاره کې احتیاط وشي چې خلک داګمان او فکر ونه

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړي چې طریقت له څیغو اونارو وهلو څخه عبارت ده، اوپاڅوک دا فکر وکړي چې په طریقت کې کمال داده چې څوک ډېرې چیغې ووهي، نو اصل خبره داده چې په دغه سرې باندې بايد له خدای جَلَّ جَلَالُهُ نه پرته بل هېڅوک خبر نه شي، دغه دوستي او اخلاص دآخرت له پاره هم یوه سرمایه ده، اوکه خلک ووايي چې فلانکی شخص ډېرې ښې وظیفې کوي، ډېر ښه جذب کېږي داسې ذاکر ده اوداسې نارې وهي خو چې نیت يې دخدای جَلَّ جَلَالُهُ رضا نه وي نو څه فائده وربانديې مُرتّبه نه ده، نو حتی الوسع بايد انسان خپل ځان په واک کې وساتي اوله کنټرول څخه ونه وځي

د حضرت عبدالخالق غجدواني قدس سره خپلومریدانوته بهترین نصیحت

حضرت خواجه عبدالخالق غجدواني رحمه الله په یوه تفصیلي نصیحت کې خپلو شاګردانو اومخلصینو ته وايي چې تاسې اول ځانونه اولیاء جوړ کړئ، له ځانونو څخه هغه خلک جوړ کړئ چې په هرآن. هره لحظه کې يې له خدای سره علاقه وي، هغه جَلَّ جَلَالُهُ مو په یاد وي، له خدای تعالی جَلَّ جَلَالُهُ نه یوه لحظه هم مه غافله کېږئ خو که بیامو هم وس نه رسېده اودغه مقام ته رسېدای نه شوئ نوبیا دغسې خلکو په ځان اومال خدمت وکړئ ترڅو يې تاسې هم په عبادت او خدمت کې ورشریک شئ؛ ولې؟ ځکه داهغه خلک

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

دي چې ددوی دحق له جذباتو نه یوه جذبه دټولو انسانانو او پېریانو له عبادت سره برابره ده.

ځکه هغه د اور لمبه ده، دکوم اور ؟ د عشق الهي د اور لمبه ده. چې له هغه نه بې اختیاره وځي

پتنګ چې ددنیا له دغې رڼا سره مینه لري،په دغه رڼا باندې دومره عاشق ده چې خپل ځان وریاندې وسوځي، داچې څوک دخدای پاک جَلّ جَلَالُهُ په انوارو باندې مین ده. هغه انوار اوتجلیات ورته ښکاره شي ، دهغو په عشق کې داسې پېښېږي هم راځي چې ډېر بزرګان د جذب په حالت کې دومره بې اختیاره شوي دي چې روح یې هم قبض شوی دی.

سالک فرمایي

ای مرغ سحر عشق ز پروانه بیاموز کان سوخته را جان شد و آواز نیامد

سالک هغه چرګ ته چې سهار وختي ناري وهي هغه ته وایي چې عشق له پتنګ څخه زده کړه چې یو خل له نوادرو څخه خبر شو نوبیایې په دوهم خل خبر رانغی او ولاړ پکې مړ هم شو، نودچاچې دخدای تعالی جَلّ جَلَالُهُ سره عشق زیاتیږي بیاپه دې لار کې فنا کېږي اوچې فاني شو نوبیاپه تکلیفونو باندې صبر کوي اوهېڅ پروا یې نه کوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بله خبره داده چې که مریدانوته په دغه لاره کې څه تکلیف رسیږي، جذب په خپله تکلیف ده، نوچې په دغه تکلیف باندې صبر وکړي نوبه صبر باندې کوم مقام ورته ورکول کېږي.

صبر څه ته ویل کېږي؟

صبر په لغت کې بندوالي ته ویل کېږي.

صبر په درې قسمه ده: صبر علی الطاعة. صبر عن المعصیة. صبر علی المصیبة.

صبر علی الطاعة: لمونځ، اودس، روژه، جهاد، حج اونور عبادات په نفس باندې سخت وي، نوکه له دې سخت والي سره سره څوک عبادت کوي نودې ته صبر علی الطاعة وایي.

صبر عن المعصیة: مطلب داچې نفس غواړي چې زنا، غلا وکړي، شراب وڅښي، خواهش یې د ګناهونو په لوري وي، اوته نفس له ګناهونو راوګرځوې، دې ته صبر عن المعصیة وایي.

صبر علی المصیبة: دامعنا چې کوم تکلیف دمال، اولاد اوځان ورته ورسیږي، په کوم مصیبت اخته شي، له مرضونو اونورو آفاتو سره لاس او ګریوان شي، نو نفس ددې مخالفت کوي اوته پرې صبر کوې، له الله تعالی نه پرته یې بل چاته نه بیانوې. نو دې ته صبر علی المصیبة وایي.

داهر دول صبر په خپل منځ کې ددرجو په نسبت توپیر لري.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

صبر علی الطاعة ، چې دخدای تعالی په بندګي باندې څوک صبر کوي نود قیامت په ورځ ددغو صابرینو له پاره په جنت کې (۳۰۰) درجې دي، چې له یوې درجې څخه تر بلې درجې پورې دومره مسافه ده لکه څومره مسافه چې د آسمان او ځمکې تر منځ ده.

صبر عن المعصیة: چې له ګناهونو څخه څوک صبر کوي نوددې انسان له پاره په جنت کې (۷۰۰) درجې دي، چې ددغو درجو په منځ کې تفاوت د اووم اسمان اود ځمکې تر اووم طبقه پورې ده.نو فاصله دومره زیاته شوه.

صبر علی المصیبة: چې څوک کوي، دده له پاره په جنت کې (۷۰۰) درجې دي ، هره درجه له بلې سره دومره فاصله لري لکه له عرش عظیم نه تر تحت الثری پورې. [تنبیه الغافلین عربي ، ص:۱۴۲]

اوس نو که سړی کوشش وکړي اوپه عبادت باندې ځان عادت کړي نو نفس یې ورسره نه منې سرزوري کوي، عبادت او ذکر نه برداشت کوي اوته په خپل نفس باندې زور راولې په تنګ یې کړې ، په طاعت باندې صبرکوې، نوددې په عوض کې هغه د جنت درې سوه درجې دي ، داچې نفس د ګناهونو په لوري خې نو معلومه خبره ده چې انسان تباه کېږي نوچې څوک له ګناهونو څخه راګرځي نودا له ګناهونو څخه ځان ساتنه هم بیادومره درجه لري، ثواب یې هم زیات ده. شپږ سوه درجې دي.

بیاچې په عبادت کې څه تکلیف انسان ته پیدا کېږي ، مرضونه ، بې خوبي پیدا کېږي، نور تکلیفونه پیدا کېږي په هغه باندې چې

Scanned with CamScanner

(c) ...n.com: The Digital Library

صبر کوي، نوبیایې هغه مقام ده چې نه سوه درجې ورکوي چې هره درجه یې لکه له عرش عظیم نه تر تحت الثری پورې

تول وخت داکوشش په کار ده چې هر وخت سړی په هر رنګ تکلیف اخته وي نوباید له خدای تعالی جَلَّجَلَالُهُ نه پرته یې بل چاته ښکاره نه کړي اونه بل چاته شکایت وکړي. یوداسې چې څوک دې دمرض او مسکنت حال ورپوښتي او ته ورته ووایې هغه بېله خبره ده ، هغه شکایت او بې صبري نه ده، بې صبري داده چې مرض، مسکنت یا بیکسي په چا باندې راشي نوله دغو مرضونو، مسکنت او بېکسي نه به شکایت نه کوي په دغو به بې صبري نه کوې اوهرځای به یې نه بیانوي چې زه خو له دې حالت نه ډېر په تکلیف کې یم، در په در شوم ،نودا بیا شکایت ده، دا شکایت به نه کوې

دایو لوی تکلیف ده چې یوسړی په عباداتوکې کوښښ کوي ترڅو یوه مقام ته خان ورسوي او رسیږي نه، نوبه دې حالت کې چې انسان خدای تعالی ته التجا کوي، له بنده نه یې نه غواړي. نوبه دې سره الله تعالی دغه بنده ته هماغه مقامات ورکوي

نوټوله معامله باید له خدای تعالی سره وي، بندګان وسیله دي، ډاکټر وسیله دی، مولوي صاحب وسیله دی، پیر وسیله ده، زیارت وسیله ده، هغوی د خدای تعالی په ورکړه باندې کفایت کوي، په خپله ددوی په وس کې هېڅ هم نشته. نوداچې سړی ډاکټر ته ځي، نوبه حقیقت کې یې اعتماد په خدای پاک جَلَّجَلَالُهُ باندې

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

وي.امید به یې خدای پاک ته وي، که یو څوک زیارت ته ورځي یا بل هرځای ته چې ورځي امید اوالتجاء به یې خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ ته وي، نو په دې سره به یې بیا الله تعالی مشکلات ورحل کوي، څومره چې څوک الله تعالی ته نږدې کېږي نو بیا دغو خلکو صبر کول هم ډېر اجر لري او خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ په همداسې خلکو باندې ډېر ډېر تکالیف او امتحانات راولي

د الله تعالی جَلَّ جَلَالُهُ لوی امتحانات په خپلو پیغمبرانو وي

حضرت زکریا عَلَیْهِ السَّلَامُ د خپل اُمت په وخت کې کفارو پسې واخیست اود مرګ اراده یې ورته کړې وه، دی په منډه باندې روان ده، په یوه ځای کې یوه ونه په مخه ورغله، ده له دغې ونې څخه پناه وغوښتله چې ماته پناه راکړه ! کفار مې وژني، ونه ورته دوه ځایه شوه، ده ته یې پناه ورکړه اوبیرته پرې راټوله شوه، کفار چې کله دې ونې ته راورسېدل نو شیطان چې دبدبختانو مشر دی دوی ته دسړي په شکل کې راغی او حضرت زکریا عَلَیْهِ السَّلَامُ یې وروښود. او ورسره یې دا چل هم وروښود چې (اره) راوړئ اودغه ونه پرې اره کړئ ترڅو په دغه ونه کې دی هم له منځه ولاړشي، دوی چې کله اره راوړه او اره یې په ونه کېښوده او دونې اره یې شروع کړه، دده بدن مبارک ته چې اره ورسېده، نو په دې حالت کې یې له خولې څخه چیغه ووته، د الله تعالی له لوري وریاندې غږ وشو چې ګوره بیا آه ونه کړې، کنه نوم به دې دصابرینو پیغمبرانو له جملې

(c) ketabton.com: The Digital Library

لرې کړم ، زه دې هېر وم چې تا ونې ته پناه ور وړه؟ نوده مبارک
خپلې شونډې کلکې کړې تردې پورې چې ټول بدن یې لړ
وڅرخیدله ، بیایې دوهمه چیغه نه ده کړې.

ګوری بدن یې په منځ دوه خایه شو ، دڅومره لوړې مرتبې څښتن
و خو چې کله یې چې له الله تعالی نه پرته بل چاته پنا وروړله نو الله
تعالی په دنیاکې پرې دا تکلیف راووست او د چیغې کولو په وخت
کې یې بیا څومره تهدید کړ . [مکاشفة القلوب ص: ۱۴]

نو که یوڅوک طالب، مجاهد ، صوفي ، او عالم وي هغه به
دغه لاره کې دیو عام مسلمان په نسبت زیات تکالیف برداشت
کوي، په عبادت کې به تکلیف کوي، ځان به له ګناه څخه په ساتلو
مجبوره کوي، مصیبت او تکلیف که ورته پیداکېده نو په هغې به
صبر کوي ځکه الله تعالی دصابرینو په هکله دغه آیت نازل کړی
دی : ﴿ إِنَّ ٱللَّهَ مَعَ ٱلصَّٰبِرِينَ ﴾ [سورة البقره]

ترجمه : له شکه پرته خدای جَلَّ جَلَالُهُ له صابرینو سره تل ملګری
دی .

نو مطلب مو دادی چې دا په نفس ډېره درنه ده چې هغه دې
دخدای جَلَّ جَلَالُهُ په عبادت کې ځان سختې ته ورکړي، خو که یوځل
نفس راقابو شي، صبر وکړل شي. بیا دی په خپله عادت اخلي که
هرڅومره شوخي او سرزوري پکې وي هغه له منځه ځي. هغه بغاوت
یې ورک شي او بیا انسان ته دنیکۍ په لوري الهام کوي او بیا هغه

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

تکليف چې دنفس له وجې به په عبادت کې ورته پيښيږي هغه هم له منځه ولاړ شي.

ټوله شپه ذِکر کول د کتاب د علم دزيادت سبب کيدل

ما له خپلو مشائخو کرامو څخه اوريدلي دي چې: زمونږ داسې معاصرين (هنځولي) هم وو چې له ماخوستن څخه وروسته به په وظيفه کې کېناستل آن تر سهاره پورې. يوه ملګري خبره کوله چې: مابه ډيره وظيفه کوله، اود درس له امله دا راته سخته هم وه، نو له خان سره مې فيصله وکړه چې يوڅه به په ځان تکليف راکم کړم نو به په کتاب ښه پوهيږم، مطالعه به مې روانه شي، نو دی وايي چې کله ما خوب ډير کړ نو غفلت مې ډير شو، نوپه کتاب نه پوهيدم. خو چې کله مې بېرته هغه خپل معمول شروع کړ چې له ماخوستنه به تر سهاره پورې کېناستم نو وجود به مې هم سپک و، طبيعت به مې برابر و اوپه کتاب به هم ښه پوهيدم.

داچې څوک د عباداتو په ترسره کولو کې تکليف تېر کړي نوپه هغه باندې د الله جَلَّ جَلَالُهُ رحمت هم ډير رانازليږي، چې په نتيجه کې يې بيا بې شميره علوم په برخه شي، چې دهغو علومو په ذريعه شرح صدر، سکون او اطمينان ورته حاصل شي.

په انبياء کرامو عَلَيْهِمُ السَّلَام او صحابهٔ کرامو رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ په ظاهره ډېر تکليفونه تېر شوي دي خودا ټول به يې په ځان زغمل اوله دې سره

Scanned with CamScanner

(c) Kitabton.com: The Digital Library

سره به يې قلبي اطمينان هم وو، دخدای تعالی جَلَّجَلَالُهُ له لوري به راحت ورسره مل وو، او تکليف به ورته آسانه و.

يوځل دحضرت علي رَضِيَ اللهُ عَنْهُ په ورانه کې غيشی ولګېده، کله يې چې هغه غيشی ورڅخه ايسته نو ډېر درد يې کاوه، ده رَضِيَ اللهُ عَنْهُ ورته وويل چې: کله زه په لمانځه ودرېږم نو بيا زه له ځان څخه ناخبره يم، تاسې کولای شئ چې په هغه حالت کې راڅخه دا غشی وباسئ، کله چې دی رَضِيَ اللهُ عَنْهُ په لمانځه ودرېده نو يې غيشی ورڅخه وايست اودی پرې خبر هم نه شو، دده ورون يې ورځبرې کړ خو دی بياهم پرې خبر شوی نه دی اونه يې هم پښه ښوروليې ده. نومطلب داچې دا نفس بيا دومره فنا في الله شي،چې له خپل ځان څخه محوه شي. [تفسير مظهري ج: ۸/ص ۲۰۸]

دحضرت يوسف عَلَيْهِ السَّلَامُ په هکله مو مخکې قصه کړې وه چې د ښځو په حق کې راغلي چې:﴿ فَلَمَّا رَأَيْنَهُۥٓ أَكْبَرْنَهُۥ وَقَطَّعْنَ أَيْدِيَهُنَّ وَقُلْنَ حَـٰشَ لِلَّهِ مَا هَـٰذَا بَشَرًا إِنْ هَـٰذَآ إِلَّا مَلَكٌ كَرِيمٌ ﴿٣١﴾ ﴾ [سورة يوسف آيت: ۳۱]

ژباړه :نوکله چې ولېد دوی دغه (يوسف) نوډېر لوی ښائيسته يې ومونده (هک پک پاتې اوځانونه ترې هير شول) اوغوڅ يې کړل لاسونه خپل او وويل دوی پاکي ده الله ته (له عجز اونقصانه چې داسې صورت يې هم جوړ کړی) نه دی دغه (خلمی) انسان، نه دي دغه (خلمی) مګر پرښته ده لويه.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

يعنې کومو ښځو چې يوسف عَلَيْهِ ٱلسَّلَامُ وليده نو خپلې ګوتې يې پرې کړې، نوچې د بنده په عشق کې انسان دې مقام ته رسېږي چې له ډېرې حيرانتيا څخه خپلې ګوتې پرې کوي، دهغه تجليات او انوار دومره پرې غالبه شوي دي چې له دې دومره سخت تکليف سره سره دوی په ځان هم نه دي خبرې شوي اونه يې خپلو ګوتو او لاسونو ته فکر ده. نوداچې يوڅوک په عبادت کې لږ تکليف تېر کړي، دخدای تعالی په عشق کې بياورته دغسې مقامات په لاس ورځي.

لکه چې په يوه روايت کې راغلي چې کله يوڅوک شهيد کېږي نود زنکدن تکليف يې داسې دی لکه مېږتون (مېږی) يې چې وچيچي، دا ولې؟ څکه چې په شهيد باندې الهي عشق غالب وي، هغه خپل مقامات په همدې حالت کې په جنت کې له ورايه وينې، هغه حجابات ټول پورته شي، کله چې دغه مقام ورته پيدا شو نوکه دی بيا ټوټې ټوټې هم شي نود هيڅ ډول تکليف احساس نه کوي

که يوڅوک په هر لحاظ کوښښ وکړي د الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ مرسته به ورسره وي. د هدايت او اطمينان لارې ورته خلاصوي، درحمت دروازې پرې راپرانيزي، او هر ډول تکليف بيا ورته آسانه وي

له نفس سره مجاهده کول خورا غوره کار دی

مګر اصلي او بُنيادي خبره داده چې له نفس سره به مقابله کوو، د نفس مقابلې ته چې جهاد اکبر ويلی شوی دی هغه له دې

(c) ...ton.com: The Digital Library

امله چې تل تر تله انسان د نفس په مقابل کې ولاړ وي، ځکه
که مونږ په جومات کې یو ساعت ذکر کوو، ژاړو، عبادت کوو د
آخرت په طرف مو پام وي، خو کله چې له جومات څخه ووځو بیا مو
هرڅه هېر وي او بېرته په ګناهونو لګیا شو، خدای جَلَّ جَلَالُهُ، آخرت،
سوال اوځواب داټول مو هېر شي. نو قدرمنو دا جهاد اکبر په دې
داعتبار ور وي چې په ناسته په ولاړه، په دنیاوي معامله کې
داچې په هرشي کې به خپل نفس ته متوجه وي، مقابله به یې کوي

کله چې تاسې عبادت کوئ نو نفس درته وایي چې خلکو ته ځان
وښیاست چې څه ښه عبادت کوي، نو ته به له نفس سره مقابله
کوې، په عباداتو اومعاملاتو بلکې په هر هغه عمل کې چې هغه
الله تعالی ته دنږدېوالي ذریعه وي اودی درسره مقابله کوي ته به هم
ورسره په مقابل کې ولاړ یې، نوبیابه یوځوک د کمال حدودو ته
رسیږي، انسان ترقي کوي اود الله تعالی د دوستانو په ډله کې
شمېرل کېږي. بیا ورته الله تعالی د نیکي کولو ملا تړکې تاکې
ترڅو دی دنیکي کولو په لوري روان کړي اوله ګناهونوڅخه یې
ساتي.

داهل السنة والجماعة عقیده داده چې انبیاء کرام عَلَیْهِمُ السَّلَامُ
معصوم ؤ، هیڅ ډول ګناه یې نه ده کړې خو اولیاء الله معصوم نه
دي، د شریعت په اصطلاح محفوظ دي. یعنې د انبیاء کرامو
عَلَیْهِمُ السَّلَامُ له ګناهونو څخه د ساتنې ذِمه الله تعالی جَلَّ جَلَالُهُ په ځان
منلې ده، په هغوی کې د ګناهونو کولو شوق نه پیداکېږي. مګر
اولیاء الله ترڅو چې تصفیه او تزکیه پکې راغلې نه وي نو کېدای

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

شي چې ګناه ترې شوې وي خو چې يوځل د ولايت مقام ته ورسيږي نو بيا ورسره هغه ملائکې مقررې شي چې له ګناه کولو څخه يې ساتي نو په دې سره دوی محفوظ ګرځي، خو معصوم نه دي، ځکه انبياء کرام خو نه دي، خو که بالفرض ګناه ورڅخه وشي خو بيا وروسته ورته الهي خشيت پيدا کېږي، صحابهٔ کرام رضي الله عنهم چې ټول اولياء الله دي، که به په دوی کې له چا څخه لږ څه زياتی او کمی وشو نو سمدستي به رسول الله صلی الله عليه وسلم ته راتلل اوورته ويل به يې چې په مونږ دخدای تعالی جل جلاله حکم جاري کړه! په خپله به يې ويل چې له ما څخه دا تقصير شوی دی او هسې نه چې دا پيتی مې بيا په آخرت کې دغاړې غړوندی شي اوبه عذاب اخته نه شم، نو له اوسه مې سنګسار کړه، يا مې اوس لاس پرې کړه، دا هرڅه مې قبول دي خود آخرت له عذابونو چې خلاص شم، نو له دې امله يې الله تعالی محفوظ ګرځوي. خودې مقام ته رسېدل کوشش غواړي اوچې کوشش دې شروع کړ او ملا دې وتړله نوبيا دې الله تعالی هم حفاظت کوي، بياواجب تعالی ستا په قول، فعل، نيت، مجلس او صحبت ټولو کې اثر او برکت پيدا کوي.

فائده:

که يوڅوک په يوا ځې ځای کې ناست وي نو ټولې وظيفې کولای شي، خو که په يو مجلس کې ناست وي نو که دچا يوه وظيفه ، يا دوه يا پنځه لطائف يا ذکر سلطان وي هغه کولای شي اوڅه تاوان نه لري، مګر نفي او اثبات به په غټ مجلس کې نه کوي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

اودیوې طریقې چې دخومره مشائخو کرامو رابطې ونیول شي
چاته د مرحوم خلیفه صاحب رابطه، چاته د دین محمد خلیفه
صاحب رابطه، چاته د احمدضیاء خلیفه صاحب رابطه، چاته د داو
محمد خلیفه صاحب رابطه، چاته د عنایت الله خلیفه صاحب
رابطه، چاته دحضرت صاحب مبارک رابطه پیداکېږي ، چاته چې د
چا رابطه پیدا کېږي نوهغه دټولو فیض پرې راجلبیږي، رابطه چې
څومره پورته برابرېږي دغومره کار هم ورسره جوړېږي. په یوه
مجلس کې چې دیوه ملګري وظیفه په ښه طریقه ترسره شي نود
پاتې ټولو ملګرو کار ورسره برابر شي. خو یوه خبره داهم ده چې که
یوملګري له اصلِ فیوضاتو څخه منکر وي ، دغې لاري ته په
اخلاص قائل نه وي، له خپل شیخ سره د زړه له تله اخلاص ونه
لري، نوبیاداسې هم پېښیږي چې ددغه یوه منکر په سبب دټول
مجلس کار خراب شي او فیوضات پرټول مجلس بند شي.

علامه رومي لیکي: چې دیوه شوم (سپېره) له امله د ټول روم
ښار وسوځېد. نو کله داسې هم وي چې دیوه بې ادبه له امله ټول کار
خراب شي.

نو د خبرې پای دادی چې څومره دیوه ملګري (مرید) اخلاص
وي، نوددغه یوه ملګري له امله چې الله تعالی یې کار برابر کړي
دټول مجلس کار وریاندې جوړېږي. نو الله تعالی دې مونږ ټولو ته
واقعي اخلاص ، مینه او محبت راپه برخه کړي . آمین ثم آمین.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۷) مجلس

وخت یو نعمت دی چې باید ضائع نه کړل شي او د تکلیفونو بدله به خامخا ورکول کیږي

﴿ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ: سُئِلَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَيُّ الْأَعْمَالِ أَفْضَلُ؟ قَالَ: «إِيمَانٌ بِاللهِ» ، قَالَ: ثُمَّ مَاذَا؟ قَالَ: «الْجِهَادُ فِي سَبِيلِ اللهِ» قَالَ: ثُمَّ مَاذَا؟ قَالَ: «حَجٌّ مَبْرُورٌ» ، وَفِي رِوَايَةِ مُحَمَّدِ بْنِ جَعْفَرٍ قَالَ: «إِيمَانٌ بِاللهِ وَرَسُولِهِ» ﴾ [صحيح المسلم ج: ۱/ بَابُ بَيَانِ كَوْنِ الْإِيمَانِ بِاللهِ تَعَالَى أَفْضَلَ الْأَعْمَالِ ، رقم الحديث: ۱۳۵ / ص: ۶۲]

ژباړه: له حضرت ابو هریره رضي الله عنه نه روایت دی وایي: چې له نبي کریم صلی الله علیه وسلم څخه پوښتنه شوې ده، چې په اعمالو کې ترټولو کوم عمل ښه ده ؟ نو ده صلی الله علیه وسلم ورته په ځواب کې وویل چې: په الله تعالی باندې ایمان، بیا پوښتنه ورڅخه شوې ده، چې بیا کوم عمل بهتر ده؟ رسول الله صلی الله علیه وسلم ورته وویل چې: دخدای په لار کې جهاد کول . بیا پوښتنه ترې وشوه چې بیا کوم عمل بهتر ده ؟ ده صلی الله علیه وسلم ورته وویل چې: حج مبرور .

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

﴿ عَنْ عَبْدِ اللهِ بْنِ مَسْعُودٍ، قَالَ: سَأَلْتُ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَيُّ الْعَمَلِ أَفْضَلُ؟ قَالَ: «الصَّلَاةُ لِوَقْتِهَا» قَالَ: قُلْتُ ثُمَّ أَيٌّ؟ قَالَ: «بِرُّ الْوَالِدَيْنِ» قَالَ: قُلْتُ: ثُمَّ أَيٌّ؟ قَالَ: «الْجِهَادُ فِي سَبِيلِ اللهِ» فَمَا تَرَكْتُ أَسْتَزِيدُهُ إِلَّا إِرْعَاءً عَلَيْهِ ﴾ [صحيح المسلم ج: ۱/ بَابُ بَيَانِ كَوْنِ الْإِيمَانِ بِاللهِ تَعَالَى أَفْضَلَ الْأَعْمَالِ، رقم الحديث: ۱۳۷/ص: ۶۲]

ژباړه : له حضرت عبدالله ابن مسعود رَضِيَ اللهُ عَنْهُ نه روایت دی وایي : چې له رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نه مې وپوښتل کوم عمل بهتر او غوره ده ؟ رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ راته په ځواب کې وویل : په خپل وخت لمونځ کول.بیامې ورنه وپوښتل چې بیا کوم عمل بهتر دی ؟

راته وې ویل : له خپل مور اوپلار سره نیکې کول . بیا مې ورنه وپوښتل چې بیا کوم عمل بهتر دی ؟راته وې فرمایل : دخدای پاک په لار کې جهاد کول . نو زیات سوالونه مې پرېښودل له وجې دنرمي په پیغمبر عَلَيْهِ السَّلَامُ باندې .

یعنې داسې په متعددو طریقو پوښتل شوي دي ، بیا کله ده صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ یو رنګه ځواب ورکړی دی کله بل ډول.

زما اصل مطلب داده چې : دلته محدثین کرام لیکي چې: کله کله چې حضرت نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ یوچاته داسې ځواب ورکړې چې په ټولو کې ښه عمل داده چې لمونځ په خپل وخت وکړل شي ، کله یې په دې ځواب ورکړی چې جهاد فی سبیل الله وکړي، کله یې

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیاداسې خواب ورکړی چې صدقې ورکړئ (اطعام الطعام) نوددې تولو بهترینه توجیه داسې ده چې: په کوم وخت کې به دکوم شي ډېر ضرورت و نو نبي کریم صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ به دهغه موافق ځواب ورکاوه.

لکه یوځای کې چې د چوپوالي خبره بهتره ده، نو هلته علماء لیکي چې له چوپتیا څخه بهتر عمل نشته، چې سړی چُپ کیني اوچېرې چې دخبرو ضرورت وي هلته دې خبرې وکړي، ځکه چې بیا هلته تر خبرو کولو بهتر عمل نشته، نو هرشی له خپل وخت سره موافق په کار ده. یعنې که کله دخبرو ضرورت وي، بیا باید خبرې وشي اوکه دخبرو ضرورت نه و، له عبث مجلسونو څخه باید ځان وساتي، د مشر ، استاد، مرشد په مخکې باید بیا ونه غږېږي، هلته بیا خاموشي ادب ده.

نور ددنیا ژوند دامتحان ژوند ده، انسان چې ځای، وخت اومحل وپېژني باید له هغه سره ژوند غوره کړي. په هر قدم کې باید دشریعت مکمله اتباع غوره کړي. نوبیابه دغه انسان دخدای تعالی جَلَّ جَلَالُهُ په وړاندې دومره عزتمن وي چې بیا الله تعالی جَلَّ جَلَالُهُ دده خوښه او رضا غواړي.

یوې خواته بار بار په آیت کې اورو او وینو یې چې:﴿ وَلَسَوْفَ يُعْطِيكَ رَبُّكَ فَتَرْضَىٰ ۝﴾ [سورة الضحى]

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژباړه: او خامخا ژر ده چې در به کړي تاته رب ستا (ای محمد) لویه برخه په آخرت کې او اختیار دشفاعت) پس راضي به شې ته

نو اوس ګورئ چې نبي کریم صَلَّى ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ دشریعت مکمل تابع ده، نو الله تعالی ورته وایي چې: زر به دې راضي کړم. او بلې خوانه دحضرت ابوبکر صدیق رَضِيَ ٱللَّهُ عَنْهُ په هکله چې کله ده یو غلام (حضرت بلال رَضِيَ ٱللَّهُ عَنْهُ) آزاد کړ نو کفارو به ویل چې ده خو له حضرت ابوبکرصدیق رَضِيَ ٱللَّهُ عَنْهُ سره احسانات کړي وو نوځکه یې آزاد کړ نو الله تعالی دده په شان کې وفرمایل چې:

﴿ وَمَا لِأَحَدٍ عِندَهُۥ مِن نِّعۡمَةٖ تُجۡزَىٰٓ ۝١٩ إِلَّا ٱبۡتِغَآءَ وَجۡهِ رَبِّهِ ٱلۡأَعۡلَىٰ ۝٢٠ وَلَسَوۡفَ يَرۡضَىٰ ۝٢١ ﴾ . [سورة اليل]

ژباړه: او نه و هیڅا لره په نزد دده هیڅ نعمت احسان چې بدل یې ورکولی شي مګر له پاره دطلب درضاء درب چې ډیر لوی دی او خامخا ژر ده چې دی به راضي شي (له الله په موندلو دنعماؤ دجنت او لقاء درب العزت).

یعني داچې زر به خدای تعالی حضرت ابوبکر صدیق رَضِيَ ٱللَّهُ عَنْهُ راضي کړي، نو حضرت ابوبکرصدیق رَضِيَ ٱللَّهُ عَنْهُ ته به هم خدای تعالی هغه مقام ورکړي چې دی به پرې راضي وي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

د حضرت ابوبکر صدیق رضی الله عنه په لباس خدای پاک جل جلاله فخر کوي او ملائکي دده په شان لباس کوي

په یوه مجلس کې حضرت ابوبکرصدیق رضی الله عنه حضرت نبي کریم صلی الله علیه وسلم ته راغی ،یوه شړۍ یې له خانه تاوه کړې وه، شړۍ خوړه بدن باندې نه تم کېدې نو په هغې کې یې سورې کړی و، او بیا یې په هغو سوریو کې څه لرګي او خلي ورکړي وو، او هغه شړۍ یې پرې تکیه کړې وه، جبرئیل علیه السلام هم دې مجلس ته راغی، حضرت نبي کریم صلی الله علیه وسلم ته یې سلام واچاوه، له سلام څخه وروسته یې له نبي کریم صلی الله علیه وسلم څخه وپوښتل چې: حضرت ابوبکرصدیق رضی الله عنه ولې په داسې خواره شړۍ کې ناست دی؟ نبي کریم صلی الله علیه وسلم ورته وویل : دده چې څومره دنیا اوهستي وه د مکې معظمې له فتحې څخه مخکې یې هغه ټوله د اسلام په لاره کې صدقه کړه ،پوره لباس نه لري، نو ځکه یې دا شړۍ په خان راتاوه کړې ده. نو جبرئیل علیه السلام ورته وویل چې: زه الله تعالی رالېږلی یم ، خدای تعالی ویل چې حضرت ابوبکر صدیق رضی الله عنه ته مې سلام وایه او ورته ووایه چې : ته د دغه فقر په حالت کې له ماڅخه راضي یې اوکه ماته په غصه یې ؟ نبي کریم صلی الله علیه وسلم حضرت ابوبکرصدیق رضی الله عنه ته مخ ورواړه او ورته یې وویل چې. رب تعالی جل جلاله درته سلام رااستولی دی او وایي چې په دې حالت کې له ماڅخه راضي یې اوکه ماته په قهر یې ؟ حضرت ابوبکر

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

صدیق رضي الله عنه په ژړا شو چې: آیا زه به خدای پاک جل جلاله ته په قهر یم؟ زه راضي یم ، زه راضي یم، حضرت جبرئیل علیه السلام نبي کریم صلی الله علیه وسلم ته وایي چې: والله له کومه وخته چې ده رضي الله عنه دغه شړۍ په ځان راتاوه کړې ده نو دخدای تعالی جل جلاله له لوري د عرش ملائکو ته دا حکم شوی دی چې تاسې ټول دغه شړۍ واغوندئ او الله تعالی وایي چې ابوبکر ته ووایه چې که ته له ماڅخه په دغه حالت کې راضي یې نو زه له تاڅخه راضي یم.

(حیاة الصحابة ، الجزء الاول ـ ص ۴۲۵ / ۴۲۶ ؛ کتب خانه فیضي لاهور)

حضرت ابوبکر صدیق رضي الله عنه د نبي کریم صلی الله علیه وسلم یو اُمتي ده،خو وختونه یې پېژندلي ، خپل حرکات، سکنات یې له شریعت سره برابر کړي دي،نوبیایې مقام داده چې الله تعالی دده رضي الله عنه رضا غواړي، سلام ورته را استوي او ورته وایي چې آیا ته له ماڅخه راضي یې اوکنه ، نودا مقامات دوي ته هسې په لاس نه دي ورغلي،لوږې، تندې، قسماقسم تکلیفونه یې تېر کړي دي، نوبیاخدای جل جلاله دا مقام ورکړی دی.

د حضرت علي رضي الله عنه د فقر او غُربت واقعه

حضرت علي رضي الله عنه وایي چې: زمونږ په کور کې زما اود فاطمې رضي الله عنها بسترې نه وې چې مونږ پرې پرېوتلي وای،یو دپسه پوستکی ؤ چې د ورځې به مو په هغه باندې هغه اوبښ ته چې مونږ ته به یې اوبه را ابستې واښه اچول اود شپې به زه اوبي بي

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

فاطمه رضي الله عنها په هغه باندې ویده کېدو، او زما له پاره ددې نه بغیر بل خام هم نه ؤ.

هغه فاطمه رضي الله عنها چې د نبي کریم صلی الله علیه وسلم دځیګر یوه ټکړه ده اود جنت دټولو ښځو سرداره ده

[حیاة الصحابة ، الجزء الاول . ص: ۴۲۶ / کتب خانه فیضي لاهور]

حضرت علي رضي الله عنه وایي چې زمونږ په کور ډېرې لوږې تېرې شوې دي، له کوره راووتم چې په لار کې یو دینار پروت دی، ورته ودرېدم چې زه یې واخلم اوکه نه ؟ خوچې خپلې اود کورني لوږې ته مې وکتل او ځښتن یې هم نه و، نودا دینار مې راواخیست اوله خان سره مې هغه تجار ته یوړ چې غله دانه یې خرڅوله، څه اوړه مې پرې واخیستل کور ته مې راوړل، حضرت فاطمې رضي الله عنها ته مې وویل چې: دا اوړه لانده کړه اوډوډۍ ورځخه پخه کړه چې وېې خورو، کله یې چې لندول نوله ډېرې کمزورۍ یې نشوای لندولای، د تندي وېښتان به یې په کې لګیدل اوله ډېرې کمزورۍ به پرمخې پرې ولوېده. بیا رسول الله صلی الله علیه وسلم ته ورغلم قصه مې ورته بیان کړه راته وې ویل : خورئ یې دا الله تعالی تاسې ته غیبي رزق دركړی.

[حیاة الصحابة ، الجزء الاول . ص: ۴۰۶ / کتب خانه فیضي لاهور]

بي بي فاطمه رضي الله عنها د نبي کریم صلی الله علیه وسلم د بدن یو جز ده، خوداسې تکلیفونه پرې تېرشوي دي چې ددې توان اوطاقت یې نه درلود چې اوړه لامده کړي. خودغه خلک و چې تکلیفونه یې وګالل اوبیاپه دنیاکې پرې الله تعالی داسې وسعت راووست چې همدا

(c) ketabton.com: The Digital Library

حضرت علي رضي الله عنه وايي چې ځې مونږ له رسول الله صلى الله عليه وسلم سره ؤ په نس پورې به مې تيګه تړلې وه اونن ورځ زما د مال څلوېښت زره دينار زكات كېږي، دابيا په دنياكې الله تعالى داسې وسعت پرې راوست.

[حياة الصحابة ، الجزء الاول ، ص: ۴۰۶ / كتب خانه فيضي لاهور]

دنبي كريم صلى الله عليه وسلم تره او رضعي ورور حضرت حمزه رضي الله عنه چې په اُحُد كې تونې، تونې اوشهيد شوى دى، دكفن دوركولو په وخت كې دومره شى نه و چې دى مبارك يې پكې پټ كړاى واى، يوه شړه وه چې د سر طرف به يې پټاوه نوپښې به يې لوڅې شوې اوچې پښې به يې پټولې سر به يې لوڅ شو، آخر يې سر په شړه كې ورپټ كړ اوپه پښو يې واښه ورواچول اودى رضي الله عنه يې بيا خښ كړ.

نوكه وختونه ضائع تېر نه شي اود دين له پاره تكليفونه په خان تېر كړي نو بيا الله تعالى هم ډېر مهربان ذات دى. هم په دنياكې خپل دوستان ساتي، دعزت ژوند يې په برخه كړي اود شرافت مقام وركړي، سكون او اطمينان يې په برخه شي اوهمدارنګه په آخرت كې يې هم بياپه هغومقاماتو نازوي چې بيا خداى جل جلاله ددغه انسان رضا غواړي اودى راضي كوي.

مونږ اوتاسې كه د الله تعالى احساناتو او ښېګڼو ته وګورو سړ له دې چې اعمال موكوټه بلكې په هېڅ حساب دي خوبيامو هم ساتي. اوكه مونږ يوڅه اندازه په خپل اخلاص كې زياتوالى راولو اوپه خان تكليف تېر كړو نوبيا وګورئ چې د الله رحمت څرنګه په

(c) ketabton.com: The Digital Library

جوش کې راځي اود داسې رحمت معامله به راسره کوي لکه څرنګه يې چې له صحابه کرامو رضي الله عنهم او انبیاء کرامو علیهم السلام سره کړې ده. خو بنیادي خبره داده چې انسان لږ ځان ته متوجه شي اوپه ځان باندې یوڅه تکلیف راولي له نفس او شیطان سره مجاهده او مقابله وکړي.

د هر صحابي رضي الله عنه مقام ته چې ګورې دا مقام يې څکه مونډلی چې هغه په ځان دومره سختۍ تېرې کړي وي چې بل چانه دي تېرې کړي. همدارنګه د هر ولی الله مقام ته چې ګورې هغه دا برخه له دې مونډلې ده چې ځان يې تکلیفونه ته ورحواله کړی دی.

يو صحابي رضي الله عنه مبارک وايي چې مونږ داسې وخت هم ليدلی دی چې دومره جامه به مو نشوای پیداکولی چې ځادر اويا لنګ مو ترينه جوړ کړی وی. بلکې يو لنګ به مو وو چې د کاروبار په وخت کې به مو له ځان څخه راتاواوه، د خاورو اوخولو له لاسه مو په غاړو کې د خیرو طوقونه جوړ شوي وو. حضرت سعد رضي الله عنه خپل زوی ته وايي چې: که زمونږ هغه حالت دې ليدلی وای چې مونږ به وږي، او پوستکي اغوستي وو اوچې بيابه کله باران وشو نوډېر سخت بوي‌به به راڅخه پورته کېدل لکه دمېږو له شپاله (يعني دمېږو د درو لو ځای) څخه. اوس خو شکر دی په تاسې باندې راحت راغلی دی.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

حضرت علي رضی الله عنه څه وايي

حضرت علي رَضِيَ اللهُ عَنْهُ فرمايي چې ما پوستکي اغوستي ؤ اوله لوږې څخه په تنګ شوم، په کور کې هم څه نه وو اود باندې راووتم، د يوه يهودي باغ ؤ اود ديوال له يوه سوري (غار) څخه مې وروکتل چې د باغ مالک له کوهي څخه اوبه راباسي او ونې اوباغ پرې اوبه کوي، نوکله يې چې زه وليدلم نو يې راته وويل چې: اى وحشى! مزدوري نه کوې؟ ما ورته وويل چې کوم يې. د اوبو يوه بوکه په يوه خرما باندې، نوترډې اندازې مې کار ورسره وکړ چې زه په ډې پوه شوم چې اوس مې دومره خورما ګټلې دي چې زما نن ورځ او شپه پرې تېرېږي نور مې ورسره کار بس کړ. نو ګورئ! په دغه صحابهٔ کرامو رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ پورې به کفارو استهزاء کوله او نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ته به يې ويل چې مونږ ستا په دغو ملګرو باندې شرمېږو، دوی ډېر زيات فقراء او مساکين دي، نوڅکه له تاسره نه کينو.

ګورئ! عزتمنو! که څوک عزت غواړي، هغه په دين کې دی. که په ظاهره سړی خيرن وي، لوڅ وي، بې کسه اومسکين وي، هرڅنګه چې وي خوچې خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ عزت ورکړ نودغه شخص بيا په دنيا او آخرت کې له ټولو نه بهتره دی. اوکه په ظاهره يې هرڅومره ښه! باس برابر وي، خوراک او څښاک يې هم ښه وي، خو چې له خدای تعالی جَلَّ جَلَالُهُ څخه ليرې وي، نوبيا له دغه انسان څخه ذليل انسان بل نشته.

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو عزت په دې کې دی چې په دین پورې لاس ونیسو او که خدای مه کړه له دغه دین سره مو بې پروایي وکړه او دغه دین ته مو په درنه سترګه ونه کتل بیا به د دغه دین د احکامو له نه کتلو له امله انسان بې قدره او بې عزته کېږي. کله چې په مونږ څه تکلیف راشي نو سمدلاسه بې صبري راڅخه وشي، نو عزتمنو سړي به تکلیف تېږوي بیا به کامیابېږي.

اوس زمونږ طریقه د حضرت ابوبکر صدیق رضي الله عنه په واسطه له نبي کریم صلی الله علیه وسلم څخه رانقل شوې ده. نو زمونږ د قافلې دغه ستر سالار حضرت ابوبکر صدیق رضي الله عنه چې دې مقام ته رسېدلی، مونږ مخکې ووېل چې په بدن یې پوره لباس نه و او د لوږې له امله یې په نس پورې تیږې تړلې وې، په کور کې یې فرش نه درلود. اوبیاتاسې ته بهتره معلومه ده چې خدای تعالی بیا څرنګه مقام ورکړ؟ نو څوک چې په خپلو اسلافو پسې روان شي، د هغوی نقش قدم او تګلاره تعقیب کړي.

نو بیا الله تعالی دغه انسان له ناکامیو څخه ساتي او د کامیابۍ تر پولې پورې یې رسوي، خو شرط دا دی چې مونږ او تاسې له ځان سره یوځه محاسبه وکړو او خپل ځان ته یوځه متوجه شو. او همدارنګه له نفس او شیطان سره مقابله وکړو. نو بیا الله تعالی هم ډېر غفور او رحیم او ډېر غیرتي ذات دی. انشاء الله چې په نیمه لاره کې به نه پاتې کېږو او تر خپل منزله به که خدای کول په ډېره آسانۍ ورسېږو.

Scanned with CamScanner

(c) ... The Digital Library

(۸) مجلس

د طريقت اصول او آداب

د خينو شيانو په هکله له ماخخه ببلې ببلې پوښتنې کېږي، نو زياتې يې د مشائخو کرامو په هکله کېږي.

ددې پوښتنه ډېره کېږي چې که يو سالک له يوچا سره ديبعت تعلق ولري نو بيا له بل چاسره تعلق جوړولای شي او که نه، په نورو مجلسونو کې کښناستلای شي او کنه ؟

نو عزتمنو د طريقت اصول دادي : څوک چې له چاڅخه بيعت وکړي، نو دده دکاميابي او ترقي ټول کار تر خپل شيخ پورې تړلی وي، دی به په خپل شيخ باندې کامل اعتماد کوي، د وظيفې په وخت کې به دخپل شيخ سره رابطه ټينګوي، اذکار به دخپل شيخ په اجازه کوي، هغه چې کوم شی ورته وښايي نوهغه به کوي نو مطلب دادی چې له يوه شيخ سره د يو مريد اخلاص او تعلق څومره قوي شو نودغومره به دده هم کار په مخ روان وي.

اوکه داسې وي چې شيوخ ډېر شي، نوکه داسې وي چې په يوه طريقه کې وي لکه زمونږ دحضراتو مبارکانو چې کومه سلسله ده، چې په وظيفو او صحبتونو کې يې ممانعت نشته، حتی اکثره يو بل

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه د وظیفو د بدلبدلو اذن هم کوي، خو له دې سره، سره به یې بیاهم اعتماد په خپل شیخ وي، هر مُرید چې اول یې له هرچاڅخه بیعت کړی وي نو کار یې تول له دغه شیخ سره تړلی دی اوله ده څخه جوړیږي.

خینې ملګري (مریدان) بیا داسې وي چې تعلق یې له نقشبندیې سره وي خو له دې سره سره دقادریې شریفې له شیخ سره یې هم رابطه وي، اوهغه ورته د خینو اذکارو اجازه ورکړي چې بیا وروسته دې مرید ته تاوان کوي.

هره طریقه خپل خصوصیات (خانګړتیاوي) لري ، دهغو خصوصیاتو موافق چې سړی روان وي نو کار یې هم ډېر په مخ روان وي. زمونږ په سلسله کې خصوصاً بیا د حضراتو مبارکانو د سلسلې په ابتدائي مرحلو کې د خولې اذکار ببخي نشته، یواځې د سینې اذکار دي چې د لطائفو په نامه یادیږي. بیا د څه وخت په تېرېدلو سره دخینو اذکارو د ویلو اجازه ورکول کېږي ، تلاوتونه ، ختمونه او نفلونه هم په را وروسته وختونو کې وي. په ابتداء کې کار تېول په لطائفو باندې کېږي. اود قادریې ملګري چې دهغوی ذکر تېول په خوله دی.

اوس نو چې هغه سړي ته څه وروښیي نو زمونږ د طریقې کار یې خراب شي ، نو له دوو بیلو شیوخو ، دوو طریقو سره په یوه وخت کې کار کول اوله دواړه سره رابطه جاري ساتل په کار نه دي . بلکې یواځې باید له یوې طریقې سره کار وکړي. اوبیاچې کله یوه طریقه

(c) ketabton.com: The Digital Library

نوسړی توک

پای ته ورسېږي، نوله هغې وروسته دې بیا د دوهمې، دریمې اوڅلورمې طریقې وظیفې واخلي، هغه هم دخپل شیخ په اجازه په دې کې څه ممانعت نشته.

خوداچې سړی ټول اذکار په یوه وار په مخ بیایي، نوسړی پسې رسېدای نه شي اوددې په ځای چې کار جوړ شي هغه نور هم خراب شي، نوپه دې هکله ډېر احتیاط په کار ده.

ډېر ملګري (مریدان) په بازار کې په ملنګانو پسې ګرځي، چې څوک ورته ووایي چې فلانکی ډېرغټ متصرف دی، دی به بیا له هغه ملنګ سره تعلق جوړ کړي ترڅو دعا ورته وکړي، له هغه سره ناسته پاسته شروع کړي، نوله دې څخه اجتناب (ډډه) کول ضروري دی، ځکه دلېونیانو او ملنګانو په جامه کې کله ډېرغټ خلک وي نو که له چا څخه د هغوی په مقابل کې کله بې ادبي وشي نو بیا بې ټول کار خراب شي.

دکابل دمتصرف دیوخلیفه صاحب سره چلند

دحضرت نورالمشائخ صاحب (شیرآغا فضل عمر) (قدس الله سره)، دوردګو یو خلیفه صاحب ؤ هغه قصه کوله چې ما له حضرت صاحب مبارک څخه پوښتنه وکړه چې د کابل متصرف څوک دی؟ ده مبارک راته وویل چې: څه پرې کوي ؟ خو په دې خبره مې ډېر ټینګار وکړ ، آخرېې راوښود چې په فلانکي ځای کې یو موچي ده، د ونې بېخ ته ناست ده اوهغه د کابل متصرف ده زه ورغلم او بوټ

(c) ketabton.com: The Digital Library

مې وریاندې جوړ کړ. بیامې دوهم ځل ور واچاوه چې دا خو دې سم نه دی جوړ کړی، زه دده حوصله معلوموم چې په متصرفینو کې څومره حوصله وي؟ درې ځلور ځله مې بوټ وریاندې وګنډلو بیرته به مې خلاص کړ خوده به هېڅ غوصه نه کوله. بل کال مې بیا حضرت صاحب مبارک ته ډېرې زارۍ وکړې ترڅو د کابل متصرف راوښیي، بیا یې راوښود چې په فلانکي ځای کې یوسړی دی او هندوانې خرڅوي، سپینه خولۍ یې په سر ده. هغه ته ورغلم او ورته مې وویل چې یوه هندوانه راکړه، هندوانه یې چې راکړه ما بیرته ور وویشتله چې دا خو روغه نه ده. ده هندوانه راسره تاو کړه او وریاندې وې ویشتم چې زه خو څه موچې نه یم چې هغه به دې په عذاب کړ اوڅه به یې نه درته وېل.

اوس نو دلته په خپلو کیفیاتو کې فرق وي، په چا کې د حلم صفت غالب وي، په چا د جلا لیت صفت غالب وي. نوله داسې خلکو سره تعلق جوړول تاوان لري.

دلته زمونږ ډېر ملګري دي چې د وظیفو په لین کې یې کار ډېر خراب وو او حالانکه ډېرې ښې وظیفې یې وې. بیا یې ویلي وو چې دلته ملنګ وو او له هغه سره یې وظیفې کړې وې، د لیوني په لباس کې وو او راته ویل به یې چې راځه وظیفې سره وکړو، نو هغه سره به یې وظیفې کولې نو ټول کارونه یې سره خراب شول.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو په خپل شیخ باندې اعتماد کول، د هغه له دستور سره موافق ژوند کول، د اصولو مطابق ژوند کول دا د طریقت له پاره بنیادي او اهم رکن دی.

ادب: دوهمه غټه او مُهمه خبره داده چې په طریقت کې باید انتهائي ادب وي. ځکه په اسلام کې ادب خورا غوره او ښه شی دی، دین ټول له ادب څخه عبارت دی (الدین کله ادب).

خینې خلک په ډېره غټه غلط فهمي کې واقع دي، هغوی د هرچا په اړه خبره کوي، نسب ته هیڅ اعتبار نه ورکوي، لکه دا د وهابیانو مسلک هم ټول دغسې دی چې کوم آیاتونه د یهودو د آباؤ او اجدادو په هکله راغلي دي چې مونږ د هغو شیانو متابعت کوو چې زمونږ پلرونه په هغو باندې روان وو.

نو دوی په دې دلیل نیسي چې د ګمراه پلار ته خو څه اعتبار نشته. د قرآن کریم څخه ثابته ده چې نسب ته ډېر اعتبار نشته. نه! بلکې نسب ته ډېر اعتبار شته، په قرآن کریم ثابته ده. د حضرت موسی عَلَيْهِ السَّلَامُ او د حضرت خضر عَلَيْهِ السَّلَامُ په واقعه کې دي هغه یو دېوال چې ړنګېده نو حضرت خضر عَلَيْهِ السَّلَامُ ته د علم لدُني په واسطه امر وشو او هغه دېوال دوباره جوړ کړ. موسی عَلَيْهِ السَّلَامُ اعتراض وکړ چې ته د داسې خلکو دېوال جوړوې چې مونږ ته یې ډوډۍ هم رانکړه، خو وروسته له فراقت څخه چې کله حضرت خضر عَلَيْهِ السَّلَامُ ځواب ورکاوه ورته وایي: ﴿ وَكَانَ أَبُوهُمَا صَالِحًا ﴾ [سورة الكهف آيت:۸۲]

ژباړه: او و پلار د دوی صالح.

(c) ketabton.com: The Digital Library

يعنې دلته يتيمان وو ، دهغوی پلار يو نېک سړی و، تفسير جلالين [ج: ۲/ ص: ۲۵۱] او رسائل ابن عابدين [ص: ۶] ليکي چې : په اوومه پېړۍ کې يې نېک سړی تېر شوی و، دهغه د احترام له امله الله تعالی خپلو دوستانو ته امر کوي چې دېوال يې جوړ کړئ چې هغه خزانه يې ضائع نه شي. او داچې نسب ته اعتبار نشته هلته چې عقيده بدله وي ، پلار مسلمان زوی کافر، زوی مسلمان پلار کافر، نو په هغه ځای کې بيا ګټه نشته. کله چې دواړه مسلمان وي، که په اعمالو کې فرق موجود وي هم يوبل ته ګټه شته. لکه چې په قرآن کريم کې رب تعالی فرمايي: ﴿ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَٱتَّبَعَتْهُمْ ذُرِّيَّتُهُم بِإِيمَٰنٍ أَلْحَقْنَا بِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَمَآ أَلَتْنَٰهُم مِّنْ عَمَلِهِم مِّن شَيْءٍ ... ﴾ [سوالطور آيت ۲۱]

ژباړه : او هغه کسان چې ايمان يې راوړی دی او متابعت يې کړی وي د دوی اولادونو د دوی په ايمان سره نو پيوست به کړو موږ په دوی پورې اولاد د دوی او کم به نه کړو موږ دغو (پلرونو) لره له (جزاء د) عملونو د دوی هيڅ شی.

يعنې په جنت کې چې کله اولاد د جګې مرتبې څښتن وي اوپلار يې دغومره اعمال نه وي کړي نود اولاد د احترام په خاطر ورسره يوځای کړي. کله مور اوپلار ډېر صالح اونېک انسانان تېر شوي وي، خو له دې سره اولاد هم مسلمان ده مګر نېک عمل يې کم دی، نوبيادجنت هغې درجې ته چې هلته يې مور اوپلار دي دی هم

Scanned with CamScanner

(c) ... Digital Library

دهغوی په واسطه هغې درجې ته رسیږي. په خپله الله تعالی فرمايي: (پیوست به کړو موږ په دوی پورې اولاد د دوی) نو که نسب ته اعتبار نه وای نو بیا زوی ولې هغې مرتبې ته رسیږي په کومه کې چې پلار قرار لري. او الله تعالی دهغوی دخوشالولو په خاطر باندې په ده هم رحم وکړي.

دمشائخو کرامو له نسبونو سره احتیاط په کارده

دهر ملګري داسې وي چې دمشائخو کرامو اود استاذانو د نسبونو په هکله طعن اوبدې بیانوي . که سوچ وکړو چې آخر ددې مجالسو څه فائده ده چې مونږ خاص کر د خپلو مشائخو د اولادونو په عملونو اودهغوی په کارونو کې بې ځایه مصروف او خبرې کو . غیبت ده او کنه؟ که بالفرض زموږ د استاد زوی بې لارې دی کم ترکمه مسلمان خو ده، بې لارې ده بیا په ځانګړې ډول چې د استاذ زوی شي ددې عیب بیانول په حقیقت کې غیبت ده او کنه؟ غیبت خو همدې ته ویل کېږي چې په یوچا کې یو عیب موجود وي اونه یې بیانوي اوداچې ته یې په حقیقت خبر هم نه یې اودبل په خوله لګیا یې، په خپله دې نه څه لیدلي، نه دې له نږدې ورسره ناسته پاسته کړې ، دده اخلاق درته معلوم نه دي، په عقیده یې خبر نه یې، تقوی او دیانت دې دده نه دی لیدلی، نورواخې دچا په ویلو باندې په دغو غټو نسبونو پسې غوبږې او له دې سره سره دا ملګري طالبان هم وي، شاګردان یې هم وي، مریدان یې هم دي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

مونږ په خپله دا ملګري وینو چې کله څوک داسې بې ځایه خبرې کوي نو په هغې سره نور ملګري ډېر سخت خفه کېږي، خکه چې دا خو په حقیقت کې دخپل ځان په هکله خبرې کوي.

دا چې سړی ترقي نه شي کولای دهغې بنیادي علت زمونږ دغه پورتنۍ کمزوري ده.

نبي کریم ﷺ دخپلې اولادې (سیدانو) په هکله وايي چې: نبک يې ستاسې دي. یعنې تاسې ورڅخه فائده اوګټه پورته کړئ. که سید عالم اوملا وي نو سبق ورڅخه ووایاست، که پیر وي نو وظیفه ترې واخلئ، دم او تعویذ پرې کوئ، یعنې تاسې ته يې ګټه رسیږي. خو په بدو يې زه خفه کېږم. نبي کریم ﷺ وايي چې که زما په اولاد کې مثلاً یوسړی د اعمالو په لحاظ کمزوری و نو که تاسې په دغه شخص پسې بد وایئ، دده په حق کې پوچ الفاظ کاروي نوزه پرې خفه کېږم.

درسول الله ﷺ لخوا دیو سید او بزرګ ملامتي

د یوه ولي الله واقعه په یو کتاب کې رانقل شوې ده چې: په لاره روان وو، ډېر مریدان ورسره دي، نو یو هلک چې دنسب په لحاظ سید ؤ په مخه ورغی، دې هلک دې ولي الله ته وویل چې: ای د بزګر زویه! تاڅه دبدبه شروع کړې ده؟ نسب زما لوړ دی، زه سید یم او خلک په تاپسې دلې دلې روان دي، نو هغه په مقابل کې ورته وویل چې: ماستا د پلار لار خپله کړه، یعنې زه د نبي

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

کریم صَلَّی اللّٰہُ عَلَیْہِ وَسَلَّمَ په لاره روان یم) نوځکه الله تعالی په ما کې دا خصوصیت اوځانګړتیا پیدا کړه چې خلک مې تابع دي او تا زما د پلار لار نیولې ده (چې هغه بزګر، دهقان او جولا ؤ) نوځکه خلکو مخ درڅخه ګرځولی او ته یوازې پاتې یې.

د شپې دغه ولي نبي کریم صَلَّی اللّٰہُ عَلَیْہِ وَسَلَّمَ په خوب کې ولید چې ورته په غوصه او ورڅخه خفه ده، چې زما د نسب په اړه دې ولې بې ادبه الفاظ استعمال کړل، چې تا زما د پلار لاره نیولې ده چې هغه بزګر دی؟ او سید هلک هم نبي کریم صَلَّی اللّٰہُ عَلَیْہِ وَسَلَّمَ په خوب کې وینې چې هغه ته هم په غوصه دی چې زما د دوست او ولي په حق کې دې ولې بې ادبي وکړه چې (ای د جولا زویه) . تا څه دعوه ورسره شروع کړې وه؟

سهار دواړه یو بل ته په معذرت ور روان دي چې په مخه سره ورغلل او یو بل ته عذر کوي ، ځکه خو هر یوه نبي کریم صَلَّی اللّٰہُ عَلَیْہِ وَسَلَّمَ په خوب لیدلی او عتاب یې ورته کړی وو.

زمونږ د هر ملکري داسې مجلسونه کوي او زه یې ورڅخه اورم، دا خبرې ددې له پاره کوم چې زړه مې دربانديې خوږېږي ،له داسې بې هوده مجالسو څخه ډډه وکړئ،خپلو اعمالو اوکردار ته متوجه شئ چې یو سړی طالب هم وي اوملا هم شي داخپل ژوند په شریعت نه شي برابرولای خپل ځان نه شي برابرولای، خپل اهل اوعیال نه شي برابرولای، نو بیا ددنیا په خلکو پسې غږېدل کوم کمال ده ؟ آخر ضرورت څه ده چې په غتو نسبونو اوپه استاذانو کې یې ډولای

(c) ketabton.com: The Digital Library

خیشته کړې وي. د هر ملګري راځي سره له دې چې په مونږ باندې جسماني تکلیف هم وي بیایې هم برداشت کوو چې که یوچاته مو فائده ورسیږي، خودغه مجلس نه چې دا ملګري پورته شي نوبیا وايي چې دا خلیفه صاحبان داوايي ، دفلاني کار خلاف دي، د فلانکي کار داسې دی، او حال داچې دوی به مریدان وي، شاګردان به وي، درس ته به درته را روان وي، لاس به دې مچوي، نوآیا دا منافقت نه ده چې یوچاته د شیخ اواستاد په سترګه ګورې او وروسته بیا وریسې غږیږې، کوم شرعي دلیل به هم درسره نه وي. نوداسې ملګري باید عبرت واخلي.

د مشائخو غیبت سړی له فیوضاتو او نورو ګټوبې برخې کوي

مسئله داده چې ترهغه سړي لوی ډوس نشته چې په پیر اومرشد کې یې خوک غږیږي او دی ورته صبر کوي اودهغه غیبت ته یې غوږ نیولی وي. دیوچا په شیخ اویاهم استاد باندې طعن کیږي دی ورسره ناست وي، غوږ یې نیولی وي داډېره لویه بې غیرتي ده. خکه په قرآن کریم کې الله تعالی رسول الله صلی الله علیه وسلم ته وايي چې: ته له یهودو سره په داسې وخت کې مه کېنه چې دوی په قرآن کریم مسخرې کوي، خکه که په دغه حالت کې ته ورسره ناست یې ، خپله که غیبت کوې اوکنه ، بې ادبي کوې او کنه خو چې دوی

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

لومړی توک

ورباندې لګیا وي نوکه د خدای تعالی جَلَّ جَلَالُهُ عذاب راغی ته بدړ ورسره ختم شي، ځکه ته هم په دغه بې دینی کې ورسره ګډ یې

نو چې د استادانو او مشائخو غیبت کېږي او ملګري ورسره ناست وي نوکه دی دوس نه وي نو ورته ودې وایي چې نور دا مجلس مه کوه دایوه بنیادي خبره ده، ځکه چې دین له ادب ځخه عبارت دی، علم ټول ادب ده، چې په دین کې بې ادبي راغله نوله سره تر پایه یې کار خراب شو. یواځې له پیر او مرشد سره د ادب خبره نه ده، بلکې په دې خبره باندې باید ځانونه پوه کړو چې له انبیاء کرامو عَلَيْهِمُ السَّلَامُ سره ادب، له کتابونو، اولیاء الله ؤ، علماء کرامو، خانقاوو، مساجدو، مدارسو، بلکې له هر شعائر الله سره باید دادب پوره پوره خیال وساتل شي. او همدا د دین فیصله ده.

الله تعالی فرمایي: ﴿ذَٰلِكَ وَمَن يُعَظِّمْ شَعَٰٓئِرَ ٱللَّهِ فَإِنَّهَا مِن تَقْوَى ٱلْقُلُوبِ ﴿٣٢﴾﴾ [سورة الحج]

ژباړه: داحکم مو واورید (یا امر هم دادی چې تیرشو) او هر چا چې تعظیم وکړ دعلا نمو د (دین د) الله چې دحج افعال، دهدایا ؤ څربول او نور عبادت دی پس بېشکه دا (تعظیم) له (افعالو د خاوندانو د) تقوا دزړونو دی.

یعنې تاسې وګورئ چې بیت الله ده، د صفا مروی غوندۍ پکې دي، دمقام ابراهیم عَلَيْهِ السَّلَامُ په خای تیږه ده، اوتاسې یې وینئ چې مونږ یې احترام کوو، مونږ یې په عزت کولو مامور یو، ځکه چې دا

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

دخدای جَلّجَلَالُهُ حکم ده چې دا د دین یو شاخ ده، د دین له شعائرو څخه ده څکه یې په احترام مامور یو. سره له دې چې هغه مکلف نه ده خودچا له وجې چې دغه خای مشرف شوی دی نودهغه خای ادب په مونږ باندې فرض دی. نوبیاچې انسان دخدای پاک جَلّجَلَالُهُ دوست وي، دخدای پاک جَلّجَلَالُهُ د اولیاوو له ډلې څخه وي دهغه ادب خو په طریقهٔ اولی ضروري ده.

د سُوءِ خاتمې (بدانجام) علامه

دا کتابي مسئله ده چې الله تعالی د یو چا د سوء خاتمې اراده وکړي نو هغه شخص به په اولیاء الله ؤ پسې بدې ردې خبرې شروع کړي، د اولیاء کرامو په طعن (بدو ویلو) چې څوک بوخت شو نودا ددې نښه ده چې ددې انسان خاتمه خرابه ده. نودا مجالس بار بار اورو، دا ملګري باید له داسې مجلسونو څخه ځان وساتي، چې په هغوی کومه فائده مرتبه نه وي . که یوه دیني خبره دیو چا په ګناه پورې معلقه وي بیان یې کړئ څه ممانعت نشته. د صحابه کرامو رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ په باب کې د عقائدو مسئله داده چې که دصحابهٔ کرامو رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ ګناهونه په دې نیت رانقل کړې چې ددین مسئله وریورې ترلې وي دا روا دي، مثلاً اصول وایي چې یو سړی د واده څښتن ده اوزنا یې وکړه نودا سړی به په تیږو باندې رجم کېږي لکه حضرت ماعز رَضِيَ اللهُ عَنْهُ ، نوهغه دی د ضرورت له امله یې په مثال او حجت کې د صحابي رَضِيَ اللهُ عَنْهُ عمل ذکر کړی دی. اوددغه

Scanned with CamScanner

(c) kitabton.com: The Digital Library

صحابي رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُ په باب کې نبي کريم صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فرمايي چې داسې توبه يې واېسته که په ټولو عربو تقسيم شي نو ټولو له پاره دغه يوه توبه کفايت کوي. اوس يې ګناه پاتې ده؟ ولې الله تعالی نه دي ويلي چې: ﴿رَضِيَ ٱللَّهُ عَنۡهُمۡ وَرَضُواْ عَنۡهُ﴾ [سورة مجادله آيت ۲۲]

ژباړه: راضي شو الله تعالی له دوی څخه (په طاعت سره) او راضي شول دوی له الله تعالی څخه (په موندلو دجنت).

نوکه ددين ديوې مسئلې اثبات پرې کوې دا صحيح ده، نور دده په شخصيت کې به مداخله نه کوې، دهغو توبه الله تعالی قبوله کړې ده، که ددين له مسئلې پرته يې نور شخصيت بې خايه څېړې نو دا شخص بيا د اهل سنت والجماعت له عقيدې څخه وتلی دی.

د احاديثو فيصله ده چې په اسلافو (صحابهٔ کرامو رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُمْ، تابعينو، تبع تابعينو) پسې بدې خبرې کوونکی انسان له (ناجيه) فرقې څخه وتلی دی او په هغو نورو (۷۲) جهنمي فرقو کې داخل دی. نو دصحابهٔ کرامو .تابعينو اوتبع تابعينو څخه رانيولې تر نن عصر پورې مونږ ته دادب حکم دی اوددې حکم پوره پوره متابعت په مونږ لازم دی نو بايد چې دې خاليګاه ته ډېر متوجه شو.

نيک خلک په خپلو خدمتګارانو خفه کيږي

دحضرت نورالمشائخ صاحب مبارک په وخت کې دده مبارک د مدرسې اوښان وو، نو کله چې به يې له خلکو څخه غنم راټولول

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

نږدغه اوښان به يې ورلېږل، هلته به دهرې منطقې خپلو خپلو علماوو دا غنم راټول کړي وو او بیا به يې مدرسې ته راوړل.

یوه کلي ته يې دغه اوښان ورلېږلي وو او کلیوالو د شپې له خوا دغه اوښان نار (وږي) تړلي وو، سهار چې هغو اوښنو غنم راوړل نو حضرت صاحب ته يې شکایت وکړ چې د فلانکي کلي خلکو زمونږ اوښانو ته خوراک نه دی ورکړی او وږي يې درولي وو نوحضرت صاحب دهغې سیمې علماء راوغوښتل او ورته یې قهر شو چې تاسې مدرسه پېژنئ او اوښان يې نه پېژنئ. اوس داچې حضرت صاحب پېژنئ اوخلیفه يې نه پېژنئ، حضرت صاحب پېژنم اودهغه زوی یا لمسی نه پېژنم.

څوک چې په اولیاء کرامو پسې غږېږي ګستاخي او بې ادبي يې کوي نو دوی دې په دې پوه شي چې ددې مبارکانو د ګوذار او څپېړې آثار بیا تر ډېره وخته وي.

د حضراتو لخوا ديوملاصاحب وهل

حضرت محمد امين جان آغا صاحب ماته ویل چې: په پخوا وختونو کې زمونږ په طریقت کې داسې وو چې مازدیګر به مو ختم کاوه، له ختم څخه وروسته به یې غږ وکړ چې فلانکی خلیفه شو اولقب يې دادی. نو یو سپین ږیری عالم و، دحضرت صاحب مرید هم وو، څوپه عام مجلس کې به يې دا خبره کوله چې ماته دا معلومه شوه چې فلانکی خلیفه شو او لقب يې دا شو. نو محمد

(c) ketabton.com: The Digital Library

امین جان آغا صاحب وایي چې: زه د نورالمدارس مدرسې ته تللی وم، نو د شپې مې خوب لیده چې زه او حضرت صاحب مبارک د مدرسې د لویې دروازې سره ولاړ یو، نو ومې لیدل چې هماغه سپین ږیری عالم د مدرسې په دروازه رانوت، کله چې مونږ ته رانږدې شو نو حضرت صاحب ماته امر کوي چې: (بزن و بکش این خبیث را) وېې وهه اوله مدرسې څخه دا خبیث وباسه، د طریقت رنګ یې بد کړی دی، نو دی وایي چې زه ادب کوم چې سپین ږیری عالم ده، له لاس څخه یې ونیسم چې ویې باسم، نو حضرت صاحب بیا راته په غوصه شو چې زه درته وایم چې وهه یې اوته یې نه وهې نودی وایي چې یو څو څپېړې مې په مخ ورواهه. سهار چې راویښ شوم نو په هغه خاصه کوټه کې (چې په سلام خانه مشهوره وه) ناست یم، نو په دغه سوچ کې یم چې دغه دې څرنګه عجیب خوب ولید. چې هغه سپین ږیری عالم اود حضرت صاحب مرید، او د ئه ماته حکم داسې وشو چې وهه یې ګورم چې یو څو دقیقې وروسته سړی راغی پارچه یې راوړه چې فلانکی عالم وفات شوی ده، تاسې یې جنازې ته غوښتي یئ.

دحضراتو په راتګ د زمکې ښوریدل

حضرت محمد امین جان آغا صاحب قصه کوله چې دتحریک په وخت کې د غزنې څخه راروان شو د (ښرنې) په لوري په یوه دښته کې چې چول بیابان ده. چې ګورو چې د سړک په غاړه

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوه کوچنۍ ښځه ولاړه ده او لرګي یې تر شا نیولي دي، کله چې
موږ ورته راورسېدو نو دا لرګي یې زما د موټر مخې ته واچول،
موټروان ته مې وویل چې موټر ودروه کېدای شي چې داسپین سرې
ښځه څه عذر ولري، موټر مو ودراوه. زه ورکوز شوم پوښتنه مې
ترې وکړه چې مورې خیر خو به وي؟ دې راته وویل چې ما تاته
مېلمستیا کړې ده. که له ماسره ډوډۍ ته ولاړ شې، ما یوې او بلې
خواته وکتل چې دلته خو نه کور او نه کلی شته، نو ماورته وویل چې
مورې کور دې چېرې دی ؟ دې راته وویل چې ددغې غونډۍ نه ها
خوا. له موږ سره دری (۳) موټرونه وو، نو یوڅه ملګري مو دغلته
پرېښودل او نور په پښو ورسره روان شو، دوه ساعته مو په پښو مزل
وکړ، هلته چې یوې کېږدۍ (خیمې) ته ورسېدو نو له شوروا او
غوښو څخه یې ډک لوښي ایښي وو، نو ډوډۍ مو وخوړه اوبیا مې
ترې پوښتنه وکړه چې مورې! تا عام خیرات کړی وو اوکه زموږ په
رابطه چا خبر درکړی وو ؟ نو دې راته وویل چې کله ته له غزني
څخه را روان شوې نو څمکه په حرکت شوه ، نو زه وپوهېدم چې
دحضراتو مبارکانو یوڅوک په دې لاره را روان دی، نو ما دغه
تیاری له مخکې څخه درته کړی ؤ.

نو محترمو ملګرو که غواړئ چې سعادت مو په برخه شي نو بیا
له دغسې بې خایه غیبت او بې هوده مجالسو نه ترڅو مو چې وس
او توان وي ځان وساتئ! اوکه نه خدای مه کړه بیابه مو دنیا او
آخرت خراب وي.

Scanned with CamScanner

(c) k... .com: The Digital Library

داولیاء کرامو سره دګستاخي انجام

د دیرې د علاقې یو خلیفه صاحب چې حاجي هدایت الله نومېږي د قادریه سلسلې پیر او په نقشبندیه کې د (جناب شیخ الحدیث خلیفه صاحب دین محمد مدظله العالی) مرید دی: هغه قصه کوله چې یووخت زه دخپل مرشد د لیدلو له پاره سوات، علاقې) ته تللی وم او په خانقاه کې یې ناست وم، د مازدیګر ختم مو کاوه چې یو عالم ډېر زیات ژړل، له ختم نه وروسته ما له خپل مرشد څخه پوښتنه وکړه چې دا عالم ولې داسې بده ورځ شروع کړې ده او ژاړي ؟ نو مرشد مبارک راته وویل چې ورشه په خپله ترې پوښتنه وکړه، زه ورغلم او ترې ومې پوښتل، نوهغه راته په خواب کې وویل چې: زه له یو داسې استاد سره له ډېره وخته راهیسې شاګرد وم چې هغه به د اولیاء الله کرامو بې ادبي او ګستاخي کوله او مونږ هم په دغو مجلسونو کې ورسره شریک وو، د وخت په تېرېدو سره زمونږ دغه استاد مریض شو او په اوږه (ولی) یې غټه دانه راوختله، له دې څخه به یې سخته تبه هم وه، دوه درې ورځې ملګرو انتظار وکړ، نو بیا استاد راته وویل چې نور تاسې ته اجازه ده چې له ما څخه ولاړ شئ! نور ټول ملګري ولاړل او ما ورته وویل چې زه نه ځم، یوڅه وخت وروسته داسې پېښه شوه چې دغه استاد به له ماښام څخه تر سهاره پورې ډېر په تکلیف او په سخته تبه کې وو، ټوله شپه یې په رنو سترګو تېره کړه، کله چې سهار شو

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو بوڅه سترګه یې سره ورغله او ماته موقع پیداشوه اود اوبو د
چینې په لوري روان شوم، هلته مې چې له اوبو څخه لوښی ډک کړ،
نو کتل مې چې د غره له طرفه نولس (۱۹) نفره ډله رااوښته چې
سپینې جامې او سپین پټکي یې په سر دي، ډولونه هم ورسره دي،
شپیلۍ یې په خولو کې نیولې وې اوزما د استاد دکور په طرف
ورغلل اوپه کور یې ورننوتل. نوماته ډېره سخته غوسه راغله چې
تو له شپه ناآرامه و، اوس چې په آرام شو نو دوی ورته له ډولونو سره
راغلل. نو ماورته را منډې کړې، زه چې ترڅو ور رسېدم دوی بېرته
راوګرځېدل اوپه کومه لاره چې راغلي وو په هماغه بېرته په لیکه
روان شول، زه چې استاد ته ورننوتم، له ده څخه مې پوښتنه وکړه
چې خدای دې دوی هلاک کړي داڅوک وو چې ډولونه او شپیلۍ
ورسره وې اوتاته راغلل؟ نو استاد په ژړا شو او راته یې وویل چې:
دا شیطانان وو، زماڅخه یې ایمان یو وړ، نوماته یې په غصه سره
وویل چې: زماله کور څخه ووځه ماچې ورته وکتل نو خوله یې
دومره زیاته وازه شوه چې دننه یې په ستوني کې د کفر الفاظ
ښکاره شو ل، دا الفاظ ماپه خپلو سترګو ولیدل او لږ ساعت پس
زما دغه استاد مړ شو.

نو زه ډېرزيات ډارېږم چې ما دخپل استاد حال ولید، څکه
ماهم د اولیاء الله کرامو ګستاخي کړې ده نو څکه ژاړم.

نو باید له دغسې واقعاتو څخه سړی پند واخلي اود اسلافو او
مشائخو کرامو او اکابرو سره باید چې سړی په زړه کې هم د بې
ادبي نیت ونه کړي.

Scanned with CamScanner

(c) ...ton.com: The Digital Library

(۹) مجلس

داهل السنت والجماعت دعلماوو عقیده

په « المهند علی المفند » نومي کتاب چې د دیوبند د اکابرو عقائد دسوال او ځواب په ډول بیان شوي، په هغې کې یولسمه پوښتنه د دیوبند له اکابرو څخه د طریقت په باب کې شوېده چې: طریقت د مشائخ کرامو یا ددوی له قبرونو څخه، یعنې د ژوندیو اولیاء کرامو د سینو اود قبرونو د ارواحو څخه چاته څه فائده رسېدلی شي اوکه نه ؟ ددوی په بیعت کې انسان کوم یوکمال ترلاسه کولای شي او کنه ؟ دا بیعت ضروري ده او که یه ؟

نو دوی ددې سوال په ځواب کې لیکلي دي چې : داکابرینو د دیوبند دا رایه ده چې د اولیاء کرامو له سینو او قبرونو څخه هغه څوک چې دوی ته عقیده لري، له دوی سره یې تعلق او تړاو وي، نو هم یې ورته په ژوند کې فائده رسېږي او هم پس له مرګه ددوی له قبرونو څخه فائده ورته رسیږي، ددوی د صحبت په اثر دغه انسان کمال ته رسیږي. له دې امله د دیوبند د اکابرو دا عقیده ده چې هغه څوک چې په ضروریاتو د دین خبر وي چې دا د تصوف له پاره هم

(c) ketabton.com: The Digital Library

شرط دی، نوبیا دغه شخص ته بیعت کول او به دې طریقه کې ځان داخلول انتهائي ضروري او ډېر مفید کار دی.

خو له داسې پیر څخه بیعت کول چې هغه له شرعي علومو څخه خبر او په شریعت هم برابر وي، له اسلافو سره یې مینه او محبت وي، نو له دغسې یو مرشد سره بیعت کول ډېر ګټه لري او که چاته دا موقع نه پیدا کېده چې داسې یو پیر پیدا کړي چې دا مخکنی خانګړتیا او صفتونه ولري پکې نو نفس په ښه عقیده په دغه طریقه کې داخل شي، یعنې له دې طائفې سره مینه او محبت ولري دا هم لوی سعادت دی، څکه نبي کریم ﷺ فرمایي: ﴿«الْمَرْءُ مَعَ مَنْ أَحَبَّ»﴾ [صحیح المسلم / ج ۱ / باب المرء مع من احب رقم الحدیث ۲٦٤۰] یعنې انسان به په قیامت کې له هغه چاسره یوځای کېږي چې له چاسره یې په دنیا کې علاقه او مینه وه. خو دا خبره ضروري ده چې مرید به هم د دین په علومو او د دین په ضروریاتو خبر وي چې بیعت کوي هغه به هم له یو داسې چا څخه کوي چې هغه په شریعت برابر وي.

[المهند علی المفند (السؤال الحادی عشر) ص. ۳۸/۳۹]

د اولیاؤالله وو د قبرونو ژوند دنیاوي برزخي دی

د قبرونو په هکله یې عجیبه خبره کړې ده چې د انبیاء کرامو علیهم السلام په باب کې هم د اهل السنت والجماعت او د دیوبند د

Scanned with CamScanner

(c) ...ton.com: The Digital Library

بزرګانو داعقیده ده چې دوی ژوندي دي او همدارنګه شهداء او اولیاء الله هم ژوندي دي، خو د دوی ژوند برزخي نه دی، فقط دنیاوي ژوند یې برزخي دی. یعنې په قبرکې چې څومره خلک کېښودل شي که مسلمان وي که کافر نو د دغو ټولو ژوند برزخي وي، ځکه چې د روح تعلق له بدن سره پیدا کېږي، چاته به اجراو ثواب وي، او چاته به عذاب ورکول کېږي، نو دغه درک خو هر څوک کولای شي، نو په دغه اندازه ژوند ته برزخي ژوند ویل کېږي. دا د مسلمان او کافر دواړو له پاره شته، چې سوال او جواب به ور سره کېږي، نو معلومه شوه چې ژوند لري. ځکه ده ته ثواب یعنې راحت پرې ورکول کېږي، یا داچې تکلیف او عذاب ورکول کېږي هم په دواړو حالتونو کې پرې پوهیږي.

[المهند علی المفند (السؤال الحادی عشر) ص ۳۹/۳۸]

خو د انبیاء کرامو عَلَيۡهِمُ السَّلَامُ، شهداوو او اولیاء الله دنیاوي ژوند برزخي دی، برزخي ژوند په دې معنی چې مِن وجهٍ داسې ژوند دی لکه د دنیا ژوند. په صریحو احادیثو ثابت دي چې نبي کریم صَلَّى اللّٰهُ عَلَيۡهِ وَسَلَّمَ حضرت موسی عَلَيۡهِ السَّلَامُ ولید چې په قبر کې په لمانځه لګیا وو، داچې په قبرونوکې په لمانځه لګیا وي او عبادت کوي دا ددغې دنیا د ژوند حیثیت لري، وجود لري، تیتیږي یا پورته کېږي، حرکات او سکنات پکې راځي. او هغه برزخي ژوند کې دا طاقت نشته چې هغه سجده کوي، یا تیتیږي پورته کېږي. یوازې لکه د لمر چې له ځمکې سره تعلق دی چې په ګرمي او یخ یې مرۍ

(c) ketabton.com: The Digital Library

پوهېږي. لمر په څلورم آسمان کې دی مونږ دلته په ځمکه کې په دې پوهېږو چې یا ګرمي ده او یا هم یخ دی.

نود امړی هم دغومره په راحت او درد پوهېږي، مګر نور د برزخي ژوند راځګېدل یا تیتېدل نشته، لمونځ یا عبادت نشته، دا د دنیاوي ژوند خاصیت او ځانګړتیا ده.

خو له دې سره سره بل طرف ته د دغو مبارکانو ژوند برزخي هم ده، خوراک، څښاک او قضاء حاجت نشته، دغه ژوند ته بیا ددوی حاجت نشته. نو چې ددوی یوځل دنیاوي برزخي ژوند شو، لکه په دنیاکې چې ژوندي وي، خلکو ته بې ګټې رسیږي، ددوی په مجلس، په توجه، په صحبت، ددوی په دعاګانو ډېر کارونه جوړېږي، همدغسې په قبر کې یې هم فائدې رسیږي، ځکه ژوند یې د دنیا د ژوند په څېر شو.

له چا څخه چې په ژوند کې د فائدې توقع وي نو پس له مرګه هم شته!

لکه مرقات شرح مشکوة، احیاء العلوم، فتاوی واحدیه؛ دا ټول لیکي چې که له چا څخه په ژوند کې د فائدې او ګټې اخیستنې توقع وي نو پس له مرګه هم ترې توقع کېدای شي. مونږ چې یو چاته ورځو دا امید او عقیده لرو چې دده د دعا په برکت به زمونږ دا مشکل خدای تعالی جَلَّ جَلَالُهُ حل کړي، دده په صحبت او مجلس به خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ مونږ اصلاح کړي. دا چې په ژوند کې یې دا فائده

Scanned with CamScanner

(c) Kitabton.com: The Digital Library

رسیږي، نو کتابونه لیکي چې پس له مرګه یې هم دغسې فائدې رسیږي. وجه یې داده چې داسې ژوند یې دی لکه دغه دنیاوي ژوند. خو برزخي ژوند ورسره ملګری شوی دی، له همدې امله لکه په ژوند کې چې د رسول الله صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ په حضور کې کوم آداب ترسره کېدل نو پس له مرګه به هم همغسې آداب وي او بیا همدغسې له اولیاء الله رَحِمَهُمُ اللّٰهُ سره.

په دغه سلسله کې چې دغسې سړی دنبي کریم صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مبارک زیارت ته ورځي آیا د نبي کریم صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ د زیارت نیت به کوي اوکه دجومات ؟ وهابیان وایي چې مدینې منورې ته تګ یواځې او یواځې د جومات په نیت روا دی او د نبي کریم صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ د زیارت نیت به نه کوي ! ځکه چې په هغه صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ کې خو ژوند نشته. هغه صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ له دنیاڅخه نقل شوی دی.

دوی په دغه حدیث مبارک دلیل نیسي: (لَاتَشُدُّوا الرِّحَالَ اِلَّا اِلٰی ثَلٰثَةِ مَسَاجِدَ) یعنې دریو مسجدونو ته تګ شته چې مکه معظمه (مسجد حرام) مدینه منوره (نبوي مسجد) بیت المقدس (مسجد اقصی) نود جومات په نیت به نبوي صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مسجد ته ورځې. نه د زیارت په نیت.

مګر زمونږ د اهل السنت والجماعت د دیوبند د علماء کرامو دا عقیده ده چې هلته به خاص د زیارت په نیت ورځي، پاتې شو د جومات فضیلت هغه تبعاً دی، چې هلته سړي ته پیداکیږي خو قصداً به د زیارت په نیت ورځي. ځکه چې نبي کریم صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

فرمايي: ﴿ من جاء نی زائراً لا تحمله حاجة الا زيارتي كان حقاً عليّ أن اكون شفيعاً له يوم القيامة ﴾ [المهند على المفند ، السؤال الاول والثانی ، ص: ۲۹/۲۴]

ژباړه. څوک چې زما زيارت ته خاص دزيارت په نيت راشي بل څه حاجت يې نه وي نو زما شفاعت دهغه په حق کې واجب دی

وايي د جومات نيت دې هم ورسره وشي، دا خوځه ناروا نه ده، داجومات ته چې شرافت الله تعالی ورکړی د څه له امله يې ورکړی. ؟ دابې د نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ د مبارک وجود له امله ورکړی، وايي هغه خاوره چې دده صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ له مبارک وجود سره لګيدلې ده تر کعبې شريفې او عرش عظيم بهتره او غوره ده، نوهغه خاوره خو اوس هم په هغه جومات کې شته. نودا شرافت چې د نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ دوجود مبارک څخه دده په حيات کې دغه جومات ته خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ ورکړی و نو دده صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ له انتقال نه وروسته هم هغه وجود مبارک خو يې په هغه ځای کې موجود دی.

حضرت عبدالرحمن جامي رَحِمَهُ اللهُ چې يو لوی ولي تېر شوی دی په کتاب کې ليکلي دي چې يو کال په دغه کال باندې چې ده حج کاوه، نو مدينې منورې ته نه ولاړ ، دوهم کال بيا مستقل دمدينې منورې په نيت ولاړ ، د نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ د زيارت نيت دومره مفيد ده. نوکله چې په دوی صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ کې هغه حيات دی نوزيارت ته هم په دغه نيت باندې تلل دي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

د زيارت په وخت کې مخ کومې خواته کول پکاردي؟

کله چې يوڅوک روضې مبارکې ته دريږي نو مخ به د قبلې په لوري ګرځوي اوکه مخ به يې د زيارت طرف ته وي ؟ نو په دې ځای کې يې زموږ د احنافو فقهي علماوو يو قول داسې دی چې مخ به د کعبې شريفې په لوري وي او شاه به د ه ﷺ ته ګرځوي، خو له دې سره دا هم بياوايي چې : احسن ، اصح او افضله خبره داده چې مخ به روضې مبارکې ته ګرځوي. اوس هلته په مدينوره منوره کې وهابيان سړی نه پرېږدي چې د نبي کريم ﷺ زيارت مبارک ته مخ کړي او وايي چې دا شرک دی.

خو د احنافو دغه عالم بيا وايي چې دا بې ادبي ده چې څوک شا زيارت ته کړي، حتی دغه کتاب (المهند علی المفند)د امام صاحب رحمه الله واقعه رانقل کړېده چې: کله امام صاحب رحمه الله روضې مبارکې ته ولاړ نو ده ته په دې خبره کې اشتباه وه چې اوس مخ روضې مبارکې ته کړم او که کعبې شريفې ته . کوم عمل افضل دی؟ نو په دې وخت کې مشهور فقهي عالم (أبوأيوب السختياني رحمه الله) چې له امام صاحب څخه په طبقه کې مشر و هغه راغی . کله چې امام صاحب هغه وليد نو ويې ويل چې ده ته به ګورم چې دی څه کوي ؟ کله چې يې هغه وليد نوهغه خپل مخ روضې مبارکې ته ګرځولی وو، دعايې کوله ، نو امام صاحب هم دا فيصله وکړه

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې دا افضل ده چې مخ به روضې مطهرې ته کوي او شا به کعبې شریفې ته ګرځوي. نو ده صلی الله علیه وسلم له روضې سره هم هغه ادب ضروري ده کوم ادب چې له ده صلی الله علیه وسلم سره په حالت د حیات کې کېده. المهند علی المفند، عقائد اهل السنت والجماعة، السؤال السادس، ص:۱۳۴

دا خبره د موجوده وخت د وهابیانو له پاره یو بهترین تردید ده چې د امام صاحب اوهغه لوی عالم په قول ثابت اود لوی عالم مشهور شخصیت عبدالرحمن جامي رحمه الله مستقل د زیارت په نیت احرام تړل دي. نو هلته په روضه مبارکه کې بهتره خبره داده چې هلته ورته مخامخ ودریږي. د دعا او التجاء اوعاجزۍ په حالت کې به دا عقیده وي چې نبي کریم صلی الله علیه وسلم ژوندی او انبیاء کرام علیهم السلام ،شهدا او اولیاء الله ژوندي دي او دقبر ژوند یې دنیاوي برزخي ده. په دې دنیاکې یې چې چاته د دعا په وسیله ګټه رسېده نو پس له مرګه هم دغسې هغه التماس او دعاګانو باندې ورته ګټه رسیږي.

وسیله

همدارنګه یې د وسیلې په باب کې هم خبرکړې ده چې که په دعاکې یوڅوک وسیله نیسي دا څرنګه ده ؟ نو ویلي یې دي چې د نبي کریم صلی الله علیه وسلم ، شهداوو او اولیاء الله کرامو په وسیله دعا لکه یوڅوک چې زیارت ته خي په دې نیت چې هغه وسیله وګرځوي نوپه دې کې د اهل السنت والجماعت دا عقیده ده چې په دې

Scanned with CamScanner

(c) Kitabton.com: The Digital Library

طریقې سره الله تعالی د انسان دعاوې بنې قبلوي. داسې چې ستا دغه نېک بنده چې تاته ډېر ګران دی نو ای خدایه ! دده په وسیله زما دغه مشکل راته آسانه کړې، نو توسل بالذوات الفاضلة هغه وسیله کول په دعا کې په خپل ځای کې وي اوکه زیارت ته څوک ولاړ شي ، په هرآن کې چې وي نوددغو په وسیله خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ د انسان مشکل حل کوي.

لکه دا د شجرو سلسلې چې په څو قسمه لیکل کېږي، یو قسم شجرې چې دلته په پاکستان کې ډېرې رواج دي په داسې عنوان سره وي چې: (الهي بحرمت فلان) د اولیاء کرامو نومونه یې د (به حرمت ، له تکې سره وي، له خپل مرشد نه نیولې آن تر نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ پورې ټول اولیاء کرام واسطه ګرځوي (الهي به حرمت فلان) یعنې خدایه د فلانکي په عزت اوشرافت زما دا مشکل ته راته حل کړې. نودا ټوله سلسله د توسل په نیت ویلو او واسطه ګرځولو سره بیاپه ذکر کې ډېر اثر پیداکېږي. د شجرو په سر باندې یې دا آیت هم لیکلی وي چې: ﴿يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ ٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ وَٱبْتَغُوٓا۟ إِلَيْهِ ٱلْوَسِيلَةَ﴾ [سورة المائده آیت:۳۵]

ژباړه :ای هغو کسانو چې ایمان یې راوړی دی (یعنې ای مؤمنانو) وویرېږئ تاسې ! له الله تعالی او طلب کړئ ! ده ته وسیله

نو د خدای جَلَّ جَلَالُهُ مقرب بنده اودوست ده ته وسیله ګرځوو. نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ چې کله جبرئیل عَلَيْهِ السَّلَامُ د الله تعالی طرف ته

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ولېږه نو جبرئیل عَلَيْهِ السَّلَامْ وايي چې زه د نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمْ له طرف نه الله تعالی ته ور روان وم په دې وار زه ترټولو وارو نه الله تعالی ته ډېر ورنږدې وم اوحکمت يې هم دا وو چې دمحبوب د طرف نه ورغی طرف د محب ته چې الله تعالی ده، نود محبوب د قاصد هم محب عزت کوي. نو داچې دده دوست او ولي ده خکه يې ته ورته مخته کوي.

لکه په دنیاکې هم دغه دستور ده چې کله غټ مشکل پېښ شي،د قتل معامله وي ، نو مشائخ ، علماء او سپین ږيري عزتمن خلک ورته وروليږي ، هغه سرې تر خپلې بدۍ ور تېر شي تر هغه خپل لوی تاوان ورته تېر شي. ولې ؟ ددغو نېکو خلکو له امله. نو بنده د بنده دومره عزت کوي دده : شرافت له امله، نوداچې دخدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ دوست وي خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ ته يې وسیله کړي چې ای خدايه ستا ددوست په برکت، ستا د شهيد په برکت.ستا د عالم په برکت ،ستا د کعبې په برکت، يعنې څومره چې د عزت خلک اوځايونه دي ددغو په برکت زما دغه مشکل حل کړې، نودوی دې دښواتې په شکل ورته وړاندې کړل نوبياخدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ دهغو خلکو سفارش قبلوي. نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمْ وايي چې که ماته څوک زما دزيارت په نيت راځي نو زما شفاعت ورته واجب ده، خامخا به يې شفاعت کوم ، نوپه چا پورې چې دې لاس ونيوه هغه بياخدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ ته التجا کوي.

اولياء الله چې په کوم حالت کې توجه کوي نو دوی په حالت : التجاء کې وي، داپه خپل کمال د چا وظيفې نه پخوي. داپه خپل

Scanned with CamScanner

(c) Kitabton.com: The Digital Library

کمال دچا بېکاره ا غلاق نه شي لرې کولای. په خپل کمال دچا د باطن تصفیه نه شي کولای. عین د توجه په حالت کې چې شرط هم داده چې کله پیر مرید ته توجه کوي نوخپل اکابر به الله تعالی ته وسیله ګرځوي اوخدای تعالی ته به دعا کوي چې اې الله ! زما د شیخ په برکت ددغه انسان د سینې کدورات لرې کړې. نوپه هغه توجه بیا دومره کار وشي.

حضرت مجدد الف ثاني صاحب قدس الله سره فرمایي چې: یک توجه کارِ سنین میکند) یعني په یوه توجه سره د کلونو کلونو کار کېږي. دا ولې ؟ ځکه چې دخدای تعالی دوست دې هغه جل جلاله ته شفیع کړ، رابطه دې ونیوه ، هغه دې ورته وسیله کړ.

د مشائخوکرامو په رابطه ډېر لوړ، لوړ کارونه تر سره کېږي

ماته یوه خلیفه صاحب قصه کوله چې: زه چې چاته توجه وکړم نود توجه په حالت کې ماته د مشائخو رابطې راځي، حتی زه ترهغې مرید ته وظیفه نه وربدلوم ترڅو یې چې په هغو مشائخو کې څوک وربدله نه کړي. عین دتوجه په حال کې دهغو رابطه نیسم، چاته یې مجدد صاحب (قدس سره) وربدله کړي، نوزه یې هم وربدله کړم، چاته یې شاه نقشبند مبارک وربدله کړي نوزه یې هم وربدله کړم. حاصل د خبرې داده چې دوی هغه مشائخ کرام په رابطه کې نیسي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو وخت د زرمت قطب المشائخ صاحب رحمه الله ته یو ماشوم چا د دم له پاره راووست، ده ورته د دم په ځای وظیفه ورکړه، نو روان شو، چا ورته وویل چې صاحب! دا خو بې د وظیفې اخستلو له پاره نه ؤ راوړی بلکې دم ته یې راوړی ؤ؟ نو قطب المشائخ صاحب مبارک ورته وویل چې: ما د وظیفې په حالت کې روحاني صاحب ته حواله کړ، دهغه رابطه مې ونیوه، نو زما له دم نه د روحاني صاحب (قدس الله سره) دم ډېر مؤثر ده.

سړی چې فکر وکړي نو د نقشبندیې طریقې یو خصوصیت دا هم دی چې ددوی په توجه باندې، ددوی په برکت له مریض څخه الله تعالی مرض ختموي، دهغې وجه دا وي چې هلته د الله تعالی لوري ته التجاء وشي، مشائخ کرام ورته واسطه شي. مونږ زیارت ته ولاړ شو، نو کله خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ ورته د هغه په وسیله شفا ورکړي، کله له دم سره شفاء ورکړي، کله کار تر ډاکټر پورې معلق وي.

د نیکو خلکو په یوه توجه د بډوګې تیږه ماتیدل

یو نفر ماته قصه کوله چې: د هجرت په ابتداء کې مونږ په (بنو) کې اوسېدو، زمونږ په کور کې دیوه مریض په پښتورګي کې تیږې وې، یو خلیفه صاحب زمونږ میلمه و، نو په کور کې وتل تنوتل شروع شول، نو خلیفه صاحب وویل چې: څه خبر ده؟ مونږ ورته وویل چې په کور کې مریض ده، په بډوګي (ګرده) کې یې تیږه ده، ډېر په تکلیف دی، خلیفه صاحب وویل چې تاسې یې دلته

Scanned with CamScanner

(c) ...ton.com: The Digital Library

راولئ ، هغه سړي قسم کاوه چې مونږ ناست وو توجه شروع شوه، ددغې توجه په حالت کې د تیږې (ټک) مونږ په خپلو غوږو واوریده، نو خلیفه صاحب وویل چې تیږه ماته شوه. کله مو چې اکسیره واخسته نو په هغه کې د تیږې په ځای یواځې زخم وا وبس یواځې مو ورته د زخم دوا واخسته نوهغه تیږه ختمه شوه. نودا بالمشاهده پیښې دي

دسراج المشائخ صاحب په توجه دیوطالب دخولې دبدبویي ورکیدل

د یوه طالب له خولې څخه به ډیر سخت بوی تلو. نو جناب سراج المشائخ احمدضیاء خلیفه صاحب ته راغی او هلته لرې په یوه ګوټ کې کیناست، هغه ورڅخه پوښتنه وکړه چې ولې دومره لرې کیناستې؟ ده ورته څه ونه ویل، بل ملګري یې ورته وویل چې: صاحب ! دده له خولې څخه بدبویي ډیره څي نو ځکه مجلس ته نه رانږدې کیږي، نو خلیفه صاحب وروغوښت ، کله چې یې توجه ورته وکړه هغه مرض یې له بېخه ورک شو، تر نته پورې ورک دی، نودا دعقیدې مسائل دي، چې ددغو خلکو په حیات (ژوند) به سړی عقیده لري، اودابه یې عقیده وي چې ددوی فائده سړي ته رسیږي. نو زمونږ او ستاسې دا عقیده ده چې نبي کریم ﷺ حیات ده، دهغه له زیارت سره ادب او د اولیاء الله وو او شهداوو سره ادب انتهائي د ضروریاتو له جملې څخه ده.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

لکه دديوبند اکابر چې ليکي: چې که په دغسې صفاتو متصف پير څوک پيدا نه کړي هم چې يواځې په عقيده په دغه طريقه کې شريک شي هم فائده يې ورته رسيږي، يواځې چې احترام ولري دغه هم کافي دی.

څوک که مخالفت او انکار وي نو بيا خو د نبي کريم صلی الله عليه وسلم په ژوند کې له ده صلی الله عليه وسلم سره نږدې کفار اوسېدل، ايمان او باور يې نه درلود، نو يواځې د نبي کريم صلی الله عليه وسلم وجود مبارک ورته څه فائده ورکړه؟ دی صلی الله عليه وسلم په خپله هم موجود و، معجزې يې هم موجودې وې، مګر ددوی له لورې چې انکار وو نو فائده يې ورته ونه رسېده دچاچې عقيده وه چې ددنيا په بل سر کې ؤ هم ايمان يې ورباندې راوړ نو ابدي سعادت او تلپاتې نيکبختي يې په برخه شوه. څکه دا دعقيدې فائده وه اود چاچې عقيده نه وه لکه عبدالله بن ابی بن سلول منافق چې په هر مجلس کې به له رسول الله صلی الله عليه وسلم سره ناست ؤ، خو له دې سره سره رسول الله صلی الله عليه وسلم ته هېڅوک دومره مبغوض نه وو لکه دی.

نو د پيغمبر صلی الله عليه وسلم وجود هم يواځې فائده نه ورکوي چې سړی په خپله عقيده ونه لري، اخلاص پيدا نه کړي، نود ولي وجود به څه فائده ورکړي. داچې عقيده برابره شوه، اعتقاد جوړ شو، بيا د نبي په صحبت اولياء شول، په يوه يوه صحبت اولياء الله شول، په تولو تابعينو کې بهترين تابعي د ادنی صحابي مرتبې ته نه شي رسېدلای. او چې کله عقيده نه وي نومنافق په کلونو کلونو عمر ورسره تېر کړی وي خو هېڅ فائده يې ورته رسېدلې نه وي.

(c) ... The Digital Library

(۱۰) مجلس

﴿فَمِنۡهُمۡ شَقِيّٞ وَسَعِيدٞ ۝﴾ [سورة هود]

شقاوت او سعادت

(بدبختي او نېک بختي)

قدرمنو مسلمانانو ورونو!

الله تعالی په خپل کتاب مبارک کې د انسانانو حالت بيانوي چې انسانان په دوه قسمه دي: خينې بدبخته دي اوخينې انسانان نېک بخته دي، بيا الله تعالی دبدبختو ځای هم راښيي چې ځای يې جهنم ده اوپه جهنم کې به ددوی له پاره سخت آوازونه، ژړاوې او فريادونه وي. اود نېک بختو حال هم ذکر کوي چې دهغو له پاره جنت اود جنت انعامات او لوی لوی راحتونه دي.

په دې کې غرض داده چې مفسرينو کرامو د نېک بخته او بدبخته نښې او علامې بيان کړي دي چې: نېک بخته اوبدبخته څوک ته ويل کېږي، دا د نېک بختي او بدبختي فيصلې خو ازلي

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

دي، خو دې له پاره چې په ظاهره سړی وپوهېږي چې دا سړی نېک بخته یا بدبخته دی نو دا به په څه معلومويٍ؟

نېکبختي او علامې يې

د نېک بخته سړي علامې مفسرینو کرامو چې ښودلې دي هغه يوولس دي.

۱ ـ چې له دنیا څخه بې رغبته او رغبت يې د آخرت لور ته وي.

۲ ـ همت به يې عبادت او د قرآن کریم تلاوت طرف ته وي

۳ ـ خبرې به کمې کوي.

۴ ـ د پنځه وخته لمانځه حفاظت به کوي.

۵ ـ له حرامو او شبهاتو څخه به پرهېز کوي.

۶ ـ راشه درشه او تعلق به يې له نېکانو سره وي.

۷ ـ عاجزي به کوي، متکبر به نه وي.

۸ ـ سخي او کریم به وي.

۹ ـ د خدای په مخلوق به رحم کوي.

۱۰ ـ خلکو ته به فائده رسوي.

۱۱ ـ مرګ به ډېر یادوي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

بدبختي او علامې يې

د بدبختۍ علامې يې هم يوولس ښودلې دي:

۱ ـ د مال په جمع کولو کې به حريص وي.

۲ ـ ټوله توجه او فکر به يې د شهواتو په پوره کولو کې وي.

۳ ـ بد ګويه او غيبت کوونکی به وي

۴ ـ په لمانځه کې به سستي کوي

۵ ـ ملګرتيا او تعلق به يې له بدو خلکو سره وي.

۶ ـ بد اخلاقه به وي

۷ ـ کبرجن او فخر کوونکی به وي.

۸ ـ خلکو ته به فائده نه رسوي

۹ ـ په مسلمانانو به رحم نه کوي.

۱۰ ـ بخيل به وي.

۱۱ ـ مرګ به يې هېر وي. يعنې چې سړی د مرګ يادوونکی وي نو دی به خلک له اطعام الطعام نه نه منع کوي.او په مسلمانو سړيو او ښځو به رحم کوي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

لوی ولي (محمدبن الفضل البلخي رَحِمَهُ اللهُ) ته أبوعثمان الحيري ليکلي چې دشقاوت (بدبختي) علامې څه دي ؟

دی په ځواب کې ورته ليکلي درې دي : ۱- چې چاته الله تعالی علم ورکړی وي او په دغه دعمل کولو توفيق نه وي ورکړی.

۲. چې چاته الله تعالی توفيق دعمل ورکړی وي خو داخلاص توفيق يې نه وي ورکړی

۳- چاته چې الله تعالی داولياوو دملاقات توفيق ورکړی وي خو داحترام او عزت توفيق يې نه وي ورکړی يعنې په زړه کې احترام نه ورته لري . (نفحات الانس من حضرات القدس ج ۱ / ص: ۱۷۵)

فائده:

په آخر کې بيا د فائدې په ډول ذکر کوي چې که څوک د خدای تعالی له دوستانو سره داخلاص او محبت ناسته او ولاړه لري اود ناأهله خلکو ، دخدای پاک له دښمنانو ، منافقانو، کافرانو او بدکارو خلکو سره دده تعلق نه وي نو وايي چې انشاء الله دغه سړی به کامل ولي جوړيږي په دې شرط دی دتل له پاره له نېکو خلکو سره په رابطه کې وي، دنيکو خلکو مجالسو ته هر وخت ورځي ، د ځکه دنيکانو او بزرګانو په مجلس کې ډېر زيات اثرات لري ، د مخکنيو علماوو اولياوو الله وو تاريخ ته چې څوک نظروکړي ډېری به يې لاري خلک د نېکو مجلسو په برکت خدای پاک د اولياوو له ډلې څخه ګرځولي دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نیکو خلکو په مجلس انسان ته د ولایت مقام حاصلیږي

حضرت حبیب عجمي رَحِمَهُ اللّٰهُ چې دخپل وخت یو لوی سرمایه دار او لوی سودخور وو ، له هرچا سره دده د سود معاملې وې او روزانه به په خپلو قرضدارانو پسې ګرځېده .له هغونه به یې خپل پورونه او دهغې ګټه غوښتله . هغه ګټه به یې په خپل کور مصرفوله .خپله اصلي سرمایه به یې نه مصرفوله ، حتی که هغه سړي به عذر ورته وکړ چې ښځي یې په کور کې هیڅ شی نشته بیا به هم تش ورځخه نه راته.یوڅه شی به یې بیاهم ورځخه راووړ ، حتی د اور د بلولو لرګي به یې هم ورځخه راوړل.

خودغه حبیب عجمي چې بیاکله دحضرت حسن بصري رَحِمَهُ اللّٰهُ په مجلس کې شریک شو دهغو پاکو مجلسونو اود خدای پاک د دوستانو د تعلق په برکت یې بیا له سود اوګناهونو نه توبه واېستله ،وروسته بیاددومره غټ مقام څښتن شو چې دخدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ د عظیم الشانه اولیاوو له جملې څخه وګرځېده. له حضرت حسن بصري رَحِمَهُ اللّٰهُ څخه به یې سبق وایه اودهغه په مجلس کې به شریکېده.

خو یو وخت بیاداسې هم وشوه چې : حضرت حبیب عجمي رَحِمَهُ اللّٰهُ را روان ده که ګوري چې د دریاب په غاړه حضرت حسن بصري رَحِمَهُ اللّٰهُ ولاړ ده، حضرت حبیب عجمي رَحِمَهُ اللّٰهُ چې ورته راورسېده ورته یې وویل چې: ولې ولاړ یې؟ هغه ورته وویل چې:

(c) ketabton.com: The Digital Library

کشتۍ ناوخته شوه ، کله چې کشتۍ راشي نو بيابه په کشتۍ کې سپرېږم اود درياب هغې بلې غاړې ته به اوړم. حضرت حبيب عجمي صاحب ورته وايي چې: د مسلمانانو له حسد نه زړه سپين کړه ، له دنيا نه زړه سوړ کړه ، دخداى پاک په قضا باندې راضي اوسه ، دخداى پاک له طرف نه چې کوم بليات او آفات درته متوجه کېږي په هغو باندې صبر کوه (راضي بالقضا) شه اوبيابه په درياب کېږده او روان شه

حضرت حبيب عجمي رَحِمَهُ اللهُ روان شو پورې ووت. کله چې حضرت حسن بصري رَحِمَهُ اللهُ دا حال وليده بې هوښه شو ، وروسته چې کله په حال شو چا پوښتنه ورڅخه وکړه چې بې هوښي ولې درباندې راغله ؟ ده ورته وويل چې حبيب عجمي علم له ما څخه زده کړی ، خو نن يې زه ګرم کړم ، که صبا د قيامت په ميدان کې د پل صراط په ځای بياداسې پېښه وشي چې دی دخدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ په دوستي باندې پورې وځي او زه هلته پاتې شم نودا خو زما له پاره د افسوس اوهلا کت ځای دی. کله چې له حبيب عجمي سره ببرته يوځای شو نو له هغه څخه يې پوښتنه وکړه چې : تاته دغه مقام خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ په څه وجه درکړ ؟ ده ورته وويل چې: دا له دې وجې نه چې زه زړه صفا کوم اوته کاغذونه توروې. يعنې په کاغذونو مسائل ليکې: او زما ټول کوشش د زړه په صفا کولو باندې دی، ځکه خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ دا مقام راکړی، نوده ورته وويل چې: (علمي نفع غيری) زما دعلم فائده بل چاته ورسېدله ، ماته بې څه ګټه ونه رسېده [تذکرة الاولياء ص: ۴۳]

Scanned with CamScanner

(c) ... Digital Library

خو دادې هم څوک نه وايي چې د حبيب عجمي رَحِمَهُ اللهُ رتبه تر حسن بصري رَحِمَهُ اللهُ لوړه شوه، داسې نه ده، بلکې هغه يې شاګرد ده، هغه عابد و اوحسن بصري عالم و، او معلومه خبره ده چې علم ته الله تعالى لوړه درجه ورکړې، څکه چې رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمْ سره له دې دومره لوړې درجې چې ترټول مخلوق غوره اوبهتر دی هغه ته هم الله تعالى فرمايي چې: ﴿وَقُل رَّبِّ زِدْنِي عِلْمًا﴾ چې که ته له ماڅخه سوال او غوښتنه کوې نودا سوال کوه چې اې خدايه ! علم مې زيات کړې، که په دنياکې يو بل څه محبوب واى نوبيابه خداى پاک جَلَّ جَلَالُهُ خپل محبوب ته دهغه حکم کاوه چې دغه شي راڅخه وغواړه. نو معلومه شوه چې له هرڅه نه د علم درجه لوړه ده، څکه ورته وايي چې له ماڅخه دعلم دزياتوالي غوښتنه کوه.

کرامات چې پيدا کېږي دا له ډېر عبادت څخه پيدا کېږي، اوکرامت د ولايت څوارلسمه حصه ده، په کراماتو باندې د انسان مرتبه دومره نه پورته کېږي لکه څومره چې په اسرارِالهي باندې (چې الهي علم ورته حاصل شي).

ددې مثال لکه په انبياوو عَلَيْهِمُ السَّلَامْ کې د حضرت سليمان عَلَيْهِ السَّلَامْ، داد الله تعالى جَلَّ جَلَالُهُ پيغمبر دی چې هوا، ورېځې، پېريان، مرغان، ډېوان دا ټول دده د امر تابع دي، دده هغه غټ تخت چې ټوله کابينه به يې هم ورسره وه، په هوا به روان و، مګر حضرت موسى عَلَيْهِ السَّلَامْ ته چې د علم کوم اسرار معلوم اوحاصل و، حضرت سليمان عَلَيْهِ السَّلَامْ دحضرت موسى عَلَيْهِ السَّلَامْ تابع و، مطلب داچې

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

دحضرت سلیمان عَلَیْهِ السَّلَام مرتبه له حضرت موسی عَلَیْهِ السَّلَام څخه کمه وه، سره له دې چې کرامات یې څومره ښکاره دي؟ خوداچې الهي علم له حضرت موسی عَلَیْهِ السَّلَام سره زیات و، دواړه پیغمبران وو خو په رتبه کې حضرت موسی عَلَیْهِ السَّلَام له ده څخه زیات دی.

اصل مې غرض داده چې د ښکو خلکو په صحبت سړی نیک مقام ته رسېږي.

د نیکو خلکو په دعا یو قاتل جنت ته داخل شو

یو قاتل چې ناحقه یې څوک وژلي و، دهغه وخت حکومت دی بندي کړ، وروسته یې دی اعدام (پهانسي) کړ، په کومه ورځ چې دی په دار وځړول شو نو چا په خوب کې ولیده، چې دغه قاتل په جنت کې دی، نو پوښتنه یې ورڅخه وکړه چې ته خو قاتل او ظالم یې څرنګه په جنت کې ګرځې؟ ده ورته وویل: زه یې چې دار ته ځړولم نو حضرت حبیب عجمي رَحِمَهُ اللّٰه په دغه لاره باندې تېرېده، نو کله یې چې په ما باندې سترګې ولګېدې نو زما له پاره یې د مغفرت دعا وغوښته چې خدایه! ته ورته مغفرت وکړې، دهغه د دعاوو په برکت کله چې له اعدام څخه وروسته مې روح قبض شو نو روح مې جنت ته ولاړ. اودا ځکه چې د ښکو خلکو ارواح (علیین) ته ځي، چې هغه د عرش عظیم لاندې په جنت کې یو ځای دی نو ګورئ ددې بزرګانو د یوې دعا په برکت الله تعالی جَلَّ جَلَالُهُ انسان ډېرو لوړو مقاماتو ته ر...وي. (تذکرة الاولیاء، فارسي چاپ ایران ص ۱۸۳)

Scanned with CamScanner

(c) ...com: The Digital Library

د حضرت نجم الدین کبری یو نظر په حیوان هم اثرو کړ

حضرت نجم الدین کبری [قدس الله سره] یوداسې شخص دی چې: دی به کله د جذب په حالت کې راووت نو په چا به یې چې سترګې ولګېدې هغه به د اولیاء الله وو له ډلې څخه شو.

یو وخت دی په مجلس کې د (اصحاب کهف) واقعه ذکر کوي نو د(اصحاب کهف) د سپي واقعه خبره راغله، په ناسته مریدانوکې یوچاته په زړه کې دا وروګرځېده چې په اوس وخت کې به هم داسې یوڅوک وي چې دده په ملګرتیا سپی هغه مقام ته ورسیږي ؟ لکه کوم مقام چې د (اصحاب کهف) سپي ته په برخه رسېدلی دی ؟ څکه په قرآن کریم کې یې یادونه راغلې چې: ﴿وَكَلْبُهُم بَاسِطٌ ذِرَاعَيْهِ بِالْوَصِيدِ﴾ [سورة الکهف آیت:۱۸]

ژباړه : اوسپی د دوی (د دوی په مخ کې ورته پروت دی چې غځوونکی دی (په زمکه) د دواړو څنګلو په خولې دغار کې

یعنې درې سود نهه (۳۰۹) کاله چې اصحاب کهف په هغه ځای کې مړه پراته و، بدنونه یې خراب نه شول، هغه سپی هم په هغه کیفیت پروت و، بدن یې خراب نه شو اود قیامت په ورځ به د انسان په شکل جنت ته داخلیږي. [تفسیر مظهري ج: ۸/ ص ۲۰۸]

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو خبره مو د مرید کوله چې دهغه په زړه کې سودا تېره شوه. نو حضرت نجم الدین کبری ﷫ چې کله د باندې د جذب په حالت کې راووت نو یې په سپي باندې سترګې ولګېدې ،دغه سپی چې هره ورځ به دغلته ګرځېده، له دې ځای څخه ورک شو ، وروسته یې چا پوښتنه وکړه چې هغه سپی څه شو؟ نو چا وویل چې دا دومره وخت کېږي چې خوراک، څښاک یې پرې ایښي دي او هره ورځ په یوه دښته کې پروت. څلوېښت، پنځوس سپي نور هم ورڅخه شاوخوا حلقه وي او ټول پرمخې پراته وي، لکه د ذکر په حالت کې.

نو ددوی په یو نظر خدای پاک سپي داسې مقام ته رسوي، خو کوري: دا دخدای پاک جَلَّجَلَالُهُ ورکړه ده، الله تعالی جَلَّجَلَالُهُ د خپلو ذخیرو د تقسیم ،دهغو د وېش اختیار چاته نه ورکوي، خو کله چې چاته اختیار ورکړي نوبیا خدای پاک جَلَّجَلَالُهُ دهغوی په واسطه د یو چا کارونه ورجوړوي.

نبي کریم ﷺ یو صحابي رضی الله عنه ته وایي (سَلْ تُعطَ) غواړه چې درکړل شي ،دغسې ډېرې پېښې شوې دي چې په یوه دعا دخلکو پوره کارونه جوړ شوي دي څکه ددغو خلکو له الله تعالی سره نږدې علاقه وي، بیاچې دوی خپل رب جَلَّجَلَالُهُ ته التماس وکړي ، لاسونه پورته کړي، نود خدای پاک جَلَّجَلَالُهُ په خزانوکې خوکمی نشته، بیا خداوند متعال جَلَّجَلَالُهُ دخپل دوست سوال او غوښتنه په څمکه نه غورځوي. په دنیاکې هم داقانون اورواج دی چې چا جرم کړی وي نو دهغه مجرم دبښلو له پاره ، دکلي او یا سیمې عزتمن صالح او په خبره پوه خلک په تواتې هغه جانب

(c) ....com: The Digital Library

مقابل لوري ته ورشي، نو دهغو عزتمنو خلکو له مخې هغه سره وشرميږي. که د قتل معامله هم وي نو وربښي يې. بلکې غټ غټ ظلمونه شوي وي بيا هم خلک دهغونيکو او مخورو خلکو په مخ ترينه تيريږي او بښنه ورته کوي.

نود الله تعالى دوستان چې خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ ته په جرګه ورشي هم ، دا شفاعت سپاربښتنه ده. د قيامت په ورځ چې انبياء عَلَيْهِمُ السَّلَامُ ، شهيدان، علماء ، حافظان، اولياء الله . شفاعت کوي، داځکه چې دوی الله تعالى ته نږدې وي. نو الله تعالى ته دوی سوال وکړي چې ای خدايه ! که دغه فلانی کس هرڅومره ګناهکار ده، خو دده په حق کې زه درته سفارش کوم، له ماسره يې ښېګړه کړېده. زما يې خدمت کړی، له ماسره يې معاونت کړی، له ماسره يې محبت کړی، ستا له دين سره يې محبت کړی، ستا له دوستانو سره يې محبت کړی، نو الله تعالى د خپل محبوب سوال قبول کړي.

همدارنګه قرآن کريم شفاعت کوي، که هرڅومره دغه بنده ګناهونه کړي وي پرته له کفراو شرکه ، دغه قرآن کريم دخدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ په حضور کې سفارش کوي، چې ای خداوند متعاله ! زه ستا کلام يم، ددې بنده له ماسره مينه او علاقه وه، که ده ګناه کړې هم وي، ته زما په خاطر ترې ورتېر شه.

نو لکه څرنګه چې په آخرت کې شفاعت ثابت ده، ددوی په برکت الله تعالى انسان له جهنم اونورو عذابونو څخه خلاصوي، چې هغه د دنيا له عذابونو او مصيبتونو ټولو څخه ډېر سخت دي،

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دنیا تکلیفونه خو د آخرت په نسبت ډېر کم دي، ددغو خلکو د دعاوو په برکت له سړي څخه د دنیا مشکل هم لرې کوي.

خودا هرڅه محبت، اخلاص، متابعت او إنقیاد غواړي، که یوڅوک غواړي چې د اولیاء الله له جملې څخه وګرځي، نو شرط د ولایت داده چې دده به له اولیاء الله سره مینه،محبت، اخلاص اودهغوی حکم ته به غاړه ږدي، چې هغه څه ورته وایي هغه به مني، دوهم به ذکر ډېر کوي، دا دواړه شیان چې سره یوځای شول نوبیا ددغه سړي د الله تعالی سره دمحبت لار خلاصیږي. بیاد خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ له اولیاوو څخه حسابیږي. ﴿ إِنْ أَوْلِيَآؤُهُۥٓ إِلَّا ٱلْمُتَّقُونَ﴾ سورة الانفال آیت ۳۴] د خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ اولیاء نه دي،مګر هغه څوک دي چې پرهېزګاره وي، د پرهېزګاري دا لاره ده چې له نېکانو سره به په مجالسو کې اشتراک کوي، دهغوی نېکې خبرې به اوري، هغه په ده کې اثر وکړي، نوبیا دی له ګناه څخه اجتناب شروع کړي، له دین سره یې محبت پیدا شي، د دین په کارونو کې کوښښ شروع کړي، څومره یې چې کوشش زیاتیږي دغومره بیا خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ ته ورنږدې کېږي څومره چې تقوی زیاتیږي دغومره دخدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ دمقربو بندګانو له جملې څخه حسابیږي.

اوکه یوڅوک له نااهلو خلکو سره مجلسونه کوي، بیادهغوی مجالس پکې اثر کوي، ورځ په ورځ به [خدای مو دې وساتي !] د خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ په دښمني کې ښکېل او واقع کیږي

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

لومړی ټوک

الله تعالی فرمايي: ﴿وَلَا تَرْكَنُوٓا۟ إِلَى ٱلَّذِينَ ظَلَمُوا۟ فَتَمَسَّكُمُ ٱلنَّارُ﴾ [سورة هود آيت:۱۱۳] ژباړه او مه مائليږئ تاسي (په دوستي سره) په طرف دهغو کسانو چي ظلم يې کړی دی نو وبه رسيږي تاسي ته اور (د دوزخ).

يعني د ظالمانو، کفارو طرف ته د زړه ميلان هم مه کوئ بيابه تاسي هم په جهنم کي وسوخئ. له هغوی سره د زړه مينه مه ساتئ، زړه مه ورورئ! هغوی خو جهنميان دي، نو تاسي به هم له دې امله ورسره جهنميان شئ ځکه چي له هغوی سره به مو د زړه مينه وه

په قرآن کريم کي بار بار خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ وايي چي له نااهله خلکو سره دوستي مه کوئ؛ بلکې نېک خلک په دوستي ونيسئ؛ له مسلمانانوسره دوستي وکړئ، ځکه چي د مسلمان په دوستي کي فائده داده چي د آخرت ګټي پکي پيداکېږي اود نا اهله خلکو په ملګرتيا سره سړی آن ترجهنم پوري هم رسېدای شي. کله به داسي هم پېښه وي چي دنا اهله .بدکارو او کافرانو دملګرتيا له وجي به يوکس دتل له پاره دجهنم مېلمه شي

نو چي خومره مو وس وي بايد له نېکانو سره مو علاقه وي، د نېک معنا دا چي هر عالم چي د شريعت په چوکاټ کي چليږي، هر مجاهد، هر حاجي، بلکي هر مسلمان چي د شريعت له اصولو سره برابر وي، هغه د الله تعالی له دوستانو څخه دی، که څه هم د درجو او مراتبو په احاظ حو به تو پير خامخا موجود وي، خو چي يو واري

(c) ketabton.com: The Digital Library

مسلمان و، نفس د اسلام له وجې نه د خدای پاک دوست دی، نو دمسلمان سره د اسلام په نظر چې سړی دوستي شروع کړي، د دنیا او قدرت له پاره نه وي، نو بیوا څې په لیدنه کتنه، په سلام اچولو سره الله تعالی له انسان څخه خوشالیږي.

بیا چې مسلمان یو قدم پورته کیږي، مثلاً طالب شو، مجاهد شو، عالم شو، نو دی د الله تعالی د اولیاوو له جملې څخه شو، چې څومره خدای پاک ته ورنژدې کیږي دغومره ددغه سړي محبت او نژدېوالی له خدای پاک سره په زیاته پیمانه راځي.

اکثره چې اوس مشران وي، ځوانان وي که کشران ورځ تر بلې ورځې بې لارې کیږي،وجه یې داده چې مجلسونه ورځ په ورځ خرابیږي، کمکی چې ووینې د کرکټ د کهلاړیانو (لوبغاړو) نومونه به یې زده وي او وایي به درته چې سبا به فلانکي ځای کې مقابله ده، د ټولې دنیا له مقابلې څخه به یې خبر وي، نو چې زمونږ د کمکیانو دغه حالت ده، چې غټ شي نو له ده څخه به څه جوړیږي؟

نو د کوچنیانو په اصلاح ، ښوونه او روزنه کې ډیرکوشش کول په کار دی ،باید خپل اولادونه دښو او کره مذهبي علماوو په لاس تربیه کړو.

Scanned with CamScanner

(c) kitabton.com: The Digital Library

خپل کوچنیان له صدقې ورکولو سره اشنا کړئ

په یوه حدیث شریف کې نبي کریم ﷺ فرمايي چې تاسې چې کله صدقه ورکوئ، سائل مو دروازې ته ولاړ وي، نو کمکي په لاس يې ورکړئ خکه چې دی له وړوکتوبه په سخاوت باندې عادت شي، هلک چې کله اووه (۷) کلن شو نو به لمانځه امر ورته کوئ، سره له دې چې دی خو په پنځلس کلنۍ مکلف ګرځي، خو په اووه کلنۍ خکه دلمانځه کولو امر ورته کوئ ترڅو دی له دینداري سره عادت شي، سره له دې چې ماشوم په شريعت کې مرفوع القلم ده بیاهم نبي، کريم ﷺ وايي چې په کمکيني امر ورته کوئ. داچې لس کلنۍ ته ورسيد که څه هم په دې عمر کې غير مکلف ده، بيايې په لمانځه باندې وهي ترڅو چې هغه له وړوکتوبه په نيکي کولو عادت شي. شريعت وايي چې خپله خور او ورور دې لس کلنۍ ته ورسيدل نو بسترې يې سره بيلې کړه، يوځاى يې مه سره پرېږدئ، خکه شيطان دوی د بدعملي لوري ته متوجه کوي، نوخپل خور او ورور سره بېل کړئ، چې د ګمراهي طرف ته يې شوق پيدا نه شي. داچې شريعت کوم قانون ږدي په هر يوه کې يې حکمت ده. داچې واړه او لويان نارينه او ښځې ټول په دې مامور دي چې له نيکو خلکو سره دوستي وکړي ، له بدو خلکو څخه ځان وساتئ. ملګرتيا يې مه کوئ، خکه چې په دې کې د دين او دنيا فائدې دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

﴿ قَالَ أَنَسُ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ : قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : الغُلَامُ يعق عَنْهُ يَوْمَ السَّابِعِ وَيُسَمَّى وَيمَاط عَنْهُ الأذِيَ ، فَإِذَا بَلَغَ سِتَّ سِنِيْنَ أَدَبَ ، فَإِذَا بَلَغَ تِسْعَ سِنِيْنَ عَزَلَ فِرَاشه، فَإِذَا بَلَغَ ثَلَاثَ عَشَرَةَ سَنَةً ضَرَبَ عَلَى الصَّلوةِ ، فَإِذَا بَلَغَ سِتَّ عَشرَةَ سَنَةً زَوَّجَهُ أَبُوهُ؛ ثُمَّ أَخَذَ بِيَدِهِ وَقَالَ قَدْ أَدَبْتُکَ وَعَلَّمْتُکَ وَأَنْكَحْتُکَ، أَعُوْذُ بِاللهِ مِنْ فِتْنَتِکَ فِي الدُّنْيَا وَعَذَابِکَ فِي الآخِرَةِ ﴾

[احياء علوم الدين / ج: ۲/ ص. ۲۳۲ / حقوق الوالدين والولد]

ژباړه : له حضرت انس بن مالک رضي الله عنه نه روايت دی وايي چې رسول الله صلی الله عليه وسلم ويلي دي کله چې هلک پيدا شي نو په اومه ورځ به دده عقيقه کوي او نوم به ورباندې ګدي او ضرر ناک شيان به ورنه لرې کوي .

او کله چې شپږ کلنی ته ورسيږي بيا به آدب ورکوي ، او چې نهه کلنی ته ورسيږي نو په ځای کې دي بيلوي (يعنې په کومه کوټه کې چې دده مور اوپلار وخت تيروي هلته به دغه بچی نه ورسره اوسيږي) او چې کله ديارلس کلنی ته ورسيږي په لمانځه نه کولو دي وهي او کله چې شپاړس کلنی ته ورسيږي بيا دي پلار په نيک ځای کې واده ورته کوي (۱)

بيا يې حضرت انس رضي الله عنه تر لاس ونيو او ورته وې ويل . ما تاته آدب درکړی ، علم مې درښوولی او نکاح او واده مې هم درته کړی ، نو زه په الله تعالی پناه غواړم له فتنې دستا په دنيا کې او له عذاب دستا په اخيرت کې .

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

الله تعالی فرمايي : ﴿وَلَا تَنكِحُواْ ٱلْمُشْرِكَٰتِ حَتَّىٰ يُؤْمِنَّ وَلَأَمَةٌ مُّؤْمِنَةٌ خَيْرٌ مِّن مُّشْرِكَةٍ وَلَوْ أَعْجَبَتْكُمْ وَلَا تُنكِحُواْ ٱلْمُشْرِكِينَ حَتَّىٰ يُؤْمِنُواْ وَلَعَبْدٌ مُّؤْمِنٌ خَيْرٌ مِّن مُّشْرِكٍ وَلَوْ أَعْجَبَكُمْ أُوْلَٰٓئِكَ يَدْعُونَ إِلَى ٱلنَّارِ وَٱللَّهُ يَدْعُوٓاْ إِلَى ٱلْجَنَّةِ وَٱلْمَغْفِرَةِ بِإِذْنِهِۦ وَيُبَيِّنُ ءَايَٰتِهِۦ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٢٢١﴾﴾ [سورة البقرة آيت ۲۲۱]

ژباړه : او په نکاح مه آخلئ ، مشرکې ښځې تر هغه پورې چې ایمان راوړي دوی او خامخا وينځه بهتره ده له مشرکې اصيلې ښځه اګر که ښه درښکاره شي تاسې ته هغه (کافره) . او په نکاح مه ورکوئ (مسلمانې ښځې) کافرانو ته تر هغه پورې چې ایمان راوړي دوی او خامخا مريي مؤمن بهتر دی له کافر سړي نه که څه هم ښه ښکاره شي تاسې ته (هغه کافر) .

يعنې له مشرکې ښځې که څه ډيره ښايسته وي نکاح مه ورسره کوئ، که هرڅومره شتمنه او مالداره وي، له هغې نه مينځه هم ښه ده خو چې مسلمانه وي، اود مسلمانې ښځې په هکله بيا فرمايي چې مسلمانه ښځه مشرک سړي ته په نکاح مه ورکوئ اګر که هغه مشرک سړی بادشاه هم وي، له هغه څخه هغه مسلمان غلام سره غلاميته هم ښه او غوره ده. ځکه قرآن کريم په خپله وايي چې: مشرک سړی د جهنم په لوري کشکوي. د ښځې او مېړه په منځ کې خو ملګرتيا ده، صحبتونه او مجلسونه وي، د عمر ناسته ولاړه ده،

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوچې له نااهله خلکو سره يې تعلق جوړ شو ګمراه کوي يې اودغه ديندار سړی بياد دين لوري ته سړی ورجلبوي.

نو غرض داده چې: تل به دا کوشش کوو او نور مسلمانان به هم دې لوري ته رادعوت کوو چې له نيکو خلکو سره يې تعلق جوړ شي، د نېکانو په مجلسونو کې شرکت وکړي، ځکه چې همدغه د نېکو خلکو مجلسونه په مسلمانانو ښه اثر کوي، ځکه الله تعالی فرمايي چې: ﴿وَذَكِّرْ فَإِنَّ الذِّكْرَىٰ تَنفَعُ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٥٥﴾﴾ [سورة الذاريات]

ژباړه: او تل نصيحت کوه پس بېشکه چې ذکر پند ګټه (فائده) نفعه رسوي مؤمنانو ته.

يعنې نصيحت کوه نصيحت مسلمانانو ته ګټه رسوي، خودا په هغه وخت کې چې ددوی له خوا الفت پيدا شي، که نه وي بعضې مسلمانان دي چې نصيحت بد پرې لګيږي، بياهم قرآن کريم وايي

﴿ فَذَكِّرْ إِن نَّفَعَتِ الذِّكْرَىٰ ﴿٩﴾﴾ [سورة الاعلی]

ژباړه: پس ذکر پند ورکړه ته (ای محمده!) که فائده رسوي ذکر پند (يا پس پند وکړه ته ای محمده!) په تحقيق فائده رسوي ذکر پند مؤمنانو ته (يا پس پندورکړه ته ای محمده!) که فائده رسوي ذکر پند (که فائده نه رسوي).

يا نصبحت کوه خوهلته چې که فائده رسوي که فائده يې نه رسوله بيا نصبحت ورته مه کوه، ځکه دابيا د دين دبې عزتي لامل ګرځي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوس نو فائده په دغو مجلسونو کې پیدا کېږي، دا دخلکو په تعلق کې پیدا کېږي، چې له نېکو خلکو سره د سړي مینه پیدا شوه، تعلق یې جوړ شو، بیا دقرآن خبره، احادیث او د مذهب خبرو په سړي باندې ښه اثر کوي، بیاد خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ طرف ته په خپل رحمت سره سړی متوجه کوي . الله تعالی فرمایي :

﴿وَٱلَّذِينَ جَٰهَدُواْ فِينَا لَنَهۡدِيَنَّهُمۡ سُبُلَنَاۚ﴾ اسورة العنکبوت آیت:۶۹

ژباړه :هغه کسان چې کوښښ کوي تل زموږ ددین په لاره کې خامخا وبه ښیو هرومرو (خامخا) دوی ته لارې خپلې (چې موږ ته پرې راځي) .

یعنې د خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ وعده ده چې زما ددین اوزما د دوستي په طرف کې چې څوک کوشش وکړي نو زه د دین او جنت لارې ورته خلاصوم د نیکو لارو او نېکو اعمالو توفیق زه ورته ورکوم

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۱۱) مجلس

آیا تکلیفونه او مصائب یوازې د ګناهونو له امله وي ؟

دا قانون دی چې د ګناهونو او بدو اعمالو له امله انسان په دنیا او آخرت کې له مصیبتونو او مشکلاتو سره مخامخ کېږي. ددې خبرې یوازې دومره تشریح درته کوم چې څېنې ملګروته څه اشتباه پیدا کېږي.

دا که تکلیف د ګناهونو له امله وي، نو انبیاوو ته بیا ولې تکلیفونه رسیدل ؟ مونږ وینو چې په دنیا کې چې څومره تکلیفونه اوزحمتونه انبیاء کرامو او صحابهٔ کرامو او اولیاء الله وو زغملي دهغوی په نسبت عامو مسلمانانو ډیر لږ مشکلات او سختۍ ګاللې دي.

نوځواب داده : چې په تکلیفونو او مصیبتونو باندې دنیکو خلکو مرتبې اومقامات لوړېږي.

مثلا د جهنم د اور په هکله راغلي چې: کافر به هم په جهنم کې وي او ګناهګار مسلمان به هم په جهنم کې وي، خود کافر له پاره جهنم د ذلت سبب دی، او د مسلمان له پاره دغه اور د صفایي او

(c) ketabton.com: The Digital Library

پاکوالي سبب دی . کافر چې څومره وخت په اور کې تېر کړي فقط کفر یې نه پاکیږي او نه ورڅخه لرې کیږي او تکالیفو څخه هم نه خلاصیږي اودتکالیفو لړۍ به یې همداسې به جاري وي مګر مسلمان که چېرې یې په دنیا کې توبه نه وه ایستلې ، الله تعالی هم نه وي بښلی ، تکلیفونه نه وي پرې تېر شوي، تردې پورې چې دجهنم مستحق او ورګرځېدلی وي، دوزخ ته ولاړ نودده صفایي به د جهنم په اور سره کېږي. کله چې دی د ګناهونو له خیرو څخه پاک شونو فی الحال یې الله تعالی له جهنم څخه راباسي اوجنت ته به یې داخلوي، نو حاصل د خبرې داده چې دغه یو اور ده د کافر له پاره: ذلت او اهانت سبب اود فاسق مسلمان له پاره د طهارت اوپاکوالي ذریعه ده، دهغه اور په ذریعه لکه اوسپنه چې له زنګ څخه پاکیږي دی له ګناهونو څخه پاکېږي. او داخو ددنیا دطبیبانو هم داسې قانون دی چې دانسان کوم اندام خوږ شي هغه بیابنه پاک کړي بیا وروسته دملهمو پټۍ وربانديې کیږي .

په دنیا کې چې په نېکو انسانانو تکلیفونه راځي اوپه بد عملو نه راځي ددې هم دغسې فرق لکه د بدعمله مسلمان او کافر دعذاب چې څنګه فرق ده، چې د کافر عذاب د اهانت له پاره اود فاسق مسلمان عذاب د پاکوالي له پاره ده. که مسلمان فاسق او بدعمله و ، عذاب وربانديې راته، نو اکثره یې خدای پاک جَلَّجَلَالُهُ د صفایي له پاره وربانديې راولي چې دغه انسان د انساني خواهشاتو سم د شیطان اود نفس خبره یې منلي وي او بیا ګناهونه او تیروتنې ورڅخه شوې وي او دخدای جَلَّجَلَالُهُ دغسې کس ته په ازمویـنه او

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

تکلیفونو داسې اراده وي چې نوموړی کس بیا له مرګه وروسته په عذابونو کې ښکیل نشي.

په یوه روایت کې راغلي چې: د رسول اکرم ﷺ امت غالباً جهنم ته نه داخلیږي، یا په دنیا کې الله جل جلاله په دوی داسې تکالیف او سختۍ راولي چې څه تقصیرات ورڅخه شوي وي، د دغو تقصیراتو په سبب چې کوم تکالیف پرې راشي په دنیا کې معافي ورته کوي، یا توفیق د توبې ورکوي، که هغه نه وي نو د زنکدن په وخت کې یې چې څومره ګناوې پاتې وي په هغه یې خدای پاک جل جلاله له ګناوو څخه پاکوي، خکه چې مسلمان هم وي او سره له هغه یې هم زنکدن سخت وي، که په هغه هم پاک نه شو بیا یې د قبر په عذاب باندې هغه د ګناهونو بد اثرات او کدورات ور ختموي، د هر کم خلک به د نبي کریم ﷺ د اُمت داسې پاتې کیږي چې هغوی دې په دغو ټولو وختونو کې پاک نشي.

او که یوه مسلمان نیک عملونه ترسره کړي وي او سره له هغه هم دوی ته په دې دنیا کې تکلیفونه ورسیږي د هغو بیا مرتبې ورباندې لوړیږي، څومره چې په دوی تکلیفونه راځي دومره به یې اجرونه ډېر وي، خدای پاک جل جلاله چې له خپلو دوستانو څخه خوشاله شي، نو د هغه خوشالي تلپاتې او نه ختمیدونکې وي، د نیکو عملونو په بدله کې چې الله تعالی جنت او انعامات ورکوي هغه هم بیا زوال نه خوري د تل له پاره به یې په برخه وي. د دنیا راحت چې هر څومره زیات وي نو دا به خامخا یو ورځ ختمیږي. نو خدای پاک جل جلاله د خپلو دوستانو له پاره هغه اُخروي ژوند

(c) ketabton.com: The Digital Library

انتخاب کړی دی، چې د جنت ژوند دی، نو بیا چې په دغه نیک عمله بنده څومره تکلیفونه راتلل صبر او استقامت یې پرې کاوه بیا ده د آخرت درجې پرې لوړوې.

دیو قدرمن پیغمبر یوسف عَلَیۡهِ السَّلَامُ خونده وره او کتوره قیصه

حضرت یعقوب عَلَیۡهِ السَّلَامُ پیغمبر دی، پلار یې حضرت اسحق عَلَیۡهِ السَّلَامُ پیغمبر دی نیکه یې حضرت ابراهیم عَلَیۡهِ السَّلَامُ پیغمبر دی، زوی یې حضرت یوسف عَلَیۡهِ السَّلَامُ هم پیغمبر دی، ټول خاندان د پیغمبرانو ده، نو په حضرت یعقوب عَلَیۡهِ السَّلَامُ باندې په دنیاکې څومره تکلیفونه راغلل ؟

دده دولس زامن وو، چې په دوی کې دوه زامن هریو، حضرت یوسف عَلَیۡهِ السَّلَامُ او بنیامین، یې له یوې ښځې څخه وو او لس زامن یې له بلې بې بې څخه وو.

خپل وروڼه ورته پورته شول او د حضرت یوسف عَلَیۡهِ السَّلَامُ دوژلو اراده یې وکړه، بیا یې په خپل منځ کې له مشورې وروسته د وژلو په ځای کوهي ته واچاوه، چې بیا د غلام په نامه خرڅ شو، بیا بندي خانه او نور تکالیف ورباندې تېر شول چې سړی د هغو برداشت څو څه کوې چې تصور کول یې هم اسانه کار ندی.

خو حضرت یعقوب عَلَیۡهِ السَّلَامُ د خدای جَلَّ جَلَالُهُ پیغمبر دی، واجب تعالی جَلَّ جَلَالُهُ په دې پوه کړ چې زوی دې ژوندی دی، له تا سره به یو وخت ووینې. خو حضرت یوسف عَلَیۡهِ السَّلَامُ ورک شو، د قافلې په

(c) ketabton.com: The Digital Library

خلکو يې خرڅ کړ. له کنعان څخه يې مصر ته يوړ، په مصر کې چې په دغه باندې کوم تکليفونه بندې خانې تېرې شوې ؟ آخر الامر خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ د دنيا دتکاليفو چې ده برې صبر کړی و دهغو په عوض کې يې په ده باندې په دنياکې داسې راحت راوست چې دی د مصر حاکم وټاکل شو، خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ ډېر غټ اعزاز ورپه برخه کړ.

کله چې دده ورونه له کنعان څخه دخپلې خوراکې او غلې له پاره مصر ته ورغلل څکه چې په نورو سيمو او علاقو کې وچکالي وه اود مصر خلکو خو خوراکي مواد ذخيره کړي وو، لکه چې واقعه بې تاسې ته معلومه ده ، نو کله چې يې ورونه ورغلل ده عَلَيْهِ السَّلَام په لومړي خل وپېژندل چې دا خو زما ورونه دي، او دوی ونه پېژانده. بيايې امتحاناً له دوی څخه پوښتنه وکړه چې. تاسې دلته د څه له پاره راغلي ياست؟ دوی ورته وويل چې : د کور دنفقې دوړلو له پاره راغلي يو، ده عَلَيْهِ السَّلَام ورته وويل چې: هسې نه چې د بل هيواد جاسوسان ياست ؟ دوی وويل چې: جاسوسان نه يو. بيايې ترې پوښتنه وکړه چې: تاسې دکومې کورنۍ ياست ؟ دوی ورته وويل چې: دحضرت يعقوب عَلَيْهِ السَّلَام دکورنۍ يو. بيايې پوښتنه ورنه وکړه چې نور ورونه مو شته ؟ دوی ټول حالات ورته بيان کړل چې مونږ دولس ورونه وو، يو ورور مو ورک شو، اوس يولس ورونه پاتې يو، په هغه کشر ورور باندې مو پلار . خپل ورک زوی مينه ماتوي، خان ته په هغه تسلي ورکوي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

لومړی ټوک

دی ورته وایي چې: که بل وار راتلئ هغه کشر به هم درسره راولئ چې ستاسې صداقت معلوم شي اوکه مو رانه ووست بیا به تاسې هم بې برخې ځئ.

بیایې ډېره موده وروسته دوهم ځل ورونه راغلل او هغه کشری ورو یې هم له ځانه سره راوستلو یوسف عَلَيْهِ السَّلَامُ هغه ته خپل ځان وروښودلو اوهغه یې د غلا په چل باندې له دوی څخه راوګرځاوه، قصه یې ډېره اوږده ده، ډېره موده وروسته یې ورونه بیا په دریم ځل راغلل په دغه وار یې ورونو ته خپل ځان وروپېژاند.

مِفسرین حضرات په دې ځای کې لیکي چې: په دې کې دخدای تعالی جَلَّ جَلَالُهُ څه حکمت و؟ یوسف عَلَيْهِ السَّلَامُ پیغمبر ده، په لومړي ځل یې ځان ور ونه پېژانده، په دوهم ځل هم دغسې، په دریم وار چې بیا ورته راغلل اوخپل زحمتونه او تکالیف یې ورته بیان کړل، بیادده شفقت هم پرې راغی اوځان یې وروښوده، خپل مبارک قمیص یې ورکړ ترڅو دحضرت یعقوب عَلَيْهِ السَّلَامُ سترګي چې دحضرت یوسف عَلَيْهِ السَّلَامُ د جدایي له امله ړندې شوي وې او دا کمیس دهغه په سترګو ووهي ترڅو جوړې شي، ځکه دا دجنت قمیص و، کله چې نمرودیانو حضرت ابراهیم عَلَيْهِ السَّلَامُ اور ته اچاوه نو جامې یې ورڅخه واېستلې په دې وخت کې حضرت جبرئیل عَلَيْهِ السَّلَامُ ورته له جنت څخه قمیص راووړ، دغه کمیس بیا حضرت ابراهیم عَلَيْهِ السَّلَامُ خپل زوی حضرت اسحق عَلَيْهِ السَّلَامُ ته ورکړی و، هغه بیا حضرت یعقوب عَلَيْهِ السَّلَامُ ته وسپاره اوهغه بیا حضرت یوسف عَلَيْهِ السَّلَامُ ته په غاړه کې اچولی و. کله چې دده و

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

دی عَلَيْهِ السَّلَام کوهي ته غورځاوه نو جامې يې ورڅخه وايستلې، په کوهي کې دننه جبرئيل عَلَيْهِ السَّلَام ورته راغی، دده په غاړه کې د اوسپنې په تعويذ کې دغه کميس بند و، هغه يې ورته راواېست، ده واغوست، بيا جبرئيل عَلَيْهِ السَّلَام دلته ورته ووېل چې دغه کميس ورولېږه، په دې کې د جنت اثر ده، ړانده پرې بينا کېږي، اوس نو په دغه ځنډولو کې حکمت څه و؟ په دې کې داحکمت ؤ چې په دې کار سره دحضرت يعقوب عَلَيْهِ السَّلَام درجې لوړې شي دفراق او جدايي دږوند موده يې ترځلو ښت کلونو بورې وغځيدله

چې يوسف عَلَيْهِ السَّلَام اويعقوب عَلَيْهِ السَّلَام نه دي سره ليدلي. په دې به هم پوهېده چې ژوندی ده، راسره به وينې. خو ورښوده يې نه، صبر يې کاوه، نو حکمت دخدای پاک پکې څه و؟ د حضرت يعقوب عَلَيْهِ السَّلَام ګناه نه وه، ځکه چې انبياء کرام عَلَيْهِمُ السَّلَام خو معصوم دي، دده د درجو لوړوالی يې پکې مقصود و.

[تفسيرمظهري ج: ۵ / ص :۱۱۲]

نو کله تکاليف په مسلمانانو راځي دا دوه حيثيته لري: که په مسلمانانو کې څه تقصيرات او ګناوې وي، نو که دهغو تکاليفو له امله دوی صبر وکړي خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ به هغه ګناوې ورته معاف کوي. اوکه نېک عمله مسلمان په څه تکليفونو کې را ايسار شي بيايې خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ د جنت درجې پرې لوړوي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

روغ رمټ خلک به د اخیرت په ورځ دا تمنا کوي چې کاشکې په موږ هم په دنیا کې مصیبتونه راغلي واي.

د پیغمبر صَلَّی اللّٰہُ عَلَیْہِ وَسَلَّمَ د مبارکې خولې هغه وایي . چې د قیامت په ورځ الله تعالی مصیبت ځپلو خلکو ته د مصیبتونو په مقابل کې کوم تلپاتې انعامات وربه برخه کوي نو هغه خلک چې په هغوی مصیبتونه نه دي راغلي هغوی به دا ارمان کوي چې کاشکې په دنیاکې زمونږ غوښې په بیاتي ګانو (قیچي) پرې شوې وای خو چې نن مونږ هم ددغو انعاماتو مستحق ګرځیدلي وای. نو اصل خبره داده چې څومره ستړې، مصیبتونه، مرضونه، غمونه چې په دنیاکې په یوه مسلمان باندې راځي هغه له الهي حکمت څخه خالي نه وي. الله تعالی قادر مطلق دی، بې بندوبسته اوبې بنه اوبې بده روزي ورکولای شي، داسې مخلوق ته روزي ورکوي چې نه لاس اونه هم پښې لري، نه کاروبار کولای شي، لکه : دا حشراتو ته تاسې ګورئ چینجی ده په خېټه روان وي، نه یې پښې اونه یې هم لاسونه شته، خو خدای پاک جَلَّ جَلَالُہٗ څنګه روزي ورکوي؟ مګر یو بنه، نیک عمله او دینداره مسلمان، دخدای تعالی جَلَّ جَلَالُہٗ د دوستانو له جُملې څخه دی، تل په مسکنت او فقر کې ژوند تېروي، په وچه مړیه خپل وخت تېروي، حالانکه د الله تعالی په خزانو کې څه کمی هم نشته، چې کافر ته یې ورکوي نودا خو یې دوست دی، ده ته یې ولې

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه ورکوي ؟ وجه او سبب او لامل يې دا دی چې خدای تعالی جَلَّ جَلَالُهُ يې برخه آخرت ته ساتلې ده.

په صحابهٔ کرامو رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ کې ډېر داسې کسان وو چې تر ډېره وخته ژوندي وو، خو دوی به په دې خپل ژوند کې دهغو صحابهٔ کرامو رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ خو چې ددوی ملګري ؤ له دوی څخه مخکې د فقر او مسکنت په حالت کې شهيدان او يا وفات شوي وو، نو دوی به دهغوی په حال ارمان کاوه.

له حضرت خباب بن ارت رَضِيَ اللهُ عَنْهُ څخه روايت دی وايي: حضرت حمزه رَضِيَ اللهُ عَنْهُ په شهادت ورسيده، خو دومره جامه يې نه لرله چې بدن يې پرې پټ شي، يوه شړۍ يې درلوده چې کله به يې سر پرې ور پټ کړ نو پښې به يې لوڅې شوې اوکه به يې پښې پرې ورته پټې کړې نو سر مبارک به يې لوڅ شو، آخر نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ امر وکړ چې سر يې پټ کړئ اوپه پښو يې وابنه ور واچوئ! تاسې وګورئ چې نومړی صحابي د خدای دخواږه او درانه پيغمبر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ تره او رضاعي ورور دی، سره له هغه يې په دومره مسکنت او فقرکې يې ژوند تېر کړ، دده په شان نور صحابه کرام رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ هم ډېر وو چې د ټول بدن د پټولو له پاره به يې جامې نه درلودلې.

[حياة الصحابة، الجزء الاول. ص. ۴۲۴ / کتب خانه فيضي لاهور]

حضرت ابوهريره رَضِيَ اللهُ عَنْهُ فرمايي چې: په اصحاب صُفه کې اويا (۷۰) داسې کسان وو چې پوره جامې يې نه لرلې، نه ؤ له دوی يو

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

داسې سړي چې په ده دې څادر وي ،بلکې یا به لنګ زاو یا به شړېږه وه چې په غاړو کې به یې تړلې ؤ دځینې به تر نیمای ډپوتې رسیده او دځینې به تر بیډېو پورې رسیدل په لاس به یې سره راټولول چې عورت یې ښکاره نه شي .

[حیاة الصحابة ، الجزء الاول ـ ص ۴۲۶ / کتب خانه فیضي لاهور]

خو وروسته چې کله په صحابهٔ کرامو رضي الله عنهم وسعت او پراخي راغله ،غنیمتونه زیات شول، فتوحات به کېدل، بیادغو وروستنیو صحابهٔ کرامو رضي الله عنهم به د مخکنیو ملګرو په حالت دا ارمان کاوه چې دهغو انعامات الله تعالی دوی ته دآخرت له پاره جمعه کړل، په مونږ باندې خو په دنیاکې وسعت راغی، هسې نه چې د آخرت له ثوابه او انعاماتو څخه بې برخې پاتې نشو

لنډه داچې په دې باید پوه شو چې تکالیف او مصیبتونه دا د آخرت د خیراو ترقۍ له پاره یوه ښه ذریعه او توښه ده، کله داسې وي چې په مسکنت کې انسان د الله تعالی بندګي په ښه طریقه سره کوي، کله یې دمرض او مصائبو په حالاتو کې بندګي په صحیح طریقې سره کوي. الله تعالی چې له چانه یوځل راضي شوی وي نوبیادده د ایمان حفاظت او ساتنه کوي، داسې عمل ته یې نه پرېږدي چې اخرت یې پرې تباه شي، کله د چا دایمان او اعمالو حفاظت په مسکنت او غربت کې وي، نو مسکین یې ساتي، کله دچا د ایمان او اعمالو حفاظت په مالداري کې وي، بیا یې مالداره ساتي. دوست یې وي خو ښه موړاو مالداره وي، حضرت ابراهیم

(c) ketabton.com: The Digital Library

عَلَيْهِ السَّلَامُ پيغمبر ؤ او نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ هم پيغمبر ده، د نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ په کور کې به ډېر خله داسې پېښه وه چې يوه مياشت هم اور نه ده بل شوی، يواځې په کهجورو او اوبو باندې به بې وخت تېراوه. او دحضرت ابراهيم عَلَيْهِ السَّلَامُ د مېږو د رمو د سپيو په غاړه کې د سرو زرو اميلونه پراته وو. هغه هم پيغمبر ده ، دغه هم پيغمبر ده.

همدارنگه که دصحابهٔ کرام رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ ژوند ته کره کتنه وشي ديوه صحابي رَضِيَ اللهُ عَنْهُ دنيا او هستي نه خايږي. بل صحابي رَضِيَ اللهُ عَنْهُ بيا دفقر په حالت کې داسې وي چې پوره لباس (داغوستلو کالي) نه لري، د لوږې نه بېهوشه وي. حضرت ابوهريره رَضِيَ اللهُ عَنْهُ وايي چې په ما باندې به ډېر ځله د لوږې له امله بې هوښي راتله، زه به د لوږې له امله ولوېدم اوخلکو به لاس اوښې رامبل چې گواکې پېريانو نيولی يعنې ميرگي يې دي.

همدارنگه که داوليا، الله ؤ دژوند حالات څوک مطالعه کړي ځينو ته الله تعالی ښه پرېمانه هستي او جايداد ورکړي اوځينې بيا په غُربت او مسکنت کې شپې ورځې تېروي. دا د الله تعالی معامله ده د چا ايمان په غربت کې ساتي اوچاته هستي اوجايداد ورکوي اوهم په هغه حالت سره يې د ايمان حفاظت کوي.

پوښتنه : دا تکاليف خو د اعمالو سزا ده، نو نېک عمله انسانانو ته بيا ولې تکليف ورکول کېږي ؟

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

خواب په دغو تکلیفونو کې دا حکمت او ګټه وي چې ګناوې پرې ختمیږي اویا یې درجې پرې پورته کیږي اودا تکالیف او ازموینې خوشې نه ضائع کیږي.

نو مسلمان چې په هر عمل کې یوڅه د آخرت په لوري هم متوجه وي نو به هر حال کې ده ته ښکې فائده وي، خو په دې شرط که دی د الله تعالی لوري ته متوجه وي، اوکه خدای مه کړه انسان غافله و نو بیا هېڅ شی ده ته کومه ګټه نه رسوي، نو بیایې که اولاد ډېریږي، دنیا یې ډېریږي، او یا قدرت ته رسیږي دا ټول ده له پاره عذاب او تکلیف ده، بیا په هرڅه کې دده له پاره استدراج ده، ورځ په ورځ به په تکالیفو کې نور هم غرقیږي، په ظاهره به ورته د دنیا ترقي او کامیابي ښکاریږي خو په حقیقت کې به دا کار ده ته د آخرت په لحاظ له تباهي پرته بل څه نه وي

الله تعالی دې مونږ او تاسو ته دد ې توفیق راکړي چې د تل له پاره خپل حقیقي خالق او مالک جَلَّجَلَالُهُ ته متوجه اوسو. که تکلیف راځي هم زمونږ باید په دې یقین وي چې دا د الله تعالی له لوري ده او هغه به یې راځغه لرې کوي، بې صبري او شکایت باید ونه کړو که راحت وي هم باید په دې مو یقین وي چې دا د الله تعالی له لوري یو نعمت او لورینه ده چې پر ما یې کړې او که چېرته زه بغاوت او مخالفت وکړم بېرته یې هم راځخه اخیستی شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

حضرت ابوبکر الصدیق رَضِیَ اللّٰهُ عَنْهُ ته دده حقیقي خالق او مالک الله جَلَّ جَلَالُهُ خپل سلام رالیږي

یو وخت سیدنا حضرت ابوبکر الصدیق رَضِیَ اللّٰهُ عَنْهُ ته حضرت خاتم الانبیاء سید المرسلین حضرت نبي اکرم صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وویل چې الله تعالی پر تا سلام وایي او دا هم وایې چې ته له ابوبکر نه پوښتنه وکړه چې مرض دې څنګه ده ؟

نبي اکرم صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ چې د الله تعالی سلام حضرت ابوبکر صدیق رَضِیَ اللّٰهُ عَنْهُ ته ورساوه، بیا یې پوښتنه ورځخه وکړه چې ستا تکلیف څه ده ؟ حضرت ابوبکر صدیق رَضِیَ اللّٰهُ عَنْهُ ورته وایي چې : غاښ مې خوږیږي. نبي کریم صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ورته وایي چې : څومره وخت یې کیږي؟ دی رَضِیَ اللّٰهُ عَنْهُ ورته وایي چې: دوه کاله . په دې دوه کاله کې حضرت ابوبکرصدیق رَضِیَ اللّٰهُ عَنْهُ دخپل غاښ ددرد شکایت نبي کریم صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ته نه دی کړی، دی په دې خبره پوهېده چې په دې صبر کې مې د آخرت ګټې دي. بیا الله تعالی ورځخه خپل رضایت اعلان کړ، دده مقام او مرتبه یې خلکو ته وروپېژندله، ملائکه یې راولېږله چې زما سلام ورته وایه اود مرض پوښتنه یې هم وکړه ، نو تاسې وګورئ چې څومره لوړ مقام یې دی؟ خودا چې سړی د آخیرت طرف ته متوجه وي نو بیا د مصیبت او راحت په دواړو حالاتو کې کار کیږي اوکه خدای مه کړه سړی غافله و، نو بیاپه یوه حالت کې هم کامیابي او ترقي نه تر لاسه کیږي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۱۲) مجلس

له نیکو خلکو سره مشابهت او ورته والی

نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فرمايي ﴿ وَمَنْ تَشَبَّهَ بِقَوْمٍ فَهُوَ مِنْهُمْ ﴾ [زادالطالبين بحواله سنن ابوداود ص ۲۹] يعني څوک چې خان مشابه کوي د کوم قوم سره په ورځ د قيامت به د هغه قوم په ډله کې راپورته کېږي.

د دغه حديث شريف په تشريح کې محدثين کرام ليکي: هغه نر چې خپل ځان د ښځو په شکل باندې جوړوي نو د قيامت په ورځ به دی د هغوی په ډله کې وي. او هغه ښځه چې خان د نارينه ؤ په شکل کې جوړوي نو د قيامت په ورځ به دا ښځه د نارينه ؤ په ډله کې وي. د دې معنا دا نه ده چې د هغو مقام ته يې خدای پاک جَلَّجَلَالُهُ رسوي، يعني دغه سزا ورکوي ، سړي ته چې کوم ښايست ، ځليه او د نرتوب خاصه چې خدای پاک جَلَّجَلَالُهُ ورکړې ده او دی هغه پرېږدي د ښځو لباس ، د هغو خبرې او کردار خان ته خوښوي نو واجب تعالی جَلَّجَلَالُهُ دا سزا ورکوي چې تا ولې خپل کوم زينت او کردار چې ما تاته درکړی دی تا هغه پرېښود ، تغير دې په خلق کې راوست او له بل چا سره دې خان مشابه او يورنګ کړ. او کومې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښځي چي د نرانو سره ځان مشابه کوي ، لوڅې کر خي، د ستر لحاظ نه کوي، سر نه پټوي، د کور نه د باندې ګرځي ، نو دا له نارينه وو سره مشابهت دی. نو خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ به د ېته هم سزا ورکوي چې تا هغه خلقت ولې بدل کړ؟ ته ما په کوم کيفيت او هينت باندې پيدا کړې يې ؟ تا په هغې کې ولې تغير راوست؟ او ځان دې د نرانو په لباس کې خلکو ته ور پيژندلو ځپل ځان دې په بوه بل عنوان جوړ کړی و، نو دغه سزا درکوم. په هغه خلقت او جامه کې چې خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ درته خوښه کړې وه تا ولې تغير راوست؟ د هغه موافق دې ژوند ولې نه تېراوه ؟

﴿ مَنْ تَحَلَّى بِمَالَمْ يُعْطَ كَانَ كَلاَبِسِ ثَوْبَيْ زُوْرٍ ﴾ [زادالطالبين بحواله جامع الترمذي ص۳۲]

ژباړه: نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فرمايي: څوک چې متقي او پرهېزګاره نه وي، ښه سړی نه وي او ځان د ښو خلکو په جامه کې معرفي کوي ، له نېکانو سره مشابهت کوي ترڅو خلکو ته دوکه ورکړي ، د عالم ، پير په لباس کې خلکو ته ځان معرفي کوي نو دغه ته خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ سزا ورکوي چې خلکو ته ځان ښه معرفي کوي او په تا کې هغه صفات نشته، نو دا کار داسې ده لکه د دروا غو جامې يې چې اغوستې وي. خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ به دې کار ورته سزا ورکوي. چې ولې دې ځان په ناحقه او چل ول له دوی سره مشابه کاوه ؟ . يو خو په دې عنوان خبره وشوه . او بل (مَنْ تَشَبَّهَ بِقَوْمٍ فَهُوَ مِنْهُمْ) معنا دا چې : يو څوک د نيکي طرف ته کوشش کوي ،

Scanned with CamScanner

(c) k... Digital Library

خپله د نېکانو په ډله کې نه دي ، خو خان دهغوی سره په خوېونو او عادتونو کې برابروي ، هغه لمونځونه کوي، هغه ښه عادتونه چې د نېکو خلکو صفات دي ، په ده کې نه وي خو دی کوشش کوي چې په دغو صفاتو کې مشابهت وکړي، معنا دا چې ددوی غوندې عبادت وکړم. ددوی په شان کالي واغوندم. ددوی اخلاق په خان کې پيدا کړم. نو د قيامت په ورځ به خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ دغه انسان د هغو نېکو خلکو په ډله کې راپورته کړي. دا د حُب دليل دی د چا چې له چا سره محبت وي ، هغه اخلاق او عادات په خان کې پيدا کوي، هغه رفتار او ګفتار په خان کې راولي، نو چې څومره وس کوي ، که هغه په ده کې نه وي هم خو خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ به په ورځ د قيامت دی په هغه ډله کې راپورته کوي کومه چې دنيکو خلکو ډله ده، له دې وجې وايي چې: د سهار له لمانځه نه مخکې چې د الله تعالی نېک بندګان راپورته کېږي اود تهجد لمونځونه او نفلونه کوي په ذکر او فکر او مراقبو لګيا وي ، نو بايد سړی په خان کې تر ټولو مخکې دغه صفت پيدا کړي. د سهار له لمانځه نه وروسته تر لمر ختو پورې په ذکر او مراقبو مصروف وي . د حضرت رسول الله اکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عادت مبارکه داؤ چې : د سهار له لمانځه نه وروسته تر لمر ختو پورې به دې مبارک په ذکر لګيا و. بيا به يې د اِشراق لمونځ وکړ او خپل کورته به ولاړ.

لکه په يوه روايت کې راځي : ﴿ قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَنْ صَلّى صَلوة الغَدَاةِ (الصبح) فِي جَمَاعَةٍ ثُمَّ جَلَسَ يَذْكُرُ اللهَ حَتّى تَطلع

(c) ketabton.com: The Digital Library

الشمس ثُمَّ قَامَ فَصلى رَكعَتَين انقَلَب بأجر حَجةٍ وعُمرَةٍ ﴾ احقائق عن التصوف ص: ۱۸۶ / رواه الطبراني واسناده جيد كما في مجمع الزوائد ج-۱۰/ ص: ۱۰۴]

ژباړه: رسول الله صَلَّى‌اللهُ‌عَلَيهِ‌وَسَلَّمَ وبلي :څوک چې دسهار لمونځ په جمۀ (جماعت) سره ادا کړي بيا تر لمر ختلو پورې دالله تعالی ذکر وکړي بيا پورته شي دوه رکعته لمونځ وکړي دومره ثواب يې ده لکه يو حج اوعمره يې چې ادا کړي وي.

نو يوڅوک د اولياوو الله وو له ډلې څخه نه ده، خو له هغوی سره په نېکو اعمالو، اخلاقو ، کردار کې مشابهت کوي ، په دې معنا چې هماغسې ذکر ، فکر او عبادت کوي نو الله تعالی جَلَّ‌جَلَالُهُ به دی هم د قيامت په ورځ ددغو نېکانو او صالحانو په ډله کې خامخا راپورته کوي.

او که يو څوک ډم ته کېني او ورته وايي چې: ماته انګريزي وېښتان راجوړ کړه. او خياط ته ورشي چې ماته انګريزي ډېزاين جامې تياري کړه ، نو په داسې کيفيت وېښتان جوړول او جامې جوړول چې هغه د بې دينه خلکو لباس او عادت وي او دی هم په هغه باندې خوشاله وي او خوند ورکوي ، ځان له هغوی سره په لباس او صورت کې مشابه کوي ، کافر نه دی ، خو ځان ورسره مشابه کوي او خوند ورکوي نو دقيامت په ورځ به يې الله پاک جَلَّ‌جَلَالُهُ هم دهغو بدبختانو په ډله کې راپورته کړي.

Scanned with CamScanner

(da ketabton.com: The Digital Library

که د دنیا په یوه سر کې نېک کار او عمل کېږي او د دنیا په بل سر کې څوک وربانديې خبر شو او په زړه کې یې دا تمنا وکړه چې کاشکې زه هلته وای اودغه نېک کار ما هم کړی وای نو الله تعالی جَلَّ جَلَالُهُ دغه انسان ته هم دغومره ثواب ورکوي څومره یې چې هغه بل ته ورکړی دی.

په ښه نیت کولو باندې یو سړی د پوره عمل اجر خاوند کرځي

په یو وخت کې په بني اسرائیلو کې یو سړی په دښته کې روان و ، په دې ځای کې غنمو غونډۍ وې. ددې سړي په زړه کې دا خبره وروګرځېده چې کاشکې دا غونډۍ تولې د غنمو وای او ما په غریبو خلکو باندې وېشلي وای. الله تعالی د هغه وخت پیغمبر ته وحیې وکړه چې دې سړي ته زېری ورکړه چې تا ته یو اخې په دې نیت باندې د دغه عمل پوره اجر درکړل شو.

له همدې امله پیغمبر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فرمایلي دي : چې د مومن مسلمان نیت د هغه له عمل نه غوره او بهتر دی.

[مکاشفة القلوب ص:۱۰۸ / تنبیه الغافلین ص: ۲۵۹/ باب العمل بالنیة]

نو که د زړه تمنا وي خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ هغه مقام ورکوي او که د دنیا په هغه سر کې بد عمل کیږي او څوک ورسره مینه لري چې کاشکې زه هم هلته وای دغه بد کارونه ما هم کړي وای. نو دی دلته ده او ګناه هلته کېږي نو د قیامت په ورځ به دی له هغو خلکو سره یو ځای کېږي کوم چې بد کاران دي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

دېورتنی اول حدیث شریف اصلي مطلب دادی چې: که خان مشابه کوي په روا عمل کې نو بیا په دې کې ګټه ده، او په ناروا لباس کې د سړي له پاره مشابهت کول بیا تاوان دی. که په ناروا کې څوک له چاسره خان مشابه کوي نو دی هم په ناروا کې ورسره ګډ دی. یعنې ښځه د نر لباس برابروي اویاهم نر د ښځې لباس برابروي دا دواړه پرې ګناهګاریږي. اخلاق او عادات د یو او بل په خان کې پیدا کوي دا هم همدا حکم لري. له انګریزانو سره خان برابروي دا هم ناروا ده. او که په روا کار کې له چاسره خان مشابه کوي لکه: د علماوو لباس او عادات خوند ورکوي دغه دده له پاره ګټه ده. چې په آخرت کې خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ ده ته غټ مقام ورکوي.

د نیکانو سره پېژندګلوي په آخرت کې فائده لري

د مزارات اولیاء هرات په نامه یو کتاب حدیث را نقل کوي: د نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ څخه روایت دی چې: د قیامت په ورځ باندې د یو چا سره سوال او خواب وشي بیا دده نیکي او بدي دواړه سره برابرې شي نو خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ ورته وایي چې: یوه نیکي راپیدا کړه نو زه به دې وبښم، دی چې هرڅومره سوچ او فکر وکړي نو نیکي به نه شي پیدا کولای. بیا خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ ورته ووایي چې: تا زما فلانکی دوست پېژانده؟ دی ورته وایي چې: هو! خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ به ورته ووایي چې: ما یراخې په همدې پېژندګلوي

Scanned with CamScanner

(c) Kitabton.com: The Digital Library

ښښلی یې .اودا چې سړی د ښکو خلکو په لباس ځان برابروي اودهغوی عادات په ځان کې راولي نو بیا به یې خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ ولې نه ښښي؟

د شجرې د لوستلو فائده

حضرت امام النووي رَحِمَهُ اللّٰهُ چې دمسلم شریف شارح دی دیو راوي په حالاتو کې لیکي چې د زنکدن په وخت کې دده بچیانو ژړل ،دی تسلي ورته ورکوي چې ولې ژاړئ؟ زما امید ده چې رب تعالی جَلَّ جَلَالُهُ به ماته عذاب نه راکوي . ځکه ددې کوټې په کونجونوکې ما تقریبا (۱۲۰۰۰) دولس زره واري قرانکریم ختم کړی دی . اوپه یو روایت کې راځي چې (۲۴۰۰۰) څلورویشت زره واري مې قران کریم ختم کړی دی . نو زه رب تعالی جَلَّ جَلَالُهُ ته امید لرم چې هغه به ماته عذاب نه را کوي :نو زما مرګ دژړا اوخفګان نه دی تاسو مه ژاړئ .

دلته امام النووي رَحِمَهُ اللّٰهُ لیکي چې څوک دې دافکر نه کوي چې دراویانو دومره احوالوته څه ضرورت دی چې ددوی تولې قصې ذکر کېږي ،چې ده دومره لمونځونه کول داسې تلاوتونه یې کول ، ختمونه یې کول ،ځکه چې دداسې خلکو په نومونو یادولو سره خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ په هغه ځای رحمتونه اوروي؛نو داولیاؤ اونیکو خلکو په واقعاتو سره داحادیثو دکتابونو څخه معلومېږي چې په هغه ځای دخدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ رحمتونه نازلېږي .

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

په بخاري شریف کې دبدرینو صحابه کرامو رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُمْ نومونه ذکرکړي اوبیا شیخ عبدالحق دهلوي رَحِمَهُ اللّٰهُ ور سره لیکي چې یو څوک دبدرینوصحابه کرامو رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُمْ نومونه ذکرکړي اوبیا دعا وکړي خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ هغه دعا قبلوي. صحابه کرام دي یواځې چې ددوی نومونه واخیستل شي اوبیا رب تعالی ته سوال وشي نو خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ ددغه انسان دعا قبلوي ځکه چې بدرین دخدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ دوستان دي ،رب تعالی جَلَّ جَلَالُهُ له دوی نه دخپلې رضا اظهار کړی ،چې زه له دوی نه راضي یم.

په حدیث شریف کې راځي چې یو صحابي ته چاځه وویل ، نبي کریم صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ورته وایې چې ولې څه ورته وایې ؟ته نه یې خبر چې دابدري دی .اورب تعالی دوی ته مخکینی اووروستنی ټولې بښلې دي.

کوم خلک چې خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ ته نږدې او ګران وي ،یوازې دهغوی دنومونودیادولوپه برکت خدای پاک دعا قبلوي.

له دېنه دشجرې دلوستلو ثبوت په ښکاره او څرګند ډول ثابتیږي.

دا زمونږ د طریقت شجرې چې یوڅوک یې هره ورځ وایي نو یوازې ددې په ویلو سره هم ددې طریقې له بزرګانو سره شناخت پیدا کیږي، یواځې په ویلو سره . ځکه ته په دې پوه شوې چې په دې سلسه کې له ما څخه نیولې آن تر نبي کریم صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ پورې چې څومره نومونه دي دا ټول بزرګان دي او ستا عقیده هم ورته پیدا شوه. مینه دې ورسره پیدا شوه. لکه: خلیفه صاحب دې لیدلی نه

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

دی خو چې په سلسله کې دې نوم ولیده نو مینه دې ورسره پیداشوه. حضرت صاحب دې لیدلی نه دی خو په سلسله کې دې نوم ولیده نو مینه دې ورسره پیدا شوه چې دا خو زمونږ دسلسلې یو لوی شخصیت دی، آن تر حضرت ابوبکر صدیق رضي الله عنه او نبي کریم صلی الله علیه وسلم پورې دا سلسله ده. نو چې شناخت او پیژندګلوي پیدا کېږي نو له دې سره مینه او محبت هم پیدا کېږي.

اوبیو څوک چې څوک نه پیژني نو له هغه سره به یې محبت له کومه پیدا شي؟ دا چې د چا له بل چا څخه کرکه پیدا کېږي او یایې هم مینه ورسره پیدا کېږي نودا یواځې په شناخت سره پیدا کېږي. یوڅوک ده ستا ورسره هېڅ بد نشته خو داسې دې وېږانده چې دا یو بدعمله دی نو ستا له هغه سره په زړه کې کرکه پیدا کېږي. یو سړی له تاسره هېڅ تعلق نه لري، خو که څوک یې صفت احوال درته بیان کړي نو ودې هم پیژانده چې دا ښه سړی دی نو په زړه کې دې له هغه سره مینه او محبت هم پیدا کېږي.

له چا سره چې دې مینه او محبت پیدا شو نو دهغه هم مینه او محبت درسره پیدا کېږي. بیا سړی کوښښ کوي چې هغه عادات او اخلاق په ځان کې راولي ، بیا نو دهغه حدیث شریف مصداق ګرځي: (اَلْمَرْءُ مَعَ مَنْ اَحَبَّ) د چا چې له چاسره په دنیا کې محبت وي نو په آخرت کې به هم له هغه سره یوځای کېږي.

ټول تاریخ چې وکتل شي نو دېر خلک داسې پیدا کېږي چې له هغو ښو خلکو سره یې مینه او محبت وي ، سره له دې چې لیدلي

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې هم نه وي او بيا په همدې مينه أو محبت باندې يې الله تعالی
ئول د دنيا او آخرت کارونه جوړ کړي دي.

د يو نيک شخص په واسطه شيدې اوشهد حاصلول

يوځل يوې بي بي دخپل يوه بزرګ خاوند بې ادبي وکړه نو دا
بزرګ خپه شو او له کور نه روان شو ، نو په دښته کې يې يو ملنګ
وليده چې په عبادت مصروف ده، دی ورغی ، له سلام څخه
وروسته يې ورسره څه مجلس وکړ ، وروسته دا ملنګ پورته شو او
په يو طرف يې اووه قدمونه واخيستل ، هلته يوه تيږه وه، هغې ته
يې جام ونيوه ، له هغې څخه شيدې او شات ورته پيدا شول، دی
حيران شو چې دا څومره د لوی کرامت څښتن دی؟ ده ورته وويل
چې: تعجب مکوه. حضرت موسی عَلَيْهِ السَّلَام ته خدای پاک دا معجزه
نه وه ورکړې ؟ چې هغه به تيږه په امسا ووهله او اوبه به ورڅخه
رواني وې . دا خو په قرآن کريم کې ثابته ده. دغه بزرګ ورته وويل
چې: هو ! بيا ملنګ ورته وويل چې: آيا حضرت محمدرسول
الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ له حضرت موسی عَلَيْهِ السَّلَام څخه لوړ مقام لري او که
نه ؟ ده ورته وويل : هو ! هغه بيا ورته وويل چې: حضرت
موسی عَلَيْهِ السَّلَام ته خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ له کمر(تيږې) ، څخه اوبه
ورکولې نو نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ته که شات او شيدې وبهيږي نودا
کومه د حيرانتيا وړ خبره ده ؟ اولياء الله ؤ ته چې کوم کرامت پيدا
کيږي، هغه د نبي معجزه ده دده خپل کمال نه ده، نو دهغه په

Scanned with CamScanner

(c) Ketabton.com: The Digital Library

متابعت ورته پیدا کېږي. وروسته بیا دغه بزرګ پوښتنه ورنه وکړه چې: تا په دغه لوري قدمونه واخیستل دا خوراک دهغو قدمونو له امله درته پیدا شو . نو ملنګ ورته وویل چې: په فلانکي ځای کې یو ولي ده چې هغه په خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ ډېر ګران دی. ماته یې خلکو ډېر صفتونه کړي دي ، زه په دې ځای کې ډېر وخت کېږي چې اوسېږم نو ماته چې کله کوم مشکل پیدا کېږي نو ددغه ولي په طرف چې اوره قدمونه واخلم او دی خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ ته وسیله کړم نو هر کار مې پوره کېږي.

(نو اوس سره له دې چې دغه ولي دغه بل بزرګ لیدلی هم نه ده خو چا یې صفت ورته کړی نو دی یې خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ ته وسیله کوي او ټول کارونه یې وربانديې روان دي.)

نودغه ملنګ دغه بزرګ ته وایي چې: هغه بزرګ چې زه یې خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ ته وسیله کوم نن له خپل کور څخه مرور شوی او په سفر روان ده، نو که بېرته خپل کور ته ونه ګرځي نو دغه مقام چې الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ ده ته ورکړی چې دده په وسیله ماته هرڅه راکوي نو له ده څخه به دا مقام الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ بېرته واخلي.نو دی هم له همدې ځای څخه بېرته کور ته وګرځېده

اوس یواځې شناخت پیدا شوی او عقیده دې برابره ده نو خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ دې کار هم درجوړوي. کتاب لیکي چې: څوک کوم ولي ته په څومره اخلاص او محبت سره ورځي نو په هغومره اندازه ورته فیض حاصلیږي. کوم زیارت ته چې څوک په څومره اخلاص سره

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورځي نو هغومره فیض او برکت پکې پیدا کېږي ، نو دشناخت پر مهال چې څومره د هغه سړي شخصیت غټ ورته ښکارېږي دغومره محبت زیاتیږي نو چې څومره محبت زیاتیږي دغومره فیض او برکت زیاتیږي.

د یوشخص اخلاص او د داتا صاحب شفقت

یو خلیفه صاحب قصه کوله چې: زه یو وخت مرحوم انوارالمشائخ فضل الدین خلیفه صاحب مبارک له میرانشاه نه لاهور ته د داتا صاحب زیارت ته ولېږلم ، سره له دې چې هغه ځای ما په ټول عمر کې نه و لیدلی ، او نابلده هم وم مازدیگر سپور شوم او سهار لاهور ته ورسیدم، هلته چې په زیارت کې کېناستم نود ستړیا له وجې په وظیفه کې ویده شوم، له دې سره سم په خوب کې داتا صاحب مبارک له قبر څخه لاس راوېوست او ستړي مشي یې راسره وکړه او راته وې ویل چې: راورسېدې ؟ ما ورته وویل چې : هو صاحب!

نو اوس چې دی په کوم اخلاص له میرانشاه نه روان شوی او په کوم اخلاص ورغلی هغه ته خدای پاک جَلَّجَلَالُهُ دغه علم ورکړ.

نو غرض داچې مونږ باید له نېکو خلکو، علماوو، طالبانو، مجاهدینو بلکې له عامو مسلمانانو سره د اسلام له وجې د زړه له تله او اخلاصه مینه او محبت ولرو، دغه مینه په دنیا او آخرت کې ګټه رسوي.

(c) ...com: The Digital Library

او له چاسره که دښمني او کرکه کوو نو هلته به مو هم همدا نیت وي چې الله تعالی رضا شي. چې هغه سړي به د الله پاک جَلّ جَلَالُهُ له دین سره بې پروا وي، که کافر وي، فاسق وي ، که خپل وي که پردی وي خو چې تقوا نه وي پکې او ددین له حکمونو سره بې پروایي کوي باید له هغه سره ناسته پاسته ونه کړو ،خکه بد ملګری او بد ماحول ډیر ناوړه اثرات لري ، که په لاس او خوله باندې نه شو منع کولای نو تعلقات خو باید ورسره ختم کړو، خکه چې په دې سره خدای پاک جَلّ جَلَالُهُ خفه کېږي او بیا انسان ماخوذه کېږي. خکه الله تعالی فرمايي : ﴿ وَلَا تَرْكَنُوٓاْ إِلَى ٱلَّذِينَ ظَلَمُواْ فَتَمَسَّكُمُ ٱلنَّارُ﴾ [سورة هود آیت ۱۱۲] ژباړه : او مه مائلیږئ تاسې (په دوستي سره) په طرف دهغو کسانو چې ظلم یې کړی دی نو وبه رسیږي تاسې ته اور (د دوزخ) .

خدای پاک جَلّ جَلَالُهُ فرمايي: وَكُونُواْ مَعَ ٱلصَّٰدِقِينَ ﴿۱۱۹﴾ [سورة التوبة]

ژباړه : او اوسئ سره له صادقانو .

هلته وايي چې: له ظالمانو سره مینه مه کوئ ! او هلته وايي چې له صادقینو سره اوسېږئ ! هلته وايي چې له یهودو او نصاراؤ سره محبت مه کوئ ! هلته وايي چې : تاسې مسلمانان په خپل منځ کې محبت سره کوئ ! خکه د مسلمانانو خپل منځي خدايي مینه او محبت یوه اوبل ته ګټه رسوي، د کافر ، فاسق او ظالم محبت خو سراسر تاوان اوزیان دی .

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

فائده:

د نقشبندیې طریقې مطلب هم داده چې: سړی به په هره معامله کې د الله تعالی تر سره کوي او له بندګانو سره به هم د اخلاص معامله کوي. لکه په حدیث شریف کې راځي چې: حضرت جبرائیل عَلَيْهِ السَّلَامُ له نبي کریم صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نه پوښتنه کوي چې: (مَا الْإِحْسَانُ) احسان څه شی ده ؟ نبي کریم صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ورته په ځواب کې وایي چې: ﴿أَنْ تَعْبُدَ اللهَ كَأَنَّكَ تَرَاهُ، فَإِنْ لَمْ تَكُنْ تَرَاهُ فَإِنَّهُ يَرَاكَ﴾

[صحیح البخاري ج: ۱/ کتاب الایمان حدیث جبریل ص: ۲]

ژباړه: د الله تعالی عبادت به په داسې اخلاص کوې لکه ته چې الله تعالی په خپلو سترګو وینې. که ته الله پاک نه وینې نو دی خو دې وینې.

د الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ له بندګانو سره به هم داسې اخلاص کوې، څکه هغه په تا باندې حق لري او په حق به یې وفا کوې، که ظلم یې درسره وکړ نو ته به ورته عفوه کوې. که هغه درسره صلهٔ رحمي نه کوله ته به یې خامخا ورسره کوې. محسن اوسه او خامخا احسان کوه. نو بیا به الله تعالی تاته په دواړو دارینو کې کامیابي درپه برخه کړي.

نو د طریقت مطلب داده چې ته پخپلو ټولو اعمالو کې اخلاص پیدا کړې، هر کار چې کوې د الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ د رضا له پاره به یې کوې، که له چاسره دوستي او دښمني کوې نو د الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ د

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

رضا له پاره به يې کوي. په يوه حديث شريف کې راځي: ﴿إِنَّ أَحَبَّ الْأَعْمَالِ إِلَى اللهِ تَعَالَى : اَلْحُبُّ فِي اللهِ وَ الْبُغْضُ فِي اللهِ﴾

[زادالطالبين (رواه احمد وابوداؤد) ص: ۱۹) مکتبه رشيديه]

په ټولو اعمالو کې بهترين عمل هغه ده چې که له يو چا سره مينه کوي هم د خدای له پاره او که بُغض ورسره کوي هم د خدای له پاره. يعنې خاص په دې خاطر يې کوي چې دا د خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ دوست دی. او که له يو چا سره دښمني او عداوت کوي هم يواځې په دې اساس يې کوي چې دا د خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ دښمن دی.

هر کار چې د خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ د رضا له پاره وشو نو په دې کې د دنيا او آخرت ګټه ده، او په دې سره کاميابي هم ترلاسه کېږي. او کوم کار چې په نورو اغراضو بنا وي او د الله تعالى رضا پکې مقصد نه وي ، مثلاً لمونځ کوي، روژه نيسي، صدقه ورکوي چې د خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ د رضا له پاره نه وي نو دا کار ريا ده.

په قرآن کريم کې الله تعالى وايي:

﴿ يَـٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لَا تُبْطِلُواْ صَدَقَـٰتِكُم بِٱلْمَنِّ وَٱلْأَذَىٰ ﴾

[سورة البقرة آيت: ۲۶۴]

ژباړه : اې مؤمنانو ! مه باطلوئ تاسې خيراتونه خپل (مه ضايع کوئ ثوابونه يې) په احسان بارولو او ايذا (او ضرر سولو).

يعنې تاسې په ريا کارۍ سره خپل اعمال مه باطلوئ! احسان په چا باندې مه باروئ! او ضرر هم چاته مه رسوئ ، لکه هغه سړی

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې ریا کوي او خپل عمل باطل کړي چې اخلاص نه وي نو ریا ده، صدقه کوه په کروړونو روپۍ ورکړه خو چې نیت دې خراب وي او خلکو ته ځان وریاندې ښیې نو دیوې وریشې په اندازه ثواب هم نه لري.

نیمه خُرما صدقه کړه خو دالله تعالی درضا له پاره خدای پاک جَلَّجَلَالُهٗ به یې درته د اُحُد د غره په اندازه اجر درکوي، مطلب دا چې مخلص شوې نو فائده به وي او که اخلاص نه وي بیا هسې بې فاندې ځان ستړی کوي.

مقصد دادی چې طریقت ټول اخلاص ده، لکه مخکې چې په حدیث شریف کې اشاره ورته وشوه. دا د طریقت مقام ده، ددې مطلب داده چې اخلاص پیدا شي.

نو لنډه داچې له خپل مور او پلار، خپل اهل او اولاد، خپلو وطنوالو بلکې له ټولو مسلمانانو سره به اخلاص ساتې. له هر چا سره چې دې کوم قِسم تعلق وي چې په هغه تعلق کې مخلص شي نو بیا اصلِ معنا د تصوف په ده کې موجودېږي. بیا دغه انسان کامیابه کېږي.

Scanned with CamScanner

(c) kitabton.com: The Digital Library

(۱۳) مجلس

دباطني مرضونو دعلاج لارې

امام غزالي رَحِمَهُ اللّٰهُ په مکاشفة القلوب نومې کتاب کې ليکي چې چاته خداوندمتعال جَلَّ جَلَالُهُ دنيکې خاتمې اراده وکړي نو خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ يې خپل عيبونوته متوجې کړي ،نو داصلاح کوشش شروع کړي .

اوچا ته چې خداوندمتعال جَلَّ جَلَالُهُ دسوء (خرابې) خاتمې اراده کړې وي هغه دخپلو عيبونو څخه ړوند شي، خپل عيب نهويني، اوچې دعيب نه ړوند شي نودعيب داصلاح کولو کوشش هم نه کوي ،لکه په آيت کريمه کې خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ فرمايي : ﴿وَمَن كَانَ فِي هَٰذِهِۦٓ أَعۡمَىٰ فَهُوَ فِي ٱلۡأٓخِرَةِ أَعۡمَىٰ﴾ [سورة الاسراء آيت:۷۲]

ژباړه : او هرڅوک چې وي په دغه (دنيا) کې ړوند (له پيژندلو دحقه) نو هغه به په آخرت کې هم ړوند وي (يعني دخلاصون لاره به نه مومي)

يعنې چې څوک په دنياکې ړوند وي ،خپل عيبونه ،نه ويني ،هغه په اخرت کې هم ړوند وي ،خپل عيبونه به نه ويني .

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

که يوانسان کوشش وکړي چې خپل عيبونه اصلاح کړي نو داصلاح يې کيداى شي لکه حضرت امام غزالي رَحِمَهُ اللّٰهُ ددې له پاره څلور لارې بيان کړې دي.

دامام غزالي (قدس الله سره) لنډه پيژندنه

حضرت امام غزالي (قدس الله سره) په سنه (۴۵۵) هجري کې پيدا شوى اوپه سنه (۵۰۵) هجري کې وفات شوى، ده په خپل عمر کې دومره تصنيفات کړي چې دده په عمر يې وويشو نوهرې شپې ته به يې يوځانګړى تصنيف ورسيږي.

دى په مکاشفة القلوب کې ليکي چې دعيبونو داصلاح له پاره، چې يوانسان داخيرت له عذاب نه پرې خلاص شي، څلور لارې دي:

اوله لار: کامل شيخ ته ځان سپارل:

داچې سړى دکامل شيخ نه، دکامل پير نه، چې په شريعت برابر وي، له هغه نه بيعت وکړي اوخپل ځان خپل پيرته وسپاري هغه قاضي اوحاکم مخکې کړي چې ده ته دځه شي حکم کوي، دى يې تابعداري کوي، بيا هغه کامل شيخ دده عيبونه چې دينې دعيب داصلاح کوشش يې کوي نودى به بيا په مقابل کې دلائل نه وايې، لکه طبيب اوډاکتر ته چې خوک ورشي، هغه دده دمرض تشخيص وکړي، دمرض سره موافق چې کومه نسخه ورته ليکي

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

نومریض په ډاکتر باندې اعتراض نشي کولای چې ماته دا رنګه نسخه مه لیکه.

دوهمه لار: د نیکوا ومخلصو خلکو ملګرتیا ده

دهلاکت څخه دبچ کیدلو دوهمه لار دصادقو،نیکو،ناصحو اومخلصوخلکو سره ملګرتیا کول دي چې هغوی له ده سره په دوستي اوملګرتیا کې رښتوني اوخیرخواه وي ، چې دڅا عیب ووینې دهغه داصلاح کوشش کوي ،ورښیې یې چې ورورره په تاکې دغه عیب ده ، مسلمان یې ددغې ګناه په وجه تباکېږې نوهغه یې داصلاح کوشش وکړي . څکه یو مسلمان دبل مسلمان له پاره آینه ده ،لکه په آینه کې چې یوڅوک په خپل مخ کې کوم تور داغ ووینې نوهغه سمدستې دلرې کولو کوشش کوي اولرې کوې یې؛ نونیک ،صادق اوخیرخوا ملګرى دبل له پاره دآینې مثال لري . مسلمان ته خپل عیب نه معلومېږي خودانیک ملګرى یې ور وښیې چې په تاکې دغه عیب موجود ده ددغه ازاله وکړه ،په دنیاکې هم پرې بدرنګه کېږي اوپه اخرت کې هم پرې بدرنګه کېږي .او له دې سره ،سره یې داصلاح کولو طریقه هم ورته وښودله چې لکه څرنګه چې آینه یو چاته خپل عیبونه وربه ګوته کوي خو شرموي یې نه ته هم چې دیو مسلمان دعیبونو اصلاح کوې نوبت ورته ووایه شرموه یې مه .

څومره چې لوی لوی مشائخ اوغټ خلک تیرشوي هغو ټولو دخپلو عیبونو اصلاح په همدې طریقه کړې دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

حضرت عمر فاروق رَضِيَ اللهُ عَنْهُ به ویل چې خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ دې په هغه کس رحم وکړي چې ماته زما عیبونه را وښیي.

یو ځل یې حضرت سلمان فارسي رَضِيَ اللهُ عَنْهُ ته ویل چې ته زما په رعیت کې ډېر ګرځې، خلکو زما کوم عیبونه درته بیان کړي دي؟

حضرت سلمان فارسي رَضِيَ اللهُ عَنْهُ دحیا اوشرم له امله څه نه ورته وویل؛خو حضرت عمرفاروق رَضِيَ اللهُ عَنْهُ ډېر ټینګار پرې وکړ، له ډیر ټینګار نه وروسته یې ورته وویل چې څومره زه ګرځیدلی یم ؛نوخلکو ماته د تا په هکله دوه عیبونه بیان کړي دي:

۱- داچې دې تا په دسترخوان باندې دوه رنګه خواړه موجود وي.

۲- داچې ته دوه جوړه جامې اغوندې.یوه په ورځ اوبله په شپه کې.

اودا کارونه څکه دوی عیبونه بلل چې حضرت عمرفاروق رَضِيَ اللهُ عَنْهُ خو دمسلمانانو امیر اومشر ؤ دده نفقه له بیت المال څخه ورکول کیدله ،نودخلکو په ګمان ،دوه رنګه خواړه زیادت اواسراف دی. دارنګه دوه جوړه جامې هم ددوی په نزد اسراف ښکاره کیده.

حضرت عمرفاروق رَضِيَ اللهُ عَنْهُ ورته وویل چې نورعیبونه نوي ددغو دو له پاره زه کافي یم.

ددو قسمونو خوراکو څخه داخواب دی چې یوقسم خوراک دتیري شپې پاتې وي اوبل قسم خوراک نوی پوخ شوی وي نوخلکو ته په یو وخت کې دوه قسمه خوراک معلومیږي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددو جوړو جامو اغوستلو ځخه داجواب دی چې یوجوړ دشپې له پاره اغوندم اوبل جوړ دورځې اغوندم . نودشپې جامې بدلول یومستحسن امر دی ځکه چې دشپې سرې ته ضرورت وي؛ احتلام اوجنابت انسان ته پیښېږي ؛نوپه شریعت کې ناروا اوممنوع نه دی .

یووخت یې حضرت حذیفه رَضِيَ اللهُ عَنْهُ (چې درسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ دسراوراز ملګری و) ته به یې ویل چې تاته خو رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ دمنافقینو علامې او نښې ښودلې دي ،په ماکې خوبه دمنافقت کومه علامه او نښه نه وي ؟ ددومره غټ شخصیت سره سره بیاهم پوښتنه ورځخه کوي چې که خامخا وي چې اصلاح یې وکړم .

څومره چې لوی اوغټ خلک تیرشوي دي ؛نودنیکو خلکو سره به ملګرتیاکې دې مرتبې ته رسیدلې دي ، نویوبل ته به یې داصلاح له پاره دده عیبونه بیانول او هغه به یې داصلاح کوشش کاوه .
[مکاشفة القلوب عربي / ص: ۲۵۸/مکتبه دارالکتاب عربي ، پښتو ص:۴۵۴ /مکتبه فریدیه]

حضرت داود طائي د عیبونود نه په ګوته کولو له وجې کلی پرېښود

حضرت داود طائي خپل کلی پرېښوده اوپه یوګوښه ځای کې یې کوډخه جوړه اوعبادت یې کاوه ، چا ورته وویل چې ولې دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپل خپلوان کلیوال او عام مسلمانان پرېښودل او ولاړې په کوبنه ځای کې دې واړول ؟ ده ورته ووېل چې له چا سره کینم ، که ځان نه کشر سره کینم ماته په دین کې ښوونه نشي کولای. او که له ځان څخه له مشر سره کینم ماته عیب نه په ګوته کوي او ماته خپل ځان ترېام غټ راولي ، نوزه له خلکو سره ګډ ژوندون څه کوم.

[تذکرة الاولیاء فارسي چاپ ایران ص:۲۵۰]

بیا یې داسې ووېل چې دبداخلاقي مثال داسې دی لکه دې مار اولړم،که موږ اوتاسې ته یوڅوک داووایې چې مار اویا لړم درغی نو موږ ټول کوشش کوو چې ځانونه ونه وساتو او په دوهمه مرتبه کې دهغه سړي نه زیات خوشحاله یو چې له ماسره دې ډېره ښېګنه وکړه چې زه دې دلړم او مار له ضرر اوزیان څخه خلاص کړم.

اوس یې نودغه دلړم اومار چیچل ظاهري بدن ته زیان اونقصان رسوي ،ځکه چې ظاهري بدن وچیچي نودرد یې ترنیمې ورځې یاپوره ورځې پورې وي ؛خوافسوس ! چې ځینې مسلمانان چې یوڅوک داصلاح په خاطر ،ده ته نصیحت کوي اوهغه امراض چې دهغو ضرر اوتکلیف څوچنده له مار اولړم نه زیات دی ،ځکه چې دهغو اثر په زړه باندې کېږي اوضرر یې دائمي وي تردې پورې چې ترقبره اوجهنم پورې رسیږي ؛اودی یې په غرض اوحسد باندې حمل کوي ، بالمقابل داځواب وایې چې ته ماته وایې پخپله څه شی کوې؟ خوپه تاکې هم داعیب موجود دی ؟ په فلانکي کې هم داعیب موجود دی؟ داځکه وایې چې نن سبا خلک

Scanned with CamScanner

(c) ...n.com: The Digital Library

داصلاح سره مینه اوعلاقه نه لري، مخکینیوخلکو به دعیبونو پوښتنه کوله ،که به ده پوښتنه ونکړه هغوی به دخیرخواهي په غرض عیب ورته وښود ،اوده به دهغه دعیب داصلاح کوشش کاوه؛نن سبا چې چاته نصیحت کېږي هغه يې په حسدباندې حمل کوي ،یایې ملګرتیا دخدای له پاره نه وي دابادي او رتبې لحاظ کوي چې بیا به راڅخه خپه شي بیا به زکات او خیرات نه راکوي او یا به مې کوم کار پورې بند شي بیا يې نه راته اجراء کوي ، نوهغه عیبونه يې نه ورته په ګوته کوي .

نودوهمه داصلاح لاره داده چې دنیکواومخلصوخلکو سره ملګرتیا غوره کړي . اودهغه په لارښوونو باندې عمل وکړي اوددوی ښوونه او روزنه دځان له پاره دنجات ذریعه او وسیله وبولي .

دریمه لار: ددښمنا نو خبروته غوږ نیول دي.

په دنیاکې عادت داده چې دیوچا په منځ کې دښمني وي نودهغه په عیبونوپسې متوجې وي ،عیبونه يې بیانوي، نوکله کله دهغه مداهن چاپلوس ملګري نه دښمن سرې ته ګټه رسیږي .

نوچې څوک دتا عیب په هرځای کې بیانوي چې فلانکي په فلانکي مجلس کې دتا عیب بیانولو نوخپل ځان ته به سوچ وکړي چې که رښتیا دغه عیب په ماکې وي نواصلاح به يې وکړم ، نوهغه ده د دښمن په ذریعه هم دسړي اصلاح راځي ، خو که یو سړی دخپل ځان اصلاح ته متوجې شي .

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

داصلاح څلورمه لار: دمسلمانانو سره ګډ ژوندون کول دي

څلورمه طریقه دعیبونو داصلاح داده چې سړی دمسلمانانو سره یوځای ژوند کوي اودمسلمانانو اعمالو ته ګوري ،چې یوکس ګورې غلا کوي اوعام خلک له هغه نه کرکه کوي نودی به له غلاڅخه ځان ساتي. اویا یې یوڅوک ولیدل چې شراب خور دی اوعام مسلمانان په هغه لعنت وایې؛نودی به له شرابوڅخه کرکه اونفرت کوي یعنې هربدعمل اوعیب چې په خلکو کې ګورې نودی به له هغه عیب نه دځان ساتلو کوشش کوي، ځکه دی ګورې چې که زه هم داسې وکړم نوله مانه به هم خلک نفرت اوکرکه کوي.

حضرت عیسی علیه السلام ادب له چا زده کړ؟

دحضرت عیسی عَلَیْهِ السَّلَامُ نه چاپوښتنه وکړه چې تاته په څه شي آدب درکړ شوی ؟ دا اخلاق دې دچا نه زده کړي دي؟ دی مبارک په ځواب کې ورته وایې چې دغه آدب ما له جاهلانوڅخه زده کړی، هغه داسې چې ما جاهل سړی ولید چې هغه به نا لایقه کار کاوه نوما داکوشش کاوه چې زه داسې کار ونه کړم.

[مکاشفة القلوب عربي ص: ۲۵۸ مکتبه دارالکتاب عربي ، پښتو ص ۴۵۴ مکتبه فریدیه]

Scanned with CamScanner

(c) ...com: The Digital Library

زیاتره عیبونه چې انسان ورسره مخ کیږي هغه باطني عیبونه وي لکه په قرآکریم کې راځي الله تعالی فرمايي: ﴿ وَإِن تُبْدُواْ مَا فِىٓ أَنفُسِكُمْ أَوْ تُخْفُوهُ يُحَاسِبْكُم بِهِ ٱللَّهُ ﴾ [سورة البقرة آيت:۲۸۴]

ژباړه: او که ښکاره کړئ تاسې هغه (ارادې او بدنیتونه) چې په زړونو ستاسې کې دي یاپټ کړئ تاسې هغه، حساب به وکړي له تاسې سره په هغه باندې الله تعالی.

ددې آیت مبارکه په تشریح کې مفسرین کرام لیکي چې الله تعالی دحساب تعلق داعتقادیاتواوباطني امورو سره وکړ، نو داهل السنة والجماعة اتفاق په دې ده چې حساب دزړه، نفس او قالب په ګناهونو حق دی او عذاب ورکول په صغیرو او کبیره ګناهونو حق دی لکن واجب نه ده بلکې دالله تعالی په اراده سره ده. یعنې هغه شیان چې دتاسې په سینوکې دي که ښکاره یې کړی اوکه پټ یې کړی خدای پاک جَلَّجَلَالُهُ به ددغو حساب درسره کوي. [تفسیرمظهري ج:۱/ ص. ۴۳۸]

نولکه مخکې موچې وویل چې یوډول داسې عمل اوګناه ده چې ظاهره بدن ته یې ضرر رسیږي اوبل ډول داسې دي چې په زړه تور داغ لګوي،زړه ته یې اثر رسیږي دادوهم ډول انسان ته زیات تاوان رسوي، تکبر هم دې دوهم ډول ګناهونو څخه دی خو دا دومره مهلک او زیانمن مرض دی چې شیطان دخدای پاک جَلَّجَلَالُهُ له دربار څخه دهـدې په سبب ورټل شو، اولنۍ ګناه دشیطان کبر کول وُ، کله چې ملائکو ته دالله تعالی له خوا حکم وکړی شو چې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ادم عَلَيْهِ السَّلَام ته سجده وکړئ نوټولې ملائکې په یوار سره حضرت ادم عَلَيْهِ السَّلَام ته سرپه سجده شولې او شیطان دتکبر له وجې ځنځه انکار وکړ اودلیل یې دا وویلې چې دی دې له ختې نه پیدا دی اوزه دې له اور نه پیدایم ،اور بهتر دی له ختې ځنځه ؛نوعجب اونکبر یې وکړ،نوددغه تکبر اوغرور له وجې نه دی ملعون شو اوتر ابد پورې دخدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ له رحمته ورټل شواودقیامت په ورځ به د اور په ممبر ناست وي اوده ته به سزا ورکول کېږي ؛نوپه انسان کې تکبر باطني مرض ده ،دانسان په ظاهرکې نه معلومېږي.

عجب اوبد بيني هم باطني مرضونه دي ،سړي ته خپل ځان لوی معلومېږي ،خپل عمل دقبول وړ ورته معلومېږي ، خپل ځان ښایسته ورته معلومېږي ،لکه داسې زه خو طالب یم زه مجاهدیم زه صوفي یم .زه تبلیغي یم اوزه فلانکی یم نوخپل ځان غټ ورته ښکاره شي کله چې په انسان کې عجب راغی نو دغه انسان بیا دتل له پاره له تباهي سره مخ شي.

حضرت عمرفاروق رَضِيَ اللهُ عَنْهُ ته دنبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ په خوله دجنت زيري ورکړل شوی و، بل طرف ته دمسلمانانو خليفه هم و، صاحب دکشف اوکرامت هم و،دومره طاقت اوتوان خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ ورکړی و امام الحرمين رَحِمَهُ الله په خپل کتاب (الشامل) کې وايي: چې دحضرت عمر رَضِيَ اللهُ عَنْهُ په زمانه کې یوځل زلزله وشوه ده حمد اوثنا وویله اوزمکه هماغسې خوځیده ، نو زمکه

(c) ketabton.com: The Digital Library

يې په دوره ووهله ورته وې ويل قراره شه ! ايا په تا دعدل نظام نه ده قائم ؟

نو ترڅو پورې چې دی دمسلمانانو خليفه و بيا زلزله نه ده شوې. حضرت عمر رضي الله عنه په حقيقت کې په ظاهراوباطن کې امير المؤمنين او دالله تعالى خليفه ؤ په زمکه کې او په اوسيدونکو دزمکې کې ، نوزمکې ته يې هم تعزير او ادب ورکاوه په هغه څه چې له دې څخه صادريدل ، لکه څرنګه يې دزمکې اوسيدونکو ته د دوی دتير وتنو اوګناهونو له امله تعزير ورکولو.

﴿جامع کرامات الاولياء ج:۱/ ص: ۱۲۸ دارالکتب العلميه ،بيروت لبنان﴾

دحضرت عمر فاروق رضي الله عنه دبرزيات مناقب دي که يې څوک بيان کړي نوپه څو جلدونو باندې مشتمل کتاب ورنه جوړيږي ؛خو له دې ټولو صفتونو اوکراماتو سره سره ده ته خپل ځان کمزوری ليدل کيده اوله حضرت حذيفه رضي الله عنه نه پوښتنه کوي چې په ماکې خوبه دمنافقانوعلامه او نښه موجوده نه وي اوزه خو به منافق نه يم ؟ الله اکبر !

حضرت ابراهيم عليه السلام به دومره ژړل چې دژړا آواز به يې تر يو ميل پورې رسيده . يو ځل خدای پاک جل جلاله حضرت جبرائيل عليه السلام ورته را وليږه او دايې ورته وويل چې ورشه حضرت ابراهيم عليه السلام ته زما سلام ووايه اودا ورته ووايه چې دوست له دوسته دومره ډاريږي ؟ ته خو خليل الله يې زما دوست يې.

حضرت جبرائيل عليه السلام راغی اودخدای پاک جل جلاله سلام يې ورته ورسولو اوله سلام نه وروسته يې هغه پيغام ورته بيان کړ.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

حضرت ابراهیم عَلَیهِ السَّلَامُ په خوب کې ورته وایې چې زه چې دخدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ عظمت اولویې ته ګورم اوبل طرف ته خپلو تقصیراتو ته وګورم نوزما نه داخبره هیره شي چې زه دخدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ د دوستانو له جملې نه یم . [مکاشفة القلوب ، عربي . ص . ۱۱۱]

نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ به دومره عبادت کاوه چې پښې مبارکې به یې وپړسیدې اوداسې به یې ژړل چې دسینې مبارکې اواز او غرقی به یې دایشیدلې کتیوې په شان ؤ اویالکه میچن چې تاویږي .

په هغوی مبارکینو کې عجب نه و ،خپل ځان غټ نه ورته معلومیده ، سره له دې چې خپل مقام هم ورته معلوم و ،لکه په یوه حدیث شریف کې چې راځي : ﴿ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «أَنَا سَيِّدُ وَلَدِ آدَمَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَلَا فَخْرَ، وَبِيَدِي لِوَاءُ الْحَمْدِ وَلَا فَخْرَ، وَمَا مِنْ نَبِيٍّ يَوْمَئِذٍ آدَمُ فَمَنْ سِوَاهُ إِلَّا تَحْتَ لِوَائِي، وَأَنَا أَوَّلُ مَنْ تَنْشَقُّ عَنْهُ الأَرْضُ وَلَا فَخْرَ» . وَفِي الْحَدِيثِ قِصَّةٌ وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ ﴾

[جامع الترمذي ج ۴ / ص ۲۰۲ / رقم الحدیث ۳۶۱۵]

ژباړه : له ابو سعید خدري رَضِيَ اللهُ عَنْهُ نه روایت دی وایې : زه دآدم عَلَیهِ السَّلَامُ داولاد سردار او مشر یم اوپه دې فخر نه کوم .اوزما په لاس کې به لواء الحمد (دحمد بیرغ) وي زه فخر نه کوم ، یونبي به هم زما دبیرغ له سیورې دباندې نه وي که هغه آدم عَلَیهِ السَّلَامُ ده او که نور انبیاء دي .او زه به په ټولو انسانانو کې اولنی شخص یم چې له قبر څخه به راپورته کیږم زه فخر نه کوم ،او په حدیث کې قصه ده.

Scanned with CamScanner

(c) ... Digital Library

دارنګه دحرص ماده ،دجاه طلبي اودقدرت پرستي ماده ،دشهوت پرستي ماده ،يعنې شپيته (۶۰) باطني امراض يوه کتاب دطريقه محمديه په نامه ده ، ذکر کړي دي .

[طريقه محمديه /ج ۱ /ص ۱۴۹ /مکتبه حنفيه]

لکه شرک اونفاق چې انسان ابدي تباهي ته بيايي دارنګه دغه مرضونه هم انسان ته تباهي ته بيايي

نوددغو مرضونو دعلاج او اصلاح طريقې يې ښودلې وې چې مخکې مونږ بيان کړې ، ظاهري بدن دانسان له دوو شيانو نه جوړ ده روح اوجسد ، لکه څرنګه چې دظاهري بدن علاج داحاديثو په رڼا کې ثابت دی همدارنګه دباطني مرضونو علاج هم کيږي

﴿ عَنْ جَابِرٍ، عَنْ رَسُولِ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنَّهُ قَالَ: «لِكُلِّ دَاءٍ دَوَاءٌ، فَإِذَا أُصِيبَ دَوَاءُ الدَّاءِ بَرَأَ بِإِذْنِ اللهِ عَزَّ وَجَلَّ» ﴾ [صحيح المسلم /ج: ۲، کتاب الصيد والذبائح و ... باب لکل داء دواء واستحباب التداوي ص: ۲۲۵ /رقم الحديث. ۱۲۲۰۴

ژباړه : له حضرت جابر رضي الله عنه نه روايت دی وايي : چې رسول الله صلى الله عليه وسلم ويلي : دهر مرض له پاره دوا شته ، کله چې دمرض له پاره دواء ورسيږي دغه به دالله تعالى په اذن جوړيږي

اوس نو په دنياکې چې دانسان سترګي وخوږيږي ،دسترګو داکټرته ځي ، معالج موجود دی دمعدې ډاکټر ته نه ورځي اودچا چې دمعدې تکليف وي نو هغه مريض ددغه جسماني مرض دعلاج له پاره هغه ډاکټر ته ورځي چې په معده کې مهارت لري يعنې هرڅوک چې په کوم مرض باندې لګيا وي دهغه مرض ماهر

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه ورځي او علاج ورباندې کوي اوکه هغه مریض دخپل مرض پر
مهال ماهر ډاکتر ته مراجعه نه کوي نوخلک یې هم ملامتوي چې
مرض او تکلیف دمعدې لرې او علاج دسترګو په ډاکتر کوي . او
هر متخصص په هغه خپل فن کې ښه تجربه او مهارت لري نور
اصلي کار الله تعالی کوي ، خو دغه دنیاخو دوسایلو ده لکه
څرنګه چې یو دنیوي پوه او ماهر دیو چا علاج کولی شي نو دیني
شیخ او پیر خویې په طریقه اولی سره ترهغه نه ښه علاج کولای
شي .دانسان روح همدغسې مریضه کیږي .خدای پاک جَلَّجَلَالُهُ د
منافقینو په هکله وایې چې :

﴿ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ فَزَادَهُمُ اللَّهُ مَرَضًا﴾ (سورة البقره آیت:۱۰)

ژباړه : په زړونه د دوی کې مرض (دشک اونفاق) دی نو زیات
کړ دوی لره الله تعالی مرض .

یعنې روح یې مریضه اوضعیفه دی . اودغه آیت مبارک چې
نازل شو نو د دوی مرضونه اومنافقت ورځ په ورځ زیاتیدل .

اوس نو ددغه روحي مرض معالجین هم موجود دي ، معالجه
یې هم موجود ده ، داسې نه دی چې دا مرض لاعلاجه ده اویا یې
ماهر ډاکتران نشته ،نوخپل ماهرینو ته به ورځي اوهغه به ددغه
مرض موافق دوایې درکوي ښکه امام غزالي رَحِمَهُ اللّٰهُ وایې چې
ددغو مرضونو دعلاج طریقه داده چې کامل شیخ ته ورشي
اوبیعت ونه وکړي، او هغه ته ځان تسلیم کړه ؛نو هغه کامل شیخ
به دې تاد مرضونو علاج او درملنه وکړي .

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

{مكاشفة القلوب عربي ص: ۲۵۹ مكتبه دارالكتاب عربي ، پښتو ص ۴۵۵ مكتبه فريديه}

لکه مخکې دلطائفو په بيان کې موږ وويلې چې دلطائفو په ځای کې بيلابيل ديوبل صفتونه دي چې ددغو اذکارو په شروع کولو سره يې هغه صفات حميده منځ ته راځي.

اوس که موږ دعلاج دغو څلورو طريقو ته په کلکه متوجې شو بيا به موږ دکاميابي پړاو ته رسيږو اوزموږ په قول اوفعل کې به خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ بيا اثر پيدا کوي.

کومه خبرچې دزړه له تل نه وي په زړونو بنه اثر کوي

دحضرت حسين احمدمدني (رحمه الله) دزوی جلسه ده اوپه هغه جلسه کې دده زوی بهترين تقرير وکړ خوپه خلکو کې يې اثر ونکړ. حضرت مدني صاحب پورته شو يواځې دوه خبرې يې وکړې چې موږ بيګاه دخپلو وړو ماشومانوله پاره پيرنې تياره کړې وه ،پيشو راغله هغه يې وخوړه دابچيان دغسې وږي ويده شول؛نوټولو خلکو په ژړا شروع وکړه . بيا چې خپل کورته راغلل زوی ته يې وويل چې زويه جلسه وشوه ؟ هغه ورته وويل هوا خرنګه وه ؟ هغه وويل چې ډېره بنه وه.

مدني صاحب ورته وويل چې زما اوستا دخبرو ترمنځ په فرق اوتوپير پوه شوې ؟ تاخو ډېرېنه آيتونه اوحديثونه وويل .ډېرې

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې خبرې دې وکړي ؛خو په خلکو یې کوم اثر نه پرېوتلو هغه وویل چې هوا صاحبه ! اثر خو نه پرې معلومېدلو .

مدني صاحب ورته وویل چې ګوره مایوه عادي خبره وکړه، کوم آیت اوحدیث هم نه ؤخو په خلکو کې یې زیات اثر وکړ چې تا هم دغه صحنه پخپلو سترګو ولیدله .

زوی یې وویل هوا . پلار ورته وویل چې ددغه وجه څه ده ؟

هغه ورته وویل چې زه نه پوهیږم .

مدني صاحب ورته وویل چې ددې وجه داده چې زماخبره دزړه له تل څخه وه اوپه نورو زړونو یې هم اثر وکړ اودې تا خبره په ژبه ره څکه یې هلته اثر وهم نکړ .

حضرت مدني صاحب ورته وویل چې دا اثر هلته پیداکیږي چې دزړه تعلق له یوکامل شیخ سره پیداکړې اوله هغه نه بیعت وکړې نودتا زړه به صفا شي اودتا دزړه اثر به بیا په نورو خلکو کې پیداکیږي .

مونږ وینو چې ډېر وخت ډېر خلک په ډېره بلیغه طریقه وعظ اونصیحت کوي خو په مونږ آثرنه کوي اوډېر خلک په ډېره کمزورې اوساده الفاظو وعظ کوي خوډېرښه اثر کوي .

نوخپله دخپلو عیبونو داصلاح له پاره تر خپله وسه پورې چې څومره امکان لري باید خپل کوشش وکړو که له کوشش نه وروسته بیاهم اصلاح رانغله په اخیرت کې به بیا دعذر وړ بلل

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

کیږي ، خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ موبیا نه نیسي : ﴿ لَا يُكَلِّفُ ٱللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا ﴾ . [سورة البقره آیت: ۲۸۶]

ژباړه : نه کوي تکلیف الله پرهیڅ نفس باندي مګر (په اندازه د) طاقت د ده . نو په خپله به سعی او کوشش کوو چي څرنګه دا تکبر لري کړو ، عجب ، جاه پرستي ، شهوت پرستي او نور باطني رزائل څرنګه لري کړو او که ددې باطني مرضونو د معالجې له پاره منډې ، کوششونه او هڅې بالکل ونکړو بیا به مو الله تعالی د قیامت په ورځ ونیسي لکه الله تعالی چې فرمایلي دي: ﴿ وَإِن تُبْدُوا۟ مَا فِىٓ أَنفُسِكُمْ أَوْ تُخْفُوهُ يُحَاسِبْكُم بِهِ ٱللَّهُ ﴾ [سورة البقره آیت ۲۸۴]

ژباړه : او که ښکاره کړئ تاسي هغه (ارادې او بدنیتونه) چې ستاسي په زړونو کې دي یا پټ کړئ تاسي هغه ، حساب به وکړي له تاسي سره په هغه باندې الله تعالی .

که موږ ددغو باطني مرضونو علاج او اصلاح ونکړو بیا به مو خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ نیسي چې تا ددغه خپل مرض علاج ولې نه کولو ، ماهرین موجود دي ، معالجین موجود دي او سره له هغه دې ور سره تعلق نه ساتلو بیا مو خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ نیسي ، عذر مو هم د قبول وړ ندی . موږ به د علاج او اصلاح کوشش کوو نو رکارونه خالق لایزال ته سپارو که هغه زموږ عملونه قبلوي او که نه جنت راکوي او که جهنم هغه فاعل مختار دی چې څه یې خوښه وي هغه معامله به کوي .

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۱۴) مجلس

دخدای پاک دیادونې دمجلس (ناستې) اهمیت او غوره والی

که یوسړی دقرآن کریم ایاتونو او نبوي احادیثو ته کره کتنه وکړي نو بیا دخدای تعالی د ذکر او دذکر دحلقې اهمیت ، غوره والی او لوړوالی دمقام یې له ورایه ځرګندیږي .

دذکرفضیلت دآیتونوپه رڼاکې

۱- الله تعالی فرمایي : ﴿ الَّذِينَ آمَنُوا وَتَطْمَئِنُّ قُلُوبُهُم بِذِكْرِ اللَّهِ أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ ﴾ [سورة رعد .]

ژباړه : (دغه رجوع کوونکي) هغه کسان دي چې ایمان یې راوړی دی. او زړونه یې مطمئین دي د دغو (مؤمنانو) په ذکر دالله تعالی سره ، واورئ خبردار شئ چې دالله تعالی په ذکر سره دمؤمنانو زړونو ته اطمنان وربښل کیږي .

کوم زړه چې په ذکر دالله تعالی بوخت وي په هغه زړه شیطان تسلط نشي راوستی بلکې دذکر دګرموالي له امله سوزي او چې

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوم زړه غافل شي شیطان پرې مسلط شي ، نو ځکه پکار ده چې انسان باید همیش ځان د شیطان د تسلط نه په ذکر سره وساتي او خپل رب راضي کړي، ځکه هم الله تعالی د ډیر ذکر حکم کوي.

۲-الله تعالی فرمايي: ﴿ وَاذْكُرْ رَّبَّكَ كَثِيرًا وَسَبِّحْ بِالْعَشِيِّ وَالْإِبْكَارِ ﴾

[سورة آل عمران .]

ژباړه: او یادوه رب خپل ډیر (له پاره دشکر) او تسبیح وایه (لمونځ کوه) په آخر دورخې کې او په اول دورخې کې.

۳-الله تعالی فرمايي: ﴿ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا ﴾

[سورة الاحزاب .]

ژباړه: ای مؤمنانو یادوئ الله په ډیرو یادولو سره .

۴- الله تعالی فرمايي : ﴿ فَإِذَا قَضَيْتُمُ الصَّلَاةَ فَاذْكُرُوا اللَّهَ قِيَامًا وَقُعُودًا وَعَلَى جُنُوبِكُمْ ...﴾ [سورة النساء آیت ۱۰۲.]

ژباړه : بیا کله چې اداء کړی تاسې لمونځ نو یادوئ تاسې الله تعالی په ولاړې او په ناستې او پر اړخو خپلو .

په عام ډول غالباً انسان له دریو حالتونو سره مخ کیږي . یا ولاړ وي یاناست وي یا پروت وي او الله تعالی په درې واړه حالاتو کې د بنده څخه ذکر غواړي ځکه ذکر افضل د عباداتو ده .رب کریم فرمايي :

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

۵- ﴿ وَلَذِكْرُ اللهِ أَكْبَرُ ﴾ (سورة عنکبوت آیت ۴۵) ای من غیره من الطاعات ، (جلا لین . ص : ۳۲۸) من غیره من الطاعات فالصلوة لما کان کلها مشتملاً بذکر الله تکون اکبر . [التفسیر کبیر . ص : ۷۵ . جلد : ۲۵ .]

۶- الله تعالی فرمايي: ﴿ وَاذْكُرْ رَبَّكَ إِذَا نَسِيْتَ ﴾ (سورة کهف آیت ۲۴]

یعنې چې کله د الله تعالی د ذکر نه غافله شې بیرته د الله تعالی ذکر شروع کړه چې در په یاد شي

او دا ذکر کله په ژبه سره وي لکه یو کوچي راغی د نبی کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نه یې پوښتنه وکړه ﴿ اَیُّ الْاَعْمَالِ اَفْضَلُ قَالَ : اَنْ تُفَارِقَ الدُّنْیَا وَلِسَانُکَ رَطْبًا مِنْ ذِکْرِ اللهِ ﴾ [رواه احمد والترمذی]

یعنې پوښتنه یې وکړه چې کوم یو د اعمالو بهتر ده؟ حضور پاک صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ورته وفرمایل : دا چې ته له دنیا څخه جدا کیږې په داسې حال کې چې ژبه دې د الله تعالی په ذکر لنده وي .

او کله په زړه سره وي لکه رب کریم فرمايي : ﴿ وَاذْكُرْ رَّبَّكَ فِي نَفْسِكَ تَضَرُّعاً وَّخِيْفَةً ﴾ (سورة الاعراف آیت ۲۰۵) ای سراً جلالین ص: ۱۴۷ .

وَاذْكُرْ رَّبَّكَ الایة . یدل علی ان الذکر القلبی یجب ان یکون دائماً وان لا یغفل الانسان لحظة واحدة عن استحضاره جلال الله و کبریائه بقدر الطاقة البشریة والقوة الانسانیة . [التفسیر کبیر ص ۱۰۹ جلد ۱۵-۱۶ .]

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو تفسیر جلالین د ﴿ فِيْ نَفْسِكَ ﴾ تفسیر په (سراً) سره کوي یعنې په پټه په زړه کې او تفسیر کبیر وایي چې ددې ایت نه معلومیږي چې د زړه ذکر به انسان همیشه کوي او یو آن به هم نه ترې غافله کیږي .

د ذکر فضیلت د نبوي حدیثو نو په رڼا کې

د ذکر په فضیلت کې ډیر احادیث راغلي خو زه په لنډه ډول یو څو حدیثونه را اخلم .

۱- ﴿ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الخُدْرِيِّ، أَنَّ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سُئِلَ أَيُّ العِبَادِ أَفْضَلُ دَرَجَةً عِنْدَ اللهِ يَوْمَ القِيَامَةِ؟ قَالَ: (الذَّاكِرُونَ اللهَ كَثِيرًا وَالذَّاكِرَاتُ) . قَالَ: قُلْتُ: يَا رَسُولَ اللهِ وَمِنَ الغَازِي فِي سَبِيلِ اللهِ؟ قَالَ: (لَوْ ضَرَبَ بِسَيْفِهِ فِي الكُفَّارِ وَالمُشْرِكِينَ حَتَّى يَنْكَسِرَ وَيَخْتَضِبَ دَمًا لَكَانَ الذَّاكِرُونَ اللهَ كَثِيرًا أَفْضَلَ مِنْهُ دَرَجَةً ﴾ . (ترمذی ج. ۲. ابواب الدعوات)

ژباړه : له حضرت ابو سعید خدري رضي الله عنه څخه روایت دی چې له نبی کریم صلی الله علیه وسلم نه چا وپوښتل چې د قیامت په ورځ د الله تعالی په نزد څوک بهتر ده ؟ ده ورته وویل هغه څوک چې د الله تعالی ذکر ډیر کوي. ده ورته وویل چې تر مجاهد فی سبیل الله هم ؟ حضور پاک صلی الله علیه وسلم ورته وویل چې مجاهد خپله توره په کفارو باندې ماته کړي او ددوی په وینو یې ولړي بیا هم ډیر ذکر کونکی له هغه افضل او بهتر ده .

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲- ﴿عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، أَنَّ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: (إِذَا مَرَرْتُمْ بِرِيَاضِ الْجَنَّةِ فَارْتَعُوا) قَالُوا: وَمَا رِيَاضُ الْجَنَّةِ؟ قَالَ: (حِلَقُ الذِّكْرِ)﴾

[ترمذي. رقم الحديث: ۲۵۱۰]

ژباړه. له حضرت انس بن مالک رضي الله عنه نه روایت دی چې حضور اکرم صلی الله علیه وسلم فرمايي چې کله په باغچو د جنت تيريږئ نو څه پکې وخورئ صحابه کرامو رضي الله عنهم عرض وکړ چې یا رسول الله صلی الله علیه وسلم! د جنت باغچې له څه شي څخه عبارات دي؟ نبي کريم صلی الله علیه وسلم و فرمایل چې د ذکر حلقې دي

۳- ﴿عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ: كَانَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، يَسِيرُ فِي طَرِيقِ مَكَّةَ فَمَرَّ عَلَى جَبَلٍ يُقَالُ لَهُ جُمْدَانُ، فَقَالَ: (سِيرُوا هَذَا جُمْدَانُ سَبَقَ الْمُفَرِّدُونَ) قَالُوا: وَمَا الْمُفَرِّدُونَ يَا رَسُولَ اللهِ؟ قَالَ: (الْمُسْتَهْتَرُونَ فِي ذِكْرِ اللهِ، يَضَعُ الذِّكْرُ عَنْهُمْ أَثْقَالَهُمْ فَيَأْتُونَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ خِفَافًا)﴾ [رواه مسلم والترمذي]

ژباړه. له حضرت ابوهريره رضي الله عنه نه روایت دی وايي: چې حضرت نبي کريم صلی الله علیه وسلم د مکې مکرمې په لاره کې روان و بيا په يو غره ورغی چې جمدان نوميده. نو ده و فرمایل: خیر دا جمدان ده او مخته لاړل په رتبه کې مفردون. صحابه کرامو رضي الله عنهم عرض وکړ یا رسول الله صلی الله علیه وسلم؛ مفردون څوک دي؟

رسول الله صلی الله علیه وسلم ورته وفرمایل: هغه خلک چې په ذکر د الله تعالی بوخت وي او دا ذکر به له دوی نه د ګناهونو درانه پيټي لرې

(c) Kitabton.com: The Digital Library

کړي نو دوی به د الله تعالی حضور ته په داسې حال کې وړاندې شي چې د ګناهونو پېټي به ورڅخه لرې شوي وي.

۴- ﴿ وَ عَنْ أَبِي سَعِيدِ الْخُدْرِيِّ، أَنَّ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: يَقُولُ اللهُ عَزَّوَجَلَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ سَيَعْلَمُ اَهْلُ الْجَمْعِ مِنْ اَهْلِ الْكَرَمِ فَقِيْلَ مَنْ اَهْلُ الْكَرَمِ يَا رَسُولَ اللهِ ! قَالَ اَهْلُ مَجَالِسِ الذِّكْرِ فِي الْمَسَاجِدِ ﴾

[رواه احمد و ابن حبان والبيهقي .]

ژباړه: له ابو سعيد خدري رضي الله عنه روايت دی چې رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمايل چې رب کريم به د قيامت په ورځ وايي زرده چې پوه به شي اهل د محشر چې څوک د کرم، عزت او شرافت وړ دي. صحابهٔ کرامو عرض وکړ چې يا رسول الله ! د کرم وړ څوک دي؟ ده ورته وفرمايل چې د ذکر د مجالسو څښتنان په جماتونو کې.

۵- ﴿ وَ عَنْ اَنَسِ بْنِ مَالِكٍ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ عَنْ رَسُولِ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: مَا مِنْ قَوْمٍ اِجْتَمَعُوْا يَذْكُرُونَ اللهَ عَزَّوَجَلَّ لَا يُرِيْدُونَ بِذَالِكَ اِلَّا وَجْهَهُ اِلَّا نَادَاهُمْ مُنَادٍ مِنَ السَّمَاءِ اَنْ قُوْمُوْا مَغْفُوْرًا لَّكُمْ فَقَدْ بَدَّلَتْ سَيِّأَتِكُمْ حَسَنَاتٍ ﴾. [رواه احمد .]

ژباړه: حضرت انس رضي الله عنه فرمايي: رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمايل چې نه ده جمع شوی يو قوم چې ذکر د الله تعالی کوي او اراده يې يواځې د الله تعالی رضا وي، مګر اوازبه وکړي دوی ته اواز کوونکی د اسمان له طرفه چې پورته شئ په داسې حال کې چې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګناهونه مومعاف دي په تحقیق سره بدلې شوې دي ګناوې ستاسې په نیکیو سره .

دذکر فضیلت دعلماوو داقوالو په رڼاکې

اَقْوَالُ عُلَمَاءِ : قَالَ عَبْدُ الله بْنُ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ لَمْ یَفْرِضِ الله علی عباده عبادة فریضة الا جعل لها حدا معلوما ثم عذر اهلها فی حال العذر غیر الذکر فانه لم یجعل له حدا ینتهی الیه و لم یعذر احداً فی ترکه الا مغلوباً علی عقله و امرهم بذکره فی الاحوال کلها فقال عز من قائل ﴿ فَاذْكُرُوا الله قِيَامًا وَّقُعُوْدًا وَّعَلٰى جُنُوْبِكُمْ ...﴾ (النساء آیت ۱۰۴) و قال تعالی : ﴿ يَا أَيُّهَا الَّذِيْنَ آمَنُوا اذْكُرُوا اللهَ ذِكْرًا كَثِيْرًا ﴾ (الاحزاب) ای باللیل والنهار فی البر و البحر و السفر والحضر- والغنی والفقر وفی الصحة والسقم والسر والعلانیة و علی کل حال . (نور التحقیق ص ۱۴۷)

ژباړه : حضرت ابن عباس رضي الله عنه فرمايي : هر عبادت چې الله تعالی په خپلو بنده ګانو فرض کړی د هغه له پاره یې حد، تاکلې اندازه ، معلومه کړې یوازې ذکر دخدای دی چې وخت او اندازه یې معلومه نه ده، بلکې هر وخت او هر ځای یې کولای شي او بیا په ځانګړې ډول پټ او خفي ذکر. دمثال په توګه لمونځ په شوارو ز کې پنځه وخته او بیا یې د بنده ګانو عذر هم په وخت د عذر کې قبول کړی.

(c) ...m.com: The Digital Library

دمثال په توګه لکه سفر، مرض او فقر خود ذکر له پاره الله تعالی حد هم نه ده معلوم کړی او د چا عذر یې هم نه ده قبول کړی، بلکې فرمايي په ولاړې هم ذکر کوئ په ناستې هم په پروتې هم او ډیر ذکر کوئ یعنې که شپه وي او که ورځ په وچه او په دریاب کې په سفر او په حضر کې په آبادي او نیستی کې په صحت او په مرض کې په پټه او په ښکاره یعنې په هر حال کې

امام فخرالدين رازی رَحِمَهُ اللَّهُ په تفسیر ددې ایت ﴿وَلِلَّهِ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى...﴾ (سورة الاعراف) کې فرمايي ان الموجب لدخول جهنم هو الغفلة عن ذكر الله تعالى والمخلص من عذاب جهنم هو ذكر الله تعالى الخ....)

امام رازی رَحِمَهُ اللَّهُ فرمايي : چې د جهنم د دخول سبب او لامل غفلت یعنې دخدای ذکر نه کول دي او د جهنم څخه دخلاصي سبب او لامل بیا د الله تعالی ذکر کول دي ، څکه چې سړی د ذکر نه غافله شي نو د حرص او خواهشاتو په تورو تیاروکې ډوب شي او د هر خير نه محروم شي او چې کله په ذکر مشغول وي زړه يې د الله تعالی په معرفت منور وي نو د هلاکت نه بچ شي.

﴿ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ، قَالَ: خَرَجَ مُعَاوِيَةُ، إِلَى الْمَسْجِدِ فَقَالَ: مَا يُجْلِسُكُمْ؟ قَالُوا: جَلَسْنَا نَذْكُرُ اللهَ. قَالَ: آللهِ مَا أَجْلَسَكُمْ إِلَّا ذَاكَ؟ قَالُوا: وَاللهِ مَا أَجْلَسَنَا إِلَّا ذَاكَ. قَالَ: أَمَا إِنِّي لَمْ أَسْتَحْلِفْكُمْ تُهْمَةً لَكُمْ، وَمَا كَانَ أَحَدٌ بِمَنْزِلَتِي مِنْ رَسُولِ اللهِ

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَقَلَّ حَدِيثًا عَنْهُ مِنِّي، إِنَّ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ خَرَجَ عَلَى حَلْقَةٍ مِنْ أَصْحَابِهِ فَقَالَ: «مَا يُجْلِسُكُمْ؟» قَالُوا: جَلَسْنَا نَذْكُرُ اللهَ وَنَحْمَدُهُ لِمَا هَدَانَا لِلإِسْلَامِ وَمَنَّ عَلَيْنَا بِهِ، فَقَالَ: «آللهِ مَا أَجْلَسَكُمْ إِلَّا ذَاكَ؟» قَالُوا: آللهِ مَا أَجْلَسَنَا إِلَّا ذَاكَ. قَالَ: «أَمَا إِنِّي لَمْ أَسْتَحْلِفْكُمْ لِتُهْمَةٍ لَكُمْ، إِنَّهُ أَتَانِي جِبْرِيلُ وَأَخْبَرَنِي أَنَّ اللهَ يُبَاهِي بِكُمُ الْمَلَائِكَةَ» ﴾ [جامع الترمذي ج ۲ ص ۱۷۵ / ابواب الدعوات، رقم الحديث ۳۳۷۹]

ژباړه: له حضرت ابو سعید خدري رضي الله عنه نه روایت دی وایي: حضرت معاویه رضي الله عنه جومات ته راغی له خلکو څخه یې وپوښتل دڅه له پاره ناست یاست؟ دوی ورته وویل چې موږ دخدای پاک جل جلاله ذکر کوو. نو ده ورته وویل چې دتاسې دې په خدای قسم وي چې دبل شي له پاره نه یې ناست؟ هغوی ورته وویل چې زموږ دې په خدای پاک جل جلاله قسم وي چې دبل غرض له پاره نه یو ناست

حضرت معاویه رضي الله عنه ورته وایې چې ماتاسې ته قسم له دې وجې در نکړچې زه په تاسې بدګمانه یم له بلې وجې مې قسم درکړ (اول دخان په هکله داحتیاط خبره کوي) چې زه رسول الله صلی الله علیه وسلم ته څومره ورنږدې وم، (د رسول الله صلی الله علیه وسلم اوښې دی، دده خور (ام حبیبه) د رسول الله صلی الله علیه وسلم بي بي وه دی دهغې محرم و.)

خووایې مااحتیاطاً ډېر احادیث ندي نقل کړي ترڅو چې له مانه تغیرپکې رانشي، لکن همدغه حضرت معاویه رضي الله عنه ددغه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ذکر د مجلس په هکله وايي چې رسول الله ﷺ يو وخت را ووت، صحابه کرام رضي الله عنهم د ذکر په مجلس کې ناست و پوښتنه يې ورنه وکړه چې تاسې دلته څه شي کينولي يئ؟ دوی مبارکينو ورته وويل چې موږ د خدای پاک په يادونه سره را يو ځای شوي يو. رسول الله ﷺ ورته وويل چې د تاسې دې په خدای قسم وي چې د بل غرض له پاره نه يئ ناست؟ صحابه کرامو رضي الله عنه ورته وويل چې زموږ دې په خدای قسم وي چې د بل څه شي له پاره نه يو ناست

رسول الله ﷺ صحابه کرامو رضي الله عنهم ته وايي چې تاسو ته ما قسم د دې له پاره ندی درکړی چې زه په تاسې بدګمانه يم، چې تاسو دروغ وايئ، بلکې د دې له پاره مې قسم درکړ چې حضرت جبرائيل امين اوس راغی او دا يې ووېل چې خداوندمتعال جل جلاله د دې مجلس په ګډونکو باندې چې د خدای پاک جل جلاله ذکر کوي، د ټولو ملائکو په وړاندې فخر کوي او ملائکو ته وايې چې زما بندګانو ته وګورئ (تاسې ووېل چې په ځمکه کې انسانان مه پيداکوه، نن د ځمکې په سر زما په کور کې ناست دي او زما ذکر کوي)

ايا د خدای پاک يادونه په زوره او که په پټه غوره ده؟

امام نووي رحمه الله فرمايي هغه ذکر غوره دی چې په خوله او زړه دواړو سره کيږي په خوله لکه وعظ او نصيحت چې موږ کوو

(c) ketabton.com: The Digital Library

باپه اکثروخایونوکې چې دادماذدیګرله لمانځه وروسته چې ختم خواجګان اویا نور اوراد چې تر سره کیږي

اودزړه ذکر چې یواځې په زړه سره الله – الله ویل کیږي

نوبهترین ذکر داده چې دواړه سره جمع شي اوکه هروخت د دواړو وس نه وي نوبیا پټ په زړه کې ذکر کول غوره دي

امرقاة المفاتیح ج ۵ کتاب الدعوات ص ۱۵۲

﴿قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : الذِّكْرُ الْخَفِيُّ خَيْرٌ مِنْ ذِكْرِ الْجَلِيِّ ﴾

رواه الترمذي ﴾ امرقاة المفاتیح ج ۵ کتاب الدعوات ص ۱۵۲

ژباړه رسول الله ﷺ فرمایي چې خفي (پټ) ذکر تر جلي (ښکاره) ذکر څخه بهتراو غوره دی

﴿ عن عائشة رضي الله عنها قالت قال رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ (لفضل الذكر الخفي الذي لايسمعه الحفظة سبعون ضعفاً اذا كان يوم القيامة وجمع الله الخلائق لحسابهم وجاء ت الحفظة بماحفظوا وكتبوا قال لهم انظروا هل بقي لهم من شئ ؟ فيقولون ما تركنا شيئاً مما علمناه وحفظناه الا وقد احصيناه وكتبناه ، فيقول الله ان لک عندي حسناً لا تعلمه وانا اجزيک به وهو الذكر الخفي) ﴾ ذكره السيوطي في البدور السافرة في احول الاخرة ا مرقاة المفاتيح ج ۵ كتاب الدعوات باب ذكر الله عزوجل ص ۱۵۲/۳۲

ژباړه: له حضرت عایشې رضي الله عنها نه روایت دی دامبارکه وایي چې رسول الله ﷺ ویلي دذکر خفي (پټ په زړه کې (الله)

(c) ...abton.com: The Digital Library

ووايي ، د خولې دذکرله (۷۰) څله د (الله) ويلونه غوره دي او دقيامت په ورځ چې کوم انسان دخدای پاک جَلَّجَلَالُهُ دربار ته راشي،نوهغه ملائکې چې دانسانانو عملنامه ليکي،نودهرانسان ټول اعمال حاضر کړي ،خدای پاک جَلَّجَلَالُهُ به پوښتنه ورڅخه وکړي چې ددغه انسان سره بل څه عمل نه دی پاتې ؟دوی به ورته ووايې ای رب تعالی ، ده چې څه کړي و هغه موږ ليکلي اوياد کړي و هغه موټول راوړي دي خداوندمتعال به دغه انسان ته ووايې چې تاداسې يوډول عمل هم ترسره کړی چې هغه يواځې ماته معلوم دي او بل څوک نه دي پرې خبر چې هغه د زړه ذکر دی .خدای پاک جَلَّجَلَالُهُ به دحشر په ورځ دزړه ذکر چې ملائکوته هم معلوم نه وي ښکاروي څکه چې دا له ريا اوعجب څخه پاک وي ;نوخدای پاک ته دزړه ذکر ډېر محبوب دی څکه يې له ځان سره ساتې

لکه ديو سالک له قوله هم معلوميږي :

میان عاشق ومعشوق رمز يست

کرام الکاتبين راهم خبر نيست

﴿ عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ: «كَانَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَذْكُرُ اللهَ عَلَى كُلِّ أَحْيَانِهِ» ﴾ [جامع الترمذي ج ۲ : ابواب الدعوات باب ماجاء ان دعوة المسلم مستجابة ص ۱۷۵ / رقم الحديث ۳۳۸۴]

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژباړه: له حضرت عايشې رَضِيَ اللهُ عَنْهَا نه روايت دى دامبارکه وايي: چې رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ به په هرحال او هر وخت کې دالله تعالى ذکر کاوه) يعنې ذکر قلبي (دزړه ذکر) به يې په هر حال کې کاوه.

او حضرت معاذ بن جبل رَضِيَ اللهُ عَنْهُ وايي. ﴿قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَيْسَ يَتَحَسَّرَ اَهْلُ الْجَنَّةِ اِلَّاعَلى ساعَةٍ مَرَّتْ بِهِمْ لَمْ يَذْكُرُوا اللهَ فِيْهَا.﴾ [رواه طبراني والبيهقي.]

ژباړه: يعنې جنتيان به افسوس نه کوي مګر په هغه ساعت باندې چې په دوى باندې له ذکر نه پرته تير شوى وي په دنيا کې. نوخکه په يوه، يوه ساعت د ذکر دجنت ډير نعمتونه لاس ته راځي. نو چې د هغو نعمتونو نه سړى بې برخې شي بيا ارمان کوي، خو دقيامت په ورځ ارمان ګټه نه رسوي نو بايد سړى دلته په دنيا کې په ذکرکې کوشش وکړي، ترڅو خپل قيمتي وخت په غفلت تير نکړي.

له حضرت ابوهريره رَضِيَ اللهُ عَنْهُ څخه روايت دى: ﴿عن ابى هريرة رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قال قال: رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ما من قوم يقومون من مجلس لا يذكرون فيه الله الا قاموا عن مثل جيفة حمار، كان عليهم حسرة يوم القيامة﴾ [رواه ابوداود وحاكم.]

Scanned with CamScanner

(c) ... Digital Library

ژباړه: یعنې نه پورته کیږي یو قوم د داسې مجلس نه چې په هغه
کې ذکر د الله نه وي مګر داسې دي لکه چې پورته شي د مردار خر
له جوسې نه او وي به په دوی باندې افسوس په ورځ د قیامت

نو د هر آن، هر ساعت او هر ملت به زمونږ نه یو ښتنه کیږي داچې
د سړي زړه په ذکر لګیاشي بیا د انسان لطائف په ذکر
لګیاشو، دانسان پوستکی په ذکر لګیاکیږي، ټول بدن په ذکر
لګیا کیږي، بیا که پروت وي، ناست وي او که په نورو کارونو م
لګیا وي د تازه به ذکر کوي، لکه لوی او مهربان خدای پاک
جَلَّ جَلَالُهُ چې فرمایي

﴿ رِجَالٌ لَّا تُلْهِيهِمْ تِجَارَةٌ وَلَا بَيْعٌ عَن ذِكْرِ اللَّهِ ﴾ [سورة
النور آیت ۳۷]

ژباړه: (داسې) سړي چې نه غافلوي دوی سوداګري او نه بیع
پیرودل له ذکره یاده د الله تعالی

او دا ذکر ده چې د دې په سبب د سړي له خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ سره
عشق او محبت پیدا کیږي، مینه او الفت پیدا کیږي بیا خدای پاک
جَلَّ جَلَالُهُ دغه انسان عاشق ګرځوي، بیا خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ سړی غټ
مقام ته رسوي، لکه د حضرت بي بي رابعې قیصه چې په تفصیل
سره په دوهم توک انوار الجالس کې بیان شوې ده. [انوارالمجالس
ج: ۲ / ص: ۲۴۸ / ۲۵۲ په حواله تذکرة الاولیاء فارسي از ص: ۷۲ تا ۷۵ چاپ ایران]
هغې ته خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ د همدې ذکر په برکت سره خورا
غټ مقام ورکړی و، سره له دې چې دا یو ښځه وه خو د خدای پاک

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

جَلَّ جَلَالُهُ په عشق کې دومره غرقه تللي وه چې په دنیاکې خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ داسې عزت ورکړچې دکعبې شریفې حقیقت ددې استقبال ته راغي په اخرت کې به ددې په شفاعت سره په زرګونو خلک جنت ته داخلیږي

نو ذکر په مجلسونوکې شرکیدل مستحب دي ،کوم رحمتونه چې په دې مجلسوباندې خداوندمتعال نازلوي هغه په کوښې ځای کې نه پیداکیږي نوځومره چې دمسرې وس کیدای شي دذکر په داسې اجتماعي ټولیوکې باید شرکت وکړي ځکه خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ په داسې ځایونو بې شمېره رحمتونه نازلوي

﴿ عَنْ أَبِي هُرَيْرَة رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ: رَسُولُ الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِنَّ لله مَلَائِكَة يَطُوفُونَ فِي الطُّرُقِ يَلْتَمِسُونَ أهل الذِّكر ... الحديث ﴾

[مشکوة المصابیح/ج ۲ کتاب الدعوات فی الذکر والتقرب الیه/ص ۲۱۴]

له حضرت ابوهریره رَضِيَ اللهُ عَنْهُ نه روایت دی وایي: رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ویلي دي چې دالله تعالی یوقسم ملائکې دي چې مسلمانانو په لارو کې ګرځي ددې له پاره چې داسې یوه ډله پیداکړي چې په هغه کې دخداوندمتعال ذکر اوعبادت کېږي نویوبل غږ وکړي چې راشئ ستاسې چې کوم مقصود و هغه موپیداکړ،دومره ملایکې په دغه مجلس راتاو شي چې تراسمان پورې ورسیږي بیا خداوندمتعال له دې ملائکوڅخه پوښتنه کوي چې زما بندګان په څه شي لګیاو ؟ دوی به ورته ووایې چې ستا په ذکر مشغوله ؤ . خداوندمتعال بیا ورته ووایې چې دوی

Scanned with CamScanner

(c) ...ion.com: The Digital Library

څه غوښتل ؟ هغوی به ورته ووایې چې جنت یې غوښت. خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ بیا ورته ووایې چې جنت یې لیدلی و؟ هغوی به ورته ووایې چې نه جنت خویې نه و لیدلی. الله تعالی به بیا ورته ووایې چې که دوی جنت لیدلی وای نوڅه به یې کول؟ هغوی به ورته وایې چې تردې به یې نور ډېر کوشش کاوه.

خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ بیا ورته ووایې چې دوی له څه څخه پناه غوښتله ؟ هغوی به ورته ووایې چې د جهنم څخه یې پناه غوښتله. خداوند متعال جَلَّ جَلَالُهُ بیا ورته ووایې چې جهنم یې لیدلی و؟

هغوی به ورته ووایې چې نه جهنم خویې نه و لیدلی. خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ به ورته ووایې چې که یې لیدلی وای نودوی به څه کول ؟ هغوی به ورته ووایې چې که یې لیدلی وای نو لا به یې زیاته پناه ورنه غوښتله اوله ګناه څخه به خانونه وساتي.

اوله تا نه یې مغفرت غوښت. خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ به ورته ووایې چې زه یې لیدلی وم ؟ دوی به ورته ووایې چې نه لیدلی خویې نه وې الله تعالی به ورته ووایې چې که ماووینې نودوی به څه کوې ؟ هغوی به ورته ووایې چې که تاووینې نوتردې به یې عشق اومحبت نورهم زیات شي .بیا به خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ ورته ووایې چې تاسې ټولې په دې شاهدې اوګواه اوسېږئ چې ددې مجلس خلکوته چې څه غوارې هغه مې ټول ورکړل اوچې له څه شي نه پناه غوارې له هغوڅخه مې پناورکړه اودوی ته مې ټول ګناهونه معاف کړل.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا به ملائکې ورته ووایې چې اې خدایه! په دې خلکو کې خو یوداسې سړی هم موجود ؤ چې دخپل حاجت له پاره راغلی و، دچاسره یې شخصي کار ؤ؛ خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ به ورته ووایې چې دا داسې مجلس اوټولی دی چې څوک ددوی سره ناست وي هغه به هم نا امیده نشي. هغه سړي ته یې هم ددوی په ذریعه بښنه وکړه.

نوغرض دا چې مونږ اوتاسې باید دداسې مجلسونو څخه غافله نشو اوپه اهمیت یې ځانونه پوه کړو.

﴿ قَالَ: رَسُوْلُ اللهِ صَلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَسَلَّمَ: المجلس الصالح یکفر عن المؤمن ألفی ألف مجلس من مجالس السوء ﴾

[مکاشفة القلوب، عربي / ص: ۱۷۵ / به حواله ابن عساکر في تاریخه ۱/ ۲۹۷]

ژباړه: رسول الله صَلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَسَلَّمَ فرمایي: چې دذکر یا علم یونیک مجلس د دوو زرو هغو مجلسونو ګناوې معاف کوي، چې په هغه کې لهو اولعب، ټوکې اومسخرې وهلې شوې وي.

خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ دومره رحیم ذات دی چې دیوه مجلس له رویه ددوزرو ناکارو مجلسونو ګناوې معاف کوي داهم یوازې دخدای پاک فضل، احسان او کرم دی. اودومره دفخر ځای دی، دومره غټه نعمت دی که مونږه پوه شو، ددې مجلسونه باید قدر وشي.

Scanned with CamScanner

(ektabton.com: The Digital Library

(۱۵) مجلس

د(لطائف خمسه و) ځایونه او فائدې

د هر انسان وجود له دوو شیانو څخه عبارت دی: (۱) عالم خلق (۲) عالم امر چې هر یو پنځو، پنځو شیانو مشتمل دی.

۱ ـ عالم خلق: له خاورې، اور، اوبه، هوا، او نفس.

۲ ـ عالم امر. قلب، روح، سِر، خفي او اخفی څخه عبارت دی

اوس مونږ له عالم امر څخه بیان کوو. دا پنځه لطائف چې د عالم امر پرې مشتمل دی چې هغه قلب، روح، سِر، خفي او اخفی ددې لطائفو ځایونه کوم دي؟

ظاهراً خو اوله لطیفه: د چپ (تي) نه درې ګوتې لاندې ده چې (قلبي) لطیفه یې بولي.

دوهمه لطیفه: له ښي (تي) نه دوه ګوتې لاندې ده چې (روحي) لطیفه یې بولي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

دريمه لطيفه: د ښي (تي) نه دوه ګوتې برسېره (هسکه) ده چې (سري)لطيفه يې بولي.

څلورمه لطيفه : د چپ (تي) نه دوه ګوتې پورته لږ د سينې په طرف ده، چې (خفي) لطيفه يې بولي.

پنځمه لطيفه : د سينې په منځ کې ده چې (اخفى) لطيفه يې بولي.

دا خو يې مونږ يوازې ځايونه په ګوته کړل ، خو په بدن کې دننه چې زړه ده، ينه (جيګر) ده، توري ده، تريخى ده، بډوګى (پښتورګى) دي، نواوس ددې خبرې وضاحت ضروي دى چې دا وظيفې د بدن په کومو برخو کې دي؟

قلبي لطيفه:

لومړى قلبي لطيفه ده ،ددې ځاى د بدن په يود داسې توټه کې دى چې له دې څخه د بدن ټولو برخو ته رګونه تيت (خواره) شوي دي، چې هغې ټوټې ته زړه وايي، نوددې وظيفې مرکز په دغه ځاى کې ده. اوس دغه زړه د ملائکو د الهام ځاي هم ده اود شيطان د وسوسې ځاى هم ده.لکه په لاندې حديث شريف کې چې اشاره ورته شوې ده .

﴿عَنْ عَبْدِ اللهِ بْنِ مَسْعُودٍ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِنَّ لِلشَّيْطَانِ لَمَّةً بِابْنِ آدَمَ وَلِلْمَلَكِ لَمَّةً فَأَمَّا لَمَّةُ الشَّيْطَانِ فَإِيعَادٌ بِالشَّرِّ

(c) ketabton.com: The Digital Library

وَتَكْذِيبٌ بِالْحَقِّ، وَأَمَّا لَمَّةُ الْمَلَكِ فَإِيعَادٌ بِالْخَيْرِ وَتَصْدِيقٌ بِالْحَقِّ، فَمَنْ وَجَدَ ذَٰلِكَ فَلْيَعْلَمْ أَنَّهُ مِنَ اللهِ فَلْيَحْمَدِ اللهَ وَمَنْ وَجَدَ الْأُخْرَى فَلْيَتَعَوَّذْ بِاللهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ ﴾

ژباړه : له حضرت عبدالله ابن مسعود رَضِيَ اللهُ عَنْهُ نه روایت دی وایي چې رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ویلي چې د هرانسان په زړه کې یو وسوسه دشیطان ده اوبل دملائکې الهام دی هرځه چې دشیطان لمه ده هغه وسوسې دشر انسان ته اچوي لکه کفرفسق او ظلم او تکذیب دحق (لکه توحید ، نبوت بعث بعدالموت جنت او جهنم) او لمه دملائکې چې ده هغه انسان ته الهام دخیر کوي لکه لمونځ ،روژه تصدیق دحق (لکه اسماني کتابونه او رسولان) چاته چې داپیداشول نوپوه دې شي چې دا دالله تعالی له لوري دي نو دالله تعالی حمد او ثنا دي ادا کړي.اوچاته چې دشیطان وسوسه پیداشي نو اعوذبالله دي ووایي .

یعنې په زړه کې دوه کوټې دي، یوه کوټه ځای د شیطان د تصرف ده، یوه کوټه ځای د ملائکې دتصرف ده. کله چې انسان د الله تعالی په ذکر لګیا شي، نو په دې وخت کې شیطان منډې رامنډې شروع کړي، ملائکې الهامات شروع کړي، له نیکو اعمالو سره د انسان مینه په څپو شي، اوکله چې بیا د انسان زړه غافله شي نو شیطان خپله مبنوکه ددغه انسان په زړه کې کېږدي او وسوسې ورته شروع کړي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

د زړه صفات

زړه د بنا نسبت، معرفت او محبت او صبر ځای دی، کله چې مريد په ذکر شروع وکړي، نو له دې ځايه د بدن ټولو برخو ته رګونه تللي دي، نو په واقعيت کې د ټول بدن تعلق له الله جَلَّجَلَالُهُ سره پيدا شي، او که زړه غافله شي نو بيا شيطان رنګارنګ وسوسې وراچوي او دغه وسوسې بيا ټول بدن ته سرايت وکړي. ځکه خو حضور پاک صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فرمايي:

﴿ أَلَا وَإِنَّ فِي الْجَسَدِ مُضْغَةً، إِذَا صَلَحَتْ، صَلَحَ الْجَسَدُ كُلُّهُ، وَإِذَا فَسَدَتْ، فَسَدَ الْجَسَدُ كُلُّهُ، أَلَا وَهِيَ الْقَلْبُ ﴾

[صحيح المسلم بَاب أَخْذِ الْحَلَالِ وَتَرْكِ الشُّبُهَاتِ ، رقم الحديث ۱۵۹۹،]

ژباړه: او خبر اوسئ چې (د انسان) په بدن کې يوه ټوټه غوښه ده، کله چې هغه روغه (مصلحه) وي نو ټول بدن روغ وي او کله چې هغه خرابه (فاسده) شي نو ټول بدن خراب شي، خبر اوسئ چې هغه زړه دی.

اوس نو چې د انسان زړه په ذکر لګيا شو نو هغه بدصفتونه يې چې په زړه کې دي لکه حسد، کبر، کينه او داسې نور بېکاره صفات نو داټول خدای پاک جَلَّجَلَالُهُ لرې کړي اوبه ځای يې بيا د معرفت او محبت صفت پيدا کېږي، له الله تعالی، حضرت محمدرسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ او له اولياء الله وو سره يې مينه پيدا

(c) Kitabton.com: The Digital Library

کېږي، صبر ، تواضع او حِلم پکې پیدا شي او بیا په تکلیفونو بې صبري نه کوي، تکبر نه کوي او له چا څخه انتقام اخیستلو ته هم زړه نه ښه کوي، نو (قلبي) لطیفه له غوښې څخه مراد نه ده، بلکې لطیفه قلبي خان ته یو نوراني کیفیت ده، چې په دې زړه کې پیدا کېږي. کله چې دغه کیفیت په زړه کې پیدا شو، نو په انسان کې مثبت تغیرات شروع شي، رذیله صفات ورڅخه لیرې او ښې صفات بیا پکې خای پیدا کوي.

زړه ته په عربي ژبه کې قلب وایي، قلب لفظ په پښتو کې اړولو ته وایي، نو دا زړه هم په یوه حال باندې نه وي ، اوړي را اوړي، نو له دې امله هر وخت ذکر په کار ده، ځکه نبي کریم صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ به چې کله دعا کوله نو دا به یې ویل﴿: يَا مُقَلِّبَ الْقُلُوبِ ثَبِّتْ قَلْبِي عَلَى دِينِكَ ".. ﴾ [جامع الترمذي ج: ۲ ابواب الدعوات رقم الحديث: ۳۵۲۲ ص۱۹۲]

ژباړه : ای د زړونو اړونکیه ! ته زما زړه په دین ثابت او محکم کړې. زړه د چرګ د ښکې مثال لري چې په بیابیان کې پرته وي، باد یې کله په یوه او کله په بله خوا اړولي . نو کله شیطان تصرف شروع کړي او کله بیا د ملائکو تصرف شروع شي، په یوه او بل اړخ یې اړوي، نو ځکه کله په زړه کې تکبر او کله بیا حسد او کله نور داسې اخلاق رذیله پیدا کېږي.

نو له دې امله به ته په خپل زړه پسې متوجه یې ، ترڅو هغه غلط طرف ته وانه وړي. انسان به په دې اکتفاء نه کوي چې بس وظیفه مې واخیستـه ، زړه مې یوڅو ورځې ذکر وکړ ، اصلاح شو، نور څه

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه ضرورت نشته. بلکې دا کار دائمي حضور غواړي، که په غټه سلسله خبره وکړو، نو انبیاء علیهم السلام معصوم دي، یعنې الله تعالی ددوی حفاظت کړی، دګناهونو او بدوکارونو شوق په دوی کې بالکل نشته. او اولیاء معصوم نه دي، مګر محفوظ دي، یعنې خدای جَلَّ جَلَالُهُ له دوی سره ملائکې ټاکلې دي، ترڅو زړه یې د نیکي طرف ته مائله وي، الهامات ورته شروع کړي، ګناهونه ورڅخه نه کېږي، که بالفرض ورڅخه وشي، خو سمدلاسه پښېمانه شي، ځکه دخدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ سره یې تعلق جوړ وي، بیا عاجزي پکې پیدا کېږي او په ګناه باندې توبه وباسي، په ګناه باندې یې دوام نه پاتې کېږي.

(روحي) لطیفه:

د انسان په بدن کې دوهمه لطیفه د (روح) ده، دا هغه لطیفه ده چې الله تعالی په ینه (جیګر) کې پیدا کړې او اصلي مرکزیې ینه ده.

دغه جیګر چې د روح معدن ده، په دغه ځای کې رحمت او شفقت دواړه دي، د محبت او خوشالي مرکز ده او له دې سره سره بلې خوا ته د صفرا او سودا مرکز هم دغه ځای ده.

اوس نو دغه روحي لطیفه چې په ینه کې ده، نوداچې په ذکر لګیا شوه بیادا صفرا او سودا چې د ګناهونو په اثر پیدا شوي دي او انسان نورو ګناهونو ته هڅوي نوددې ذکر په شروع کېدو سره دا صفرا او سودا له منځه ځي او صفات حمیده یې ځای نیسي. بیایې په نورو انسانانو باندې زړه سوځي، صلهٔ رحمي او شفقت پکې پیدا

(c) ketabton.com: The Digital Library

شي، بيا په دغه ذکر سره سکون او خوشالي ورته حاصل شي، له الله تعالی سره يې تعلق پيدا شي، اطمينان يې په برخه شي، ځکه چې الله تعالی په قرآن کريم کې ويلي: ﴿ أَلَا بِذِكْرِ ٱللَّهِ تَطْمَئِنُّ ٱلْقُلُوبُ ﴾ [سورة الرعد]

ژباړه (دغه رجوع کوونکي) هغه کسان دي چې ايمان يې راوړی دی او ارام نيسي زړونه د دغو (مومنانو) په ذکر د الله تعالی سره.

يعنې سوکالي او سکون، خوشالي او اطمينان له الله تعالی او دغه له دين سره په محبت کولو پيدا کيږي.

(سِرِي) لطيفه:

دريمه (سِرِي) لطيفه ده، ددې لطيفي اصلي ځای توری ده، دا توری محل د مشاهدې هم ده، کله چې صفا شي نو انوار او تجليات هم ورته معلوميږي، د خوشحالي او فرحت ځای هم ده، همدا راز د خندا، غرور او تکبر محل هم ده.

اوس نو چې د يو انسان توری په ذکر لگيا شو نو دغه ذکر په نور سره دغه بې ځايه او ناروا خنداګانې ختميږي او ورسره غرور او تکبر هم له مېنځه ځي، بيا دلته د مشاهدې حالت راځي. انوار او تجليات په خپلو سترګوويني، چې له هغې سره ژړا پيدا کېږي، تواضع پيدا کېږي او په ګناهونو باندې ندامت او پښېماتيا پيدا کېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(خَفِي) لطیفه:

څلورمه (خَفِي) لطیفه ده، ددې لطیفې مرکز په تریخي کې دی، دا تریخی محل د غم هم ده او د ډار او ژړا هم، بلې خوا ته محل د غضب، غلظت او سختۍ هم ده.

کله چې د یو انسان دغه تریخی په ذکر باندې شروع وکړي، نو غضب او هغه بداخلاقي او غلظت له مینځه ورسره ځي، بیا په اخلاقِ حمیده سره ښائسته شي او همیش به دخدای جَلَّ جَلَالُهُ او آخرت په لوري متوجه وي. د الله تعالی په نافرماني کولو سره به غمجن کېږي، مثلاً لمونځ ورځخه پاتې شو، یا روژه، یا داسې نور عبادات یې پاتې شوي وي نو دی وربانديې سخت خفه وي. اود الله تعالی جَلَّ جَلَالُهُ د عتاب ځخه په وېره کې وي اود بدو اخلاقو په صادرېدلو سره ورته ژړا پیدا کېږي، کله چې دغه تریخی اصلاح شي نو بیا یې د الله تعالی جَلَّ جَلَالُهُ لوري ته رجوع پیدا شي

(آخفی) لطیفه:

پنځمه د (اخفی) لطیفه ده، ددې لطیفې مرکز الله تعالی جَلَّ جَلَالُهُ په بڼوګي کې ایښی ده، چې د سینې د برابري نه دواړو بڼوګیو ته القا د ذکر کېږي .دا بڼوګی د شهوت، جرئت، شجاعت او حرص ځای ده، کله چې د انسان بڼوګی د الله تعالی جَلَّ جَلَالُهُ په ذکر لګیا شي نو د ذکر د اثر له امله حرص اوبې ځایه شهوت له منځه ولاړ شي، د مسلمان د قتلولو جرئت ورک شي، دلته داخفی لیطیفې په برکت د انسان په بدن کې دهغو بدو صفاتو په مقابل کې نېک

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

صفات پیدا شي، هغه داسې چې دجرأت په ځای بیا شجاعت او دشهوت په ځای عفت (پاک لمني) او دحرص په ځای زهد ځای ونیسي اوس نو انسان د لسو شیانو څخه مرکب ده، په لسو شیانو کې دا پنځه د عالم امرسره تړاؤ لري، چې هغه دا پنځه مرکزونه شول، ددغو مرکزونو صفات مونږ اجمالاً وبېژندل چې دواړه صفات لري، داسې صفات هم لري چې په هغې سره انسان له خدای جَلَّجَلَالُهُ څخه بېگانه لري) کېږي اوداسې صفات هم لري چې انسان خدای جَلَّجَلَالُهُ ته ورنېږدي کېږي، د لرې کېدو منشاء او لاهل غفلت ده، چې دغه ځایونه له ذکر څخه غافله وي نو انسان به دالله تعالی نه لرې کېږي اود نزدیکت منشاء او لامل بیا ذکر ده، چې دغه ځایونه دخدای پاک جَلَّجَلَالُهُ په ذکر اباد شي نو بیا د ملائکو له طرفه ورته الهامات کېږي ، بیاتول بدن ددغو لطایفو له وجې نوراني شي ، بیا دخدای تعالی رابطه ټینګه شي نو بیا دغه انسان له ګناوو څخه ځان ساتي او له نیکي کولو سره يې تل مینه او محبت وي.

اوس نو چې دغه مرکزونه متضاد صفات لري، نو سړی به ورته متوجه وي ، که داسې وو چې دا ځایونه هروخت په ذکر لګیا وو نو بیا به دغه انسان ورځ په ورځ په دین کې ترقي کوي، کشفیات به ورته په برخه کېږي، ځکه په دغه ځایونو کې محل د مشاهدې شته یعنې مقصود خو انوار، تجلیات اوکشفیات نه دي، خوبدن د انوارو اوتجلیاتو محل ګېدلی شي ، اصلي په بدن کې دغه قابلیت الله تعالی ایښی دی. (نورالابصار ،ضیاء الافکار فارسي) تالیف شیخ المشایخ خلیفه صاحب دادمحمد (سلمه الصمد) ص: ۱۷۲/ ۱۸۹]

(c) ketabton.com: The Digital Library

دارومدار د کتې په ایمان او تقوی سره دی

اوس دغه خایونه د کفارو هم شته او د مسلمانانو هم، قرآن کریم مسلمانانو او کفارو ټولو ته راغلی ده، خو په خپله الله تعالی د قرآن کریم د فائدې تخصیص تر متقیانو پورې کړی دی چې فرمایي: ﴿هُدًى لِّلْمُتَّقِينَ ۝﴾ [سورة البقرة] یعني دا قرآن د متقیانو له پاره د هدایت او لار ښوونې ذریعه ده، نو ځکه دغه خلک فائده ورځنې اخلي. تفسیر بیضاوي لیکي چې دا قرآن خدای جَلَّجَلَالُهُ تر متقیانو پورې ولې خاص کړی دی؟ چې دا د متقیانو له پاره هدایت ده، حال دا چې قرآن کریم خو د ټولې دنیا د انسانانو له پاره را استول شوی. وایي دا ځکه چې: قرآن، اسلام او شریعت د قوي غذا (طعام) مثال لري، قوي طعام او غذا هلته بدن ته قوت ورکوي چې بدن جوړ وي، که بدن ناجوړه و، نو بیا قوي غذا ورته ضرر رسوي، که یو سړی ملاریا نیولی وي نو غوړي ورته تاوان رسوي او که ګټه؟ د قوت او طاقت شیان به وي خو چې بدن روغ نه وي بیا همدا د قوت او طاقت خوراکونه ورته په ضرر تمامیږي نو دا دین او قرآن چې انسان ته ګټه رسوي هغه وخت یې رسوي چې اعتقاد یې سم وي، په هغه کې تقوی او خشیت من الله وي، د خدای پاک جَلَّجَلَالُهُ د کلام عظمت او حیثیت یې پېژني، نو بیا به فائده ترې اخلي او خدای پاک جَلَّجَلَالُهُ ورته د هدایت ذریعه ګرځوي همدغه قرآن کریم وو چې په ابتداء کې به نوي نوي آیاتونه نازلېدل نو کفار

(c) ketabton.com: The Digital Library

به نور هم په خپل کفر کې سخت شول او مخالفتونه به يې زياتېدل، لکه چې الله تعالى فرمايي: ﴿ وَنُنَزِّلُ مِنَ ٱلْقُرْءَانِ مَا هُوَ شِفَآءٌ وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ وَلَا يَزِيدُ ٱلظَّٰلِمِينَ إِلَّا خَسَارًا ﴿٨٢﴾ ﴾ [سورة الاسراء]

ژباړه: اونازلوو (پرتا) له قرآنه هغه څيز چې شفاء دي (له ظاهري او باطني امراضو) او رحمت دی له پاره دمؤمنانو (چې نفع ترې اخلي) او نه زياتوي (دغه قرآن) ظالمانو (کافرانو) ته مګر زيان (هلاکت چې ايمان ترې نه راوړي). [تفسير بيضاوي ج:۱/ص:۴]

نود بدن اصلاح په دغو لطايفو باندې کېږي، دا بدن چې څومره اصلاح کېږي، قرآن کريم بيا زيات اثر هم پرې کوي، او داهلته کېږي چې دبدن مرکزونه زيات اصلاح وي او اصلاح يوازې دخدای پاک په ذکر او يادونه راځي ددغه قرآن کريم انوار او فيوضات بدن ته رسيږي، بيا نو ورځ په ورځ يې ترقي په برخه کېږي. تردې پورې چې د الله تعالى د اولياوو په ډله کې شامل شي، چې بيا دده په يوه آيت باندې زيات کارونه جوړېږي. اونورو خلکو ته په ټول قرآن عظيم الشان دومره فائده نه رسيږي.

په قرآن کريم کې کوم نقصان نشته، بلکې نقصان په ده کې وي، نبي کريم صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ په خپله زمانه کې به نفسِ نفيس موجود و خو مشرکينو چې عقيده ورباندې نه درلوده هرڅومره معجزې يې چې ورتبکاره کړې، زړونه يې مرض وهلي وو نو هيڅ فائده يې نه ورته

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوله، منافقین به د نبي کریم ﷺ په مجلس کې کېناستل، خو د هغه ﷺ خوږو خبرو به په دوی کې هېڅ اثر نه کاوه.

او مونږ الحمدلله چې په څوارلسمه صدۍ کې واقع یو، او د نبي کریم ﷺ مبارک احادیث اورو نو خوند ورڅخه اخلو، دا ځکه چې الحمد لله ایمان او اسلام راسره شته، سره له دې چې خپل خوږ پیغمبر مو لیدلی هم نه دی خو خوند یې شته، نو چې بدن جوړ وي که لرې ده، که مو لیدلی نه ده بیا هم شوق شته، دا رنګه مونږ آخرت نه ده لیدلی بیامو هم ورسره شوق شته، الله تعالی مو نه ده لیدلی بیامو هم ورسره پوره پوره مینه ده، صحابه کرام رضي الله عنهم مو نه دي لیدلي خو محبت او مینه مو ورسره شته او هغوی معجزې او نور ډېر شیان په سترګو هم لیدل خو سره له هغه یې هېڅ ګټه یې ورته ونه رسوله. ولې؟ ځکه چې بدن روغ نه وو.

نو غرض داده چې: د طریقت فائده داده چې له بدن څخه اصلي او واقعي بدن جوړوي، بله دا فائده دا ده. چې ددې اهل به شو چې د قرآن کریم څخه فائده راته ورسیږي، انساني بدن ددې لا نق ګرځي چې د نبوي ﷺ له احادیثو څخه خوند واخلي، د ائمهٔ کرامو رحمهم الله له اقوالو څخه ګټه پورته کړو.

نو چې ذکر دائم شي نو حضور دائم موجود شي، بیا نو الله تعالی په هر څه کې اثر پیدا کوي او خدای جل جلاله ته یې نژدېکت په برخه شي چې یو ځوک خدای پاک ته نیږدې شي او په هغه ګران شي نور به دی څه ارمان لري.

Scanned with CamScanner

(da ketabton.com: The Digital Library

(۱۶) مجلس

د ذکر په واسطه الله تعالی د سړي ابدي ژوندون جوړوي

﴿ يَـٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ إِذَا لَقِيتُمْ فِئَةً فَٱثْبُتُواْ وَٱذْكُرُواْ ٱللَّهَ كَثِيرًا لَّعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴾ [سورة الانفال]

ژباړه : اې مؤمنانو کله چې مخامخ شي د دښمن له يوې ډلې سره (چې جنګ ورسره کوی) نو ثابت قدم اوسئ تاسې (او مه تريې تښتئ) او يا دوئ تاسې الله ډير (په خوله او زړه) بنائي چې تاسې د کاميابي پړاو ته ورسيږئ (په بري سره پر دښمن د ذکر په برکت).

دلته د ذکر دوه معناګانې دي يوه معنا يې دا چې دا مونږ مشهور ذکر ورته وايو، چې د ژبې او د زړه ذکر ده، دا تري مراد ده.

دوهم تفسير مظهري [ج ۴ ص:۹۷] ليکي چې: په دې کې تنبيه ده په دې چې د بنده له پاره مناسب داده چې هيڅ شي دی الله تعالی له ذکر نه منعه نکړي. او په وخت د سختيو کې دده لوري ته التجاء وکړي. او رئس المفسرين حضرت عبدالله بن عباس رضي الله عنه (چې د نبي کريم صلى الله عليه وسلم د تره زوی او د ټولو مفسرينو سردار دی او دا مرتبه يې هم د نبي کريم صلى الله عليه وسلم په خدمت کولو موند لې ده.

Scanned with CamScanner

یوه شپه د نبي کریم ﷺ کور ته ، چې حضرت رسول الله ﷺ د میمونې رضي الله عنها چې د حضرت ابن عباس رضي الله عنهما تروره وه په نوبت ژ او هغه د حیض په حال کې وه ، ورغی چې د رسول الله ﷺ د شپې د عبادت معلومات خان ته حاصل کړي.

کله چې رسول الله ﷺ د شپې ویده شو او ددوی د حاجت له پاره ولاړ شو نو دا تصور ئې وکړ چې زه خوښ د ده په دې موقع نه باید استفاده وکړم او د رسول الله ﷺ خدمت به ضرور کوم. د ده د خدمت درې صورتونه دي.

۱ ده باید انتظار کړی وای چې څو رسول الله ﷺ راوتلی وای او اوبه ئې غوښتې وای.

۲ دا چې رسول الله ﷺ په بیت الخلا کې ناست وه ده به بدني لوټه ډکه کړې وای او بیت الخلا ته ور ننوتی وای.

۳ دا چې بدنی لوټه د بیت الخلا څوا ته ورته ایښې وای او ده ورته تللی وای.

حضرت ابن عباس رضي الله عنهما اول صورت غوره نه کړ ځکه چې هغه اوبه وغواړي کله به د تعمیل د امر کې تاخیر راشي. په عمل ئې معلومه کړه چې موقع د خدمت ده، د ده ﷺ وېلو ته ارتیا او ضرورت نشته

د خدمت دویم صورت ئې هم غوره نه کړ چې بیت الخلا ته ئې اوبه وروړې وای ځکه دا بې ادبي ده

(c) ...ton.com: The Digital Library

نودا دریم صورت یي غوره کړ چې دبیت الخلا خواته یي اوبه ورته کیښودې اودی ورځخه ولاړ.

نوکله چې رسول الله ﷺ دقضاء حاجت نه فارغ شو اوبیرته راوګرځیده نوپه دې وخت کې یي اوبه ولیدلې نوپوښتنه یي وکړه چې دا اوبه دلته چا راوړي دي ؟ نوام المؤمنین میموني رضی الله عنها ورته وویل چې دغه هلک. دنبي کریم ﷺ زړه ورنه خوشاله شو اودعایي ورته وکړه ﴿اللَّهُمَّ عَلِّمْهُ الكِتَابَ﴾ اصحیح البخاري ج ۱ / کتاب العلم ص:۷۵ رقم الحدیث ۷۵ ا ژباړه : اې خدایه پاکه ! ته دده په قرانکریم کې پوهه ورنصیب کړې . اضیاء البخاري شرح صحیح البخاري ج ۲ / کتاب العلم ص:۱۶۳/ ۱۶۴ رقم الحدیث ۷۵]

نو راځو خپل اصلي مطلب ته چې: حضرت عبدالله ابن عباس رضی الله عنهما د تېر شوي آیت په تفسیر او تشریح کې فرمایي چې: خدای تعالی د سخت تکلیف په حال کې چې د جنګ حالت دی، دکفارو په منخ کې راایسار ده، له دې ټولو سختیو سره سره الله تعالی خپلو اولیاؤ، دوستانو او مؤمنانو ته د ذکر کولو حکم کوي چې: ﴿ وَٱذۡكُرُواْ ٱللَّهَ كَثِيرٗا﴾ نو حضرت ابن عباس رضی الله عنه فرمایي چې: له دې نه دامعلومیږي چې خدای پاک جل جلاله ته انسان په ذکر کولو سره نږدې کیږي. اوبل داترې معلومیږي چې ذکر په یوه حال کې هم نه معاف کیږي، نوځکه یې په هغه د هر سخت ځای کې هم خپل دوست ته د ذکر کولو حکم وکړ.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

حضرت ابن عباس رضي الله عنهما فرمايي چې: له دې نه دا معلوميږي چې که يو سړی له شرق نه روان شي او تر مغربه پورې دا خپله هستي او مال ووېشي او بل طرف ته يو سړی له غرب نه راروان شي او تر مشرق پورې کفار وژني له دې نه هم دغه د الله تعالى ذِکر بهتر ده، ځکه چې اجر يې ډېر ده.

ددې خبرې دا معنا نه ده چې: دا (الحمد لله ، سبحان الله، الله) چې مونږ يې تل وايو دا مستحب عمل ده او حال داچې دا تر جهاد بهتر ده، بلکې معنا يې داده چې: که سړی جهاد کوي او خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ يې په ياد نه وي يا سخاوت کوي او خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ يې په زړه نه وي دا ټول خو ښه عملونه دي خو چې د خدای جَلَّ جَلَالُهُ د رضا له پاره نه وي او په هر آن او هر قدم کې د خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ طرف ته متوجه نه وي نو بيا هېڅ فائده او اجر نه لري.

دا که په جهاد او سخاوت کې اجر پيدا کېږي يا په بل عبادت کې وزن او ثواب پيدا کېږي دا هغه وخت چې د انسان مطلوب يواځې او يواځې الله تعالى وي او هغه يې په ياد وي.

دذکر خانګړتياوې خوبې شميره دي، خو لږ يې خبره داده چې د ذکر په سبب د انسانانو له خپل خالق سره تعلق او مينه پيدا کېږي او په دنيا کې هم دا قانون دی چې څوک له چاسره ډېره مينه لري نو ډېر يې يادوي، د کوم کاروبار سره چې ډېره مينه لري هغه کاروبار کې شپه ورځ مشغول وي، لنډه داچې له هر شي سره چې د چا تعلق وي نو هغه ډېر يادوي. نو اوس که د يو چا له خدای

(c) ketabton.com: The Digital Library

تعالی جَلَّ جَلَالُهُ سره تعلق زیات وي نو خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ به خامخا د هر یادوي.

ذکرسلطان:

له پنځو لطائفو څخه وروسته (ذکر سُلطان) شروع کېږي چې (ذکر قالبي) هم ورته ویل کېږي، له دې ذِکر سره له سر نه تر نوکانو پورې ټول بدن د خدای تعالی جَلَّ جَلَالُهُ په ذکر مشغول وي، داسې حالت چې انسان ته پیدا شي چې په بدن کې الله تعالی ته خاي ورکړي، قلب، روح، سِر، خفي، اخفی او قالب د بدن. لنډه دا چې په ټول بدن کې یې الله تعالی ته خای ورکړ نو بیا دده له الله تعالی سره واقعي عشق او محبت پیدا کېږي، بیا یې په هر عمل او قول کې اثر پیدا کېږي، که تلاوت کوي یا بل کوم عمل ترسره کوي هرڅه به د خدای تعالی د رضا له پاره وي.

اصلاً دا مقامات چې انسانانو ته پیدا کېږي مثلاً د ﴿ سبحان الله یا الحمد لله ﴾ په ویلو سره ورته دومره ثوابونه په برخه کېږي دا دهغو خلکو له پاره چې له زړه نه یې ووایي او واقعاً یې له الله تعالی جَلَّ جَلَالُهُ سره مینه او اخلاص وي. که داسې نه وي نو همدا قرآن کریم چې د الله تعالی کلام دی منافقینو به هم تلاوت کاوه، لمونځونه به یې هم کول خوخدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ ددوی حال بیا داسې راته بیانوي چې: ﴿ إِنَّ ٱلْمُنَٰفِقِينَ يُخَٰدِعُونَ ٱللَّهَ وَهُوَ خَٰدِعُهُمْ وَإِذَا

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

قَامُوٓاْ إِلَى ٱلصَّلَوٰةِ قَامُواْ كُسَالَىٰ يُرَآءُونَ ٱلنَّاسَ وَلَا يَذْكُرُونَ ٱللَّهَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿١٤٢﴾ [سورة النساء]

ژباړه: بېشکه چې منافقان ټګي کوي (په ښکارولو د اسلام او پټولو د کفر) له الله تعالی سره او الله تعالی سزا ورکوونکی دی (د دو ټګي او دوکې په سبب) او هرکله چې پورته کېږي دغه (منافقان) لمانځه ته نو په ښه زړه نه پورته کېږي یوازې دا چې دوی خلکو ته ځان ښیي چې موږ هم مسلمانان یو او نه یادوي دوی الله مګر (د ریايي یادول) لیږ.

چې څوک د خدای تعالی تابع او ذاکر شي بیا یې ټول مخلوقات تابع شي

د چا چې له الله تعالی سره واقعي مینه پیدا شي نو بیا الله تعالی دومره عزت او شرافت ورپه برخه کړي چې: ځمکه، اسمان، حیوانات او حشرات یې ټول پېژني، بیا هغه شیان چې په ظاهره د انسان دښمنان وي هغه هم دده تابع شي او دده قدر او احترام کوي

دنبي کریم صلی الله علیه وسلم له غلام حضرت سفینه رضی الله عنه نه روایت دی وایي: زه په کیشتۍ کې سپور شوم هغه ماته شوه، نو دلرګي په یوه تخته کیناستم، نو د دیارب غاړې ته یې ویستم، یو زمری راسره مخامخ شو ورته ومې ویل: اې ابوالحارث! زه درسول الله صلی الله علیه وسلم غلام یم! نو سرېې راته ټیټ کړ اوپه څنګ راسره روان

(c) ketabton.com: The Digital Library

شو زما دفاع يې له حيواناتو کوله تردې چې عامې لارې ته يې برابر کړم، نو له هغه نه وروسته يې (همهم) يعني زګروی کاوه دامې ورنه وفهموله چې خدای پامانې رانه اخلي .

[جامع کرامات الاولياء، ج ١ص ۱۱۶]

سره له دې چې زمری د انسان دښمن ده ، خو ﴿ مَنْ كَانَ لِلّٰهِ كَانَ اللّٰهُ لَهُ ﴾ څوک چې د الله تعالى تابع شو بيا نو الله تعالى ددغه انسان محافظ او مددګار شي، بيا يې په حشراتو او حيواناتو هم تائيد کوي، هغه يې نصرت کوي، له کومو شيانو څخه چې دغه انسان ډاريږي هماغه شيان يې بيا څوکيداري کوي.

رښتيا ويل د دنيا او اخرت د نجات سبب دی

حضرت حسن بصري رَحِمَهُ اللّٰهُ د وخت مشهور بزرګ جليل القدر عالم او تابعي دی، په ده پسې حجاج بن يوسف ګرځېده، يو ځل پوليس ورپسې شول، تردې پورې چې دی د حضرت حبيب عجمي رَحِمَهُ اللّٰهُ خای ته راغی ، حسن بصري رَحِمَهُ اللّٰهُ ورته وويل چې په ماپسې عسکر را روان دي نو ګوره چې ما ورته ونه ښيې، حسن بصري رَحِمَهُ اللّٰهُ د عبادت کولو له پاره کوټې ته ننوت، کله چې عسکر را ورسېدل نو له حبيب عجمي رَحِمَهُ اللّٰهُ څخه يې وپوښتل چې حسن بصري خو به دلته نه وي، هغه ورته وويل چې: هغه په دغه کوټه کې دی، کله چې عسکر کوټې ته ورغلل نو دی يې پکې پيدا

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه کړ، حسن بصري رَحِمَهُ اللهُ وايي اوه ځله يې لاس راباندې ولګيده خوبيايې هم ونه ليدم.

بېرته ناهيلي راووتل او حبيب عجمي ته يې وويل چې: ته په مونږ مسخرې کوې، هغه بيا ورته وويل چې: په همدې کوټه کې دی، هغوی بيا ننوتل خو بيا يې هم څه ونه ليدل او بېرته ولاړل، حسن بصري رَحِمَهُ اللهُ چې کله له کوټې څخه راووت نو حبيب عجمي ته يې وويل چې: تا خو زه ورته ونښودلم د استاد بې ادبي دې وکړه ؟ ده ورته وويل چې: ته زما رښتياوو خلاص کړې که دروغ مې ويلي وای دواړه به نيول شوي وو. کله چې ما رښتيا وويل نوخدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ دهغوی سترګې ړندې کړې او ته يې ونه ليدلې.

حسن بصري رَحِمَهُ اللهُ ورته وايي په دې وخت کې دې څه وويل: هغه ورته وايي: لس ځله مې آية الكرسي، لس ځله امن الرسول. او لس ځله مې (قُلْ هُوَاللهُ اَحَدٌ) ولوستل، بيامې وويل: اې خدايه! حسن مې په تا سپارلی ته يې وساتې.

[تذكرة الاولياء پښتو ص: ۴۶ ؛ تذكرة الاولياء، فارسي ص: ۸۱]

په حديث مبارک کې راځي چې: نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ د بيت الله شريفې ترڅنګ ناست و، د ابولهب د ښځې په هکله چې کله د قباحت آياتونه را نازل شول، نو دې ښځې يو غټ کاڼی را اخيستی او ويل يې چې: په دې زه به پيغمبر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ باندې ګوذار کوم، راغله په حرم کې وګرځېده، سره له دې چې نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ د بيت الله شريفې تر څنګ ناست دی، خو د دې سترګې الله تعالى

Scanned with CamScanner

(c) Kitabton.com: The Digital Library

ړندې کړې او دی یې ونه لیده، بېرته ناهیلې ولاړه، صحابهٔ کرامو رضي الله عنهم له نبي کریم صلی الله علیه وسلم څخه وپوښتل چې: ته خو دلته ناست وې او ویې نه لېدې؟ ده صلی الله علیه وسلم ورته وویل چې: خدای پاک جل جلاله یې په ما باندې سترګې ړندې کړې ځکه یې نه ولیدمه.

نو چې څوک د الله تعالی سره علاقه لري . مینه، محبت او اخلاص لري نو بیا یې د دښمنانو سترګې ورباندې ړندې شي

خو یو وخت همدا حسن بصري رحمه الله د حجاج عسکرو ونیوه او د حجاج دربار ته یې بوتلو. حجاج له ده مبارک سره په سخته لهجه خبرې او بحث شروع کړې، ده هم په ډېره زړورتیا د پوښتنو ځوابونه ورکول، حجاج ورته وایي: ته نه یې خبر چې ته ما د څه له پاره راغوښتی یې هغه ورته وایي نه ا حجاج ورته وایي: ته مې ددې له پاره راغوښتی یې چې ځان درڅخه خلاص کړم او مړ دې کړم ، ده ورته وویل چې: د حضرت نبي کریم صلی الله علیه وسلم څخه یوه دُعا منقوله ده چې که یوڅوک یې سهار ووایي نو تر ماښام پورې به له تولو آفتونو څخه محفوظ وي او که بېګا یې ووایي نو بیا تر سهاره پورې به په امن کې وي، نو ما هغه دُعا ویلې ده، ته ما ته هیڅ ضرر نه شې رسولی.

له دې خبرې وروسته حجاج دی پرېښود اودی په خپله مخه ولاړ، دپولیسو یوه مشر حجاج ته وویل چې: دادومره شپې او ورځې دې مونږ پسې سترې او سرګردانه کړو ، بیا مو ونیوه او له ناسره

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې دومره تېزې خبرې هم وکړې او له دې ټولو سره سره دې اوس دومره په آسانۍ سره پرېښود او هېڅ دې هم ورته ونه ویل. دا ولې؟

حجاج د خپل فوځي افسر په خوب کې وایي چې: وژل خو لا په خپل ځای پرېږده، یوازې چې په زړه کې به مې دا خبره راوګرځېده چې زه ورشم او ویې وهم نو له دې سوچ سره به له ده څخه زمریان او ښاماران چار چاپېره ودرېدل، زه وېرېدم چې که ورپورته شم نو له منځه به مې یوسي.

حجاج بن یوسف سره له دې چې دومره ظالم هم و، کتابونه لیکي چې: یو لک شل زره صحابهٔ کرام رضي الله عنهم او تابعین دده په بندیخانو کې شهیدان شوي، خو بیا یې هم حضرت حسن بصري رحمه الله ته څه ونه شول ویلای. [البدایة والنهایة ج ۹، ص ۱۷۹]

نو په هر قول او عمل کې هغه وخت اثر پیدا کېږي چې د انسان معامله له خدای پاک جل جلاله سره صادقه او مخلصانه وي او هرڅه یې د هغه د رضا له پاره وي او د خدای جل جلاله د رضا لوی اثر او نښه داده چې خدای پاک جل جلاله ورته د ذکر او عبادت توفیق ورکړي.

یو بزرګ لیکي چې: کله ما خدای جل جلاله یادوي نو زه ورباندې پوهېږم، په مجلس کې ناستو کسانو تعجب وکړ چې دا څه خبره کوې؟ ده ورېل چې: زه کله د خدای جل جلاله په ذکر لګیا شم نو زما یقین شي چې الله تعالی هم ما یادوي، ځکه چې دی جل جلاله په خپله فرمایي ﴿فَاذْكُرُونِي أَذْكُرْكُمْ ... ﴿١٥٢﴾﴾ [سورة البقره]

Scanned with CamScanner

(c) ...om: The Digital Library

ژباړه: نو یاد کړئ (تاسي) ما (په قلبي او بدني طاعت سره) نو زه به هم یاد کړم تاسي (په ثواب سره)

نو په ذکر کي اصل مقصود حضور مع الله، اخلاص او محبت ده کله چې په هر کار کي اخلاص پیدا شي نو له ریا څخه خلاص شو او له خدای تعالی جَلَّ جَلَالُهٗ او جناب رسول الله صَلَّی اللّٰهُ عَلَیْهِ وَسَلَّمَ سره یې مینه پیدا شوه دغه انسان بیا په دنیا او آخرت کي کامیاب ده. بیا دخدای پاک جَلَّ جَلَالُهٗ په وعدو کي دمخالفت شائبه هم نشته نو مطلب دا چې د خدای جَلَّ جَلَالُهٗ ذکر تر کوم ځای او کوم وخت پوري منحصر او تړلی نه دی. څکه چې په خپله خداوند متعال جَلَّ جَلَالُهٗ فرمایي: ﴿ فَإِذَا قَضَيْتُمُ ٱلصَّلَوٰةَ فَٱذْكُرُوا۟ ٱللَّهَ قِيَـٰمًا وَقُعُودًا وَعَلَىٰ جُنُوبِكُمْ ﴾ (سورة النساء آیت ١٠٣)

ژباړه: بیا کله چې اداء کړئ تاسي لمونځ (لمونځ یو عبادت ده،) نو چې لمونځ مو ادا کړ له هغې نه وروسته بیا خدای پاک جَلَّ جَلَالُهٗ یادوئ په ولاړه. په ناسته. په ملاسته په هر حال کي یې یادوئ. څکه چې الله تعالی جَلَّ جَلَالُهٗ امر کوي چې ﴿ يَـٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا ٱذْكُرُوا ٱللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا ﴾ (سورة الاحزاب)

ژباړه: اې مؤمنانو یادوئ الله په ډیرو یادولو سره

له دې څخه مطلب دا ده چې دائمي حضور پیدا شي او په چا کي چې دائمي حضور پیدا شي نو هغه ته چې حقیقي حیات (ژوند)

(c) ketabton.com: The Digital Library

وړه برخه کیږي، بیا که دی ویده وي هم خو لطائف یې ټول په ذکر لګیا وي، حتی که مړ شي هم په ذکر به لګیا وي، ځکه د انبیاوو علیهم السلام او اولیاء کرامو واقعات او حالات چې سړی مطالعه کوي لکه : نبي کریم صلی الله علیه وسلم چې ولیدل چې حضرت موسی علیه السلام په قبر کې په لمانځه لګیا دی، دا ځکه چې هغوی ته حقیقي حیات (ژوند) ور په برخه شوی، په دغسې اشخاصو باندې بیا مرګ نه راځي بلکې یوازې له یوه دار څخه بل دار د انتقال مرحله وي.

نو حضرت عباس رضي الله عنه لکه چې مخکې هم تېر شو چې فرمايي: د جنګ په سخت حالت کې هم الله تعالی د ذکر کولو امر کوي، ځکه چې د خدای جل جلاله په ذکر کولو سره زړونو ته اطمینان پیدا کیږي، بیا تکلیفونه پرې اسانه شي، هغه پخواني سختي نه بیا محسوسوي، ځکه خو خدای پاک وايي: ﴿ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَتَطۡمَئِنُّ قُلُوبُهُم بِذِكۡرِ ٱللَّهِۗ أَلَا بِذِكۡرِ ٱللَّهِ تَطۡمَئِنُّ ٱلۡقُلُوبُ ﴾ [سورة الرعد]

ژباړه (دغه رجوع کوونکي) هغه کسان دي چې ایمان يې راوړی دی او زړونه يې مطمئن وي د دغو (مومنانو) په ذکر د الله تعالی سره

یعنې الله تعالی وايي چې په سخت حالت کې ته ما یادوه زه به په تا باندې سختۍ آسانې کړم او هغه مصیبتونه او کړاوونه به درباندې آسانه کړم.

(c) ...m.com: The Digital Library

خو په دې لاره کې بُنيادي شرط داده چې دغه يادول او ذکر کول به په مينه او اخلاص سره وي، يواځې د خولې په ويلو اونه هم داسې د زړه په ويلو چې په زړه سره ذکر کوي خو فکر او سوچ يې بل خاى وي، بايد سړى دا کوشش وکړي ترڅو خپل زړه ته پوره متوجه شي، چې له دې سره بيا په زړه کې خوند پيدا کېږي، داچې زمونږ په ذکرونو کې ظاهري کوم اثر نه ليدل کېږي وجه يې داده چې يو خو سمه توجه نه کوو، مجلسونه مو بې باکه او په لهو او لعب مشتمل وي، په خوراکونو کې مو هم زياتى او کمى وي، که داسې نه وي نو دخداى پاک جَلَّ جَلَالُهُ په نوم کې دومره اثر ده چې يو وار څوک په اخلاص سره (الله) ووايي نو له خمکې څخه به يې عرش ته ورسوي خو بنيادي شرط اخلاص او دوام على الذکر ده.

د نېکو خلکو سره کېناستل هم توجه ده

زمونږ د اکثرو ملګرو دا فکر وي چې بس خانقاه ته راغلو او همدلته مو ذکر وکړ نو خبره خلاصه شوه، ياداچې تنده په تنده کېښودل شوه نو کار جوړ شو او که توجه ونه شوه نو کار نه کېږي.

ګورئ ورونو ! مونږ خداى پاک جَلَّ جَلَالُهُ په ذکر باندې مامور کړي يو، هغه هم على الدوام دتل له پاره، دا مجلس په حقيقت کې تول ه توجه توجه ده، بايد خپل دين ته په هروخت کې متوجه اوسو. خداى

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

پاک جَلَّ جَلَالُهُ راته امر کړی چي: ﴿يَـٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱتَّقُواْ ٱللَّهَ وَكُونُواْ مَعَ ٱلصَّـٰدِقِينَ ﴿١١٩﴾﴾ سورة التوبه»

ژباړه: اي هغو کسانو چي ایمان ئې راوړی دی (یعني اي مومنانو) وویرېږئ تاسي له الله (او هسي مخالفت مه کوئ) او اوسئ سره له صادقانو.

یعني له نېکانو سره ملګرتیا کوئ. نو مونږ مجبوره یو چي خامخا به له عالم، طالب او بل کوم نېک شخص سره کېنو، ځکه چي امر راته شوی، نو کله چي مونږ د خپل خالق جَلَّ جَلَالُهُ په امر باندي عمل وکړو نو بیا به په اعمالو کي هغه جَلَّ جَلَالُهُ په خپله اثر پیدا کوي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۱۷) مجلس

د نفس مراتب او د اخلاص او صدق فائدې

﴿قَالَتْ إِنَّ ٱلْمُلُوكَ إِذَا دَخَلُوا۟ قَرْيَةً أَفْسَدُوهَا وَجَعَلُوٓا۟ أَعِزَّةَ أَهْلِهَآ أَذِلَّةً ۖ وَكَذَٰلِكَ يَفْعَلُونَ ﴿٣٤﴾﴾ [سورة النمل]

ددې آيت شان نزول د بلقيس او حضرت سليمان عليه السلام واقعه ده.

ژباړه: نو ووېل (بلقيس چې په جنګ کې خير نشته) بېشکه باچايان هرکله چې ننوځي په کوم کلي (ښار) کې (په غلبه اوقهر) خرابوي دوی هغه (ښار) او ګرځوي دغه (باچايان) عزيزان (مشران) د اهل د هغه ذليلان (سپک بنديان) او هم داسې (چې ومې ويل) دوی کوي.

پورتنی معنا خو يې ظاهري شوه، او باطني معنا يې داده چې د انسان په باطن کې د نفس اماره يو حکومت دی، د نفس په اصل کې سرکشي پرته ده. نو دا نفس د انسان په وجود باندې حکومت کوي، او دخپل حاکميت د تقاضا له امله په هغه روح باندې چې هغه په اصل کې پاک شی ده اوله الله تعالی سره يې تعلق ده، دغه

(c) ketabton.com: The Digital Library

نفس په هغه روح باندې غالبه شوی وي، نو ددې له امله بیا د انسان په سینه کې غلط او بې ځایه حکومت جوړ شي حسد، کبر، قدرت پرستي، جاه طلبي، شهوت پرستي داټول د انسان په وجود کې شته. خو کله چې یې له مشائخ کرامو سره علاقه او واسطه پیدا شي، د الله تعالی جَلَّ جَلَالُهُ مبارک اسم یې سینې ته داخل شي، نو بیا ددغه مبارک نوم په برکت بیاهغه د سینې حاکم (نفسِ اماره) ذلیله شي. څکه له قرآن کریم څخه دا خبره ثابته ده، الله تعالی فرمايي: ﴿إِنَّ ٱلنَّفْسَ لَأَمَّارَةٌۢ بِٱلسُّوٓءِ﴾ [سورة یوسف آیت ۵۳] همدا نفس دی چې انسان یې د بدۍ په لوري روان کړی، خو کله چې په ظاهر کې حکومت بدل شو او د نفسِ اماره په ځای روح غالب شو، له الله تعالی جَلَّ جَلَالُهُ سره یې علاقه پیدا شوه، نو بیا په هغه ځای کې نفس محکوم او روح حاکم شي او بیاچې کله له انسان څخه کومه ګناه صادره شي نو بیا دغه نفس دومره اصلاح شوی وي چې بیا انسان ددغې ګناه د کولو له امله ملامتوي چې ته خو د ګناه له پاره نه بلکې د نیک عمل د کولو له پاره پیدا شوی یې. او د نفس دغه حالت ته (نفسِ لوامة) وایي. بیایې چې څه نوره اصلاح په برخه شي نو بیا (نفسِ مطمئنه) وګرځي، مطلب داچې د الله تعالی په ذکر، د ښو کارونو په کولو یې بدن ته سکون او راحت په برخه کېږي، بیا په فقر، مسکنت، لنډه داچې په هر مصیبت او سختۍ باندې صبر کوي، شکایت نه کوي. او کله چې د نفس مجاهده نوره هم پسې قوي او زیاته شي نو بیا (نفسِ راضیه) شي، معنا داچې د الله تعالی په قضا او فیصلو باندې راضي وي.

(c...on.com: The Digital Library

انسانان په دوه ډلو ویشل شوېدي ، یوې ډلې ته محبوبین ویل کېږي او بلې ته یې مُحِبین . د اهل تصوف او طریقت په اصطلاح په مشربونو کې فرق ده. څوک چې محبوبین دي، دهغو له پاره ددغو مقاماتو د طی کولو له پاره حاجت نشته، دهغوی ابتداء توبه ده او انتهاء یې رضا بالقضاء ده، صبر ده، حلم ده، قناعت ده، بلکې نور مقامات هم په دې منځ کې شته، خو دا نفس داسې مقام ته ورسېږي چې که د خدای جَلَّ جَلَالُهُ له لوري هرڅه ورته رسېږي دي وربانديې راضي وي.

اکثره مشائخ کرام چې د زحمت په وخت کې کوم راحت محسوسوي ددغه راحت خوند بیا په عامو حالتونو کې نه وي او کله چې نفس له الله تعالی جَلَّ جَلَالُهُ څخه راضي شو نو بیا دغه (نفس مرضیه) کرځي. خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ له ده څخه راضي وي. څکه محبت د دواړو طرفونو څخه وي. او رضا هم له دواړو طرفونو څخه وي. څوک چې له الله تعالی جَلَّ جَلَالُهُ سره مینه او محبت لري الله تعالی جَلَّ جَلَالُهُ ، رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ یې هم ورسره لري، څوک چې له اولیاء کرامو سره مینه اومحبت لري هغوی یې هم ورسره لري دا یو نسبت ده چې له دواړو طرفونو څخه موجود وي.

څوک چې له الله تعالی جَلَّ جَلَالُهُ څخه راضي وي هغه جَلَّ جَلَالُهُ هم ورڅخه راضي وي، چې په دې سره نفس (نفسِ مرضیه) کرځي، خو دا هلته کېږي چې په هره خبره کې صادق وي، هر قدم چې دی اخلي هر کار چې کوي د زړه له صدقه یې کوي، نو بیابه دغه مقامات ترلاسه کوي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

محترم خلیفه صاحب داد محمد (سلمه الله الصمد) الغزنوی وايي: په مخکې وخت کې به ډېر خلک د صحابهٔ کرامو، اولیاء کرامو د عمل، ګفتار او ښو اخلاقو له وجې نه له ګمراهي څخه راګرځېدل او په همدغه سمه لاره به روان وو، کله به چې خلکو د صحابهٔ کرامو رضي الله عنهم غوره او ښه اخلاق ولیدل نو په هغوی به يې ډومره زيات اثر وکړ چې سمدستي به يې له پامه بدشول او سمدستي به يې توبه وباسله، تردې چې کافرانو به د هغوی اخلاق او ښه عملونه ولیدل نو په اسلام به مشرف شول، اوس خو چې خلک زموږ دا کمزوري عملونه ویني نو خدای مکړه له دین څخه يې زړه تور شي زياتره وخت چې کافران د مسلمانانو عملونو او ظلمونو ته وګوري نو داشک ورسره پیدا شي چې دا دين به په حقه وي او که نه؟

د حضرت علي رضي الله عنه او قاضي شُريح واقعه

دامیر المؤمنین حضرت علي رضي الله عنه په دخلافت پرمهال چې کله دی مبارک د مسلمانانو خلیفه ؤ، دده د بدن زغره ورکه شوه، څه وخت پس يې دغه خپله زغره د یوه یهودي په لاس کې ولیده، ويې پېژندله نو په دغه یهودي يې دعوه وکړه چې دا زغره زما ده، هغه ورڅخه انکار وکړ، د حضرت علي رضي الله عنه د خلافت پر مهال قاضي حضرت شريح رحمه الله ؤ، نو حضرت علي رضي الله عنه او يهودي دواړه د قاضي حضور ته ورغلل او حضرت علي رضي الله عنه عريضه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورته وراندې کړه چې زما دغه زغره یهودي رانه وړې ده، یهودي منکر شو، حضرت شُریح حضرت علي رضي الله عنه ته مخ راوګرځاوه چې ته په دې خبره شاهدان لرې چې دا زغره ستا ده ؟ حضرت علي رضي الله عنه خپل زوی حضرت حُسین رضي الله عنه او خپل غلام حضرت قمبر رضي الله عنه د شاهدي له پاره راوستل، د حضرت علي رضي الله عنه رایه داوه چې دخپل قریب شاهدي د سړي له پاره دقبول وړ ده، که د ګټې په ځای کې وي اوکه د تاوان ، اما د عامو صحابهٔ کرامو رضي الله عنهم لکه چې د احنافو هم همداسې مسلک دی چې د ګټې په ځای کې د قریب شاهدي د قریب له پاره صحیح نه ده اوکه په ضرر دده وي لکه د یو چا په پلار بل چا دعوه وکړه ، دغه سړي په خپل پلار شاهدي ورکړه چې رښتیا په تا باندې یې حق شته ، دغه شاهدي یې منظوره ده، خو که ددغه شخص پلار په بل چا دعوه وکړي او دی یې شاهدي ورکړې نو دغه شاهدي یې نه منظورېږي.

په هر حال ! حضرت شُریح رحمه الله حضرت علي رضي الله عنه ته وایې چې اي امیرالمؤمنینه ! حضرت حُسین ستا زوی ده او ستا په ګټه یې شاهدي ورکړه، اود عامو صحابهٔ کرامو رضي الله عنهم او زما رایه داده چې د ګټې شاهدي نه منظورېږي، بل څوک شاهد راوړاندې کړه ! حضرت علي رضي الله عنه ورته وویل چې بل څوک شاهد نه لرم، ده ورته وویل : نو بیا خو زغره د یهودي ده، کله چې دوی بېرته د قاضي له مجلس څخه ووتل نو دغه یهودي د حضرت علي رضي الله عنه په شا پسې روان و، اوپه زوره یې نارې وهلې چې وګورئ [1]

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

اميرالمؤمنين ته سره له دې چې د مسلمانانو خليفه او مشر هم له ماسره دقاضي حضور ته وړاندې شو . دې خبرې ډير زيات اثر وړباندې وکړ چې که دا ددوی دين حق نه وی نو بيا له ما سره د مسلمانانو مشر دقاضي حضور ته کله تلو ، نو معلومه شوه چې دغه ددوی دين په حقه دی . په يوه ديني اوشرعي حکم کې بادشاه او يو غريب عسکر مالدار او شتمن سره برابر دي ، سمدستي يې کلمه طيبه وويله او په اسلام مشرف شو

دا دحضرت علي رضي الله عنه د عمل اثر و، يهودي له اسلام قبلولو وروسته دا وويل چې دا زغره په رښتيا سره ستا ده او ورته تسليم يې کړه، نودده د ښه عمل دوه ګټې شوې، خپل حق هم ورته ورسېده او ورسره هغه مقابل يهودي هم مسلمان شو

[البداية والنهاية ج: ۸ ص: ۸]

له عبدالقادر جيلاني رحمه الله سره ځناور خبرې کوې او دده په يوه خبره عمل کولو څومره خلک توبه ګار کيږي

عبدالقادر جيلاني رحمه الله چې په پيران پيرصاحب باندې مشهور دی ،د حج په شپو ورځو کې حاجيان د عرفات په غونډۍ ولاړ دي، هغه وخت دی هلک و، غوا يې روانه کړې او پيايي يې، کله چې دشتې ته ووت، دې غوا ناڅاپه مخ ورته راواړاوه او ورته وي ويل: ﴿يا عبدالقادر ! ما لهذا خُلِقتَ ولا بهذا أُمرتَ ﴾ اې عبدالقادره ! ته الله تعالی دغواګانو د بوولو او ساتلو له پاره نه يې پيدا کړی،

Scanned with CamScanner

(c) ....com: The Digital Library

اونه په دې مامور یې، ته یې د خپل معرفت او بندګۍ له پاره پیدا کړی یې، دی وویریده، چې غوا او بیا دهغې خبرې کول؟ دی کوچنی هم و، نو بېرته راوګرځېد، خپلې مور ته راغی، پلار یې هم مړ دی، نو مور ته یې وویل: چې ماته اجازه وکړه چې زه د الله تعالی دین زده کړم، معرفت حاصل کړم، بغداد ته ولاړ شم، ترڅو د نېکانو زیارتونه وکړم او هلته علم حاصل کړم. مور ورته وویل چې ولې څه پېښه ده؟ ده مبارک ورته هغه د غوا واقعه ذکر کړه چې غوا داسې راته وویل: له دې سره بام ته وختو او ویل یې چې هغه دی تول خلک په عرفات ولاړ دي، دخدای جَلَّجَلَالُهٗ عبادت کوي اوزه غوا پیایم، کله چې دده پلار مړ و نو په میراث کې ورڅخه اتیا دینار پاتې ونو مور یې جګه شوه (۴۰) روپۍ یې دده بل ورور نه ورکړې او څلوېښت یې ده ته په لستو ني کې وز وګنډلې او مور مبارکه یې خدای پامانې ته ورته راووتله، ورته یې وویل چې زویه! ما نور ته له خپل ځان څخه بېل کړې، تر قیامت پورې به بیا زه او ته سره ونه وینو. ما دین ته وقف کړې اود خدای جَلَّجَلَالُهٗ د رضا له پاره د دین علم حاصلوه، چې ترڅو دې علم پوره نه وي حاصل کړی نو بېرته به نه راځې! خو دا یوه خبره به مې هر وخت په یاد ساتې چې هروخت به رښتونی اوسې او رښتیا خبره به کوې! په طالبي او خدمت کولو کې به صادق اوسې! هر کار به دې رښتونی دي

حضرت پیران پیر صاحب کشر هلک ده، کله چې له کور څخه روان شو، نو له یوې قافلې سره ملګری شو چې هغوی هم د بغداد په لور روان وو. یو ځای ته چې ورسېدل نو په آسانو سپاره غله

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورته رامخې ته شول، ټوله قافله یې ودروله، غلو شروع وکړه او د قافلې له خلکو سره چې څومره مالونه وو هغه یې ورځخه واخیستل، پیران پیر صاحب وایي چې کله غله ماته راورسېدل ماته یې راپام نه شو، یو غل راغی او ناڅاپه یې راته وویل چې: له تاسره څه شی شته ؟ ما ورته وویل: هو ! هغه راته وویل چې څومره شی درسره دي ؟ ما ورته وویل چې: څلوېښت دیناره، هغه راته وویل چې په کوم ځای کې دې ایښي دي ؟ ما ورته وویل چې: په دغه کمیس کې مې ګنډلي دي، دا خبره د غله زړه ته ونه لوېده چې دا ماشوم هلک هسې په ما باندې مسخرې کوي، خوار او غریب هلک ده، له ده سره دومره دنیا له کومه شوه ؟ دا غل هم راځخه تېر شو، بل غل راغی او هغه ته مې هم دغسې خبره وکړه ، هغه هم راځخه تېر شو، کله چې دا غله خپل هغه مشر ته ورغلل چې ټوله قافله یې چور کړې وه او اوس یې په خپل منځ کې سامانونه سره تقسیمول، نو هغه مشر له دې نورو څخه پوښتنه وکړه چې له چاسره خو به مو څه پرېښي نه وي ؟ دغو دوه کسانو ورته وویل چې: یو غریب هلک مونږ ته وویل چې: له ماسره څلوېښت دینار شته.خو مونږ دهغه دغربت له وجې دهغه په خوله باور ونکړ نو هسې مو پرېښودلو، مشر ورته وویل چې: راویې غواړئ ! کله چې دی ورغی نو د غلو مشر ورځخه پوښتنه وکړه چې: له تاسره څه شی شته ؟ ده ورته وویل : بلې ! هغه ورته وویل چېرې دي ؟ ده ورته وویل چې: په لستوڼي کې مې ګنډلي دي. کله چې یې دده لستوڼی وشکاوه نو روپۍ یې ورځخه را ووېستې، نو د غلو دغه مشر پیران پیر صاحب

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته وايي چې: څه وجه او باعث و چې دغه پټې روبې دې مونږ ته راښکاره کړې ؛ ستا دغه لستوڼي ته خو زمونږ پام نه و، دې ورته وايي چې: زما مور له ما څخه وعده اخيستې وه چې زويه په خپله خبره کې به رښتونی اوسې .نو زه به په خپله هره خبره کې رښتونی اوسم ، زه له خپلې مور سره کړې وعده نه ماتوم. د پيران پير صاحب د صداقت دا اثر وو چې د غلو د مشر په زړه خدای جَلَّ جَلَالُهُ دا اثر کېښود، په ژړا يې شروع وکړه چې مونږ خو د الله تعالی سره وعده کړې، خو بيا هم په دې وعده کې رښتوني نه يو، څو کاله پرله پسې دا وعده مونږ ماته کړې ده، مسلمانان خوروو، وژنو يې او مالونه يې چور کوو، او په ايمان کې خو وعده داده چې مسلمان به مسلمان ته ضرر نه رسوي. نو د حضرت شيخ عبدالقادر جيلاني رَحِمَهُ اللهُ په واسطه د غلو مشر له خپل دغه بد عمل څخه توبه ووېسته، کله چې ده توبه ووېسته نو عامو غلو ورته ووېل چې: ته په غلا کې زمونږ مشر وې ! نو نن په توبه کې هم زمونږ مشر يې ! که تا له خپلې ګناه څخه توبه ووېسته نو مونږ ټول هم توبه وباسو. ټولو توبه ووېسته، د ټولې قافلې خلکو ته يې خپل خپل مالونه وسپارل.

[نفحات الانس ج: ۲/ ص- ۶۸۰/ ۶۸۱]

نو پيران پير صاحب په خپله خبره کې رښتونی و، دده د رښتينولی دومره اثر و چې خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ هغه د غلو ډله دده د يوه عمل په واسطه توبې ته برابره کړه، له خپل بد عمل څخه يې راوګرځول.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو مخکني اسلاف مبارکان که هغه صحابهٔ کرام رضي الله عنهم دي او که اولیاء کرام دي، که مشائخ دي او که علماء کرام وو، دوی ټول داسې وو چې د دین نمونې وې، هغوی ته به چې چا وکتل نو د دوی د عمل او قول څخه به متاثر کېدل، بیا به خود به خود ورواوښتل، خپلو ګناهونو ته به متوجه شول، چې زه څرنګه بې ځایه او په ګناه کې لګیا یم.

نن چې له مونږ څخه خلک ورځ په ورځ نفرت کوي، له طالب، ملا، حاجي او مجاهد څخه نفرت کوي نو د هغې وجه داده چې زمونږ په خپلو وینااوو او اعمالوکې توافق نشته، په دواړو کې مو د اصلاح کوشش نه دی کړی، صداقت نشته، که داسې نه وي نو که مونږ له الله تعالی سره په وعده کې رښتوني شو، په خپلو اعمالو کې رښتوني شو، مخلصین او صادقین شو، بیا به الله تعالی خامخا دا اثر پیدا کوي چې هغه بدبخته خلک به هم تابع کېږي. د هر وخت بدماشان وي، خو خلیفه صاحبانو ته ورشي چې صاحبه! که ماته څه خدمت وي، د نورو خلکو د خورولو له پاره کوشش کوي، خلک وژني او پیسې، مال او دولت ورڅخه اخلي، خو په خانقاه او دربار کې خان بیا غلام وراندې کړي، چې که ماته څه خدمت وي. د دې وجه داده چې دا خلک الله تعالی ته تابع او مُنقاد دي، نو څکه نور مخلوق دوی ته تابع دی نور خو وخت دغسې ده، کوم اخلاص او صداقت چې مخکې و، هغه خو اوس بالکل محال ده چې موجود شي، خو بیا هم که انه خپل وس سره سم د الله تعالی سره په خپل قول او عمل کې مخلص شو بیا به طالب، مُلا،

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

حاجي، شیخ ، صوفي او مجاهد ته هم هرسړی لاس په نام ولاړ وي، ددې مطلب دا نه دی چې مونږ دا فکر وکړو چې ماته دې ځوک لاس په نامه ولاړ وي، بلکې معنا یې داده چې الله تعالی به دعوی په زړه اثر غورځوي ، کشر به یې هم ادب کوي او مشر هم، ځوک چې الله تعالی ته تابع شي، بیا نو الله تعالی ورته خپل مخلوق او ملائکې تابع کوي. په حدیثو کې ثابته ده چې : د طالب د پښو لاندې ملائکې وزرې غوړوي، هغه پاک مخلوق،انسانان، حشرات اونور حیوانات یې ټول تابع شي. لکه چې د ډېرو اولیاء کرامو په حالاتو کې داسې راغلي دي.

ځوک چې دخدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ تابع شي مخلوق به دده تابع شي

د مالک ابن دینار رَحِمَهُ اللهُ په هکله راغي چې: د ګرمي وخت و، دی له یوې ونې لاندې ویده و او مار یانه په خوله کې ورته نیولې او پکی (پنهکی)وربادنې وهي. [تذکرة الاولیاء فارسي چاپ ایران ص: ۶۸]

امام قشیري رَحِمَهُ اللهُ وایي: چې یوسړي راته قصه کوله ویل یې: یوځل حضرت ابراهیم ابن ادهم رَحِمَهُ اللهُ د یوباغ ساتنه (پیره) کوله زه ورغلم چې ګورم دی ویده ده او مار دنرګس ښکه را اخیستې اوپه ده باندې (پنهکی) وهي . [جامع کرامات الاولیاء ج: ۱، ص. ۳۱۳]

سره له دې چې مار د انسان دښمن ده، هغه ورته تابع او پکی وربانډې وهي. ځوک چې الله تعالی اوده‌غه له دین سره مخلص شي، نو بیا الله تعالی ورته هرڅه مسخر کړي، دده په خزانو کې

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

خود هیڅ شی کمی نشته، نو بیا وګورئ! چې زمونږ ستاسې په قول او عمل کې څومره اثر پیدا کوي، خو خبره په مونږ کې ده، چې که مونږ مخلص شو، د الله تعالی رضا مو مطلب شي، که یوه خبره په صداقت وي، نو په دې یوه خبره کې به دومره اثر وي چې د جنت بنګلې به په لاس ورځي.

نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ چې کله د بدر په میدان کې و، د جهاد مشوره یې عملي کوله، هلته ډېر تکلیف و، ځینو خلکو څه کمزوري وښودله، د انصارو کرامو څه خلک ورته رامخ ته شول، او ویې ویل چې: مونږ د بني اسرائیلو په شان نه یو، چې هغوی خپل پیغمبر حضرت موسی عَلَيْهِ السَّلَامُ ته وویل: ﴿ فَاذْهَبْ أَنتَ وَرَبُّكَ فَقَاتِلَا إِنَّا هَاهُنَا قَاعِدُونَ ﴾ [سورة المائدة]

ژباړه: پس ته ته او(ځي دي) رب ستا (یا ته او مشر ورور او مربي ستا چې هارون دی) نو جنګ وکړئ تاسې دواړه بېشکه مونږ دلته ناست یو (له جنګه، په انتظار دبرې ستا)

نه! مونږ داسې نه یو، بلکې مونږ به له تا نه مخکې، شاته، ښي طرف او چپ طرف ته به هم جنګېږو، په دې یوه خبره رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ دومره خوشاله شو چې حضرت عمر فاروق رَضِيَ اللهُ عَنْهُ وایي چې: زما د ټول وخت عمل دې نه وای خو دا یوه خبره چې ما کړې وای.

(c) kitabton.com: The Digital Library

نو په یوه خبره د خدای جَلَّ جَلَالُهٗ رضا پیدا کېږي، په یوه خبره د رسول الله صَلَّی اللّٰهُ عَلَیْهِ وَسَلَّمَ رضا پیدا کېږي، په یوه خبره د الله تعالی دیدار پیدا کېږي. دا یوه کلمهٔ طیبه چې څوک په اخلاص ووایي سره له دې چې اویا یا اتیا کاله یې په کُفر کې تېر کړي وي، بیا هم ددغې یوې کلمې په برکت چې په اخلاص یې ووایي خدای پاک دومره لویه او درنه ګناه ورته ښښي او ددغې یوې کلمې په ویلو سره یې خپل دوست کړي، په یوه کلمه سره خپل دیدار ورکړي

که یو کافر یواځې کلمه ووایي او له دې سره متصل وفات شي، نور لمونځ اودس، زکات، روژه، حج او نور اعمال صالحه یې نه وي کړي، نو بیابه هم الله تعالی جنت ورته ورکوي، خپل دیدار او هغه نعمتونه به ورکوي کوم چې نورو جنتیانو ته یې ورکوي، خو شرط یې دادی چې دغه کلمه یې په رښتیا سره ویلې وي، که رښتونې نه وي په زرګونو تسبیحات چې ووایي، په زرګونو رکعته نفلونه وکړي، صدقات او خیراتونه وکړي له دې تولو سره سره انسان ته دیوې ذرې په اندازه خیرهم نه شي تر لاسه کېدلی، ځکه چې هلته نیت خراب ده، اخلاص نشته

ضروري او مُهمه خبره داده چې ملګري یو بل ته متوجه وي، که کوم وخت د شریعت مخالفت پکې لیدل کېږي باید چې ورته یې ووایي. ملګری هم باید دغه نصیحت په خان بوج ونه ګڼي، که مونږ د شریعت په چوکاټ کې یو بل ته عیبونه په ګوته کړو نو په خپله اصلاح منځ ته راځي. اوکه چېرې خپل عیب راته نه معلومېږي او دبل خبره هم راباندې بده لګېږي. غوږ نه ورته نیسو. په خان یې

(c) ketabton.com: The Digital Library

بوج ګڼو نو بیا خو اصلاح کېدل محال (ناشوني) دي، کله چې مونږ له خدای جَلَّ جَلَالُهُ سره مخلص شو نو بیا به نصیحت هم اثر راباندې کوي، که مونږ یو بل چاته څه خبره کوو په هغې کې به هم اثر وي او الله تعالی به ښه اثر ورباندې مرتب کړي

وَآخِرُ دَعْوَانَا اَنِ الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِيْنَ.

وَصَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلٰى خَيْرِ خَلْقِهٖ وَنُوْرِ عَرْشِهٖ مُحَمَّدٍ وَّاٰلِهٖ وَاَصْحَابِهٖ اَجْمَعِيْنَ (آمين)

Scanned with CamScanner

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library